

STŘEDA 4. ÚNORA 2009

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN PÖTTERING

Předseda

1. Zahájení zasedání

(Zasedání bylo zahájeno v 9:00)

2. – Následný postup na základě usnesení Parlamentu: viz zápis

3. – 2050: Budoucnost začíná dnes – doporučení pro budoucí integrovanou politiku ES v oblasti změny klimatu (rozprava)

Předseda. – Dalším bodem je zpráva (A6-0495/2008), kterou předkládá pan Florenz jménem Dočasného výboru pro změnu klimatu, na téma 2050: budoucnost začíná dnes – doporučení pro budoucí integrovanou politiku ES v oblasti změny klimatu (2008/2105(INI)).

Karl-Heinz Florenz, zpravodaj. – (DE) Pane předsedo, dámy a pánové, především bych dnes ráno rád pozdravil kolegy poslance, kteří na této zprávě o klimatu pracovali řadu měsíců. Jsem velmi vděčný vám všem, kteří jste poctivě a vstřícně spolupracovali na této zprávě.

Novinkou byl postup v rámci horizontálního výboru. Nevedli jsme diskuse s odborníky ve skupině, ale s lidmi z odvětví dopravy a zcela oprávněně také z oblasti hospodářství a samozřejmě i z odvětví energetiky. Bylo vcelku jasné, že první hodiny a dny diskusí během tohoto procesu budou poněkud složitější, neboť se jednalo o novou věc. Na tomto místě bych rád ještě jednou mnohokrát poděkoval našemu předsedovi a mému dobrému příteli panu Sacconimu, který vykonával funkci předsedy výtečně a spravedlivě.

Úspěch, který jsme zaznamenali, je zásadní v tom, že taková horizontální spolupráce je velkou příležitostí, a společně s budoucími poslanci Evropského parlamentu bychom měli zajistit, aby spolu lidé více hovořili, spíše než abychom jen měli individuální skupiny, které budou vystupovat proti sobě.

To bylo největší výhodou tohoto výboru. Přizváni byli špičkoví odborníci, například nositel Nobelovy ceny Rajendra Pachauri, a odborníci v oblasti vědy, výzkumu a samozřejmě politiky. Nakonec máme v ruce výsledek, který napovídá velký přínos této zprávy.

Velmi dobře víme, že zákazy, sankce a přehlížení problémů přinášejí jen nepatrné výsledky. Naopak musíme podporovat změny v myšlení a zároveň inovace a motivaci. Naším cílem musí být to, aby se evropští inženýři ráno probouzeli a těšili se na to, že se pokusí zkonstruovat stroje, které budou na tomto světě fungovat efektivněji, v zájmu toho, aby se suroviny pro budoucí generace využívaly lépe a výrazně účinněji.

Tato zpráva je také upřímná. Přiznali jsme, že nemáme žádné zázračné zbraně. Neexistuje žádný knoflík, kterým bychom mohli otočit, a to ani v Bruselu ani na Bali ani v prosinci v Polsku; máme však širokou škálu opatření. Právě v tom spatřujeme šanci – šanci lidem jasně vysvětlit, že třetinou se na této změně klimatu podílejí sami, například tím, že přetápějí své domy. Jako občané však třetinovou odpovědnost neseme všichni, a to především v důsledku mobility a všeho, co s ní souvisí, a průmysl má také třetinový podíl odpovědnosti. Tato zpráva je tedy směřovaná nám všem. A to je na ní dobré. Nepotřebujeme hledat viníka, my všichni se musíme zapojit do inovativních diskusí. To mne obzvláště těší.

Je také zjevné, a rád bych to znovu zdůraznil, že tato zpráva je vyvážená, neboť nereprezentuje program jedné strany. Zároveň žádnou oblast nebagatelizuje. Namísto toho v ní zdůrazňujeme, že v některých oblastech existuje více příležitostí, zatímco v jiných méně. Proto se také ve zprávě uvádí, že konečně ukazuje cestu, cestu kupředu – zejména v Evropě, neboť Evropa disponuje ohromným množstvím ekologických technologií, jež jsou svým objemem srovnatelné s evropským automobilovým průmyslem. Tento objem se bude neustále zvyšovat a my na tom v zájmu realizace inovací musíme pracovat.

Chci říci, že bychom měli zapojit naše občany, aby i oni mohli něco udělat ve svých domovech. Významnou úlohu ve smyslu motivace a poskytování informací mohou v této souvislosti sehrát politici na místní úrovni, hospodářské komory a průmyslová a obchodní sdružení.

Dovolte mi na závěr říci, že na řadě přínosů, které jsme v této zprávě ukázali, jsme si uvědomili, že příležitosti spočívají v inovacích a nikoli ve stagnaci. Jestliže toto pochopíme, byl tento projekt užitečný.

Předseda. – Mnohokrát děkuji za práci, kterou jste odvedl, a za vaši zprávu, pane Florenzi.

Martin Bursík, úřadující předseda Rady. – Pane předsedo, jsem potěšen, že zde mohu být a podělit se s vámi o některé myšlenky vztahující se k významnému roku, který máme před sebou. Nejdříve mi dovoluť blahopřát Dočasnému výboru pro změnu klimatu k práci, kterou vykonal za dobu od svého vytvoření v dubnu 2007 – slyšení, konference, zprávy, usnesení, výměny se třetími stranami. Neúnavné úsilí tohoto výboru výrazně přispělo k formování postoje EU ke změně klimatu.

Nejnovější usnesení 2050: budoucnost začíná dnes – doporučení pro budoucí integrovanou politiku ES v oblasti změny klimatu, které přijal Dočasný výbor pro změnu klimatu dne 2. prosince 2008 a vy jej budete přijímat na tomto dílčím zasedání, bude opět představovat velmi užitečný základ, až budeme projednávat možnosti dohody o klimatu pro období po roce 2012 a dalšího prohloubení klimatických politik EU.

Jak víte, zaměří se práce v průběhu předsednictví na vyjednávací proces na mezinárodní úrovni. Mimochodem dnes odlétám ze Štrasburku do Dillí, kde budu jednat s indickou vládou a indickými představiteli. O tři týdny později se bude konat setkání EU-Afrika v Nairobi v Keni a rovněž jsme již kontaktovali vládu Spojených států, ale o tom budu mluvit později.

Přijetím klimatického a environmentálního legislativního balíčku v závěru roku 2008 vysílá EU velmi silný politický signál všem našim partnerům na celém světě. Přijetím tohoto balíčku v horizontu několika měsíců dává EU najevo, že její závazek, a rovněž vedoucí úloha, v globálním boji proti změně klimatu jsou tak silné jako nikdy předtím. EU bude skutečně prvním regionem na světě, který se jednostranně zavázal ke snížení emisí skleníkových plynů o 20 % do roku 2020.

Jak víte, umožní klimatický a energetický balíček od roku 2013 reformu EU-ETS (systému obchodování s emisemi), stanoví limity pro emise mimo systém obchodování s emisemi, podpoří technologie zachycování a skladování CO₂ a také rozšíření obnovitelných zdrojů energie.

Pokud jde o systém obchodování s emisemi, bude stanoven jednotný limit pro celou EU s lineárně sestupnou tendencí, postupně budou zavedeny dražby jako způsob přidělování povolenek a monitorovací zprávy a posílí se také ověřování. EU ovšem opakovaně uvedla, že se nespokojí s 20 % – chceme jít až na 30 % – a proto doufáme, že bude v Kodani uzavřena ambiciózní globální a komplexní dohoda.

Do konference v Kodani zbývá v současnosti deset měsíců. Na konferenci o klimatu, která se konala v prosinci 2008 v Poznani, byl schválen pracovní program na rok 2009, v němž jsou jasně stanoveny kroky, které povedou ke konferenci v Kodani. Rozhodnutí o uvedení adaptačního fondu do provozu, které bylo přijato v Poznani, představuje významný krok na cestě k jednáním o financování, které je důležitým stavebním kamenem a jedním z klíčových prvků každé komplexní globální dohody.

Jednání ministrů u kulatého stolu v Poznani dále potvrdilo společnou ochotu rozvinutých i rozvojových zemí nalézt účinnou celosvětově akceptovanou odpověď na nebezpečnou změnu klimatu v období po roce 2012. Ta zahrnuje další úsilí o snižování emisí, opatření na přizpůsobení se a finanční a technické prostředky nezbytné k tomu, aby bylo možné tuto reakci uskutečnit.

Poznaň rovněž vyslala poselství o tom, že na současnou hospodářskou krizi bychom neměli nahlížet jako na překážku dalších kroků v oblasti změny klimatu, ale naopak jako na další příležitost k celkové přeměně našeho hospodářského systému a rozhodnému posunu k ekonomice s nízkými emisemi oxidu uhličitého.

České předsednictví chce stavět na těchto významných úspěších a vynaložit na mezinárodní úrovni úsilí směřující k úspěšnému uzavření dohody v prosinci 2009 v Kodani.

Zasedání Rady ve složení ministrů životního prostředí dne 2. března 2009 a poté zasedání Rady ECOFIN a jarní zasedání Evropské rady budou prvními příležitostmi k dalšímu rozvoji postoje EU v tomto ohledu, na základě sdělení Komise Cesta ke komplexní dohodě o změně klimatu v Kodani, které jsme obdrželi před týdnem, a na základě vašich podnětů.

Kromě společné vize dlouhodobé akce v oblasti technologií zaměřených na snižování emisí a přizpůsobení se bude pro budoucí uvažování EU mimořádně důležité určit přiměřené prostředky k financování účinných a dlouhodobých politik klimatu. Mohu v této souvislosti jen připomenout výzvu Výboru pro změnu klimatu, aby na dvoustranné úrovni při jednáních o dohodě na období po roce 2012 přijaly Komise a členské státy

zprostředkující úlohu mezi postoji rozvinutých zemí s cílem dosáhnout zajištěním rovnováhy zájmů úspěch jednání o otázkách klimatu, kterých se účastní všichni významní znečišťovatelé, u kterých dochází k emisím skleníkových plynů.

EU bude také nadále usilovat o aktivní dosah ve spolupráci s klíčovými partnery v jednáních s hlavními nově se rozvíjejícími ekonomikami, ale také s novou vládou Spojených států. Telefonoval jsem s Carol Brownerovou, poradkyní prezidenta Obamy pro klima a energetiku. Předběžně jsem jí navrhl schůzku na vysoké úrovni, které by se zúčastnili zástupci Spojených států a Komise EU – pan komisař Dimas – českého předsednictví a nadcházejícího švédského předsednictví (tj. Trojka) na počátku března, pravděpodobně ve dnech 2. až 6. března.

Uvedl jsem, že by EU chtěla se Spojenými státy co možná nejúžeji spolupracovat na vytváření a propojování trhů s uhlíkem. Dozvěděli jsme se, že člen Kongresu Waxman uvedl, že se od výboru, v němž působí, pokusí zajistit právní předpisy týkající se systému limitů emisí a obchodování s emisemi tak, aby mohl tento systém být zaveden na konci května. Považuji to za povzbudivou odpověď Spojených států na kroky ze strany Evropské unie.

Spoléháme také na Evropský parlament v tom, že zajistí, aby byl hlas EU stále více slyšet, a velmi oceňujeme vaše úsilí v tomto směru v minulosti. Nemohu než vás povzbudit, abyste tímto způsobem pokračovali, a přeji vám hodně štěstí v tomto roce.

Stavros Dimas, člen Komise. – (EL) Pane předsedo, vážení poslanci Evropského parlamentu, závěrečná zpráva Dočasného výboru pro změnu klimatu, jejímž zpravodajem je pan Florenz, má ambiciózní cíle a zabývá se širokou škálou témat, čímž potvrzuje značný význam, který Evropský parlament otázce změny klimatu přikládá. Rád bych poblahopřál Dočasnému výboru pro změnu klimatu, a zejména zpravodaji panu Florenzovi, k vynikající práci.

V minulém roce byl naší prioritou balíček opatření v oblasti změny klimatu a energetiky. Naše úsilí bylo korunováno úspěchem a můžeme být v současnosti hrdí na tento důležitý balíček legislativních aktů. V tomto roce se v Evropské unii budeme soustředit zejména na přípravu prováděcích opatření k tomuto balíčku. Na mezinárodní úrovni budou naší prioritou jednání o změně klimatu, která vyvrcholí přípravou na konferenci Organizace spojených národů v Kodani, a jak jste právě slyšeli, přikládá české předsednictví těmto jednáním velký význam a naplánovalo řadu dvoustranných a mnohostranných schůzek a jednání. Vaše zpráva proto přichází ve správný čas. V přípravě na Kodaň musíme shromáždit veškeré naše síly a pracovat společně, abychom vzhledem k významné úloze Evropy dosáhli co možná nejlepšího výsledku.

Jsem potěšen, že se ve vaší zprávě, stejně jako v analýze, kterou provedla Komise, zdůrazňuje, že by hospodářská a finanční krize neměla být výmluvou ke zdržování opatření, jejichž cílem je řešit změnu klimatu. Souhlasíme také s tím, že přijímání opatření v oblasti změny klimatu tvoří součást řešení hospodářské krize, jíž v současnosti čelíme.

Schválením balíčku opatření v oblasti změny klimatu a energetiky Evropa nyní přechází na cestu k ekonomice s nízkými emisemi oxidu uhličitého. Zároveň to napomůže snížit závislost Evropy na dovážené energii, což je rovněž významný přínos, jak jsme to viděli nedávno v případě krize v dodávkách zemního plynu. Realizací cíle snížení emisí skleníkových plynů o 20 nebo 30 % a za předpokladu, že další rozvinuté země přijmou tato snížení v rámci mezinárodní dohody, budeme bezesporu v nejambicióznější pozici vůči jakékoli jiné zemi nebo skupině zemí. Vytváříme příklad pro zbytek světa, což bude hnací silou pro mezinárodní jednání.

Dříve než zaměříme naši rozpravu na mezinárodní jednání, chtěl bych se stručně vyjádřit k otázce, která byla velmi správně ve zprávě zdůrazněna. Zpráva obsahuje cenné návrhy postupů, které povedou k účinnějšímu a efektivnějšímu využívání přírodních zdrojů tak, aby se snížily emise skleníkových plynů a uspořila energie.

V minulém roce udělala Komise úvodní krok tímto směrem tím, že schválila akční plán o udržitelné výrobě a spotřebě. Opatřeními určenými na doplnění balíčku opatření v oblasti změny klimatu a energie posílila činnost zaměřenou na úspory a účinnější využívání energie. Přestože je tomu tak, je zapotřebí vykonat ještě velký kus práce v oblasti udržitelného využívání přírodních zdrojů a samozřejmě také stále existují obrovské možnosti, jak účinněji využívat energii. Jako ilustrativní příklad lze uvést návrh, který nedávno předložila Komise a který se týkal energetické účinnosti budov. Jedná se o odvětví, kde se uplatňuje více cílů a které má významný přínos ve smyslu úspor energie a ochrany klimatu, zatímco současně vytváří zaměstnanost a přispívá k rozvoji technologických inovací.

Nyní více než kdykoli předtím musíme posílit a podpořit naše ekonomiky přijetím opatření, která mají za cíl urychlit zavedení a používání čistých technologií, které pomohou vytvořit čistá pracovní místa. Zároveň budou vytvořeny významné příležitosti pro náš zahraniční obchod, neboť trhy čistých technologií se rychle rozšiřují. Na to pamatovala Komise, když navrhla v prosinci minulého roku mimo jiné konkrétní akce v rámci plánu evropské hospodářské obnovy.

Pokud jde o mezinárodní jednání o změně klimatu, posílil balíček opatření v oblasti změny klimatu a energie bezesporu naše argumenty a úsilí vynaložené na přesvědčení našich mezinárodních partnerů, že přijetí účinných opatření je nejen nezbytné, ale také proveditelné. Není ovšem žádných pochyb o tom, že tato mezinárodní jednání budou velmi obtížná, částečně i vzhledem ke skutečnosti, že jsou natolik složitá. Přesto však věřím, že v Kodani bude dosaženo dohody. Můžeme a musíme dosáhnout dohody. Času není nazbyt. Jedná se o otázku politické vůle a domnívám se, že tato vůle existuje.

Nyní vzhledem k tomu, že se mezinárodní jednání začínají zintenzivňovat, přijala minulý týden Komise sdělení, které zahrnuje její postoje k nejdůležitějším bodům těchto jednání. Zprvce mají rozvinuté země i nadále hrát vedoucí úlohu. Pozitivní poselství přichází ze Spojených států, neboť jak český ministr již uvedl, prezident Obama přislíbil, že do mezinárodních jednání budou Spojené státy aktivně zapojeny. Oznámil také, že ve Spojených státech bude existovat systém obchodování s emisemi skleníkových plynů a že dojde ke snížení emisí do roku 2050 o 80 % oproti roku 1990.

To všechno je pozitivní, chceme však brzy vidět zavedení těchto prohlášení do praxe, v podstatě v tomto roce, neboť potřebujeme na konci tohoto roku dosáhnout dohody v Kodani a Spojené státy mají dluh a na základě toho, co řekl prezident Obama, budou muset značným způsobem přispět, společně s Evropskou unií, aby pak bylo možné dosáhnout dohody v Kodani. Probíhající diskusi ve Spojených státech, která povede k řadě dalších rozhodných opatření, jež jsou přijímána s cílem bojovat proti změně klimatu, samozřejmě vítáme. Jedním z ilustrativních příkladů jsou opatření, která byla nedávno oznámena pro automobily.

Ve sdělení Evropské komise je potvrzen cíl snížit v rozvinutých zemích emise společně o 30 % a je v něm také definována koncepce srovnatelnosti úsilí. Srovnatelnost bude mít rozhodující význam pro dosažení cílů v oblasti ochrany životního prostředí i pro zajištění spravedlivých podmínek hospodářské soutěže. Komise navrhla řadu kritérií pro vymezení srovnatelnosti.

Pokud jde o rozvojové země i přesto, že úsilí obdobného druhu a rozsahu, jak je tomu v rozvinutých zemích, není vyžadováno, je důležité zajistit, že rozvojové země budou i nadále přijímat opatření, aby hospodářský rozvoj, který potřebují, byl méně náročný z hlediska emisí oxidu uhličitého. Aby dosáhly cíle omezit v roce 2050 změnu klimatu na 2 stupně Celsia, budou rozvojové země potřebovat omezit míru růstu emisí o 15 na 30 % pod úroveň emisí, kterou by jinak zaznamenaly, jestliže by až do roku 2020 nevynaložily žádné úsilí snižovat emise. Úsilí, které bude muset vynaložit každá jednotlivá rozvojová země, bude samozřejmě záviset na úrovni hospodářského rozvoje v dané zemi a na zdrojích této země. To znamená, že budeme zřejmě očekávat více od rychle se rozvíjejících ekonomik než od těch dalších.

Všichni víme, že výsledků, na kterých se chceme dohodnout v Kodani, nedosáhneme, pokud se nám nepodaří zvýšit investice a zajistit více finančních prostředků pro snižování emisí a přizpůsobení se. Část nutných investic bude i v rozvojových zemích samozřejmě pocházet ze soukromého sektoru v různých zemích, zatímco přibližně třetina bude mít podle odhadu Komise původ v trhu s emisemi oxidu uhličitého. Kromě toho musí být část financována z veřejných zdrojů a je na nás, abychom našli způsob, jak tyto veřejné fondy zajistit. Nyní, uprostřed recese, to nebude snadná debata. Musíme však být připraveni a pro tuto debatu předložit různé argumenty, s přihlédnutím k tomu, že náklady v případě nečinnosti budou mnohem vyšší než náklady jakéhokoli opatření.

A nakonec se ve sdělení Komise zdůrazňuje význam globálního trhu s emisemi oxidu uhličitého a vytvoření kompatibilních systémů obchodování s emisemi mezi zeměmi OECD do roku 2015, zatímco v případě hospodářsky méně rozvinutých zemí se navrhuje, že by k tomu mělo dojít později před rokem 2020.

To jsou hlavní poselství obsažená ve sdělení Komise a budu s nejvyšším zájmem naslouchat vašim názorům na ně. Mezinárodní jednání budou rychle pokračovat a z naší strany bude v tomto roce nezbytná intenzivní diplomatická práce. Oceňuji váš příspěvek k tomuto významnému úsilí.

Romana Jordan Cizelj, jménem skupiny PPE-DE. – (SL) Změna klimatu je velmi rozsáhlá oblast a souhlasím se zpravodajem, který řekl, že my, členové Dočasného výboru pro změnu klimatu, musíme nalézt inovativní způsoby, abychom zvládli plnou šíři a obsah této oblasti. Dnes je však tato naše práce hotova a mohu potvrdit, že jsme měli skutečně velkou příležitost k tomu, abychom si navzájem sdělili řadu rozdílných názorů a

stanovisek a abychom předložili různé návrhy týkající se dalších kroků. Naše diskuse byly leckdy poměrně dynamické, konkrétně kvůli rozmanitosti našich názorů. Díky tomu tato zpráva reprezentuje široké spektrum názorů a nabízí řadu dobrých nápadů, ale rovněž nám umožňuje koordinovat naši průběžnou práci ve stálých výborech, pokud jde o formulování různých odvětvových politik. Osobně se domnívám, že by bylo dobré, kdybychom v této specifické metodě pokračovali.

Oblasti, které jsme dříve zmínili, jako například energetika, doprava a průmysl, nabízejí zcela jistě nejvíce příležitostí pro realizaci opatření, avšak i jiné oblasti se ukázaly jako významné, mám na mysli zemědělství, chov skotu, udržitelné lesnictví, informační a komunikační technologie a rozvojovou politiku EU ve vztahu ke třetím zemím.

Náš přechod na společnost s nízkými emisemi uhlíku bude pochopitelně možný, pokud i nadále budeme investovat do výzkumu a do zrychlení tempa rozvoje a inovací a jestliže budeme plnit další cíle stanovené v Lisabonské strategii. Samotné to však stačit nebude. Musíme také změnit náš způsob života, ale to budeme schopni udělat, pouze pokud lidé přijmou ochranu životního prostředí jako skutečnou hodnotu. V tomto ohledu potřebujeme dosáhnout mnohem více, pokud jde o informační kampaň a osvětu.

Souhlasím rovněž s připomínkami, které se týkaly souvztažnosti mezi finanční krizí a změnou klimatu. Krize nám však také dává příležitosti, a obavy, že by změna klimatu mohla být nucena zaujmout druhou pozici až za finanční krizí, jsou neodůvodněné, neboť naše opatření na oživení hospodářství musí být navržena tak, aby podporovala udržitelný rozvoj a nikoli pouze výdaje spotřebitelů.

Vzhledem k tomu, že naším cílem je omezit globální teplotní přírůstky, musíme také pochopitelně pracovat globálně. Zde musí Evropa vytvořit a prohloubit svůj dialog s rozvinutými zeměmi, neboť musíme společně snížit a eliminovat zátěž pocházející z našich tradičních zdrojů emisí a zároveň naslouchat národům v rozvojových zemích a nejméně rozvinutým zemím a umožnit jim, aby se přihlásili k udržitelnému rozvoji, a to i pokud to s sebou nese vyšší ceny.

Závěrem bych rád poblahopřál zpravodajovi panu Karl-Heinzi Florenzovi k otevřenosti, kterou prokázal ve své práci.

Dorette Corbey, jménem skupiny PSE. – (NL) Nejprve bych ráda vyjádřila panu Florenzovi upřímné díky za jeho ryzí obětavost a odhodlání, s nimiž psal svou zprávu. Stala se podle mého názoru všezahrnující zprávou, která obsahuje téměř 200 doporučení a je skutečně velmi užitečná. Obsahuje řadu rozumných doporučení, jež mohou být zdrojem inspirace pro příští Parlament, vnitrostátní parlamenty a orgány na místní úrovni.

Ráda bych zmínila pět klíčových témat, která jsou pro naši skupinu skutečně zásadní. Zaprvé tato zpráva uznává, že změna klimatu je komplexní, že působí na všechna odvětví, nejen na průmysl, dopravu a energetiku, pro něž jsme již vytvořili pravidla, ale také na zemědělství, zdraví, vědu a technologie, ICT, vzdělávání, využívání půdy, vody a krajiny. Všechny tyto oblasti si zasluhují plnou pozornost a účinné řešení.

Zadruhé by politika v oblasti klimatu měla mít také sociální rozměr a měla by se vyznačovat solidaritou. Potřebujeme řešit zaměstnanost, otázky příjmů a energetickou chudobu. Potřebujeme vědět, jak budou nové technologie hrazeny a kdo ponese náklady. Chceme vědět, kolik bude vytvořeno pracovních míst a zda nastane také nějaký úbytek pracovních míst. Požadujeme rekvalifikační programy k zaškolení nových pracovníků v oblasti životního prostředí. Bez maximální sociální angažovanosti je mimořádně obtížné zachovat politickou podporu politice klimatu.

Třetí klíčové téma souvisí s hospodářskou krizí, kde je nutné opět komplexní řešení. Pojmeme se v současnosti stává tzv. zelený Nový úděl, který má naši upřímnou podporu. Jsou zapotřebí značné investice. Intervence na podporu bank a podniků by měly mít přinejmenším udržitelnou složku. Měla by být přisouzena větší priorita investicím do budov a bytových domů ve východní Evropě, neboť z těchto investic budou plynout výhody pro zaměstnanost, zabezpečení dodávek energie a klima.

Čtvrtým důležitým tématem je zemědělství. Je to něco, o čem zpravidla v souvislosti se změnou klimatu nehovoříme. Přesvědčili jsme se o tom, že je to ve skutečnosti nezbytné, a ukázalo se to jako kontroverzní téma. Vedli jsme dlouhé diskuse o tom, zda by mělo mít zemědělství závazné cíle, a shodli jsme se na tom, že bychom tuto otázku měli pečlivě zvážit. Zřejmě je i to, že zemědělství nejenže vyvolává problémy, ale také nabízí řešení. Kvalitní zemědělství, účinné využívání půdy a vhodné využití biomasy mohou napomoci snížit emise skleníkových plynů.

A pátým tématem je nakonec zapojení lidí. To vyžaduje poskytování informací a transparentnost. Jestliže chceme změnit naše spotřebitelské chování, je nezbytné, abychom přesně věděli, které výrobky produkují

vysokou úroveň skleníkových plynů, a možná budeme muset příslušně upravit naše vzorce spotřeby. To pochopitelně není snadné, ale problém změny klimatu – jak před chvílí zdůraznil pan Florenz – nemůže být vyřešen několika technickými triky. Bude v každém případě třeba, abychom se pokusili zapojit co možná nejvíce lidí do řešení hlavních výzev, kterým čelíme. Velmi cenné jsou v tomto ohledu místní iniciativy. Volně dostupné energetické audity budov, lepší veřejná doprava a místní a regionální výroba potravin. Společně můžeme udělat velký kus práce.

S tímto souborem opatření existuje rovněž důvod k optimismu. Emise skleníkových plynů snížit lze, a toto snížení přispívá k inovacím, hospodářskému růstu, lepším dodávkám energie, lepší výrobě potravin, vyšší zaměstnanosti a stabilnějšímu klimatu. Jsem vděčná všem kolegům poslancům, kteří k tomu přispěli.

Chris Davies, jménem skupiny ALDE. – Pane předsedo, na pozadí této rozpravy se skrývá jeden opomíjený problém, který se, jak se zdá, zdráháme pojmenovat. Zpráva, o které zde hovoříme, se o něm prakticky nezmiňuje a existuje jen letmá zmínka týkající se této skutečnosti v komplexní strategii Komise pro dosažení dohody o změně klimatu v Kodani. Jedná se o to, že na bezprecedentní a neudržitelné úrovni stále roste počet obyvatel. Během života řady z nás, kteří jsme dnes tady, se počet obyvatel této planety ztrojnásobil. Každý den se počet obyvatel nadále zvýší o 200 000. To je 80 milionů ročně.

Proč Čína potřebuje uvádět do provozu každý týden novou uhelnou elektrárnu? Protože se počet jejích obyvatel za padesát let více než zdvojnásobil, rychle roste i nadále, současně s tím roste i poptávka po energii a Číňané chtějí to, co máme my na západě, a mají na to plné právo. Ministr odlétá dnes do Indie. Tam roste počet obyvatel ještě rychleji, a opět se tito obyvatelé uchylují k uhlí, ze kterého získávají energii.

Tato planeta má však omezené zdroje. Je nezbytné, abychom zpomalili a zvrátili tento růst počtu obyvatelstva. Musíme tak činit zcela nenátlakovými prostředky a nikdy nesmíme neoprávněně zapomenout na to, že ti z nás, kteří žijí v rozvinutých zemích, přispívají ke změně klimatu mnohem více, než lidé v rozvojových zemích.

Populační fond OSN uvádí, že každou minutu otěhotní na světě 380 žen a polovina z tohoto počtu početí neplánuje. Všichni musí mít možnost používat antikoncepci. Ženy musí mít kontrolu nad svým reprodukčním životem. Je to také lepší než alternativní nebo nebezpečný potrat.

Lékařská péče se musí zlepšit, aby ženy mohly bezpečně odložit těhotenství do pozdějšího věku, ale především je zapotřebí tuto otázku řešit na politické úrovni. Odmítání této otázky v politice je to největší bláznovství, jakého se můžeme dopustit. Mělo by se o tom mluvit v každé rodině. Vlády by měly stanovovat cíle stabilizovat počet obyvatelstva nebo jej snížit. Přiznáme-li růstu počtu obyvatelstva jeho zásadní význam, je to klíčem k řešení tohoto problému, a pokud tak neučiníme, nebudeme úspěšní ve zvládnutí změny klimatu ani v dosažení udržitelného rozvoje.

Liam Aylward, jménem skupiny UEN. – Pane předsedo, i já bych rád pogratoval panu Florenzovi k jeho úsilí a angažovanost při vytváření této zprávy a ovšemže také k jeho schopnosti naslouchat a porozumět řadě různých a odlišných názorů.

Jako zákonodárci máme povinnost, abychom uprostřed silného hospodářského poklesu pracovali na prosazení ekologicky šetrných technologií. Máme možnost získat vedoucí postavení ve světě v různých oblastech obnovitelných zdrojů energie, což by mělo vést k přísné, účinné a koordinované strategii – zahrnující vlády, nevládní organizace, akademickou obec, podniky, inovátory –, jejímž cílem bude nikoli mluvit, ale řešit. Je nezbytné, abychom snížili byrokracii a podpořili malé a střední podniky a společnosti vyvíjející technologie.

Tam je trh. Regulační rámec je jasný. Stanovili jsme cíle obnovitelné energie. Třebaže jsou finanční prostředky omezené, jsou mimořádně důležité pro rozvoj technologií a udržení odbornosti. Banky a finanční instituce budou muset přijmout rizika spojená se zaváděním zelených technologií. Jestliže zlepšíme technologie, zisk z toho bude dlouhodobý. Bude růst počet pracovních míst a zvyšovat se bohatství. Jestliže však naopak budeme v tomto drahocenném čase váhat, ztratíme náskok a jiné země budou příliš dobře připravené zaplnit vzniklé mezery.

Irsko by se například mohlo zaměřit na technologie mořských vln, zatímco Finsko by mohlo získat postavení v technologiích mobilní telefonie. Máme nesporný potenciál v povětrnostních podmínkách a v poloze při Atlantickém oceánu. Naše technologie jsou patentované. Disponujeme odborností na místě a máme právní rámec pro cíle. Trh je jasný, takže je tu skvělá příležitost k vytvoření pracovních míst, snížení cen za elektřinu, zabezpečení dodávek energie a snížení emisí uhlíku, nemluvě o příjmech z patentů.

V současnosti musíme jít dále, než se dostaly naše společnosti, které pracovaly více než deset let na tom, aby dospěly až k tomuto bodu. Ony přijaly rizika a my je musíme podpořit tím, že posílíme finanční prostředky. Zpoždění v tomto bodě by bylo zhoubné. Zelené technologie jsou naše budoucnost. Nyní máme příležitost, tedy ji využijme.

Rebecca Harms, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedo, také bych ráda panu Florenzovi poděkovala, zejména za jeho trpělivost při jednáních. Délka této zprávy svědčí o obrovském množství otázek, kterými se zpráva musela zabývat.

Chtěla bych se však také zeptat, jak udržitelná je dohoda, která je nyní signalizována na počátku tohoto roku prostřednictvím této zprávy. Pamatuji se velmi dobře na mezinárodní konferenci o klimatu, která se konala v Poznani, a na velmi slabou úlohu, kterou v ní hráli evropští politikové, neboť jejich pozornost byla upoutána upravováním ambiciózních slibů a ambiciózních prohlášení, které učinili během mezinárodního kola jednání na Bali, směrem dolů v souvislosti s nastupující finanční a hospodářskou krizí, byli zaměstnání odsouváním politiky klimatu mezi nižší priority.

Myslím si, že příští rok bude rozhodující z hlediska otázky, zda jsme skutečně připraveni, jak v současnosti slibujeme, měnit charakter ekonomiky, na který jsme si v průmyslových společnostech zvykli, na základě našich poznatků o změně klimatu. Domnívám se, že rozhodnutí, zda se vydáme cestou udržitelnosti, či nikoli, dosud nebylo učiněno.

V Poznani doporučili Ban Ki-Moon a Achim Steiner velmi důrazně, aby veškerá opatření přijatá členskými státy v rámci jejich plánů pro hospodářské oživení a v balíčcích pro stimulaci bankovního trhu byla kombinována s programy boje proti chudobě v rozvojových zemích a hrozivým důsledkům změny klimatu v těchto zemích a rovněž s opatřeními, jejichž cílem je skutečně ambiciózní úroveň ochrany klimatu a nová energetická politika.

Vidím, že jakékoli právní předpisy na evropské úrovni týkající se této otázky budou vytvářet nový základ. Není v žádném případě jisté, že Evropa najde svou cestu k moderní společnosti založené na energetické účinnosti a obnovitelných zdrojích energie. Nyní, stejně jako dříve, to všechno spočívá na našem rozhodnutí: budeme pokračovat s původním mixem uhelné a jaderné energie, nebo se vydáme novými ambiciózními cestami? Doufám, že budeme i nadále tuto otázku řešit tak konstruktivně, jak jsme to dělali v Dočasném výboru pro změnu klimatu, i když si nejsem jista tím, že se tak stane.

Jens Holm, jménem skupiny GUE/NGL. – (SV) Konečně máme přijímat rozhodnutí o tomto usnesení o změně klimatu, po více než osmnácti měsících práce. Rád bych zmínil především tři věci.

Dlouhodobé cíle snížení emisí: v odstavci 3 požadujeme snížení emisí v EU do roku 2020 mezi 25 a 40 % a alespoň o 80 % do roku 2050. Je to dobře a znamená to, že stanovujeme přísnější požadavky, než ty, které byly součástí loňského klimatického balíčku EU.

Požadujeme také, aby byla přijata opatření, pokud jde o masný průmysl. Podle zprávy Organizace pro výživu a zemědělství OSN (FAO) nazvané Dlouhý stín chovu hospodářských zvířat se odvětví výroby masa podílí na světových emisích 18 %. To je něco, co bereme v naší zprávě na vědomí, a požadujeme snížení spotřeby masa. Je to smělé a do jisté míry historické rozhodnutí tohoto Parlamentu, který obvykle upřednostňuje podpůrné dotace pro toto odvětví, ale je ostuda, že skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů chce hlasovat za vyjmutí těchto požadavků. Stejným způsobem, jako je nezbytné omezit motorovou dopravu, bychom měli mít také odvahu říci, že současná vysoká spotřeba masa je neudržitelná.

Dovolte mi také, abych vám připomenul, že masný průmysl je ve skutečnosti prvotní příčinou ničení amazonských deštných pralesů v důsledku vytváření pastvin pro zvířata a rovněž půdy pro výrobu krmiv. Značný podíl těchto krmiv je vyvážen do Evropy jako sója. To není udržitelné.

Automobilový průmysl je další rostoucí problém. Mezi roky 1990 a 2005 se emise pocházející z odvětví dopravy v Evropě zvýšily o 32 %. Jsou nezbytné značné investice do veřejné a další dopravy, která je šetrná k životnímu prostředí. Automobily používající fosilní paliva musí být nahrazeny automobily s elektrickým pohonem a v budoucnu snad také vozidly poháněnými vodíkem. Musíme si položit otázku, zda je situace se všemi těmito druhy dopravy udržitelná. Neměli bychom namísto toho podporovat místní výrobu a spotřebu?

Závěrem bych chtěl vyslovit varování, pokud jde o pozměňovací návrhy 12 a 28, které požadují zvýšení v oblasti výroby jaderné energie. V případě, že by byly přijaty, nemohla by má skupina toto usnesení podpořit. Hlasujte proto prosím proti pozměňovacím návrhům 12 a 28. Děkuji vám mnohokrát.

Johannes Blokland, jménem skupiny IND/DEM. – (NL) Vzhledem k tomu, že velká část západní Evropy právě zápasí s velmi výrazným obdobím chladna, rozprava o globálním oteplování je možná poněkud špatně načasována. Jak však napovídá název zprávy, zabýváme se v této rozpravě dlouhodobým horizontem. Neměli bychom proto příliš zabřednout do událostí, které mají krátkodobý charakter. Konečná zpráva pana Florenze dopadla velmi dobře a obsahuje silné poselství.

Máme-li omezit negativní dopady či zabránit negativním dopadům změny klimatu, přísná opatření jsou nezbytná v širokém okruhu činností. Potřebujeme přísné cíle na období mezi roky 2020 a 2050. V naplňování tohoto úsilí nesmí nikdo zůstat stranou. Během přípravy konference o klimatu, která se bude konat v Kodani, bude třeba, abychom udrželi naše ambice, podložené širokou škálou opatření. Tato zpráva je k tomu velmi cenným příspěvkem.

Roger Helmer (NI). – Pane předsedo, před pěti sty lety panovala mezi učenici shoda v tom, že svět je plochý. Mýlili se. V sedmdesátých letech minulého století, po třech desetiletích globálního ochlazování, existoval mezi vědci konsenzus, že čelíme nové době ledové. Mýlili se. V roce 1999 každý věřil, že virus tisíciletí způsobí globální katastrofu tím, že zlikviduje počítačové systémy na celém světě. Selžou zbrojní systémy, zastaví se obchod, spadnou letadla. Mýlili se. Vůbec nic se nestalo.

Dnes se nám sděluje, že existuje konsenzus ohledně katastrofického globálního oteplování způsobeného člověkem. Ani to není pravda. A ani se nejedná o konsenzus. Mýtus konsenzu je triumf propagandy určený pro ty, kteří bijí na poplach, ale opakované studie vědeckých publikací i práce vědců v oblasti klimatu ukazují na širokou škálu názorů na obou stranách této diskuse a mnozí věří, že konečný výrok je stále ještě nerozhodný.

Je pravdou, že se svět za posledních 150 let, i když pomalu a přerušovaně, mírně oteplil, to je však zcela v souladu se zavedenými dlouhodobými přirozenými klimatickými cykly, které nám daly římské klimatické optimum, teplé období ve středověku i malou dobu ledovou. Je jasně prokázáno, že zatímco se svět mírně oteplel, další tělesa ve sluneční soustavě se rovněž ohřívala. Na Marsu se srazily ledovcové příkrovy, leč nikdo si nepředstavuje, že za to mohou průmyslové emise nebo automobily s pohonem na čtyři kola.

Plánujeme nyní utratit nepředstavitelnou sumu peněz za opatření na snížení emisí, která jednoduše nebudou fungovat a poškozováním našich ekonomik budou odebírat finanční prostředky, které potřebujeme na řešení skutečných problémů v oblasti životního prostředí. Jak poznamenal britský novinář Christopher Booker, strach z globálního oteplování je největším hromadným útekem od reality v historii lidstva.

Pilar del Castillo Vera (PPE-DE). – (ES) Pane předsedo, nejprve bych chtěl poděkovat panu Florenzovi za jeho práci a samozřejmě také předsedovi výboru a všem koordinátorům a rovněž členům tohoto výboru.

Tato zpráva je dalším vyjádřením toho, co se stalo trvalou obavou v Evropské unii, tedy změny klimatu a jejích důsledků.

Poslední sadou opatření byl nedávno přijatý energetický balíček. Zpráva, kterou dnes projednáváme, odráží stejný přístup k boji proti změně klimatu i stejnou obavu, jakou projevuje Evropská unie.

Zpráva, kterou máme před sebou, je jak již bylo řečeno souborem doporučení. Je komplexní sadou nejrozumnějších opatření a doporučení, která na druhé straně obsahují různé plány pro odlišná odvětví, například pro odvětví rybolovu, zemědělství, vodárenské odvětví, lesnictví aj. Všechny tyto plány mají stejný směr, přestože opatření budou muset být koncipována individuálně.

Omezím se však na to, co je podle mne hlavní zásadou vyžadovanou k dosažení očekávaného účinku těchto opatření. Jsem přesvědčena, že základní zásadou, jež je společná všem opatřením, je v situaci, kdy čelíme změně klimatu, nutnost zvýšit účinnost.

Zlepšit účinnost znamená upřednostnit technologické inovace, tj. zdůraznit cíle účinnosti při přidělování pomoci a dotací; znamená to také zdůraznit cíle účinnosti při poskytování některých fiskálních výhod atd. Jediný způsob, jak můžeme být skutečně účinní, je zvýšit účinnost.

Guido Sacconi (PSE). – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, poslanci, kteří hovořili přede mnou, jasně prokázali, jak se nám podařilo propojit velmi rozdílná stanoviska, která byla sloučena do společné zprávy.

Florenzova zpráva, která zasluhuje uznání za to, jak se jí podařilo dosáhnout tohoto konsenzu pozorným nasloucháním všem názorům, je s konečnou platností zprávou o rekonverzi energie a obecné změně ve výrobních systémech, způsobu života a spotřebě. Je víc než jen filozofickým prohlášením a víme, že to nebude bezstarostná jízda, přesto však předpokládá sblížení v jednotlivých fázích. Zpráva například obsahuje poznatky, které zanecháváme jako dědictví příštímu Parlamentu a jež souvisí s tím, co považujeme za prioritu pro činnost v dalším volebním období, při přípravě konference v Kodani a v delším horizontu.

Rád bych se však zaměřil na obsah. Mám pocit, že mou povinností je ze všeho nejdříve poděkovat klíčovým aktérům v této práci, totiž sekretariátu. Mám zde některé statistiky týkající se naší práce. Abych vám přiblížil, o jak významnou práci se jednalo, uvedu pouze to, že sekretariát zorganizoval osm tematických zasedání, do kterých se zapojilo šedesát vedoucích světových odborníků.

Důležitější je to, abych teď učinil výzvu, jež je vyjádřením mých nadějí, novému Parlamentu. Pane předsedo Pötteringu, vy sám jste vyjádřil svou víru v to, že riskantní podnik, kterým bylo vytvoření tohoto výboru, se vyplatí. A to i přesto, máme-li být upřímní, že když před osmnácti měsíci vznikl, nenašel podporu u všech poslanců tohoto Parlamentu. Obrátil jste se při dvou různých příležitostech na sněmovnu, čímž jste dokreslil svou osobní podporu této věci a našemu úkolu, a proto bych oslovil přímo na vás, jestli dovolíte. Bylo by ostuda, kdyby příští Parlament nevytvořil v dalším legislativním období obdobný nástroj, a to nejen proto, že řada vnitrostátních parlamentů a vlád mezitím restrukturalizuje svou činnost, kde změna klimatu bude specifickou oblastí. Proto doufám, že se příští Parlament nevrátí zpět k důslednému oddělování, kde jsou související oblasti členěny do různých výborů, ale že se, v souladu s naším doporučením, připraví na dlouhou cestu směřující k ekonomice s nízkými emisemi uhlíku.

Vittorio Prodi (ALDE). - (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, rád bych poděkoval panu Florenzovi za práci, kterou odvedl.

Konečně budeme hlasovat o této zprávě, která představuje 18 měsíců činnosti Dočasného výboru pro změnu klimatu. Osobně bych se přimlouval za to, že se jedná o úspěch, i když skromný. Úspěch proto, že se Parlament projevil jako jeden z nejnámavějších orgánů, když se vybavil dočasným nástrojem – Dočasným výborem – aby získal údaje a názory k otázce, která se dotýká nás všech a jejíž dopady musíme řešit společně, a to jak v současnosti, tak v budoucnosti. Skromný proto, že přes veškeré úsilí a kvalitu zapojení a provedených studií výsledek postrádá důraz, jaký by mělo usnesení na toto téma mít.

Změna klimatu, jak jsem již mnohokrát uvedl, je naléhavou a závažnou otázkou a vyžaduje zacílené a účinné nástroje. Naším hlavním důvodem pro vytvoření výboru byla snaha získat přesah mezi politikami, které byly pokaždé řešeny příliš izolovaně. Věřím, že tento přesah může trvat i v příštím Parlamentu a že tato sněmovna bude i nadále zapojena do kodaňských jednání.

Potřebujeme získat celosvětový konsenzus a za tím účelem musíme mít co nabídnout, především rozvojovým zemím. V současnosti ještě stále chybí rovné podmínky, které by přesvědčily obyvatele v rozvojových zemích, aby přijali tuto politiku za svou. Je to něco, co je příliš eurocentrické a rovněž příliš roztržité. Sledujeme, jak se mění životní styl. Z politického hlediska potřebujeme předkládat návrhy, které budou zaměřené především na tuto politiku, a poté na postupné odpoutání se od materialismu v našem životě, neboť jinak nebude náš životní styl udržitelný.

Alessandro Foglietta (UEN). – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, děkuji předsedovi Florenzovi. Jestliže jej oslovuji jako předsedu, činím tak ve vší úctě a se zřetelem k jeho angažovanosti, kterou vůči tomuto Parlamentu vždy projevoval.

Přijetím klimatického a energetického balíčku se Evropská unie vybavila legislativním rámcem, který je pro ni tím nejlepším doporučením k tomu, aby se mohla ujmout vedoucí úlohy. Přístupnost, kterou v poslední době projevila nová americká vláda, nás opravňuje k naději ve společný závazek se Spojenými státy k zastavení dopadů změny klimatu.

Celkový úspěch této iniciativy však bude záležet na zapojení ekonomik všech rozvojových zemí, včetně Číny a Indie. Jak jasně řekl při setkání s delegací Dočasného výboru pro změnu klimatu čínský ministr životního prostředí, bude tato změna možná pouze s pevnou podporou bohatších zemí ve formě adekvátních finančních zdrojů na podporu udržitelného rozvoje.

Pokroku v této otázce bylo dosaženo na konferenci, která se konala v Poznani, a v souvislosti s rozhodnutím uvést v život fond pro přizpůsobení se a dále poté, kdy bylo přiděleno 50 milionů eur rozvojovým zemím

do oblasti výzkumu a technologického vývoje, jež by napomohly vývoji zelených technologií na globální úrovni.

Musíme zajistit, aby konference v Kodani znamenala obrat ve smyslu praktického společného závazku silnějších ekonomik vytvořit fond, který zaručí trvalý příliv prostředků k financování udržitelného rozvoje v nově se rozvíjejících ekonomikách. Pouze prostřednictvím závazků dohodnutých na mezinárodní úrovni se zapojením nově se rozvíjejících zemí se nám podaří ochránit životní prostředí před nevratnými dopady, a zároveň přitom budeme chránit konkurenceschopnost evropských podniků před vlivy a sociálně ekonomickými náklady environmentálního dumpingu na světovém trhu.

Caroline Lucas (Verts/ALE). – Pane předsedo, připojuji své díky panu Florenzovi za jeho zprávu, myslím si však, že uprostřed všech blahopřání zpravodajů a jeho výboru za jejich práci je třeba, abychom se zabývali některými deprimujícími skutečnostmi: EU stále dělá příliš málo a příliš pozdě.

Možná se vám nebude líbit, co řeknu, ale myslím si, že dosažený pokrok EU musíme poměřovat nikoli oproti tomu, co dělají jiné země, ale podle toho, co je třeba udělat. Vůči tomuto měřítku stále nejsme úspěšní.

Nedaří se nám vnést dostatečnou ambici do této rozpravy. Nejnovější vědecké údaje naznačují, že je třeba snižovat emise přibližně o 9 % každý rok. Cíle stanovené v této zprávě a v klimatickém balíčku EU jednoduše nejsou dost ambiciózní.

Nedaří se nám vnést dost naléhavosti do této diskuse. Pokud nebudeme v příštích osmi až deseti letech dostatečně daleko na cestě k ekonomice s nulovými uhlíkovými emisemi, promarníme příležitost, abychom zastavili tuto nejhorší klimatickou změnu.

Nedaří se nám být jednotní. Dnes hovoříme o obnovitelných zdrojích a energetické účinnosti. Včera byla většinou této sněmovny přijata zpráva paní Laperrouzeové, ve které se hrdě vyzdvihuje úloha uhlí v Evropě.

Nedaří se nám nevytvářet dojem, že tato diskuse o změně klimatu je celá o rezignaci na problémy, o jejich přehlížení. Musíme výrazně lépe projevovat skutečné vůdčí politické postavení a utvářet vědomí, že akce v oblasti změny klimatu povede k lepší kvalitě života. Budoucnost s nulovými emisemi neznamená návrat do jeskyní. Je to budoucnost, která může být pozitivnější a lákavější, než je dnešek.

Proto vám doporučuji, abyste přijali koncepci zelený Nový úděl pro Evropu, tedy způsob, jak řešit hospodářskou a současně i klimatickou krizi, s velkými investicemi do energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů, s cílem vytvořit v Evropě miliony nových zelených pracovních míst.

Nejedná se však o nastartování hospodářského růstu „za běžných podmínek“. Jedná se o naléhavě nutný přechod nikoli k Evropě založené na stále rostoucí spotřebě přírodních zdrojů, ale ke stabilní ekonomice pro Evropu; nechceme globální kvantitativní růst, nýbrž skutečný kvalitativní rozvoj. Tato diskuse musí být zahájena neprodleně a EU ji může spustit.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, rád bych blahopřál panu Florenzovi k dobré práci, která je holdem jeho trvalé angažovanosti, pozornosti a přispěvků.

Je odrazem jeho vkladu pro činnost výboru, který byl tak dobře veden panem Sacconim, a zabývá se otázkami do hloubky, po důkladné debatě, přičemž navíc přispěla k úloze, kterou tento Parlament hrál v přijetí klimatického balíčku. Předsedo Pötteringu, i já bych vás chtěl vyzvat k úvahám o tom, jak může a měla by pokračovat naše práce při přípravě kodaňské konference.

Pokud jde o Florenzovu zprávu, bylo by myslím v tuto chvíli chybou narušovat její vyváženost tím, co je v tomto bodě ideologickými pozměňovacími návrhy týkajícími se otázky jaderné energie. Tyto návrhy jsou nepřiměřené, mimo kontext kdekoli jinde než v myslích jejich zastánců, a mění náš společný postoj. Přesto bych rád požádal kolegy poslance, aby zvážili začlenění pozměňovacího návrhu, který jsem předložil ve věci vztahu mezi změnou klimatu a vodou. Jsem přesvědčen, že to bude cenná oblast vzhledem k rostoucí pozornosti, které se jí dostává ze strany mezinárodních organizací, jako je Mezivládní panel pro změnu klimatu a Program OSN pro životní prostředí, jež vyzdvihly tuto oblast jako rozhodující pro budoucnost, a rovněž v souvislosti s nadcházejícím fórem o vodě, které se bude konat v Istanbulu.

Jim Allister (NI). – Pane předsedo, rád bych zde vyjádřil znepokojení a varování v této vzrušené rozpravě týkající se změny klimatu, a to konkrétně skutečnosti, že by změna klimatu mohla zasáhnout výrobu potravin. Říká se, že se počet obyvatel vyšplhá v roce 2050 na 9 miliard; proto se musí příslušně zvýšit i výroba

potravin. Leč v rámci tohoto navrženého klimatického balíčku máme požadavky na snížení emisí, které by, budou-li splněny, snížily výrobu potravin, když ji potřebujeme nejvíce.

Mluvíím zejména o cílech týkajících se metanu a oxidu dusného a o útku na spotřebu masa a mléka. Těchto cílů snížení emisí nelze dosáhnout bez výrazného snížení výroby potravin. Jestliže mám řešit otázku, zda nakrmit svět, či napravovat změnu klimatu, obávám se, že budu stát na straně zdravého rozumu a nutnosti.

John Bowis (PPE-DE). – Pane předsedo, upínáme svou pozornost ke Kodani a vynikající zpráva mého vzácného přítele je dobrým, mohu-li to tak říci, plánem, kolejemi, po kterých se můžeme vydat, abychom došli k našemu cíli.

Dvacet procent do roku 2020 byl začátek – ale skutečně pouze začátek. Balíček opatření v oblasti změny klimatu, který jsme přijali, by snad mohl být lepší, ale tato opatření byla jen začátkem, byla vykročením. V současnosti, kdy došlo ke změnám ve vládě Spojených států, se již nemůžeme schovávat za odmítání spolupráce Spojenými státy. S prezidentem Obamou máme příležitost, abychom skoncovali s vyměňováním slov a začali si vyměňovat konkrétní témata. Slyšeli jsme, že se zasedání uskuteční 6. března 2009. Příští týden jsme tu zpátky a doufám, že budeme mít do té doby k dispozici prohlášení Rady o výsledku schůzek, kterých se Rada zúčastní ve Washingtonu. Se Spojenými státy se dnes můžeme posunout až k 30% cíli a ještě dál za tento cíl.

Posouváme se teď k ekodesignu a zde i jinde si uvědomujeme, jak obrovské jsou nové příležitosti v oblasti inovací a pracovních míst. Je nezbytné, abychom se zabývali emisemi z lodí a zemědělskými emisemi. Pan komisař se zmínil o tom, že je naléhavě nutné hovořit se zeměmi s nízkými příjmy v rozvojovém světě. Tyto země budou postiženy, ale ony tento problém nezpůsobily. Ostrovy se potopí pod mořskou hladinu; malárie, dýchací onemocnění, rakovina kůže a problémy se zrakem již existují. Devastace zasáhne zemědělství. Tyto země musí podniknout kroky, ale potřebují při tom naši pomoc.

Vědci se samozřejmě mohou mýlit a stejně tak politici, jak jsme to viděli v případě pana Mbekiho a jeho výroků o AIDS. Mohu se mýlit, když hovořím o možné chřipkové pandemii. Mohu se mýlit v otázce pravděpodobného dopadu globálního oteplování. Většina vědců však může mít pravdu, stejně jako většina politiků ji může mít. Já i vy bychom nesli na obojím spoluvinu, pokud bychom společně nepodnikli kroky, abychom zajistili, že se nic z toho nestane.

PŘESEDÁJÍCÍ: PANÍ ROURE

Místopředsedkyně

Riitta Myller (PSE). – (FI) Paní předsedající, iniciativa sociálních demokratů vytvořit Dočasný výbor pro změnu klimatu vytvořený na jaře 2007 nese své ovoce. Výsledkem jednání a diskusí mezi skupinami je nová, ambiciózní a dlouhodobá agenda kroků zaměřených na omezení změny klimatu. Za to bych rád upřímně poděkovala zpravodaji Karl-Heinzi Florenzovi a stínovým zpravodajům ze všech skupin, kteří na této zprávě výborně spolupracovali.

Mnozí jsou skeptičtí, pokud jde o to, zda Výbor pro změnu klimatu přinese přidanou hodnotu práci Parlamentu. Dnes můžeme vidět, jak je užitečné mít poslance Parlamentu, kteří nahlíží na otázku z různých úhlů, a přitom společně pracují a naslouchají špičkovým světovým odborníkům. Vede to, jak můžeme vidět, ke skutečně důvěryhodným výsledkům.

Jsem si také jista tím, že již samotná existence výboru a rovněž jeho činnost přispěly ke skutečnosti, že klimatický malíček prošel loni v prosinci tak hladce a rychle. Rovněž rozhodně podporuji výzvu, kterou učinil Guido Sacconi, předseda výboru, totiž že by se povolební Parlament měl touto otázkou zabývat a zajistit, aby zde byl uplatňován co možná nejrobustnější přístup k otázkám týkajícím se změny klimatu.

Přístup v Evropské unii byl dlouho takový, že je nutná akce s cílem zabránit změně klimatu. Měli jsme však nedostatečné finanční nástroje. Fond pro klima, který je v současnosti navrhován a pro který by měly být peněžní prostředky shromažďovány z procesů na burzách s emisními povolenkami, je významnou iniciativou a přeji mu do budoucna hodně úspěchů. Tento fond je nezbytný k tomu, abychom mohli dosáhnout změn ve struktuře našeho průmyslu a abychom učinili reálný posun směrem k tomuto novému zelenému údělu.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Tato zpráva je příslibem mnohého. Obsahuje prakticky všechny otázky, které byly zmíněny v diskusi o klimatu během posledních dvou nebo více let. Přesto se domnívám, že tato práce postrádá důraz, vervu a sílu, které jsou skutečně nezbytné k tomu, abychom naplňovali politickou linii, kterou jsme v Evropě nastoupili, pokud jde o otázky klimatu.

Nejsou navržena žádná opatření v oblasti ochrany půdy a krajiny. V případě vodních zdrojů existuje celý balíček návrhů v rámci světového fóra o vodě, který by mohl být do zprávy zahrnut. Jestliže hovoříme o energetické účinnosti, existují řešení, která nebyla zahrnuta do oblastí, kde máme možnost získat rozhodnutí Parlamentu. Na alternativní paliva se rovněž vztahuje příliš mnoho omezení. Ve velmi důležité oblasti, kterou je zdraví, se zpráva soustředí na shromáždění faktů a na kontrolu štípnutí komárem tam, kde v Evropě naopak potřebujeme hlavní strategická rozhodnutí, abychom mohli řešit dopady změny klimatu na lidské zdraví.

Jsou zde také varianty řešení. V tomto ohledu jsme potřebovali přijít s něčím, co bude více souviset s růstem a pracovními místy. Ovšemže je možné vytvářet pracovní místa v Evropě. Jsou zde zapotřebí.

Je nezbytné, abychom zakotvili tato opatření v hospodářské politice. Během několika týdnů se setká rada ministrů s cílem projednat financování rozhodnutí, která budou učiněna v Kodani. Mimořádně důležitá rozhodnutí, nad kterými bychom mohli mít v Parlamentu v mnohém vliv. Bez tohoto zakotvení do hospodářské politiky a do politiky pro zaměstnanost a růst hrozí, že se tato zpráva stane „svíčkou ve větru“, hezkým dokumentem, který však postrádá vervu a rozhodnost, které potřebujeme, když přijde na tyto otázky.

Bogdan Pęk (UEN). – (PL) Paní předsedající, mám pocit, jako kdybych byl na úvodní konferenci nějaké nově založené církve, špatné církve, kde se to hemží falešnými proroctvími a nesprávnými myšlenkami.

Čistě politické tlaky, které se pokouší drasticky snížit emise oxidu uhličitého, postup, který nemá žádný vědecký základ a přichází za cenu omezení lidského rozvoje, jsou těmi, kdo nesou odpovědnost za tuto krizi. Vina za tuto situaci spočívá na těch, kdo ruku v ruce s cestou ke společenskému pokroku usilují o vybudování globální nadvlády, která zahrnuje omezený počet subjektů, jež budou mít obrovské zisky z obchodování s uhlíkem, zatímco budou současně vymývat mozek prostému lidu hrozbami změny klimatu.

Musíme vytvořit základ pro rozvoj v oblasti energie. V zájmu přežití a dalšího rozvoje potřebuje lidstvo nové účinné zdroje energie a Evropa potřebuje rovnováhu a soběstačnost ve smyslu energetických dodávek. Že tomu nerozumíte? Jestliže vytvoříte to, co dnes bylo schváleno, snížíte šance Evropy v soutěži se zbytkem světa.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). – (EL) Paní předsedající, Florenzova zpráva je podložena vědeckým hodnocením a sdílí ve velké míře obavy občanů. Je postoupením kupředu v návaznosti na energetický balíček, který jsme schválili v prosinci, musíme však pokročit od hodnocení ke specifickým opatřením, regulacím, časovým plánům, neboť změna klimatu a její důsledky jsou zde a není čas, abychom dále otáleli.

Musíme dát pozor na to, abychom nedovolili jaderné energii, která je irelevantní pro tuto zprávu, aby se do ní dostala zpět oklikou, prostřednictvím obratných pozměňovacích návrhů, o což některé vlády usilují. Musíme zajistit, aby tato zpráva, beze změn, které by narušily její vyváženost, přesvědčila Radu a Komisi, aby postoupily o krok dopředu a nepoužívaly hospodářskou krizi jako záminku k podkopávání dosud vynaloženého úsilí. Hospodářská krize a environmentální politika mohou jít ruku v ruce, a přinesou nám pozitivní výsledky pro životní prostředí i co se týče nových pracovních míst.

Urszula Krupa (IND/DEM). – (PL) Paní předsedající, hlavním cílem politik v oblasti ochrany životního prostředí, stejně jako balíčku energetických a klimatických politik obsahujících dramatické škrtky v emisích skleníkových plynů je regulovat a měnit vnitrostátní ekonomiky do podoby, kterou z minulosti známe jako centrálně plánované hospodářství. Abstraktní představa lidského vlivu na naše klima je stanovena tak, aby omezovala rozvoj, včetně používání fosilních paliv, a zavádí nebezpečné technologie zachycování a skladování uhlíku, které v případě Polska budou ztěžovat využívání našich přírodních zdrojů, včetně bohatých zdrojů geotermální energie.

V současnosti bylo toto odvětví polského průmyslu zrušeno jako součást úsilí o naplnění požadavků Evropské unie, a pokoušíme se, abychom nejen zabránili Polákům v tom, aby emigrovali, ale abychom rovněž zajistili, že se ti, kdo zůstanou, nestanou v důsledku nejvyšších cen za energii ze všech členských států žebračky. Dovolím si jednu řečnickou otázku: je hlavním cílem Evropské unie přivést mé krajiny na mizinu či setřít Poláky z mapy Evropy?

Irena Belohorská (NI). – (SK) Dámy a pánové, chtěla bych nejprve poděkovat zpravodaji panu Florenzovi za vynikající a obsáhlou zprávu. Zachycuje všechny důležité oblasti života společnosti, které mají návaznost na dramaticky postupující změnu klimatu. Je nejvyšší čas, abychom i v rámci Evropské unie připravili nezbytná opatření

Jako lékařku mě zajímají především změny, které se promítnou do oblasti zdravotnictví, jako například nástup onemocnění, která jsou typická pro tropická pásma. Na tento fakt bychom měli myslet při podpoře farmaceutického průmyslu, při plánování nemocnic a lůžkových zařízení, ale také při odborné přípravě zdravotnického personálu, a zejména při důsledném informování obyvatelstva. Vzhledem k tomu, že se jedná o nemoci, které jsou v našem pásmu vzácné, dá se očekávat i jejich podstatně dramatičtější průběh.

Velmi závažná situace nastane i v zemědělství a při zabezpečování dostatku potravin pro obyvatelstvo. Pevně věřím, že tato zpráva, daleko významnější, než jsou ostatní zprávy z vlastního podnětu, bude dobrým základem pro budoucí Parlamenty, které budou muset řešit konkrétní dopady změny klimatu.

Avril Doyle (PPE-DE). – Paní předsedající, čas na diskusi již vypršel, a my víme, co je třeba udělat – alespoň ti z nás, kteří přijali recenzované vědecké poznatky o příčinách bezprecedentního růstu globálního oteplování a jeho mimořádně závažných dopadech na všechny aspekty biologické rozmanitosti, zejména v nejchudších a nejlidnatějších regionech našeho světa. Svým přátelům skeptickým vůči změně klimatu bych ráda řekla, že by měla být brána v potaz zásada předběžné opatrnosti. Doporučila bych jim to.

Ráda bych poděkovala panu Karl-Heinzi Florenzovi za jeho zprávu. Tato zpráva přidává do našeho souboru znalostí, který reprezentuje horizontální názory v řadě výborů v této sněmovně, jedno závažné opomenutí – Výboru pro rybolov, dané mimořádnou závažností rostoucího okyselování našich moří a oceánů v důsledku vyšších emisí CO₂ v ovzduší.

Ráda bych položila jednu otázku panu komisaři Dimasovi: v návaznosti na naši dohodu v prvním čtení o revidovaném systému EU-ETS před šesti týdny, mohl by pan komisař dnes přesně uvést do záznamu, jaký pracovní program probíhá v souvislosti s přípravou rozhodnutí přijatých postupem projednávání ve výborech, mám na mysli zejména časový plán a zapojení tohoto parlamentu a zúčastněných subjektů?

Závěrem chci říci, že naším cílem musí být nejméně 30% snížení emisí CO₂ do roku 2020 jako součást globální dohody pro období po roce 2012, a nejméně 80% snížení do roku 2050 – a to je důležitější cíl. Výsledek příštích osmi měsíců klimatické diplomacie se vepíše do naší historie na dlouhou dobu, a jako političtí vůdci v našich společnostech a kolektivně nemůžeme popřít svou odpovědnost.

Pane komisaři, náš klimatický a energetický balíček musí být doprovázen realistickými finančními zdroji a s nadějí očekáváme, že březnová vrcholná schůzka – za šest týdnů – na které se setká 27 představitelů států a vlád, bude přístupná a nenechá nás, občany EU, ani nejchudší a klimatem nejvíce ohrožená společenství na našem světě, bez pomoci.

Linda McAvan (PSE). – Paní předsedající, vzhledem k tomu, že činnost Dočasného výboru pro změnu klimatu končí, ráda bych nejprve poděkovala Karl-Heinzi Florenzovi za jeho práci, ale také – z mé vlastní skupiny, skupiny socialistů – Rittě Myllerové, Dorette Corbeyové a našemu předsedovi Quidovi Sacconimu. Tito všichni odvedli vynikající práci a poskytli dobrý základ pro činnost příštího Parlamentu.

Zpráva, kterou máme před sebou, je dlouhá, má mnoho bodů. Ráda bych zdůraznila zejména jeden, o kterém hovořili již někteří řečníci přede mnou a jímž je významná spojitost, kterou je třeba učinit mezi pracovními místy a řešením změny klimatu a mezi řešením hospodářské krize a řešením změny klimatu. Neboť jestliže neučiníme tuto spojitost a neosvědčí se nám programy pro hospodářskou obnovu, lidé začnou říkat – a už to říkají – že tento nesmysl změny klimatu byl hezký, když probíhal hospodářský růst, ale my si v současnosti nemůžeme dovolit realizovat všechny tyto investice.

Musíme argumentovat velmi silně, stejně jako to dělají řečníci v této sněmovně, abychom nedovolili *nedělat* tyto investice. Myslím si, že ti, kdo hovořili o krachu svých zemí v důsledku těchto investic, se velmi mýlí. Jejich země zkrachují, pokud nebudeme investovat do obnovitelných zdrojů energie a pokud nesnížíme naši energetickou závislost na nejistých zdrojích fosilních paliv. Proto se nám musí tento balíček opatření osvědčit.

Prezident Obama již tuto spojitost učinil, když hovořil o svém programu pro hospodářskou obnovu ve Spojených státech, a je třeba, abychom to udělali i my zde. Dorette Corbeyová hovořila o tom, co lze udělat cestou opatření energetické účinnosti. Jestliže se podívám kolem sebe v mém volebním obvodu, Yorkshiru, mohu již vidět v různých společnostech nemalé investice do obnovitelných technologií, do opatření energetické účinnosti. Máme v současnosti plány, které umožní rozvoj zachycování uhlíku a jeho skladování v řadě našich elektráren a v hlavních odvětvích. Vytvoří to pracovní místa a napomůže nám to také snížit naše emise, což je pochopitelně cílem veškeré naší činnosti po celá léta.

Johannes Lebech (ALDE). – (DA) Paní předsedající, prevence změny klimatu, jak se rovněž uvádí v této zprávě, musí prostupovat celým naším způsobem myšlení při naší práci v příslušných legislativních oblastech,

jako je zemědělství, rybolov, stavebnictví, rozvoj a zahraniční politika. Politika klimatu nemůže stát osamoceně, ale musí být začleněna do všech našich právních předpisů.

Před téměř dvěma lety rozhodli představitelé států a vlád EU o tom, že by se EU měla ujmout vedoucí úlohy s cílem zajistit globální dohodu o klimatu v Kodani. Nemáme už mnoho času. Zde v tomto Parlamentu jsme přijali nyní náš klimatický balíček pro EU. Mohl být ambicióznější, ale je platný a my musíme nyní podporovat evropské vyjednavče, abychom jim umožnili dosáhnout ambiciózního cíle v Kodani. Balíček nás přenáší až do roku 2020, ale v této zprávě zdůrazňujeme, že je nezbytné nyní začít plánovat to, co se stane po roce 2020. To je něco, co musí vzít vlády EU na vědomí. Musíme myslet dlouhodobě. Finanční krize věci neusnadňuje, ale musíme chápat tuto krizi jako dynamickou výzvu. Využijme tuto krizi jako příležitost k tomu, abychom odrazili ode dna naléhavě nutný rozvoj obnovitelné energie a energeticky účinných technologií. Vytvoříme nová pracovní místa v zelených odvětvích budoucnosti spíše než abychom se snažili zachovat pracovní místa ve starých odvětvích minulosti.

Závěrem bych chtěl říci, že jsem potěšen tím, že je zdůrazňována potřeba ratifikace Lisabonské smlouvy, neboť EU si musí za specifický cíl stanovit řešení změny klimatu na mezinárodní úrovni v souladu s Lisabonskou smlouvou.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Dámy a pánové, příprava politiky klimatu je velmi důležitá z hlediska environmentálního a také s ohledem na potřebu modernizovat odvětví energetiky. Měli bychom ocenit způsob, jakým byl zohledněn dosažený pokrok podle Kjótského protokolu u těch zemí, které snížily emise od roku 1990 o více než 20 %, a dále stanovením možnosti náhrady vlivu uzavření elektrárny Ignalina na litevské a lotyšské dodávky energie, ale každý členský stát si musí vypracovat jasnou strategii energetické účinnosti. Dodatečné kvóty pro odvětví, které současně posiluje svou konkurenceschopnost, nicméně ztěžují získávání finančních prostředků. Vítám plán na zjednodušení postupů k získání prostředků z fondů Evropské unie a na zvýšení rozsahu půjček od Evropské investiční banky, zejména malým a středním podnikům. Aby bylo dosaženo cílů do roku 2020, musíme vytvořit celoevropský účinný systém pobídek, který bude podporovat podniky a jednotlivce využívající nebo zavádějící obnovitelné zdroje energie. Mohlo by to fungovat tak, že bude část nákladů spojených s provedením změny hrazena z ústředních zdrojů. Komise musí aktivně usilovat o to, aby zbytek světa následoval našeho příkladu, a aby byly naše technologie přístupné rozvojovým zemím. Děkuji vám.

Bairbre de Brún (GUE/NGL). – (GA) Paní předsedající, vítám rozhodnou a podrobnou zprávu pana Florenze a jeho Dočasného výboru pro změnu klimatu.

Změna klimatu apeluje na náš pohled na dopravu, využívání půdy, nakládání s odpady, stavebnictví a spotřebu energie. Rozvojový svět nevytvořil prostředí, které nás vede směrem k nenávratným škodám, a přesto jsou tyto země těmi, kdo nejvíce trpí. Evropa musí jednat jako průkopník a převzít odpovědnost za realistická, nezbytná opatření na mezinárodním základě.

Síly, které nejsou tak pokrokové, se pokusily použít hospodářský útlum jako výmluvu pro neplnění nezbytných klimatických závazků. To je velmi krátkozraké.

Bohužel v mém vlastním volebním obvodu je ministr životního prostředí Sammy Wilson jedním z těchto krátkozrakých politiků, kteří nechápou vědeckou a praktickou realitu změny klimatu. Doufám, že tento ministr přijde k rozumu a přistoupí k řešení této otázky, která už má ve zbytku Evropy prioritu.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Paní předsedající, máme zde ambiciózní plán. Plán, kterým je záchrana tohoto světa. Velký kus práce v té nejlepší době. Když byla poprvé představena zpráva pana Florenze výboru, její první výzvou bylo, abychom pamatovali na to, že my, lidské bytosti, jsme ochránci stvoření. Toto jednoduché prohlášení bylo prvním, na které bylo útočeno a které bylo vyjmuto. Co bylo tak nežádoucí pro výbor? Slovo „stvoření“. Proč? Protože stvoření má svého stvořitele.

Je mi jedno, jak svět vznikl, i to, kdy to bylo. Důležité pro mě je, že je Bůh a že my jsme správci, kteří musí, jak se to uvádí v pozměňovacím návrhu 22, chránit stvořené. Jak jsem tedy řekla, jsme tu dnes proto, abychom si dali úkol zachránit svět, abychom si řekli, co pro to uděláme a že to vyžaduje spolupráci a oběti nás všech, úkol, který má-li být úspěšný, vyžaduje spolupráci větru, vody a slunce. Ale i když si toto uvědomíme, současně je nám jasné, jak tomu bylo i dříve v případech jiných velkých výzev, že můžeme přijmout obrovské a naléhavé výzvy, kterým naše pokolení čelí, bez pomoci shora. Mohu říci jen hodně štěstí a Bůh nás ochraňuje.

Jerzy Buzek (PPE-DE). - (PL) Paní předsedající, také já bych rád blahopřál a poděkoval panu Florenzovi za jeho vynikající zprávu. Nechci hovořit o podrobnostech této zprávy. Podle mého názoru by jednoduše měla být přijata.

Rád bych se vrátil k balíčku opatření v oblasti změny klimatu. Během řady měsíců, kdy probíhaly diskuse k této otázce, byly předloženy dalekosáhlé pozměňovací návrhy k tomuto balíčku. To je naším největším úspěchem. Rád bych se nyní zmínil o tom, co je podle mého názoru největšími výzvami, kterým čelí Evropská unie. První úkol, který je před námi, je zajištění adekvátního financování pro tento balíček, který jsme schválili, a dále financování uvedené ve zprávě pana Florenze.

Byl jsem v loňském roce zpravodajem pro plán SET a diskutovali jsme v první řadě o tom, že nové technologie, které by mohly do evropského hospodářství zavést inovace a nové hospodářské stimuly, musí být především financované na úrovni Evropské unie. Proto bych rád upřímně jménem Komise blahopřál panu komisaři Dimasovi k rozhodnutí vyhradit 3,5 miliardy EUR z nevyužitých fondů pro investice do výzkumu v oblasti energeticky účinných technologií, které by rovněž pomohly chránit životní prostředí. To je, pane komisaři, skvělé rozhodnutí. Musíme je teď rychle posoudit v Parlamentu. Chtěl bych se nyní obrátit na Martina Bursíka: je třeba, aby i Rada rychle posoudila toto prvotní rozhodnutí Evropské komise.

Další velmi významnou otázkou je skutečnost, že potřebujeme založit naši činnost na globální dohodě. To je předpoklad nad rámec zprávy pana Florenze. Dvoustranná jednání mezi dvěma zeměmi – Polskem a Dánskem – hostiteli COP 14 a COP 15, nestačí. My všichni, a to zahrnuje evropské diplomaty i zástupce českého předsednictví, musíme přispět. Naši diplomaté by měli být zapojeni do jednání po celém světě, neboť bez této globální dohody bude mít náš balíček a zpráva pana Florenze jen malý smysl. To je pro nás v těchto dnech nejdůležitější.

Catherine Guy-Quint (PSE). – (FR) Paní předsedající, pane komisaři, pane úřadující předsedo Rady, dámy a pánové, zpráva našeho kolegy poslance pana Florenze dokonale shrnuje výsledky našich dlouhých jednání k tomuto významnému problému globálního oteplování.

Všichni víme, že plány, které mají být splněny, jsou obrovské, a navíc si musíme zajistit prostředky ke změně naší kultury neomezeného rozvoje podporou změn v naší ekonomice.

Problémem je v současnosti vyjasnit, jak můžeme realizovat všechna tři doporučení obsažená ve zprávě. Musíme naléhavě najít prostředky pro boj proti globálnímu oteplování. Aktuální rozpočet Evropské unie není dostačující k dosažení souvisejících cílů a nebudeme ani schopni vyřešit tento hlavní problém financování tím, že vyzveme vnitrostátní rozpočty nebo soukromé fondy.

Evropská komise odhaduje, že pro boj proti globálnímu oteplování je zapotřebí 175 miliard EUR. S rozpočtem 76 miliard EUR ani zdaleka této výše nedosahujeme. Komise proto vypracuje přehled existujících nástrojů, ale nemalým úkolem bude příprava návrhů pro budoucí finanční rámec.

V zájmu optimalizace veškerých našich kroků souvisejících se současnou klimatickou krizí potřebujeme nové zdroje k tomu, abychom vytvořili Evropský fond pro změnu klimatu, který bude moci být financován ze systému pro výměnu emisních kvót a který bude použit na podporu přizpůsobení se, zmírnění dopadů, udržitelné spotřeby a energetické účinnosti, a proto musí velká část být věnována nejchudším zemím.

Vyžaduje to politickou odvahu na straně Rady, Komise a poslanců tohoto Parlamentu, ale je to nezbytnou podmínkou, která je zásadní, pokud má planeta čelit této výzvě.

Tato civilizace nemá žádnou budoucnost, jestliže my, Evropané, nepřijmeme opatření, kterými se zavážeme k tomu, abychom ochránili naše klima. Je to významný politický akt – politický akt, jenž je nezbytný k tomu, aby nejen našemu kontinentu byla zajištěna stabilní budoucnost....

(Předsedající řečnici přerušila)

Holger Krahmer (ALDE). – (DE) Paní předsedající, chtěl bych velice poděkovat panu Florenzovi za jeho zprávu, která bohužel není velkým úspěchem, pravděpodobně částečně v důsledku toho, že byla projednávána hodně ve stínu legislativního balíčku opatření v oblasti změny klimatu.

Musíme řešit důsledky změny klimatu, o tom není pochyb. Jedná se pouze o to, že nemohu plně podpořit prostředky, kterými to podle této zprávy máme udělat. V první řadě je pravda, že by EU měla přijmout první kroky, aby chránila klima, ale není výhodné, abychom spěchali vpřed osamoceni, bez zapojení partnerů. Příklad Evropy nepostačuje k tomu, abychom přesvědčili zbytek světa. Přístup, který bude více životaschopný,

musí zahrnovat průmyslové země a přinejmenším Čínu, Indii a Brazílii, jinak zůstane evropské hospodářství nespravedlivě zatíženo, aniž by zároveň docházelo ke znatelnějším dopadům na globální emise CO₂. Z druhé nemohou obnovitelné zdroje energie při naší současné úrovni znalostí zcela nahradit fosilní zdroje. Na politické úrovni může být motivující to požadovat, ale není to realistické. Politická vůle, jakkoli velká může být, nevymaže fyzikální zákony. Zatřetí jsou považována za environmentální alternativu biopaliva. Jejich negativní vedlejší účinky na ceny potravin, jež v důsledku těchto biopaliv rostou, a deštěné pralesy, které jsou káceny, dosud nemáme pod kontrolou. Začtvrté jsou přiměřeným cílem prostředky mobility, které chrání zdroje v dlouhodobém horizontu. Poskytnutí pobídek může dosažení tohoto cíle napomoci. Měli bychom však zvážit, ve kterém bodě jde státní intervence příliš daleko, a v jaké fázi si můžeme dělat nárok na znalosti, které dnes nemáme.

Nikdo v současnosti neví, jaké technologie budou nejlépe naplňovat potřeby mobility jednotlivců za padesát let, a politici o tom zcela jistě nemají lepší představu než inženýři.

Třebaže na počátku byly dobré úmysly, to, co z toho zbylo, je bohužel zpráva plná zbožných přání, mravních apelů a ukazování na viníky. Němečtí liberálové jí bohužel nemohou dát svou podporu.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Paní předsedající, všechno bude v pořádku, až politici pochopí, že to, co způsobuje jev zvaný změna klimatu, není spalování uhlí, ale sluneční aktivita. Ještě déle bude trvat, než o této pravdě přesvědčíme společnost, která je pod tlakem agresivní environmentální propagandy.

S ohledem na skutečnost, že je změna klimatu ovlivněna událostmi, které mají původ ve vesmíru, se musíme shodnout na tom, že naše pokusy působit na tuto změnu jsou odsouzeny k neúspěchu. Země zažila období globálního oteplení a zvýšení koncentrace oxidu uhličitého v ovzduší již mnohokrát. Globální oteplování však vždy začalo desítky nebo stovky let před jakýmkoliv zvýšením úrovně oxidu uhličitého. V dobách, kdy došlo k výraznému poklesu teploty, nezabránila nikdy ochlazení klimatu skutečnost, že ovzduší v tom místě obsahovalo o deset nebo i více procent oxidu uhličitého více, než je dnes.

Kdybychom tuto skutečnost uznali, lidstvo by ušetřilo miliardy dolarů upuštěním od nesmyslných aktivit. Tyto peníze by mohly být věnovány na boj proti chudobě nebo na nové technologie. Uvědomme si, o co se tady jedná. Jedná se o peníze, a o obchodování s emisemi. Bravo. Jaké mistrovské klimatické dílo.

Derek Roland Clark (IND/DEM). – Paní předsedající, z tohoto údajného globálního oteplování se stává ideologie na pomezí náboženské víry. Vědci z oboru životního prostředí se předvádějí, co dovedou, ale svět přírody podléhá zákonům fyziky a chemie. To jsou předměty, které jsem 39 let vyučoval.

Teorie globálního oteplování přisoudila oxidu uhličitému, přirozené složce ovzduší, úlohu démonického plynu. Má účinek – mírný – na zachycování tepla v atmosféře, ale jaký je tento účinek? Museli bychom si nakreslit graf, který by nám ukázal, jak CO₂ možná způsobuje oteplování.

Je to aritmetický graf – musím začít technicky – kde zvýšení množství způsobí stejné zvýšení teploty? Je to exponenciální graf, cyklující, kde další množství CO způsobí stále vyšší nárůst globálního oteplení? Nebo je to logaritmický graf, kde další množství CO způsobí stále nižší a nižší další oteplení, případně se tento graf stane vodorovnou čarou?

Mám dojem, že to byli naposledy vědci z britského Hadleyho střediska, tedy vůdčí autority na toto téma, kdo potvrdil, že je to poslední graf. My jsme již téměř na vodorovné čáře, neřku-li již přímo na ní. Další zvýšení již nebude mít vliv. Problém neexistuje.

Anders Wijkman (PPE-DE). – Paní předsedající, chtěl bych také panu Florenzovi poděkovat. Je to obsažná zpráva s velkým množstvím konkrétních návrhů. Zvláštní výzva směřuje k využívání stimulačních balíčků po celém světě, které by podpořily ekologickou energii a ekologické technologie, čímž je zdůrazněno, že finanční i klimatická krize mají stejné příčiny – neudržitelné využívání zdrojů.

Tuto zprávu sice podporuji, ale stejně jako Caroline Lucasová bych býval rád viděl více pozornosti věnované nejnovějším známkám toho, že změna klimatu je mnohem rychlejší a mnohem závažnější, než jsme si mysleli před několika lety – na rozdíl od toho, co tady řekli někteří kolegové, konkrétně pan Helmer. Mimochodem poslední prohlédnutí více než 900 článků o klimatu ve vědeckých časopisech – recenzovaných – ukázal, že žádný z těchto článků nezpochybnil hlavní myšlenku Mezivládního panelu pro změnu klimatu.

Osobně jsem nejvíce zneklidněn nikoli emisemi CO₂ jako takovými, ale mechanismy pozitivní zpětné vazby, ke kterým v současnosti dochází v planetárním systému, například okyselováním oceánů, snížením míry

odrazivosti těles či možným únikem metanu při rozmrazání tundry. Všechny tyto faktory urychlí oteplování. Můžeme kontrolovat emise, ale nemůžeme kontrolovat tyto faktory.

To je hlavní důvod, proč podle mého názoru musí být v blízké budoucnosti snížení emisí mnohem ambicióznější, než jak je to v současnosti diskutováno v rámci EU i na úrovni OSN.

Znamená to také mimochodem, že cíl zvýšení teploty nejvýše o 2 stupně Celsia musí být revidován a že koncentrace skleníkových plynů se musí snížit, spíše než aby se nadále zvyšovaly. Proto se někteří z nás tak silně zasazují o cíl 350 ppm. Tento rozměr problému je ve zprávě zmíněn, ale pouze okrajově. Byl bych potěšen tím, kdybych tvořil jádro této zprávy. Odhaduji, že ústředním tématem diskuse za několik málo let bude zpětná vazba, o které jsem mluvil.

Závěrem mi dovoluji zdůraznit, co řekl pan Guido Sacconi. I přes své nedostatky byl dočasný výbor tou správnou cestou k řešení horizontální otázky, jako je tato. Věřím, že příští Parlament bude stavět na našich zkušenostech a zabývat se změnou klimatu a udržitelností podobným způsobem.

Katerina Batzeli (PSE). – (EL) Paní předsedající, pane komisaři, všichni se shodujeme na tom, že konference v Kodani musí být korunována úspěchem, neboť ve hře je důvěryhodnost politického světa a přežití budoucích generací. Naše návrhy musí být zaměřeny na rozvoj, zaměstnanost a solidaritu: tato tři hesla určují budoucnost nadcházejících generací. Co se po nás chce nyní? Je nutná odpovědnost a rozhodnost, které by vedly k zajištění adekvátních finančních prostředků pro tento významný rozvojový plán v oblasti změny klimatu a nových dynamických rozvojových dohod, jež budou přesahovat restriktivní obchodní dohody, budou stát nad nimi a budou na nich nezávislé.

Existuje však jedna obava týkající se naší taktiky a my musíme v první řadě přesvědčit společnost jako celek a poté postupovat dynamicky, abychom zahrnuli některá výrobní odvětví do velkého skoku v zemědělství: je tudíž nezbytné pamatovat na to, že zemědělství již bylo zahrnuto do vnitrostátních závazků snížení emisí o 10 % do roku 2020, že již existují významné návrhy ze strany společné zemědělské politiky na zemědělské postupy šetrné k životnímu prostředí a že mezinárodní dohody týkající se zemědělství musí být vzájemně výhodné pro všechny mezinárodní partnery.

Pane komisaři, potravinový model je přímo spjat s modelem klimatickým a jediné, co musíme udělat, je podle svého nejlepšího svědomí přesvědčit samotnou společnost. Klimatická změna s sebou nese širší demokratické zapojení společnosti – společnosti, která má různé kulturní hodnoty.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Bylo mi velkým potěšením spolupracovat s panem Florenzem a ostatními členy dočasného výboru. Položili jsme tolik potřebný základ pro politiku, která bude v budoucnosti integrovanější a ambicióznější a může se spoléhat na širokou podporu, a to i zde v Parlamentu v rámci cíle 20-20-20.

Odpověď spočívá v tom, že učiníme ekonomiku zelenou a prosperující a domácnosti a vládu udržitelné. Podnikatelé podporující takový přístup, tj. rozvoj udržitelných iniciativ směrem k těmto zeleným technologiím, se stále setkávají s velkým množstvím překážek. Jestliže chtějí kvalifikace pro pracovníky, jsou postaveni proti politice, která je velmi roztržštěná. Tato zpráva požaduje integrovaný přístup, který je propojen i územně. Jestliže toto neuděláte, bude to pro vás ve výsledku znamenat ztrátu.

Naštěstí byl můj pozměňovací návrh, který se týká využití regionů a měst, přijat. Příští týden uzavře v prostorách Parlamentu 150 měst pakt primátorů s Komisí. Budou tak navazovat na závěry této zprávy, blízko občanům a podnikání. To je podle mého názoru správný přístup. A jako takový může počítat s mou podporou. Jsem však proti příliš zjednodušenému přístupu k odvětví zemědělství v bodu 189. Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů není proti konzumaci masa, a je to tak správně. Proto budeme proti tomuto bodu.

Na závěr bych Komisi požádal, aby v budoucnosti přijala více integrovaný přístup a minimalizovala tak roztržštěnost. Společně s Parlamentem lze dosáhnout významného mezníku v kombinaci s právními předpisy, stimulační politikou a aktivizací na decentralizované úrovni. V této oblasti lze udělat velký kus práce.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Paní předsedající, především bych ráda poděkovala panu Florenzovi za jeho velkorysost a otevřenost, a také všem skupinám, které se podílely na tomto politickém úkolu a diskutovaly o souvisejících otázkách a o budoucnosti. Bylo to přínosné v tom, že jsme od nich získali informace a vysvětlení a že nám dodali nezbytnou odvalu ve spojení s opatrností k tomu, abychom řešili další významné – souběžné – legislativní kroky, kde je rovněž velmi vysoké riziko, jako je například balíček o změně klimatu, politika týkající se vozidel, Lisabonská strategie a odvětví jako energetika, doprava, průmysl a cestovní ruch.

Jsem přesvědčena, že to byl dobrý úkol, a co je mnohem důležitější, šlo o způsob, jak se neodvolatelně chopit 21. století, a jak řekl pan komisař, o to, abychom ukázali příklad cesty, kterou se chceme vydat v zájmu naší budoucnosti.

Tento úkol byl příkladem názorového srovnávání a velkorysosti, který přišel ve správný čas – v okamžiku krize, která má významná sociální rizika a nahrává protekcionismu a krokům zpět. Panuje rovněž výrazná nejistota, což znamená, že má vysokou důležitost bezpečnost. Musíme se však také dívat do budoucnosti.

Jak již bylo řečeno, nastává nová éra pro Spojené státy, a my doufáme, že i pro Evropskou unii, to až po ratifikaci Lisabonské smlouvy, kterou brzy očekáváme.

Rovněž je to nová éra – a to je důležité –, která s sebou nese rizika, ale také nesmírné možnosti ve velkých nových oblastech a politikách. Je tomu tak v Brazílii, Číně a Rusku, velkých nově se rozvíjejících mocnostech, a rovněž ve velkých regionech, jako je Latinská Amerika a rozvojové země, zejména v Africe.

Domnívám se, že se jedná o rozhodující krok k novému modelu pro rozvoj a hospodářský a sociální růst, je zde však nutná udržitelnost a snížení dopadů. Musíme však, pane komisaři, paní předsedající, stále bojovat za to, aby to přijali za své naši občané.

Na závěr bych ráda zdůraznila dosažený pokrok v zavedení opatření na přizpůsobení se, pokud jde o dodávky vody a sucho, a dále v oblasti udržitelné mobility, kterou myslím máme...

(Předsedající řečnici přerušila)

Markus Pieper (PPE-DE). – (DE) Paní předsedající, zpráva pana Florenze skutečně obsahuje řadu dobrých návrhů. Jednou z dobrých stránek diskuse o klimatu je to, že poslouží jako katalyzátor pro přechod do éry obnovitelných energií. To je ve zprávě velmi jasně vyjádřeno, společně s řadou možností pro nové technologie a hospodářský rozvoj.

Domnívám se však, že je škoda, že jsme celé oblasti vědy vyloučili. Studie a vědecké názory, které přistupují k otázce změny klimatu s méně ponurým scénářem, či dokonce pozitivně, byly jednoduše ignorovány. Příslušné žádosti byly odmítnuty ze strany většiny, a to je to. Věda je pouze taková, jaká vyhovuje politickým představám. To nebude fungovat, protože věda se nenechá manipulovat. Zpráva proto nakonec narazí na tvrdou zem.

Každý, kdo na tomto základě požaduje snížení emisí, kdokoli, kdo současně požaduje upuštění od jaderné energie, vědomě zavírá oči před realitou. Každý, kdo požaduje účetní standardy pro veškeré oblasti lidského života, je v rozporu se základní myšlenkou svobody. Každý, kdo požaduje nové právní předpisy týkající se půdy a zemědělství, zneužívá diskusi o změně klimatu pro účely zavedení sankcí, které chce zavést v každém případě, ale jež nemají nic společného se změnou klimatu. A každý, kdo požaduje ochranný oděv vůči dopadům změny klimatu, úmyslně rozdmýchává neklid.

Doufám, že tyto radikální a nemístné ideologie nebudou do zprávy začleněny. Poté bych mohl zprávu podpořit, neboť ochrana životního prostředí je pro mě velmi důležitá, zejména pokud ji lze propojit s dosažením sociálních cílů a hospodářskou konkurenceschopností.

Matthias Groote (PSE). – (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, Dočasný výbor pro změnu klimatu odvedl velmi dobrou práci. Dnes máme před sebou konečnou zprávu, která bude předložena k hlasování. Uvádí se v ní, jak si my, jako Evropský parlament, představujeme budoucí politiku klimatu a jaká opatření je třeba přijmout, pokud jde o přizpůsobení se změně klimatu.

Doufám, že až přijde na nadcházející legislativní proces, dosáhneme my v Parlamentu rovněž tak vysokého stupně dohody, aby to, co jsme popsali v této zprávě, mohlo být uvedeno do praxe. Způsobem práce, který výbor zvolil, se této zprávě rovněž podařilo dosáhnout horizontálního úhlu pohledu. Musím říci, že bychom měli tento způsob práce výboru zachovat i v příštím parlamentním období, jak to již právě navrhl pan Sacconi.

Boj proti změně klimatu nemůže být veden jen z Evropy. Musíme získat pro tento boj i další kontinenty a země. Výbor odvedl dobrou práci i v tomto ohledu, neboť my, jako Parlament, jsme se poprvé zviditelnili v otázkách klimatické diplomacie, a to bych chtěl v této sněmovně znovu zdůraznit.

V případě, že hovoříme o opatřeních na přizpůsobení se, pak hovoříme rovněž o financování. V této souvislosti bych ještě jednou rád vyzval další dva orgány, Komisi a Radu, aby v příštím finančním výhledu dali této otázce nejvyšší prioritu.

Můžeme zde přijmout ty nejskvělejší zprávy, ale pokud nebudeme mít k dispozici žádné peníze na opatření, pak zpráva přijde vniveč. Měli bychom se rovněž znovu podívat na to, do jaké míry mají účinek finanční opatření, která jsme již přijali, a shrňme toto v auditu.

Zita Pleštinová (PPE-DE). – (SK) Dámy a pánové, pokud má Evropská unie ambice stát se vůdcem mezinárodního boje proti globálnímu oteplování, musí cíle v oblasti ochrany klimatu nejen formulovat, ale také je prostřednictvím politických opatření realizovat. Průřezová zpráva pana Florenze potvrzuje, že boj proti změně klimatu je nutné založit na horizontálním přístupu a zohledňovat jej ve veškerých právních předpisech.

Voda sehrává ve změně klimatu ústřední úlohu. Musíme si uvědomit, že dopady změny klimatu na vodní režim mohou vyvolat domino efekt a postihnout různá odvětví hospodářství. Celosvětové narůstající problémy s vodou si žádají koordinovanou vodohospodářskou politiku v členských státech a zavedení environmentálních zásad do integrovaného řízení vodních zdrojů.

Musíme nastartovat programy vytváření plošné akumulace dešťové vody v lesní, zemědělské a městské krajině prostřednictvím legislativních nástrojů a neinvestičních i investičních opatření, které zásadně přispějí k akumulaci dešťové vody v krajině. Dešťová voda byla dosud považována za odpadovou vodu, které je třeba se co nejrychleji zbavit. Nový přístup k vodě je založen na zásadě, že voda je klíčem k životu. Jsem potěšena, že nám jej přináší expertní skupina českých a slovenských vědců. Pane ministře Bursíku, jedná se o zajímavý přístup. Věřím, že si získá vaši podporu.

Trvale udržitelný způsob života vyžaduje přispění hospodářství, vědy, médií, organizované občanské společnosti a občanů. Je důležité nevzat se z důvodu složitosti problému. Stojíme před výzvou a musíme jednat už dnes, neboť svými dnešními činy určujeme budoucnost. Naším hlavním cílem je zastavit ochuzování budoucích generací o podstatu života, který jsme dostali od Boha.

V celosvětové soutěži zvítězíme, jen pokud transparentně a bez byrokratických překážek umožníme přístup na trh účinným, inovativním a inteligentním technologiím. Zvítězíme, jen pokud dáme v Evropě všem progresivním řešením „zelenou“.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Blahopřeji zpravodaji a všem obdobně smýšlejícím lidem čelícím výzvě, které představuje změna klimatu. Obyvatelé Litvy a dalších pobaltských zemí skutečně prahnou po evropské energetické síti. Jestliže nebude vytvořena do několika málo let, zůstane zabezpečení dodávek energie jen na papíře. Velmi důležitý je požadavek na zvýšení peněz ze Strukturálních fondů použitých na vytápění bytových bloků. Zázraky se dějí vzácně. Prodloužení životnosti jaderné elektrárny Ignalina, zázrak, v němž se v Litvě stále věří, by však snížilo znečištění a umožnilo udržet růst HDP ve výši 4–5 % ročně, což je obzvláště nutné pro stát, který je natolik postižen a poškozen krizí. Tváří v tvář krizi myslí stále více občanů EU na přežití a nikoli na zastavení změny klimatu, ale jestliže se budeme schopni vzdát našeho nešetřného způsobu života a začneme se chovat hospodárně, tak nejenže ochráníme životní prostředí a zamezíme tomu, aby se planeta přehřála, ale znovu naplníme naše kapsy. Přísným šetřením v každodenním životě při používání zdrojů a upuštěním od krátkých jízd automobilem je možné ušetřit až 1 000 EUR ročně.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Paní předsedající, někdo by mohl namítnout, že zpráva následně po hlasování o energetickém a klimatickém balíčku loni v prosinci byla nadbytečná. Tato zpráva je však záslužná v tom, že velmi dobře shrnuje vše, co musíme vzít v úvahu při boji proti změně klimatu, a rád bych využil této příležitosti a blahopřál zpravodajovi Karl-Heinzi Florenzovi, který názorně prokázal tuto vizi při vypracování zprávy.

Přejdeme od diskuse dál. Zajistíme, aby členské státy učinily pevný závazek. Souhlasím se svými kolegy poslanci, kteří zdůraznili nutnost finančních prostředků, které budou ve shodě s našimi ambicemi. Po úspěchu s energetickým a klimatickým balíčkem, kterého bylo dosaženo během francouzského předsednictví, musíme udělat vše, co je v našich silách, pro dosažení úspěšné mezinárodní dohody v Kodani.

Leč existuje něco, na co bychom měli dát pozor. Rok 2009 je evropským volebním rokem, kdy se bude měnit Komise. Jsme velice zneklidnění, když čteme prohlášení prezidenta České republiky, který tvrdí, že globální oteplování neexistuje.

I v případě, že by měl pravdu, náš celý plán boje proti změně klimatu je odpovědí na vážnou hospodářskou krizi, které nyní čelíme. Úbytek energetických zdrojů, potřeba zabezpečení dodávek energie, odlesňování, udušení našich velkých měst, které jsou domovem většině obyvatelstva, a z toho vyplývající nutnost používat

udržitelnou dopravu, hladomor po celém světě a potřeba výživy pro planetu, to všechno podporuje řešení, která jsou navržena pro boj proti změně klimatu.

Vstupujeme do éry udržitelného růstu, této třetí průmyslové revoluce, která je velkým aktivem pro vývoj, inovace, zaměstnanost a konkurenceschopnost v našich podnicích. Pokud jde o energetickou účinnost, měla by již být součástí plánů pro hospodářskou obnovu, neboť se opírá o inovační technologie. Je to způsob, jak snížit účty za energii, což potěší spotřebitele. Snížením spotřeby energie z fosilních zdrojů dosáhne Evropská unie větší nezávislosti a sníží emise uhlíku, a současně je to příležitost pro tisíce nových pracovních míst.

Ano, boj proti změně klimatu je jednou z odpovědí na hospodářskou krizi. Stane se jí prostřednictvím rozvoje ekonomiky s nízkými emisemi oxidu uhličitého, s podporou místních společenství, vědců a všech občanů.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Zpráva představuje vědecké údaje i doporučení pro boj proti změně klimatu a v analýze příčin tohoto problému se věnuje opatřením na přizpůsobení se i na snižování emisí. Boj proti změně klimatu není pouze závazkem, abychom mohli zajistit budoucnost pro budoucí generace, ale je také příležitostí pro oživení globálního hospodářství.

Naléhavě žádám, aby byl význam energetické účinnosti zohledněn v rozpočtu Společenství a rovněž v rámci dostupných finančních nástrojů. Zlepšení účinnosti dopravy používáním inteligentních dopravních systémů, podpora železniční a lodní dopravy, rozvoj intermodální dopravy a investice do automobilů, které budou šetrnější k životnímu prostředí, to jsou opatření, která napomohou zastavit emise pocházející z tohoto odvětví.

Doporučila jsem rozvoj takových forem cestovního ruchu, které jsou šetrnější k životnímu prostředí, jako je sportovní nebo kulturní turistika. Chtěla bych rovněž zdůraznit, že turistické destinace nejvyšší třídy by měly být ty, které respektují a chrání životní prostředí. Mám pocit, že musíme zvážit vytvoření mezinárodního fondu pro pěstování stromů na nevyužívané zemské mase.

Na závěr bych ráda řekla, že potřebujeme realizovat výzkum v oblasti lékařské vědy a ve farmaceutickém průmyslu zaměřený na výrobu léčiv a očkovacích látek, které budou za přijatelnou cenu dostupné celé populaci, která je postižena určitou nemocí.

Etelka Barsi-Pataky (PPE-DE). – (HU) Paní předsedající, změnu klimatu a dopravu nelze od sebe oddělit a současně naše těžce vydobytá a úzkostlivě strážovaná mobilita, volný pohyb osob, zboží a kapitálu mohou v budoucnu pokračovat pouze tehdy, pokud učiníme změny a řešení, které povedou k rozhodným krokům v tomto ohledu. Jako vedoucí pro páté klíčové téma, dopravu, v rámci Dočasného výboru pro změnu klimatu vyzývám k přijetí a současně zavedení komplexního balíčku.

Co je zapotřebí? Zprvu se musí transformovat hospodářské prostředí, a to s ohledem na dva dvojí cíl: zprvu podpořit ekologické inovace prostřednictvím daní a zadávání veřejných zakázek a zadruhé skutečně uplatňovat zásadu „znečišťovatel platí“. Ekologické inovace jsou nutné v technologiích automobilových motorů s cílem rozvíjet alternativní paliva pro toto odvětví, inteligentních systémech dopravy a logistických řídicích systémech. Zásada „znečišťovatel platí“ musí být uplatňována pro všechny druhy vozidel a dále při obchodování s emisemi a při zvnitřnění vnějších nákladů.

Všechny iniciativy, které jsme zahájili, je třeba urychlit. Nestačí o těchto věcech jen mluvit. Musíme je proměnit ve skutečnost. O co se například jedná? O společný evropský vzdušný prostor, jediné evropské nebe a naše systémy řízení. Tyto iniciativy musí být účinným způsobem zavedeny, neboť úspěšně regulovat průmysl a spotřebu budeme moci tehdy, jakmile budeme mít vyřešeny naše vlastní úkoly.

Kromě toho se musíme zabývat našimi městy a dalšími obtížnými oblastmi. To je možná nakonec nejobtížnější úkol. Musíme posilovat novou kulturu dopravy a usilovat o mnohem účinnější využívání nástrojů, které máme v současnosti k dispozici. Chtěli bychom poděkovat panu Karl-Heinzi Florenzovi, neboť v této zprávě máme nyní důvěryhodný, mnohovrstevný plán poskytující základ, na kterém můžeme začít realizovat naše cíle a sedět odvázně za jednacím stolem v Kodani a žádat každého, aby se k nám připojil.

Adam Gierke (PSE). – (PL) Paní předsedající, v preambuli ke zprávě pana Florenze, o níž dnes diskutujeme, se její autor odkazuje na svou předchozí zprávu týkající se vědeckých faktů v souvislosti se změnou klimatu. Bohužel jsem nenašel žádná fakta v této zprávě, pouze víru v neomylnost zpráv Mezivládního panelu pro změnu klimatu. Současné usnesení ani usnesení z května 2008 tudíž nemohou být žádným způsobem legitimními politickými rozhodnutími Evropské komise, neboť jim chybí objektivní vědecký přístup. Jedině

soudržný model změny klimatu, který bere v úvahu všechny proměnné, jako je dopad emisí skleníkových plynů, částice rozptýlené v ovzduší a kromě toho sluneční aktivita, by mohly poskytnout odůvodnění pro tato rozhodnutí.

Zpráva, která obsahuje jednostranné informace zdůrazňující hypotetické mechanismy na pozadí globálního oteplování, jako například emise CO₂, přehlíží potřebu mezinárodního boje proti skutečnému dopadu změny klimatu. Dočasný výbor pro změnu klimatu se zaměřil, zkrslujícím způsobem, na problém snížení emisí skleníkových plynů a pouze okrajově uvádí boj proti skutečnému dopadu změny klimatu.

Agnes Schierhuber (PPE-DE). – (DE) Paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, nejprve bych také ráda poděkovala zpravodaji, který se skutečně pokusil dosáhnout maxima pro nás všechny.

Změnou klimatu je postiženo zejména zemědělství, neboť jeho produkty vznikají ve volné krajině. Myslíme na sucho a dezertifikaci, které pozorujeme například v jižní Itálii, či na jiné extrémní podnebné jevy, jako je neočekávaný déšť a krupobití nebo záplavy, které často postihují živobytí našich farmářů.

Zemědělství je často uváděno jako významná příčina změny klimatu. Přibližně 10 % globálních skleníkových plynů pochází ze zemědělství, většina z nich jsou však plyny přirozeného původu, jako například metan.

Podle mne je zemědělství naopak příkladem v boji proti změně klimatu. Rád bych následující fakta doložil studií, která byla provedena v Rakousku v roce 2008: prostřednictvím rostlin, jako je tráva, kukuřice a obiloviny, a půdy spotřebovává zemědělství a lesnictví dohromady výrazně více skleníkových plynů, než vytváří. Podle studie z roku 2008 jsou emise ze zemědělství a lesnictví v celkové výši přibližně 8 milionů tun ekvivalentní náhrady CO₂ ročně srovnatelné se závazným účinkem 58 milionů tun CO₂ nebo ekvivalentní náhrady CO₂. Z toho vyplývá, že by zemědělství nemělo být označováno za viníka pro životní prostředí. Právě naopak. Zde jsou další čísla: od roku 1990 snížilo zemědělství v Rakousku své emise CO₂ o 1,3 milionů tun.

Energetika je další důležitou oblastí, ve které zemědělství přispívá k boji proti změně klimatu. Ku příkladu zemědělství v Rakousku spotřebovává přibližně 2,2 % vyrobené energie. Podíl obnovitelné energie je 23 %, což je velký podíl opět patřící zemědělství.

Závěrem bych chtěla říci toto: velkou důležitost má...

(Předsedající řečnici přerušila)

Satu Hassi (Verts/ALE). – (FI) Paní předsedající, dámy a pánové, chtěla bych panu Florenzovi upřímně poděkovat za vynikající práci, kterou odvedl jako zpravodaj. Naší největší výzvou je nyní vytvořit příští mezinárodní smlouvu o klimatu. Dvěma nejožehavějšími otázkami pro tuto smlouvu jsou cíle snížení emisí v různých zemích a to, jak průmyslové země přispějí k financování investic do zmírnění dopadů změny klimatu v rozvojových zemích. V obou těchto otázkách potřebuje EU zvýšit svůj výhled, třebaže teoreticky se můžeme pyšnit tím, že jsme vždy zastávali vedoucí pozici, pokud jde o ochranu světového klimatu.

Podle posledních výzkumů nebude stačit 30% snížení emisí do roku 2020 – cíle musí být přísnější. Pokud jde o financování opatření v oblasti klimatu v rozvojových zemích, s politováním konstatuji, že ve svém novém sdělení Komise ještě učinila velmi obecné připomínky a nenavrhla dostatečně konkrétní modely.

V různých souvislostech, včetně rozpravy o klimatickém balíčku, jsme zde v Parlamentu ukázali, že jsme připraveni výrazně přispět k úsilí o snížení emisí v rozvojových zemích. Toto je jedna z oblastí, kde by EU měla také vyzvat nového prezidenta Spojených států, aby přijal novou linii. Až dosud neřekly Spojené státy nic o tom, jak jsou připraveny podpořit cíle snížení emisí v rozvojových zemích. Ochranu klimatu lze provést, ale opatření musí být rychlá a jednotná.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Paní předsedající, ráda bych poděkovala zpravodajovi. Budu hovořit velmi konkrétně o zemědělství a o dvou odstavcích ve zprávě, které považuji za nadbytečné. Zpráva by bez nich možná byla lepší. Jsou velmi konkrétní, pokud jde o spotřebu masa, a myslím si, že tyto odstavce do zprávy nepatří.

Následující odstavec týkající se podílů v potravinách ignoruje několikaletý výzkum, který proběhl v řadě členských států usilujících o to, aby dělaly přesně to, co se říká v tomto odstavci, a je proto mimo realitu.

Jedna z oblastí, které je podle mého názoru zapotřebí posílit, je informovanost zemědělců a těch, kdo využívají půdu, o formách hospodaření, jež jsou „šetrnější ke klimatu“. Myslím si, že výzkumní pracovníci podcenili

komunikaci se zemědělci, a my potřebujeme zlepšit úsilí, pokud jde o osvětovou práci, aby se poselství rozšířilo, s cílem zemědělce povzbudit a nikoli na ně tlačit.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Dámy a pánové, zjevně je změna klimatu spíše evropským zaměřením, a nikoli pouze evropskou politikou.

Výzvy změny klimatu nemůže řešit samostatně a nezávisle jediná země, ale ani unie zemí. Proto potřebujeme politiky na horizontální i vertikální úrovni integrovat. Politika, právní předpisy a finance musí jít ruku v ruce. Zpráva k tomu poskytuje skvělý základ.

Chtěla bych obrátit pozornost na dvě skutečnosti, bez kterých nejsme schopni vykonávat naši práci ve prospěch boje proti změně klimatu. Věda: ve zprávě je zvláštní pozornost věnována novým technologiím, ale je třeba, abychom hovořili více o vědě a investicích směřovaných do vědy, neboť jejím prostřednictvím můžeme nalézt řešení. Pokud to neučiníme, budeme odkázáni na banality a všednost.

Vědecký výzkum je naším základem. Nové technologie, vyvinuté ve spolupráci podniků a vědy, jsou naší budoucností. Vyzývám k investicím do vědy a k tomu, aby byla změna klimatu označena za významnou prioritu ve všech vědeckých programech EU.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) V boji proti změně klimatu musíme přikládat velký význam odvětví dopravy, ze kterého v současnosti pochází téměř třetina emisí CO₂ v EU. Odvětví dopravy musí do roku 2020 snížit emise CO₂ o 20 %. Při usilování o dosažení těchto cílů je nezbytné zavést stabilní balíček opatření dopravní politiky, který by zahrnoval ekologické inovace, zdanění emisí CO₂, změny v chování řidičů a používání automobilů a další opatření. Ráda bych upozornila na skutečnost, že v některých členských státech se zvyšuje DPH kvůli finanční krizi a hospodářské recesi a tato situace se objevila tam, kde je pro lidi levnější cestovat automobilem než veřejnou dopravou, kde je vysoké jízdné. Chtěla bych proto vyzvat státy, aby používaly daňové pobídky a podpořily používání veřejné dopravy. Je také třeba podpořit používání vlaků, a to investicemi do rozvoje železniční infrastruktury. Dovolte mi také, abych vám připomenula, že za kilometr jízdy vytvoří vlak třikrát méně emisí CO₂ než automobil a až osmkrát méně než letadlo.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Paní předsedající, dámy a pánové, můžeme si blahopřát k tomu, že jsme zde dosáhli konsenzu, ale zůstáváme nicméně osamoceni: Pane komisaři pro životní prostředí, pánové ministři pro životní prostředí, jak důležité je životní prostředí pro Komisi a pro Rady a vlády? My víme, jak je důležité.

Osobně jsem nebyla pro vytvoření tohoto výboru, protože si myslím, že není nic horšího pro izolování nějaké otázky, než vytvoření nového výboru. Ve Francii hovoříme o „Théoduleově výboru“.

Mám obavy o budoucnost této zprávy z hlediska její integrace do evropských politik. Ráda bych připomenula těm poslancům, kteří zde byli v roce 1992, že existovala vynikající zpráva o udržitelném rozvoji. Sotvaže byla přijata – a co víc, jednomyslně – tato vynikající zpráva byla zcela pohřbena. Kdybychom ji začlenili do evropských politik, možná bychom dnes nebyli tady.

Ráda bych se obrátila na zpravodaje, který popírá, že zde reprezentuje politický projekt. Pane Florenzi, projekt, který zde zastupujete, je politický, neboť se jedná o úplnou změnu orientace evropských politik, ve smyslu zemědělství, rybolovu a dopravy. Tedy ano, musíme být ambicióznější a se zájmem očekáváme výsledky.

Herbert Reul (PPE-DE). – (DE) Paní předsedající, brát důsledky změny klimatu vážně znamená naslouchat všem stranám v rozpravě včetně těch vědeckých. Je pravda, že ve výboru je mnoho odborníků. Ti ovšem naneštěstí reprezentovali pouze jeden úhel pohledu. Neměli jsme možnost vyslechnout všechny strany rozpravy. Myslím, že to byla chyba.

Měli jsme počáteční návrh zprávy pana Florenze, který byl znatelně lepší než zpráva, kterou máme dnes před sebou a podle které se máme rozhodnout. Řada doporučení, která jsou v ní v současnosti zahrnuta, je správná, ale podle mne je také mnoho doporučení špatných. Nemá smysl stále vytvářet nová omezení a opatření. Jediným řešením je říci „ano“ inovaci a „ano“ výzkumu. Řešení spočívá v předpokládání individuální odpovědnosti a nikoli v neustálém zvyšování státní regulace. Řada regulací je nesmyslná, například povinnost vedení účetnictví, prevence spotřeby masa a sankce za spotřebu masa, nactiutrhání v zemědělství a řada dalších. Podle mého názoru není toto správná cesta, a proto tuto zprávu považuji v současné podobě za problematickou.

Martin Bursík, úřadující předseda Rady. – Paní předsedající, zjistil jsem, že řada poslanců Parlamentu používá svůj rodný jazyk. Nepochybuji o tom, že překladatelé mluví anglicky o sto procent lépe než já, tak pokud dovolíte, budu mluvit česky a pokusím se reagovat na tuto rozpravu v Evropském parlamentu.

úřadující předseda Rady. – (CS) Mohu-li si to dovolit, tak bych velmi rád ocenil hloubku diskuse v Evropském parlamentu, její věcnost a také odpovědnost poslankyň a poslanců Evropského parlamentu. Dovolil bych si reagovat asi v sedmi bodech na tuto diskusi. Nejprve bych rád podtrhl roli Mezivládního panelu pro klimatickou změnu, jelikož v některých příspěvcích byly závěry Mezivládního panelu zpochybňovány. Já si myslím, že určitá nevýhoda je v tom, že čtvrtletní zprávy, které Mezivládní panel vydal jak k fyzikální podstatě klimatické změny nebo k adaptacím, k mitigacím, mají zhruba 1 200 až 1 400 stránek a je to skutečně precizní vědecká práce s odkazy na impaktovanou vědeckou literaturu. Poté je však z těchto zpráv udělán souhrn a nakonec je to tzv. summary for policy makers, souhrn pro politiky, ten už má kolem dvaceti stránek, tam už ty odkazy nejsou. Myslím si, že řada nedorozumění plyne právě z toho, že my, politici – omlouvám se, někteří z nás možná ano – nemáme čas číst těch 1 200 či 1 500 stránek. Je důležité zdůraznit, že Mezivládní panel pro klimatickou změnu byl nejen oceněn Nobelovou cenou, ale na konferenci o klimatu na Bali se 192 států, které se konference účastnily, shodlo na tom, že se jedná o nejkompaktnější, nejvyšší kvalitu vědecký základ, nejkonzistentnější informace, které máme k dispozici při rozhodování o tom, zda a jak reagovat na klimatickou změnu. 192 reprezentantů států se vyjádřilo tímto způsobem a je to i moje reakce na některá vyjádření zmiňující alarmismus argumentace, na kterou jsem zvyklý z domova.

Podle mého názoru je rok 2009 rokem, kdy máme velmi dobrou startovní pozici. Jednak zase opět hovoříme jako Evropská unie jedním hlasem. Na Bali jsem si ověřil, že tohle je velmi cenné. Dokázali jsme hodně posunout jednání společně s partnery s G77 a s dalšími ekonomikami a jsme vlastně jedinou velkou světovou ekonomikou, která je nasměrována k tomu, aby přijala cíl snížení emisí skleníkových plynů o 30 % do roku 2020. Ta druhá naděje začátku tohoto roku je změna ve Spojených státech, kterou zde řada z vás zmínila. Já se na ten problém dívám tak, že někde v Kodani existuje místnost, k níž dveře mají zhruba 200 zámeků. A když se nám podaří otevřít všechny tyto zámky, tak uzavřeme novou globální dohodu o ochraně klimatu od roku 2013. Podle mého názoru ten první zámek, ten už jsme otevřeli. To je zámek se jménem Evropská unie. Tím druhým zámekem v pořadí jsou Spojené státy, a proto klademe takový důraz na co nejrychlejší kontakt s novou americkou administrativou, proto plánujeme tu návštěvu společně v Trojce s budoucím švédským předsednictvím a společně s komisařem pro životní prostředí Stavrosem Dimasem. A to je také moje odpověď na poznámku Jerzyho Buzka, totiž to že my v žádném případě nehodláme ta mezinárodní jednání vést sami. Vůbec ne. Hodláme koordinovat ta jednání. Dánsko samozřejmě má enormní zájem na tom, aby kodaňská konference byla úspěšná. Jarní neformální Evropskou radu také zaměříme v té části, která bude uzavřena pro ministry, na předání si zkušeností z dosavadních bilaterálních jednání o mezinárodní dohodě o klimatu. Také se pokusíme definovat společně strategii jak dále, jakým způsobem koordinovat tato mezinárodní jednání samozřejmě včetně zapojení diplomatů. A vedle toho budeme jednat o adaptacích, to bude hlavní téma jarní neformální Rady v Praze.

Ten další bod mé reakce souvisí s tím, že jsme se dostali do zajímavého momentu, protože úsilí Evropské unie o ambiciózní aktivní politiku ochrany klimatu se najednou střetlo s dopady finanční a hospodářské krize. A já tady považuji za velmi pozitivní to, že hlasy, které vyzývají k odkladu našich dlouhodobých cílů, které by nás měly odvést od té cesty k ochraně klimatu, jsou velmi sporadické. Naopak v drtivé většině – a i tady v Evropském parlamentu a děkuji za to – zní hlasy, které říkají, pojďme této koincidence využít jako příležitosti, protože je to strategie, která obsahuje šestkrát „win“, je to „win, win, win, win, win, win“ strategie, protože jestliže v reakci na hospodářskou a finanční krizi jednotlivé ekonomiky, a i ti nejkonzervativnější ekonomové jsou připraveni povolit kohouty, investovat do ekonomiky, tak je to příležitost investovat do toho, abychom transformovali naši dnešní ekonomiku v nízkouhlíkovou ekonomiku a podpořili moderní environmentální technologie. Proč šestkrát „win“? Protože ušetříme finanční prostředky za energie úspornými opatřeními. Protože snížíme naši závislost na dovozech energií, protože snížíme spotřebu neobnovitelných přírodních zdrojů, protože vytvoříme nová pracovní místa – a podívejme se na to, že různé plány v Evropě, které reagují na finanční a hospodářskou krizi, ve významné části přinášejí nová pracovní místa právě v té oblasti green jobs a v oblasti nových environmentálních technologií obnovitelných zdrojů energií a energetických úspor – a zároveň snížíme emise skleníkových plynů.

Proto vnímá české předsednictví tuto situaci jako mimořádnou příležitost k tomu, abychom vlastně změnili vzorce chování a nastavili naši ekonomiku směrem k vyšší udržitelnosti. Tou největší příležitostí jak vlastně změnit ekonomiku je globální trh s uhlíkem. Když porovnáme environmentální politiku v 70. letech, kdy jsme se opírali o zákazy a příkazy a především jsme používali tzv. end of pipe politiku, tak jsme v roce 2009 v situaci, kdy využíváme daleko více ekonomické nástroje ve prospěch životního prostředí. Myslím si, že to, že součástí klimaticko-energetického balíčku je nový systém emisního obchodování, který se opírá

o aukce, je vynikající předpoklad pro to, abychom vytvořili globální trh s uhlíkem. Podívejme se na ambice. V roce 2013 začnou fungovat postupné aukce v elektroenergetice a již v roce 2015 si přejeme mít globální trh s uhlíkem na úrovni OECD. Proto tak velmi sledujeme vývoj ve Spojených státech a to, jak bude vypadat proces přijímání toho „Cap and Trade“ systému v Kongresu Spojených států.

Další moment, který bych chtěl zmínit, je role obnovitelných zdrojů energie a také energetických úspor. My totiž při jednání s rozvojovými zeměmi musíme něco nabídnout, musíme nabídnout těm zemím hospodářský rozvoj, ale zároveň jim musíme nabídnout rozvoj takový, aby zajistil plnění těch cílů, o kterých hovoří Mezivládní panel pro klimatickou změnu a které jsme jako politici přijali. A tady ta role obnovitelných zdrojů bude naprosto klíčová, protože máme v podstatě dvě možné cesty. Buď to bude tak, že ty miliardy lidí, kteří nemají přístup k elektřině, kteří touží po tom mít elektřinu, protože ten magnet konzumu, ta atraktivita konzumu je nepřekonatelná a nelze toto nikomu vyčítat, budou muset jít za elektřinou do měst a elektřina bude distribuována tím dnešním konvenčním způsobem – velké centrální zdroje, distribuční přenosová soustava, zátěž životního prostředí – anebo elektřina přijde za nimi do míst, kde jsou oni po generace zvyklí a vedou tam tradiční způsob života v harmonii s přírodou, ale toto může být pouze forma decentralizované obnovitelné elektřiny. Takže my, když rozvíjíme technologie obnovitelných zdrojů v Evropě, tak to neděláme jenom kvůli vyspělým zemím, ale děláme to také proto, aby tím, že se rozšíří počet instalací ve světě, se snížily investiční a provozní náklady a aby tyto technologie byly dostupné pro občany v rozvojových zemích, čili tohle je ohromný politický úkol, který je před námi ve vztahu k rozvojovým zemím.

Rád bych nakonec ubezpečil, že české předsednictví má skutečně veliké ambice posunout vyjednávání v oblasti klimatické změny dopředu. Velmi intenzivně budeme vést mezinárodní vyjednávání. Také bych vás rád ubezpečil o konzistentnosti českého předsednictví a jestliže jsem zde zaznamenal zmínku a padlo zde slovo „prezident České republiky“, tak jakkoli premiér České republiky se zde v debatě v Evropském parlamentu českého prezidenta Klause zastal, tak v oblasti ochrany klimatu a politiky ochrany klimatu mně nezbyvá, než-li se zde určitým způsobem distancovat od vyjádření a od pozic českého prezidenta, a rád bych vás ubezpečil, že české předsednictví a jeho pozice formuluje česká vláda a že veškerá vyjádření, která můžete po dobu českého předsednictví ještě očekávat – protože pan prezident se také chystá navštívit Spojené státy – berte prosím s prizmatem toho, že klimatická politika je formulována českou vládou a my jsme zde naprosto konzistentní a spolupracujeme s Evropskou komisí a s nadcházejícím švédským předsednictvím v Trojce. Čili tolik mé vyjádření. Ještě jednou velmi děkuji za velmi plodnou, věcnou a především odpovědnou diskusi tohoto ctihodného shromáždění.

Stavros Dimas, člen Komise. – Paní předsedající, také my s nadějí očekáváme pokračování úzké spolupráce s českým předsednictvím, českou vládou, a především s ministrem Martinem Bursíkem. Jsem si jistý, že během prvního pololetí roku 2009 dosáhneme výrazného pokroku v jednáních.

Chtěl bych poděkovat všem řečníkům v dnešní diskusi za jejich praktické příspěvky.

Jak naznačuje název zprávy, to, co se bude dít se světovým klimatem v roce 2015 a později, záleží na činnosti, pro kterou se mezinárodní společenství rozhodne nyní. I nadále je nezbytné vycházet ze spolehlivých vědeckých informací, které máme k dispozici, a trvat na tom, že se jednání musí opírat o vědu. Potřebujeme rozšířit výsledky vědeckého poznání mezi širší veřejnost a posílit povědomí spotřebitelů o dopadech skleníkových plynů na životní styl a spotřební vzorce.

Takovéto zvýšené povědomí však musí být doprovázeno silnými hospodářskými pobídkami pro podniky, aby snížily emise skleníkových plynů ze zboží a služeb, které poskytují. Je nutný přechod na ekonomiku s nízkou spotřebou uhlíku v globálním měřítku a toho lze dosáhnout pouze komplexními a integrovanými kroky, které by řešily emise ve všech oblastech.

Pouze v tom případě, že budeme nyní ambiciózní, můžeme nechat otevřené dveře tomu, aby se koncentrace skleníkových plynů dostaly na nižší úroveň, pokud Mezivládní panel pro změnu klimatu v budoucnosti stanoví, že je to nezbytné. Společně s Komisí jsem přesvědčen o tom, že i vy hrajete významnou úlohu v šíření těchto důležitých poselství.

Rok 2009 bude zásadním rokem pro jednání o celosvětové změně klimatu. Pro Komisi to bude rok provádění: pracujeme na plánu provádění. Existuje asi 15 opatření, která musíme provést postupem projednávání ve výborech; existuje seznam lhůt v rámci revidovaného systému obchodování s emisemi, který se chystáme naplnit: například výčet odvětví s úniky uhlíku by měl být hotov v prosinci 2009. Dne 30. března 2009 se uskuteční velké setkání zúčastněných stran. Většina práce bude dokončena přes léto a na konci roku 2009 bychom se měli tímto výčtem zabývat.

Harmonizovaná pravidla pro aukce by měla být hotová do června 2010. V únoru proběhne velké setkání zúčastněných stran. Všechny tyto lhůty a pracovní programy vám jsou k dispozici. Ale jak jsem řekl, rok 2009 bude zásadní pro jednání o celosvětové změně klimatu.

Očekává se, že se svět shodne na dalších krocích s cílem řešit celosvětovou změnu klimatu na konferenci o změně klimatu v prosinci v Kodani. Dohoda v Kodani však není v žádném případě daná: zbývá ještě dokončit mnoho práce.

Klimatický a energetický balíček nám poskytl náskok pro tuto změnu a daly nám vynikající základ k tomu, abychom dokázali, že ambiciózní politika klimatu je nejen možná, ale také velmi prospěšná pro naše ekonomiky a společnosti. Sdělení Kodani je základem pro další zpřesňování postojů Evropské Unie, pokud jde o tyto klíčové prvky, umožňuje nám udržet naše vedoucí postavení a pomáhá dovést k úspěchu jednání v Kodani.

Je jasné, že problém změny klimatu nelze řešit bez výrazného zvýšení financování čistých technologií a bez investic do těchto technologií ani bez opatření na přizpůsobení se nevyhnutelným dopadům změny klimatu. Potřebné množství pro rozvojové státy je odhadováno na 120–150 miliard EUR ročně v roce 2020.

Do roku 2020 může toto financování pocházet z velké části ze soukromých domácností v rozvojových státech. Například významná část snížení emisí v energetickém odvětví bude pocházet ze zlepšení účinnosti, které se zaplatí samo. Snížení mohou být částečně podpořena prostřednictvím dohod o mezinárodních půjčkách, za účelem využití mezinárodních soukromých financí.

Další důležitá část dodatečného financování a investic bude zmobilizována prostřednictvím trhu s uhlíkem, ať již výnosy uhlíkových povolenek, které budou v budoucnu draženy, nebo uhlíkovými kredity v rámci mechanismu čistého rozvoje. Evropská unie vytvořila prostřednictvím svého klimatického a energetického balíčku významnou poptávku po kreditech v rámci mechanismu čistého rozvoje až do roku 2020. To by mělo pravděpodobně významně přispět k zavedení čistých technologií v rozvojových státech.

Čím chudší však rozvojové země jsou, tím více budou potřebovat další pomoc veřejných financí od rozvinutých zemí. Bez této pomoci nebudou schopny dostatečně snížit emise skleníkových plynů. Bez této pomoci budou nejchudší a nejzranitelnější státy trpět důsledky změny klimatu. Bez této pomoci nebude v Kodani co řešit.

Otázka zní: jak můžeme zajistit, aby tyto dodatečné veřejné finanční toky byly předvídatelné, byly použity průhledně a účinně a aby příspěvky do těchto toků byly sdíleny na mezinárodní úrovni?

Kromě našich příspěvků k jednání OSN se setkáváme s tím, že po úspěchu systému EU obchodování s emisemi jsou uhlíkové trhy organizovány v mnoha částech světa. Klíčové prvky svého systému představila Austrálie. Na podzim 2008 potvrdil po svém zvolení prezident Spojených států Obama svůj cíl vytvořit celoamerický trh s uhlíkem.

Spolu mohou tyto systémy obchodování vytvořit jádro budoucího celosvětového trhu s uhlíkem. Jak jsem již zdůraznil, je v současnosti výzvou pro Evropskou unii napomoci rozvoji těchto propojených trhů s uhlíkem do roku 2015, zejména mezi státy OECD.

Ve sdělení ke Kodani řešila Komise tyto otázky předložením konkrétních návrhů – návrhů, které jsou nejen ambiciózní, ale také realistické a které významně přispějí k úspěchu v Kodani, jenž naše planeta tak zoufale potřebuje.

Dovolte mi na závěr využít této příležitosti k tomu, abych poděkoval Dočasnému výboru pro změnu klimatu, panu Florenzovi a Parlamentu za výraznou podporu našich návrhů a za serióznost a rychlost při provádění balíčku.

(Potlesk)

Karl-Heinz Florenz, zpravodaj. – (DE) Paní předsedající, úřadující předsedo Rady, velmi mě těší, že se v závěrečné fázi tohoto Dočasného výboru setkala tato otázka s takovým zájmem, a jsem za to opravdu vděčný. Také bych rád poděkoval všem, kteří jste přispěli do této rozpravy, a všem těm, kdo s námi spolupracovali. Vytvořili jsme mapu, která nás dovede do Kodaně. Ta samozřejmě obsahuje ukazatele směru i příkazy k zastavení a značky o neomezeném provozu, ale také značky, které nás upozorňují na obtížné úseky cesty, které nás čekají. O tom jsme tu dnes hovořili.

Jsem potěšen tím, že se vyskytly i kritické komentáře, a některé z nich můžeme zahrnout. Návrh pana Holma, aby lidé v Evropě přestali jíst maso, je, s prominutím, poněkud směšný, ale každý máme vlastní názor. Na konci bude úspěšný výsledek, na kterém jsme se podíleli všichni. Ještě jednou upřímně děkuji.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat dnes.

Písemná prohlášení (Článek 142)

Constantin Dumitriu (PPE-DE), písemně. – (RO) Dámy a pánové, během několika posledních měsíců jsme viděli, co znamená finanční krize a jak je bezprecedentní krizí postiženo celosvětové hospodářství. Klimatická, potravinová a sociální krize však mají také své dopady, které jsou pocíťovány stejně těžce.

V Rumunsku jsme v posledních letech čelili propadům ve výrobě způsobeným vnějšími příčinami, jako jsou záplavy, sucho a ptačí chřipka, a k tomu se v posledních několika měsících přidaly problémy hospodářské povahy. V současné finanční krize pro nás začíná být stále obtížnější pokrýt škody způsobené záplavami a suchem ze státního rozpočtu. Po celou dobu, co jsem členem Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova, jsem podporoval myšlenku vytvoření mechanismu samostatných zásahů na úrovni Společenství, bez ohledu na hodnotu národních stropů.

Dále jsem přesvědčen, že vzhledem k rozsahu a velikosti problému je třeba dát prioritu investicím do čistých technologií a obnovitelné energie. Tyto investice jsou řešením klimatické krize a zároveň oživují ekonomiku vytvářením nových pracovních míst. Jako součást našeho evropského mandátu je naší povinností přesvědčit naše vlády, aby více investovaly do inovací a nových technologií spojených s životním prostředím.

Gábor Harangozó (PSE), písemně. – Řešení změny klimatu v tomto okamžiku hlubokého finančního chaosu a snížené důvěry v hospodářské systémy může mnohým připadat jako chybné rozvržení priorit. „Zelená“ cesta je nákladná a nutné úsilí k zásadní restrukturalizaci řady odvětví za účelem dosažení ambiciózních cílů je obrovské.

Existuje nicméně řada možností, jak se chopit „zelených“ investic a politik jako prvků podporujících hospodářskou obnovu a stabilitu. Rozvoj ekonomiky s nízkými emisemi je skutečnou výzvou, kterou se nemůžeme dovolit neřešit. Potřebujeme ambiciózní, ale přesto proveditelné cíle a nesmíme se bát jít cestou nevyhnutelné průmyslové revoluce. K tomu, aby byla zajištěna hospodářská obnova a lepší životní podmínky pro naše občany, je nezbytný komplexní a ambiciózní přístup, posílení inovací a rozvoj nových pracovních míst a podniků v oblasti „zelených“ technologií.

A nakonec, na nezbytné investice do „zelených“ inovací jsou zapotřebí dostatečné finanční prostředky a tyto náklady samozřejmě nelze realizovat na úkor jiných zásadních politik Společenství, které nemohou nést zátěž spojenou se změnou klimatu bez dodatečných finančních zdrojů.

Gyula Hegyi (PSE), písemně (HU) Jedním z nejzávažnějších dlouhodobých důsledků změny klimatu je úbytek sladkovodních zdrojů a zvyšující se nedostatek čisté pitné vody. Není nadsázkou říci, že voda bude nejdůležitějším strategickým nástrojem 21. století. Evropská politika ochrany životního prostředí musí být proto uplatňována přísněji, než tomu bylo dosud, s cílem chránit vodní plochy, zabránit znečišťování vody a půdy a podporovat přiměřené zacházení s přírodními a umělými vodními stanovišti.

Střídavá období záplav a sucha, stejně jako extrémní podnebné podmínky vyžadují lepší hospodaření s dešťovou vodou. Neexistuje nic jako nadbytečná voda, jen špatně spravovaná voda. V dalším parlamentním období a s novým rozpočtem musí Evropská unie vyčlenit potřebné prostředky na prevenci záplav, ochranu vodních ploch, růst městských sladkovodních útvarů a programy čištění odpadních vod. Maďarské vodní zdroje jsou vynikající a maďarští inženýři vodních staveb odvádějí skvělou práci už téměř 200 let. Proto si jsem jist, že naše země bude hrát aktivní a podnětnou úlohu ve vytváření jednotné evropské vodní politiky.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), písemně. – (PL) Jako můj příspěvek do této rozpravy o politice ochrany klimatu do roku 2050 bych chtěl zaměřit vaši pozornost na následující body.

Zprv, pokud se Spojené státy a země jihovýchodní Asie nezapojí do programů zaměřených na snižování emisí oxidu uhličitého s takovým zaujetím jako Evropská unie, potom je vložení obrovských finančních prostředků a zpomalení ekonomického růstu v Evropské Unii jako jeho nevyhnutelný důsledek velice vysokou cenou za mírné snížení emisí oxidu uhličitého. Evropská unie je zodpovědná za necelých 14 % celosvětových emisí, zatímco Spojené státy a země jihovýchodní Asie vyprodukují téměř 80 %.

Zadruhé, závazky jednotlivých zemí snížit emise oxidu uhličitého do roku 2020 o 20 %, spolu s nutností nakupovat emisní povolenky, vyústí ve výrazné zvýšení cen elektřiny a tepla pro jednotlivce a ještě ve větší míře nákladů pro průmysl, především v nových členských státech, jako je Polsko, kde je energetika závislá na uhlí. Ve výsledku tak může být v těchto státech mnoho průmyslových odvětví s vysokou spotřebou energie zrušeno, což by mělo za následek řadu negativních sociálních dopadů.

A nakonec by měl být brán ohled na dosažená snížení emisí novými členskými státy, a zejména Polskem. Změny v Polsku, které mezi lety 1990 a 2005 zásadně restrukturalizovalo ekonomiku, vedly ke snížení emisí oxidu uhličitého o 30 %. Došlo k tomu za cenu velmi vysokých sociálních nákladů a nezaměstnanost dlouhá léta během tohoto období přesahovala přes 20 %.

Adrian Manole (PPE-DE), písemně. – (RO) Myslím, že zpráva pana Florenze „2050: Budoucnost začíná dnes – doporučení pro budoucí integrovanou politiku ES v oblasti změny klimatu“ přišla včas a je nezbytná vzhledem k již pozorovaným dopadům i těm, které jsou v důsledku změny klimatu očekávány.

Rumunsko bylo jednou z prvních zemí v Evropě, která podepsala Kjótský protokol, což bylo potvrzením jeho závazku podpořit boj proti změně klimatu prostřednictvím snížení emisí skleníkových plynů o 8 % do roku 2012.

Jsem přesvědčen, že tato opatření potřebujeme i přesto, že ve srovnání s řadou dalších evropských států je množství emisí v Rumunsku malé. Zemědělství a rumunské lesnictví mohou hrát významnou úlohu v boji proti změně klimatu, jejíž důsledky jsme silně pocítili v minulých letech, zvláště kvůli záplavám, vysokým teplotám a dlouhotrvajícímu suchu. Tyto přírodní jevy postihují nejen zemědělskou a lesnickou výrobu, ale také vzácná stanoviště a ekosystémy.

Zemědělství a lesnictví budou i nadále vytvářet významný příspěvek k boji proti dopadům, které způsobuje změna klimatu, a to zejména zalesňováním, jehož cílem je zachytit a zadržovat skleníkové plyny, a využíváním biomasy jako obnovitelného zdroje energie.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), písemně. – (RO) Evropská unie přijala hlavní úlohu v úsilí o nalezení kompromisu, který umožní přijetí celosvětové dohody po Kjótu. Je možné, že spolupráce s novou vládou Spojených států povede k tomu, abychom našli nový způsob, jak dosáhnout této dohody.

Specifická opatření pro boj s dopady změny klimatu jsou rovněž příležitostí pro udržitelný socioekonomický rozvoj a pro vytváření nových pracovních míst. Jsou zaměřena především na nová, dynamická odvětví nabízející velký růstový potenciál, pokud byla dosavadní úroveň provedených investic nedostatečná. Tato opatření budou mít kromě prospěšného efektu pro boj proti změně klimatu i příznivý dopad na hospodářskou a finanční krizi, zmírní její účinky a dlouhodobě mohou přispět ke snížení závislosti Evropské unie na dovozu energie.

Máme na mysli v tomto případě nové výrazné investice do dopravní infrastruktury, obnovitelných zdrojů energie, biotechnologií, sběru odpadu a recyklování, jaderné energie a renovace systémů domovního vytápění.

Opětovné zalesňování a opatření, která mají za cíl předcházet dezertifikaci, mohou ve střednědobém horizontu rovněž přinést nečekané výsledky.

David Martin (PSE), písemně. – Vítám zprávu pana Florenze o změně klimatu, jejímž cílem je formulovat politiky, které napomohou udržení globálního oteplení nejvýše o 2 stupně Celsia v porovnání s obdobím před industrializací. Zvláště pak vítám požadavek 20% zvýšení energetické účinnosti, požadavek závazných cílů v zemědělství a požadavek vytvoření evropského fondu na ochranu klimatu.

Tyto návrhy nás spolu s již přijatými opatřeními staví do dostatečně silné pozice na to, abychom vyžadovali celosvětovou akci v oblasti změny klimatu na vrcholné schůzce v Kodani.

Péter Olajos (PPE-DE), písemně. – (HU) Chci blahopřát panu Florenzovi k jeho zprávě, která je vynikajícím materiálem v přípravě na konferenci v Kodani, která se bude konat koncem tohoto roku.

Považuji za velmi důležité zjištění, že hospodářská a finanční krize a krize změny klimatu mají stejné příčiny. Východisko z těchto krizí je proto také stejné. Aby se zmírnily a zastavily důsledky těchto krizí, jsou ve všech oblastech života nutné komplexní inovace a systémová změna.

Souhlasím s panem komisařem Dimasem, že náklady musí být hrazeny zaprvé z obchodování s oxidem uhličitým, zadruhé z investic soukromých společností a zatřetí ze státních pobídek.

Každý hledá převratné změny, způsoby stimulování zaměstnanosti, nastartování motoru globální ekonomiky co nejdříve a zastavení změny klimatu. K vytvoření „zeleného Nového údělu“ vyzval generální tajemník OSN Ban Ki-moon. V praxi by to znamenalo, že se musí celosvětové hospodářské pobídky stát součástí investic do technologií, jež jsou šetrné k životnímu prostředí. Nová logika organizace hospodářství založená na inovacích do ekologických technologií, která má podporu mezinárodních kapitálových trhů, je rovněž základním rysem programu prezidenta Spojených států Baracka Obamy.

Inovace do zelených technologií a do průmyslových technologií budoucnosti by posílily efektivitu států a ekonomiky, zvýšily by zájem hospodářských subjektů, a současně by zvýšily spotřebitelské ceny a vnímavost vůči nákladům, pokud jde o nabízené výrobky a služby.

Rovana Plumb (PSE), písemně. – (RO) Dvanáct bodů uvedených v této zprávě poskytuje jasný akční plán pro budoucnost. Aby jej však bylo možné naplnit na místní, vnitrostátní, regionální a celosvětové úrovni, je k tomu nezbytná podpora dobře informovaných občanů.

Podle zvláštního průzkumu Eurobarometru z jara 2008 na téma změny klimatu nebylo přibližně 41 % Evropanů dostatečně informováno o příčinách změny klimatu, jejích důsledcích a způsobech boje proti této změně. V Rumunsko odpovědělo více než 65 %, že nemá žádné informace.

Zásadním krokem tímto směrem je zvýšení profilu této otázky mezi širokou veřejností prostřednictvím vzdělávání a informačních kampaní realizovaných v oblastech každodenního života občanů. Komise a členské státy musí financovat kampaně na zvyšování povědomí veřejnosti a vytvářet podmínky odborné přípravy osob pro nová povolání s ohledem na specifické výzvy trhu práce, které s sebou přinesou strukturální hospodářské změny urychlené změnou klimatu a jejími dopady.

V současné hospodářské krizi se EU musí angažovat politicky a finančně v klíčových oblastech zachování a rozvoje čistých technologií, které jsou zaměřeny na boj proti změně klimatu, podporu přeshraničních opatření na přizpůsobení se, posílení energetické účinnosti a poskytování pomoci v případech katastrof, v souladu se zásadou solidarity, kterou EU prosazuje. Konečným výsledkem bude vytvoření „zelených“ pracovních míst v nových, konkurenceschopných podnicích.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), písemně. – (RO) Dámy a pánové, každá rozprava týkající se klimatu, ekosystémů a energie je nesmírně důležitá, neboť každá významnější změna v těchto oblastech může ovlivnit život na této planetě. Nehledě na druh příčin nebo vědecké argumenty předložené různými skupinami výzkumných pracovníků, jedna věc je jistá, čelíme globálnímu oteplování. Tato komplexní, kvalitní zpráva, kromě toho, že nám poskytuje užitečné, cenné informace, je pro nás také výzvou, abychom si položili následující otázku: Co uděláme pro sebe a pro budoucí generace?

V této situaci změny klimatu mám chuť říci, že existují tři druhy projektů, na nichž by členské státy EU měly pracovat a podporovat je jako prioritu.

1. Projekty zahrnující standardní politiky zaměřené na co možná nejúčinnější nakládání s energetickými zdroji a nalézání řešení, jejichž cílem je snížení znečištění, zejména v průmyslových oblastech a průmyslových parcích.
2. Projekty zahrnující financování vědeckého výzkumu zaměřeného na vývoj čistých technologií.
3. Projekty, které podporují okamžité konkrétní akce zaměřené na obnovu ekosystému na evropské úrovni nebo v jiných světových regionech.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písemně. – (RO) Evropská unie přijala vedoucí úlohu v boji proti změně klimatu. Navržením dlouhodobé strategie pro účinné nakládání se světovými přírodními zdroji napomůže k dosažení globální ekonomiky s nízkými emisemi oxidu uhličitého.

Tato strategie musí být založena na zásadě solidarity zaměřené na dosažení rovnováhy mezi bohatými zeměmi a rozvojovými zeměmi, které potřebují pomoc, aby se snížila jejich zranitelnost vůči negativním dopadům změny klimatu. Známky globálního oteplování se projevují v chudobě, nedostatku potravin a omezených energetických zdrojích. Je dobře známo, že ropa již není dostatečně silným zdrojem na to, aby uspokojila poptávku po energii, která by podle odhadů měla vzrůst do roku 2030 nejméně o 60 %. Nalezení alternativních zdrojů a citlivé využívání stávajících zdrojů, to jsou výzvy, kterým bude EU v budoucnosti čelit. Zemědělství je jednou z oblastí, které jsou nejvíce ohrožené změnou klimatu kvůli své vysoké závislosti na meteorologických podmínkách.

Při vědomí toho, že toto odvětví poskytuje zdroje potravin pro světovou populaci, bude nezbytné zajistit, aby se udržitelné využívání půdy a vodních zdrojů ve spojení s ochranou lesů a zachováním biologické rozmanitosti dostalo na pořad dlouhodobé strategie pro řešení dopadů globálního oteplování.

Richard Seeber (PPE-DE), písemně. – (DE) Evropa a svět v současnosti čelí významným výzvám. Krize kapitálového trhu není jediným naléhavým problémem. Musíme také co možná nejdříve zahájit udržitelný program boje proti změně klimatu. Tak velké hospodářské a politické sdružení, jako je Evropská unie, se dokáže ujmout úlohy vedoucího partnera v boji proti změně klimatu.

První krok byl v této souvislosti již učiněn – Unie se shodla na závazných cílech v oblasti klimatu a přijetím klimatického balíčku v prosinci 2008 má k dispozici řadu vhodných opatření ochrany klimatu. Nejvyšší prioritu teď musí mít uzavření mezinárodní dohody v Kodani, a současně bychom se měli vyhnout odprůměrnění a přílišnému zatížení evropského hospodářství. Namísto toho bychom měli zvýšit naše investice do zelených technologií a výzkum v těchto technologiích. Tak může Evropa pokročit kupředu, nikoli pouze v oblasti životního prostředí, ale také v oblasti hospodářství.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE), písemně. – (RO) Evropská unie se stala hlavním aktérem, který přijímá konkrétní opatření prostřednictvím přijímání politik, jimiž řeší hlavní příčiny globální výzvy způsobené změnou klimatu.

Evropská politika v této oblasti se může stát účinnější na celosvětové úrovni i v rámci EU, jestliže: a) evropské úsilí bude podporováno úsilím dalších silných průmyslových zemí mimo EU, včetně zemí jako Čína, Indie, Brazílie, Rusko aj.; b) rozvoj jaderné energie bude podporován a nikoli opouštěn, přinejmenším v příštích 30–40 letech, dokud nebudou vyvinuty technologie schopné využívání obnovitelných zdrojů a dokud nebudou tyto technologie nabízeny na trhu, aniž by bylo nutné je dotovat; c) Evropská komise poskytne výraznější podporu projektům, které jsou zaměřeny na úsporu energií a získávání energie z biomasy, včetně přenosu technologií, v méně rozvinutých členských státech EU s vyšším zemědělským potenciálem.

Rumunsko bude pokračovat v rozvoji svého jaderného programu pro výrobu elektřiny. Současně bude modernizovat své uhelné elektrárny a zvýší své úsilí, aby vyrábělo energii z biomasy. S ohledem na to potřebujeme partnerství s členskými státy a naléhavě žádáme Evropskou komisi, aby urychlila proces zjednodušení postupů pro zapojení Evropských fondů.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE), písemně. – (HU) Ekologické investice musí hrát klíčovou úlohu ve státních balíčcích pro oživení hospodářství určených k boji proti negativním dopadům světové hospodářské krize. Tyto investice, které budou použity k tomu, aby se účinněji využívaly obnovitelné zdroje energie, snížila se spotřeba energie a současně emise oxidu uhličitého a dalších skleníkových plynů, nabízejí nejen hospodářské výhody, ale také významný sociální prospěch. Zájmem Maďarska je, aby členské státy EU koordinovaly a společně posilovaly své úsilí v tomto ohledu. Při stanovení environmentálních cílů si také musíme všimnout hospodářských a sociálních kapacit členských států EU. Musíme stanovit pouze dosažitelné cíle, s přihlédnutím k jejich účinkům na hospodářskou krizi. Těchto cílů lze dosáhnout, jen pokud společnost projeví solidaritu. Aktivita vlády zde nestačí, je rovněž nutný postupný posun v přístupu v celé společnosti. Konkrétní doporučení činnosti obsažená ve Florenzově zprávě, jako je podpora výstavby pasivních nízkoenergetických domů, vytvoření evropského fondu na podporu výzkumu v oblasti obnovitelných zdrojů energie, propojení energetických sítí na evropské úrovni a zvýšení povědomí občanů EU, a zvláště dětí, přispějí společně k tomuto posunu v sociálním přístupu.

Navíc musíme usilovat o zajištění toho, abychom zachovali evropskou technologickou výhodu v rozvoji ochrany životního prostředí ve 21. století a abychom ji proměnili v hospodářskou a sociální výhodu. Vzhledem k mimořádnému zemědělskému bohatství Maďarska mohou být otevřeny mimořádné možnosti výroby energie z biomasy nebo opětovnému využití rostlinných a živočišných produktů ve formě bioplynu.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PANÍ WALLIS

Místopředsedkyně

4. Priority při boji proti Alzheimerově chorobě (písemné prohlášení): viz zápis

*

* *

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). – (SV) Věřím, že nyní celý Parlament poslouchá. Při lednovém dílčím zasedání jsme jednomyslně přijali usnesení o Africkém rohu. Toto usnesení zahrnovalo zvláštní bod, ve kterém se uvádí, že by měl být propuštěn Dawit Isaak. Dawit Isaak je v současnosti vážně nemocný a chtěla bych požádat pana předsedu, aby zaslal dopis eritrejským orgánům.

Zpráva o jeho nemoci byla potvrzena z několika zdrojů a zmiňovaly se o ní dnes švédské sdělovací prostředky. Situace je mimořádně vážná a zoufalá a jen bych vám ráda připomenula, že Dawit Isaak je švédsko-eritrejský novinář, který byl uvězněn bez soudu v roce 2001. Jeho zdravotní problémy jsou nyní tak vážné, že byl převezen do vojenské nemocnice a obávám se o jeho život.

Chtěla bych požádat o podporu propuštění Dawita Isaaka.

(Potlesk)

Předsedající. – Paní Svenssonová, mohu potvrdit, že pan předseda odpovídající dopis napíše.

5. Hlasování

Předsedající. – Dalším bodem je hlasování.

(Výsledky a další podrobnosti hlasování: viz zápis.)

5.1. 1 – 2050: Budoucnost začíná dnes – doporučení pro budoucí integrovanou politiku ES v oblasti změny klimatu (A6-0495/2008, Karl-Heinz Florenz) (hlasování)

(Zasedání bylo přerušeno v 11:55 bylo před slavnostním zasedáním.)

PŘESEDÁJÍCÍ: PAN PÖTTERING

Předseda

6. Slavnostní zasedání – Palestinská autonomie

Předseda. – Dámy a pánové, jsem velmi potěšen a dojat, že zde mohu dnes přivítat Mahmúda Abbáse, předsedu Palestinské samosprávy. Pane předsedo, vřele vás vítám v Evropském parlamentu.

(Potlesk)

Pozvali jsme také izraelského prezidenta Šimona Perese. Dohodnutá schůzka se však bohužel kvůli oslavám šedesátého výročí vzniku státu Izraele nemohla uskutečnit. Doufáme, že se návštěva prezidenta Perese brzy uskuteční.

Pane předsedo, nejedná se o vaši první návštěvu v Evropském parlamentu. Vítám vás zde ve Štrasburku v době, která je mimořádně obtížná pro Střední východ, a zejména pro váš lid, lid Palestiny, a přitom nemohu nezpomenout naše poslední setkání na Středním východě, které se uskutečnilo před téměř dvěma lety – na konci května 2007 – v Gaze. Přijal jste mne tenkrát v úředním sídle Palestinské samosprávy. Nikdy na naše setkání nezapomenu, neboť situace byla velmi napjatá. V té době jste vedl složitá jednání na záchranu vlády národní jednoty, kterou jste vytvořil s energií a předvídavostí. Deset dní nato potupný *převrat* bohužel ukončil tyto snahy.

Dnes jste přiletěl přímo z Káhiry se zastávkou v Paříži, abyste se setkal s francouzským prezidentem. V několika posledních dnech se v Káhiře uskutečnila některá velmi slibná jednání o vytvoření palestinské vlády národní jednoty.

Pokud jde o tragédii v pásnu Gazy, znepokojuje nás skutečnost, že Evropský parlament mohl vidět utrpení palestinského lidu. Evropský parlament nezůstal mlčet. Požadovali jsme okamžité příměří. Odsoudili jsme nepřiměřenou reakci nejen ze strany ozbrojených složek hnutí Hamas, ale také civilistů a mezinárodních humanitárních organizací. Rozhodli jsme se také odsoudit provokace a raketovou palbu hnutí Hamas, která bohužel – a my to odsuzujeme – na Izrael pokračovala, navzdory dohodě o příměří. Toto musí přestat.

(Potlesk)

Dámy a pánové, rád bych vzdal hold pracovníkům Agentury Organizace spojených národů pro pomoc a práci (UNRWA) za příkladnou statečnost a obětavost, se kterými svůj úkol plnili a plní i nadále. Jménem Evropského parlamentu děkuji z celého srdce těmto mužům a ženám v Organizaci spojených národů.

(Potlesk)

Požadujeme, aby byla co nejdříve znovu zahájena mírová jednání, neboť jsme přesvědčeni, že nemohou existovat jen vojenská řešení izraelsko-palestinského konfliktu. Jako politický subjekt jsme nyní zavázáni vyvinout veškeré úsilí, abychom umožnili lidem v oblasti Blízkého východu žít společně v míru, a jsme za toto úsilí odpovědní. Základním předpokladem pro mír mezi Izraelem a Palestinou je vnitropalestinské usmíření. Evropský parlament bezvýhradně podporuje pokračující jednání, vedená hlavně Egyptem, v zájmu hladké cesty k vytvoření palestinské vlády národní jednoty. Pouze tento druh vlády bude schopen zajistit potřebnou jednotu palestinského lidu.

(Potlesk)

Naléhavě žádáme a očekáváme vládu, která by dodržovala základní zásady mírového procesu, zdržela se násilí a vedla s odhodláním mírová jednání s Izraelem. Evropská unie je připravena pracovat společně s touto vládou.

Angažovanost nového amerického prezidenta Baracka Obamy a jmenování George Mitchella zvláštním vyslancem na Středním východě jsou pozitivními signály. Rozhodnutí Evropské unie – a jsem potěšen, že paní komisařka pověřená tímto úkolem paní Ferrero-Waldnerová je zde společně se svým kolegou s námi – zaměřit veškerý svůj politický a hospodářský vliv na rovnováhu a politická vůle četných arabských partnerů, ukazují, že by mělo být možné obnovení a úspěšné dokončení mírového procesu na základě řady usnesení Organizace spojených národů a arabské mírové iniciativy.

Pane předsedo Abbási, jsme vděční za vaši přítomnost dnes zde, v tomto Parlamentu, a to říkám jménem Evropského parlamentu, ale především mluvím sám za sebe. Cítíme vůči vám značný respekt a uznání za to, co děláte v těch nejobtížnějších podmínkách. Věříme vám, neboť jste muž vyjednávání, usmíření, a tudíž také míru. Přejeme vám hodně úspěchů.

Vyzývám vás nyní, abyste se ujal slova a přednesl své poselství Evropskému parlamentu. Pane předsedo, vřele vás vítám v Evropském parlamentu.

(Potlesk)

Mahmúd Abbás, předseda Palestinské samosprávy (přepis tlumočení z arabštiny do angličtiny). – Ve jménu nejdobrotivějšího a nejmilosrdnějšího Boha. Vaše excelence, pane Pötteringu, předsedo Evropského parlamentu, dámy a pánové, poslanci Evropského parlamentu, především bych rád vyjádřil své poděkování Jeho excelenci panu Pötteringovi, předsedovi Evropského parlamentu, a vám za to, že jsem dostal příležitost promluvit před tímto vznešeným shromážděním.

Přijel jsem k vám z Palestiny, jejíž lid je těžce zkoušen v důsledku jedné z nejdelších vojenských okupací v moderní historii. Palestina je hluboce raněna nejnásilnější, nejohroživější a nejstrašlivější vojenskou agresí, agresí, která se zaměřuje na životy dětí, žen a starších osob, a rovněž jejich domovy, živobytí, farmy, továrny a školy. Zaměřuje se na pitnou vodu, odpadní systémy a elektřinu, ale také na nemocnice, vybavenost, silnice a mosty.

Ano, izraelská válka se zaměřuje především na životy našich lidí, jejich infrastrukturu a jejich budoucnost, stejně jako na budoucnost Palestinského státu, na němž jsme dlouho společně pracovali a o jehož ustavení stále bojujeme.

Přesvědčili jste se spolu se zbytkem světa o tom, jak jsou zanechávány napospas popálené děti, které nenacházejí své rodiče. Již jste slyšeli výpovědi lidí, volání dětí a žen, které ztratily většinu své rodiny. Ano, viděli jste již matku, která byla zavražděna, zatímco držela v náručí své dítě. Již jste viděli otce, který přišel o svých pět dětí kvůli raketovým útokům, a dívku jménem Balousha, která spala blízko svých sester a probudily ji výbuchy, jež je všechny zabily, a tisíce dětí, jejichž domy se zřítily a spadly na jejich hlavy.

Viděli jste také školu v Al-Fahura, kterou obyvatelé v regionu Jabalia považovali za bezpečnou a která přijala uprchlíky, a jak bombové granáty ukončily životy těchto nevinných uprchlíků, přičemž zde zahynulo více než čtyřicet lidí. Tito lidé měli rodiny, měli svá jména, své příběhy, ambice a naděje. Stovka dalších lidí byla přítom zraněna.

Spolu s těmito nevinnými oběťmi utrpěla i hodnota lidského svědomí, zásad Organizace spojených národů a povinností této organizace chránit mír a bezpečnost. Můžete rovněž vzpomenout, že ústředí Organizace spojených národů, její školy, kliniky, sklady potravin a léků nebyly ušetřeny této nesmyslné války proti našemu mírumilovnému a nezlomnému lidu v Gaze.

Přicházím k vám, dámy a pánové, z Palestiny a přináším otázku chlapce, který se jmenuje Luay a jenž ztratil zrak při bombovém útoku. Zeptal se mne, kdo dá jeho očím zpět světlo naděje, světlo života a jeho lidu světlo svobody a míru.

Ano, dámy a pánové, byly to děsivé scény a obrazy. To byly následky této války, která způsobila smrt více než 1 400 mučedníků, s více než 5 000 zraněnými, z nichž většina byli nevinní civilisté a velkou část z nich tvořily děti, ženy a starší osoby. Přibližně 500 zraněných je stále v kritickém stavu a den za dnem umírají, navíc k tomu, že bylo zcela zničeno 4 000 obytných domů, budov a přibližně 20 000 dalších domovů.

Znamená to, že se přibližně 90 000 lidí ocitlo bez domova a byli vysídleni. Vedle rozsáhlého poškození systému pro výrobu a rozvod elektřiny, vodohospodářství, odpadních systémů, poškození silnic a základní vybavenosti, veřejných a soukromých budov, si izraelská válka vyžádala výdobytky krve a potu palestinského lidu, stovek a tisíců palestinských obyvatel, kteří pracovali po celý svůj život a přišli o plody své práce. Bylo zničeno i to, co vybudovala za patnáct let Palestinská samospráva.

Velká část této infrastruktury a řada zařízení vznikla díky příspěvkům vašich a jiných přátelených zemí.

To jsou následky této války. Tato válka probíhá souběžně s jiným druhem agrese proti našim zemím, našim farmářům a našemu národnímu hospodářství, ke které denně dochází na Západním břehu.

Proces izraelského urovnání buď jak buď neustal. Politiky urovnání vedly k pokračování vytváření hradby separace a rovněž k posilování blokády silnic, hraničních přechodů a obléhání měst, vesnic a malých městeček a uprchlických táborů na Západním břehu, včetně Jeruzaléma.

Naopak prostředky pro usmírovací jednotky se v loňském roce sedmnáctinásobně zvýšily ve srovnání s rokem, který předcházel procesu z Anapolis. Počet hraničních přechodů se zvýšil z 580 na 660.

Nepřestávají vojenské nájezdy ani denní zatýkání a někdy také vraždění občanů a tyranizování ze strany osadníků a jejich ozbrojených nájezdů a vypalování domů, ke kterému došlo v Hebronu, Nablusu a dalších oblastech; pokračují i teroristické útoky vedené osadníky proti farmářům v sezóně olivové sklizně, která je považována naším lidem za symbol míru a života a nikoli jen za zdroj obživy pro desítky a tisíce palestinských rodin.

Tento tragický obraz izraelských nájezdů a agresí na Západním břehu, včetně východního Jeruzaléma, nám a ostatnímu světu dokazuje, že to, čeho jsme svědky, je agresí proti celému palestinskému lidu, jeho budoucnosti a legitimním právům jako národa. Je to agrese a válka proti mírové budoucnosti a zánícenému mezinárodnímu úsilí, které bylo vynaloženo v zájmu jejího nastolení.

Toto nespravedlivé embargo vůči našemu lidu v Gaze a válka proti tomuto lidu byly však jen epizodou v kontinuální sérii opatření zaměřených na oddělení pásma Gazy od zbytku okupovaných palestinských území a rovněž na opomíjení zájmů oblasti Gazy a opomíjení zájmů všeho našeho lidu a zabránění tomu, aby náš lid dosáhl svého konečného cíle, kterým je ukončení okupace, získání svobody a práva na sebeurčení a ustavení nezávislého Palestinského státu na územích, která bylo okupována v roce 1967, s hlavním městem východní Jeruzalém.

Tuto skutečnost potvrzují stupňující se politiky urovnání, navzdory všem snahám a dohodám, včetně zprávy George Mitchella z roku 2001, z nichž poslední byla Dohoda z Anapolis, která slíbila palestinskému lidu vlastní stát na konci roku 2008. Vyvrcholením této Dohody z Anapolis byla nicméně válka v Gaze a válka o urovnání na Západním břehu, včetně Jeruzaléma.

Svět deklaroval v Anapolis neúspěch jednostranných a vojenských řešení. Deklarovali jsme také, že by Izrael měl být zavázán k tomu, aby ukončil činnosti urovnání, aby byly vytvořeny podmínky politickému procesu, který ukončí okupaci a bude naplněním práva na řešení spočívající ve dvou státech – Palestinském státu a státu Izrael. Skutečnost nám však ukazuje, že Izrael je dosud řízen militantními představami a představami na urovnání, třebaže vedoucí představitelé tohoto státu hovoří o řešení spočívajícím ve dvou státech.

S Izraelem se nemůžeme vypořádat tak, jako by to byl stát mimo veškerou odpovědnost, mimo mezinárodní právo. Musíme učinit konec takovým praktikám a musíme vedoucí představitele Izraele přivést k odpovědnosti za to, že porušují mezinárodní a humanitární právo.

(Potlesk)

Zároveň bychom měli zdůraznit, že úspěch opatření pomoci a rovněž přesídlování rodin, jejichž domovy byly zničeny, vyžaduje ukončení embarg, otevření hraničních přechodů a přizvání Izraele k odpovědnosti za jeho závazky vyplývající z dohody o pohybu a o přecházení hranic z roku 2005, což by mělo mít za následek příliv pomoci, zařízení a materiálů nezbytných pro obnovu a běžný pohyb zboží a osob. To platí pro všechny hraniční přechody v pásmu Gazy – nikoli pouze pro přechod v oblasti Rafah – a vztahuje se to také na volný pohyb na Západním břehu a bezpečnostní koridory mezi Západním břehem a pásmem Gazy v zájmu posílení jednoty palestinského území a hospodářství Palestiny.

Rád bych na tomto místě pochválil úsilí organizace UNRWA a vyjádřil jí uznání za její vytrvalou činnost navzdory překážkám, kterou vynakládá s cílem pomoci našemu lidu. Vyzývám vaši organizaci a také další organizace k podpoře tohoto úsilí ve všech oblastech.

Národní usmíření a vytvoření vlády národního usmíření je jednou z našich priorit. Připravili jsme podmínky pro toto usmíření, které ukončí spory a blokádu i volání po oddělení oblasti Gazy od Západního břehu. Upozorňovali jsme na tuto past, do níž nás chce Izrael dostat.

Proto jsme na počátku června požadovali bezpodmínečný dialog. Akceptovali jsme egyptský pracovní dokument. Naše dveře jsou otevřené stále, nedovolíme rozdělení našeho lidu a jeho jednoty ze zeměpisného hlediska; budeme pokračovat v našem zaníceném úsilí, abychom řešili jakýkoli pokus o separaci.

Jsmo si vědomi záměrů a plánů regionálních sil a takových tendencí, které podporují oddělení a vyzývají k němu. Tyto síly brání egyptskému řešení, které by ukončilo vnitřní spory a oddělení. Toto řešení je podporováno na arabské úrovni Arabskou ligou a usnesením Rady bezpečnosti č. 1860, na jehož přípravě jsem se osobně podílel, spolu s arabskými a evropskými ministry.

Rád bych zdůraznil, že budeme pokračovat v úsilí zaměřeném na dosažení našeho nejvznešenějšího cíle, kterým je nalézt řešení arabsko-palestinské otázky, neboť současný stav neřeší budoucnost a vede k tomu, že se naši lidé stávají oběťmi politiky války, agrese a extremismu.

Jakmile dosáhneme vlády národního usmíření, na základě programu, který je podporován arabskou i mezinárodní stranou, umožní nám to, abychom dohlíželi nad hraničními přechody, a budeme moci nastolit úsilí obnovy ve prospěch našeho lidu a příprav pro prezidentské a parlamentní volby.

Věřím, že získáme vaši podporu, a doufám také, že nám pomůžete v organizování voleb a v dohledu nad nimi, jak tomu bylo ve volbách v roce 1996 a 2006. Doufáme rovněž, že se budeme moci spolehnout na vaši podporu v úsilí o propuštění předsedy Palestinské legislativní rady a všech poslanců, kteří byli uvězněni a jsou dosud vězni Izraele.

(Potlesk)

Podstatou konfliktu v našem regionu je izraelská okupace. Jedná se o konflikt mezi nadějemi a tužbami našich občanů zbavit se této okupace a pokusem Izraele tyto tužby zničit a zároveň o maření mezinárodního úsilí směřujícího k vytvoření palestinského státu mírovými prostředky.

Naši lidé k vám a všem mírumilovným a spravedlivým státům vzhlížejí a vyzývají vás: nastal čas, aby mezinárodní společenství přijalo svou právní, politickou a morální odpovědnost v zájmu zajištění odpovídající mezinárodní ochrany tohoto státu a umožnilo mu zbavit se této okupace a žít v míru a svobodě. Na tomto místě bych rád znovu zdůraznil naši žádost a váš požadavek vyslat mezinárodní síly, které by zajistily ochranu našeho lidu.

Slyšeli jsme o mezinárodních a arabských snahách o obnovu Gazy. Je pravda, že tyto snahy by měly být realizovány co možná nejdříve, aby se našemu lidu vrátila naděje a víra, podivujeme se však nad tím, jak dlouho ještě bude mít Izrael volnost v tom, aby ničil majetek a infrastrukturu arabského lidu.

Mezinárodní společenství musí tudíž předcházet tomu, aby se nedávné události opakovaly, a mělo by rovněž vyzvat Izrael, aby zastavil svou destruktivní politiku. Rád bych znovu poděkoval Evropské komisi za její pomoc při obnově státního zřízení a institucí Palestinské samosprávy. Rád bych zdůraznil, že závažná a komplexní jednání nemohou pokračovat bez úplného zastavení procesu urovnání – včetně toho, co je známé jako rozšiřování přirozenou cestou – a všech blokád souvisejících s urovnáním a veškerých druhů embarga.

Rád bych vás utvrdil v tom, že dosažené úspěchy palestinské vlády, pokud jde o posilování míru, veřejného pořádku a stability, nemůže opominout žádná strana. Izrael by měl dodržet lhůty a rovněž přestat oslabovat

úsilí palestinské vlády nájezdy a zatýkáním. Měl by dále respektovat právní a bezpečnostní status Palestinské samosprávy, a navíc umožnit vládě provést zásadní hospodářské projekty, aniž by využíval záminek, jako jsou oblasti G a další příklady.

Již nemůžeme dále vyjednávat o ukončení okupace. To, co potřebujeme, je úplné ukončení okupace – tedy území, které bylo okupováno od 5. června 1967, jak jsme uvedli v plánu. Nemůžeme se vrátit k jednání o dílčích a podružných otázkách, když stále chybí řešení hlavního problému – ukončení okupace – a dochází k eskalaci v procesu urovnání usilujícího o posílení a prohloubení této okupace a dále k zadržování 11 000 palestinských vězňů. Jen tak bude možné, aby mírový proces získal zpět svou důvěryhodnost ve vztahu k našemu lidu a k lidu celé oblasti.

Potřebujeme, dámy a pánové, především obnovu Gazy, ale také obnovu mírového procesu. To je naše společná odpovědnost. Evropa, která v minulosti podporovala – a stále podporuje – zásady bezpečnosti a spravedlnosti v našem regionu i ve světě, musí dnes, více než kdykoli dříve, zdůrazňovat svou úlohu v komplexním a jasném partnerství s vládou prezidenta Obamy, Kvartetem pro Blízký východ a mezinárodním společenstvím. Zvolení prezidenta Obamy a postoje, které deklaruje, včetně jeho iniciativy jmenovat pana George Mitchella svým zvláštním vyslancem, povzbuzují iniciativy, které usnadní cestu k jednání a celý tento politický proces.

Chtěl bych otevřeně říci, že naším arabským rozhodnutím je realizovat arabskou mírovou iniciativu – arabskou mírovou iniciativu, která je součástí plánu a stala se islámskou mírovou iniciativou zahrnující 57 muslimských zemí. Tato iniciativa by měla být plně realizována.

Jak jsem již uvedl, je tato iniciativa součástí plánu, který přijala Rada bezpečnosti v souladu se svou rezolucí č. 1515. My tento plán nemůžeme drobit a vybírat si z něj jen jeho základy, které vycházejí z mezinárodního práva, a jednat pouze o nich. Je to naše poslední příležitost pro skutečný a spravedlivý mír v našem regionu. Všechny strany, zejména Izrael a Kvarteto, by měly v této věci dostat slovo a vyjádřit na ni upřímně svůj názor.

Musíme zdůraznit, že arabská mírová iniciativa se stala zároveň iniciativou islámskou. Je to iniciativa, která požaduje území, jež bude žít v míru. Jakmile se Izrael stáhne ze všech okupovaných oblastí, bude 57 arabských a muslimských zemí ochotno normalizovat své vztahy s Izraelem. Je to historická příležitost, která by neměla být promarněna.

Dámy a pánové, výjevy smrti a zkázy otřásají myslí a city milionů lidí na celém světě, včetně spřátelených evropských zemí. Náš lid velmi oceňuje toto živoucí lidské svědomí, musíme však v této souvislosti zdůraznit, že palestinský lid neztratí svou touhu po svobodě a životě. Očekává podporu ve svém boji za dosažení práva na svobodu a nezávislost, aby byl schopen budovat svou budoucnost a dát svým dětem právo na život v bezpečí, rozvinuté vzdělání a světlou budoucnost ve své vlasti – takové vlasti, která je hodna života a bezpečí.

Dámy a pánové, velký palestinský básník Mahmoud Darwish opakovaně řekl – pro tuto zem stojí za to žít. V této souvislosti bych vám jménem lidu tohoto velkého básníka rád vyjádřil upřímné poděkování a vděčnost za to, že jste hostiteli aktivit na jeho oslavu. Tento básník je symbolem palestinského patriotismu. Je básníkem lidskosti.

Mahmoude Darwishi, vaše básně, které ještě napíšete, o dětech v Gaze, o jejich utrpení a jejich nadějích, budou verše básníka, v němž tyto děti splynuly s jeho duchem, stejně jako on naplnil jejich věc a jejich malé sny. Děkuji vám za pozornost.

(Nepřerušovaný potlesk)

Předseda. – Pane předsedo Abbási, rád bych vám jménem Evropského parlamentu mnohokrát poděkoval za to, že jste přijel do Štrasburku a pronesl zde projev. Naším společným úkolem nyní je pracovat v zájmu míru. V Evropské unii a v Evropském parlamentu chceme být skutečnými zprostředkovateli míru. Chceme, aby lid Izraele žil v bezpečných hranicích, a chceme, aby lid Palestiny žil v bezpečných hranicích. Výchozí bod pro nás představuje lidská důstojnost. Palestinské dívky jsou ve škole stejně svědomité jako dívky izraelské. Izraelští chlapci hrají fotbal stejně tak rádi jako chlapci palestinští. Musí nastat čas mírového soužití, které bude obdobné tomu, jak jej známe z Evropy. Takové je naše přání pro Střední Východ.

Pane předsedo Abbási, přejeme vám mnoho úspěchů ve veškerém vašem úsilí o nastolení míru. Bezpečný Palestinský stát, stejně jako bezpečný stát Izrael, a nyní hovořím k Izraeli, nesmí zůstat jen vizí budoucnosti.

Musí se stát skutečností, a to ještě za našeho života. Jestliže si to budeme skutečně přát, pak toho budeme schopni dosáhnout.

(Potlesk)

Pane předsedo, rád bych vám poděkoval. Jestliže to okolnosti dovolí, setkáme se znovu ve dnech 23. a 24. února. Předsednictvo Evropsko-středomořského parlamentního shromáždění mne požádalo, abych navštívil Palestinu a Izrael. Povedu delegaci, která navštíví Gazu a dále oblasti jižního Izraele. Jestliže vám to váš program dovolí, a já doufám, že ano, setkáme se v Ramalláhu. Navštívím samozřejmě i Jeruzalém.

Chceme pomoci, a to v našich hlavách i srdcích k tomu, aby na Středním Východě mohl být mír mezi Izraelem a Palestinou, mezi Palestinou a Izraelem.

Pane předsedo Abbási, rádi bychom vám poděkovali za tvrdou práci a povzbudili vás, abyste pokračoval na cestě smíření, kompromisu a míru. Dovolte, abychom vám poděkovali za návštěvu v Evropském parlamentu.

(Potlesk)

PŘEDSEDÁJÍCÍ: PANÍ WALLIS

Místopředsedkyně

Urszula Gacek (PPE-DE). - Vážená paní předsedající, před čtyřmi měsíci byl v Pákistánu unesen polský inženýr. Zadržují jej únosci z hnutí Taliban, kteří vyhrožují, že jej dnes popraví, pokud nebudou splněny jejich požadavky. Vyzývám tento Parlament, aby podpořil vlády Polska a Pákistánu v jejich úsilí zajistit propuštění mého krajana.

7. Hlasování (pokračování)

7.1. Postihy proti zaměstnavatelům státních příslušníků třetích zemí s nelegálním pobytem (A6-0026/2009, Claudio Fava) (hlasování)

- Před hlasováním:

Claudio Fava, zpravodaj. - (IT) Vážená paní předsedající, s vaším svolením bych rád požádal Radu, s podporou ostatních skupin, aby ke směrnici připojila následující formální prohlášení, a proto odložila hlasování o legislativním usnesení. Nyní přečtu prohlášení, které, jak doufám, bude připojeno ke směrnici:

„Evropský parlament a Rada prohlašuje, že pravidly pro subdodavatelskou činnost stanovenými článkem 9 této směrnice nejsou dotčena jiná ustanovení týkající se tohoto tématu, která budou přijata v budoucích legislativních nástrojích.“

Martin Bursík, úřadující předseda Rady. - Vážená paní předsedající, předsednictví bere navrhované prohlášení na vědomí. Nicméně, musí informovat poslance Evropského parlamentu, že nemůže bez předchozí konzultace přijímat závazky jménem Rady.

Claudio Fava, zpravodaj. - (IT) Paní předsedající, chápu, že se Rada musí formálně sejít s Výborem stálých zástupců. Žádám tedy předsednictví, aby oficiálně navrhlo, aby toto prohlášení bylo přidáno ke směrnici, a z tohoto důvodu žádám, aby bylo hlasování o usnesení odloženo na další plenární zasedání, aby měla Rada dostatek času uskutečnit své formální konzultace.

(Parlament s odložením hlasování souhlasil)

7.2. Zlepšování energetické účinnosti prostřednictvím informačních a komunikačních technologií (hlasování)

7.3. Návrat a opětovné začlenění vězňů z vazebního zařízení v zátocě Guantánamo (hlasování)

8. Vysvětlení hlasování

*

* *

Reinhard Rack (PPE-DE). - (DE) Vážená paní předsedající, během posledního formálního zasedání jsem vznesl dotaz, zda by použití kamery nebylo snazší, kdyby bylo jedno křeslo ponecháno prázdné. Dnes se tak opět nestalo. Kamera nezabírala mě, nýbrž generála Morillona a poté pana Grosche. Snad by bylo možné ulehčit nám i kameramanovi práci.

Předsedající. – Děkuji vám, pane Racku, upozorníme na to technickou službu.

Ústní vysvětlení hlasování

– Zpráva: Karl-Heinz Florenz (A6-0495/2008)

David Sumberg (PPE-DE). - Vážená paní předsedající, já jsem pro tuto zprávu nakonec hlasoval, protože obecně vzato jsme všichni pro zachování našeho životního prostředí. V tom spočívá ušlechtilá tradice naší strany – Konzervativní strany v Británii –, ale domnívám se, že k ní musím přidat dva argumenty.

Prvním argumentem je, že fungující politiky týkající se změny klimatu můžeme docílit pouze tehdy, pokud se připojí všichni. Pro Evropskou unii, nebo jednotlivé země, je jednoduše ztráta času mít vlastní politiku. Musíme do toho zapojit asijské země.

Zadruhé, v nejisté době, v níž nyní žijeme, je třeba politiku týkající se změny klimatu propojit s otázkou energetické bezpečnosti. Dnes ve světě čelíme situaci, kdy všechny naše země potřebují připravené dodávky energie. To musí být rozhodující, protože bez nich se naše hospodářství a dobré podmínky pro život našich občanů udržet nepodaří.

Bogdan Pęk (UEN). - (PL) Vážená paní předsedající, také bych rád pronesl pár slov k otázce této směrnice. Hlasoval jsem proti této směrnici, jelikož jsem bytostně přesvědčen, že je mimořádně nebezpečná a představuje hrozbu pro vývoj Evropy. Směšuje zjevnou potřebu rozumně chránit naše životní prostředí s naprosto pokryteckou myšlenkou, že lidé mohou ovlivnit cyklické změny klimatu.

Je to právě tato část, tj. otázka snižování emisí oxidu uhličitého, která tvoří nejdůležitější oddíl tohoto dokumentu. Ohromné sumy peněz, odhadované na stovky miliard, které mají být poskytnuty na splnění tohoto cíle, přijdou úplně vniveč, zatímco by místo toho mohly být využity na vytvoření skutečné energetické bezpečnosti a bezpečnosti životního prostředí v Evropské unii. To je velice špatné a tragicky nešťastné řešení.

Avril Doyle (PPE-DE). - Vážená paní předsedající, několik odstavců a paragrafů zprávy pana Florenze, především pak odstavce 190, se vztahuje k vlivu zemědělství na změnu klimatu.

Ačkoli ochranné zpracování půdy (mělka orba) je variantou ve většině států EU a má jak ekonomické tak klimatické výhody - a dle mého názoru si zaslouží mnohem větší podporu -, diskuse o zemědělství a výzkum se soustřeďují převážně na vliv přežvýkavého dobytka na hodnoty metanu a oxidu dusného.

Ačkoli dochází k pokroku, nepodporuji požadavek povinného snížení stád dobytka v Evropě, jež má dovést členské státy ke splnění cílů týkajících se snížení emisí v odvětvích, které s emisemi neobchodují. Nesmíme zapomínat, že to, co nevyprodukujeme zde v Evropě, dovezeme. Kilo hovězího masa vyprodukovaného v Brazílii bude mít za následek šestkrát víc emisí oxidu uhličitého než kilo hovězího masa z Irska.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). - (PL) Vážená paní předsedkyně, evropské hospodářství je největším dovozcem fosilních paliv. Zvýšení cen těchto paliv, vlivem větší poptávky a vyšších nákladů na těžbu, může mít výrazný negativní vliv na kvalitu života našich občanů a může oslabit konkurenceschopnost hospodářství EU.

Snahy ušetřit energii a zavést čisté zdroje energie, které vyrábějí energii za stálou a relativně nízkou cenu, by mohly tento trend obrátit. Využití vědeckého výzkumu pro vývoj technologických řešení automaticky sníží emise oxidu uhličitého. Nicméně, šíření kontroverzních teorií a děsivých informací o oxidu uhličitém nemá žádnou přidanou hodnotu a technický a fyzický proces snižování emisí oxidu uhličitého, a omezení fosilních paliv pro výrobu energie, pouze ztěžuje.

Podporuji všechny technické a vědecké činnosti zaměřené na snížení využití fosilních paliv. Bohužel ale nemohu souhlasit s teoriemi popsány ve zprávě pana Florenze. Tuto zprávu nepodporuji.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Paní předsedkyně, chci poděkovat Karlu Florenzovi za nasazení a demokratický způsob, jakým řídil mimořádný výbor Evropského parlamentu pro klimatické změny. Jeho původní zpráva však byla lepší než tento kompromis, ale i tak jsem jej podpořila. V dnešní věcné diskusi se objevila celá řada, celá škála názorů včetně těch kritických, ale jedno měly společné. Klimatické změny jsou nastartovány a není pochyb, že je při dnešní úrovni civilizace dokážeme ovlivnit, a naši odpovědností vůči budoucím generacím je tedy najít shodu na účinných opatřeních. Žádné není samospasitelné a všechna se musí týkat všech kontinentů. Věřím, že české předsednictví nehlédě na extrémní názory prezidenta dokáže přimět USA k novým závazkům.

Hynek Fajmon (PPE-DE). – (CS) Vážená paní předsedající, dámy a pánové, hlasoval jsem proti zprávě poslance Florenze. Přijetí této zprávy je špatnou zprávou pro občany v Evropské unii. Klima na Zemi se měnilo, mění a bude měnit bez ohledu na to, zda si to přejeme nebo nikoliv. Nic na tom nezmění jakékoliv nesmyslné závazky, které si Evropská unie v této oblasti klade. Florenzova zpráva tvrdí, že klimatické závazky, které EU přijala v roce 2007, jsou nedostatečné a je nutné je dále zvýšit. S tím nesouhlasím. Pokud bude EU jedinou částí světa, která snižuje své emise, tak se cíle snížení globálních emisí nemůže nikdy podařit dosáhnout. Dosáhneme pouze toho, že se velká část evropského byznysu odstěhuje pryč a nám zde zaniknou pracovní místa. Autoři zprávy hodlají změnit v Evropě úplně všechno, počínaje jídelníčkem a konče turismem, kde se oficiálním cílem stává sociální turistika. Za takovou kulturní revoluci, kdy je vše staré odvrženo a nahrazeno novým přístupem, by se nemusel stydět ani Mao Ce-tung. S takovým přístupem nemůže žádný racionální člověk souhlasit. Proto jsem hlasoval proti.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Vážená paní předsedající, ačkoli 70 % zemského povrchu tvoří voda, naše zásoby vody, především pak pitné vody, se zmenšují hroživou rychlostí. Čím dál větší oblasti naší planety čelí hrozbě nedostatku vody. Čím rychlejší je vývoj, tím větší je poptávka po vodě. Výzkumy ukázaly, že s rostoucím bohatstvím společnosti se poptávka po vodě zvyšuje. Bez vody neexistuje pokrok.

Mnoho oblastí světa se ocitlo na pokraji katastrofy. Udržování *statu quo* v oblasti vodohospodářství by mohlo vést k situaci, kdy přístup k vodě bude nejen důvodem ke sporům, ale povede také k válkám. Materiální situace zemí, nikoli jejich vojenský potenciál, bude rozhodovat o jejich úspěchu. Nedostatek vody povede ve velice krátké době k potravinové krizi.

Potřebujeme vhodnou, jednotnou politiku, která nám pomůže zachovat a obnovit naše vodní zdroje. Potřebujeme zracionalizovat využití vody.

Ivo Strejček (PPE-DE). – Vážená paní předsedající, dovoluji mi vysvětlit, proč jsem hlasoval proti zprávě pana Florenze o změně klimatu.

Politiky týkající se změny klimatu jsou z velké části založeny na poplašných teoriích. Důkaz pro změnu klimatu je kontroverzní. Hypotézy, které z této změny viní člověka, jsou také, mírně řečeno, diskutabilní. Zobrazují člověka jako stvoření, které jen škodí životnímu prostředí a nijak mu neprospívá. Tento názor nesdílím.

Obsah zprávy je přímým důsledkem trvající módní ekologické ideologie, která tvrdí, že na první místo musíme klást přírodu a planetu, že se nemůžeme zajímat o lidi, jejich potřeby a zájmy.

Oněch pár pozměňovacích návrhů ke zprávě, které žádaly další pokrok v oblasti jaderné energie a podporovaly syntézu jader, může stěžejně zmírnit její negativní dopad na celé evropské hospodářství a zemědělství.

Hlasoval jsem proti této zprávě, protože je předskokanem pro velké politické problémy. Namísto představování plánů, o které nikdo nestojí, bychom se měli věnovat lidem a jejich potřebám.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážená paní předsedající, podpořila jsem tuto zprávu především proto, že odstavce, ke kterým jsem měla určité výhrady, byly buď vymazány nebo pozměněny způsobem, který považuji za vhodný. Vztahovaly se konkrétně k zemědělské živočišné výrobě. Ráda bych zdůraznila argument, že Evropská unie v minulosti výrazně snížila svoji živočišnou výrobu podle reforem SZP, že je nyní čistým dovozcem hovězího masa a hovězí maso je tedy produkováno jinde, což vzbuzuje obavy týkající se změny klimatu.

To skutečně ukazuje, jak důležité je, aby v této otázce došlo ke globálnímu konsensu, a že ačkoli Evropa může ukazovat cestu, musíme zároveň trvat na tom, aby nás druzí následovali, protože pokud budeme jako jediní přijímat opatření, pouze si uškodíme.

Na závěr, podporuji ve zprávě myšlenku konkrétního roku věnovaného poskytování informací a řešení otázky změny klimatu způsobem, který zapojí veřejnost. V této oblasti bylo již odvedeno kus dobré práce.

Nirj Deva (PPE-DE). – Vážená paní předsedající, hlasovala jsem pro tuto zprávu, protože poprvé cítím, že Evropská unie činí to stejné, co Spojené státy. Prezident Obama byl zvolen do úřadu se slovy, že na prvním místě v jeho programech bude životní prostředí.

Avšak nevím, zda moji voliči přijmou, že se skutečně chystáme něco změnit. I když budou Spojené státy a Evropská unie usilovat o snížení emisí uhlíku, musíme mít na paměti, co se stane, pokud se nám nepodaří přesvědčit rychle se rozvíjející Indii a Čínu, aby udělaly totéž, tím, že umožníme přenos technologií a pomůžeme Číně a Indii nalézt nejmodernější nízkouhlíkovou technologii, kterou můžeme vyvážet, a stát se partnery. Skutečností je, že Čína uvádí do chodu výrobu uhelných elektráren s vyšším podílem uhlíku každé dva týdny. Tak jak můžeme tuto věc omezit bez pomoci s přenosem technologií?

Daniel Hannan (NI). – Vážená paní předsedající, opět jsme svědky toho, že Evropská unie žije ve virtuálním světě – světě, který existuje jen v usneseních Parlamentu, sděleních Komise a tiskových zprávách Rady.

Odsuzujeme globální oteplování, ale naše každoměsíční pendlování mezi Bruselem a Štrasburkem vytváří stovky tisíc tun skleníkových plynů. Naděláme spoustu řečí o udržitelném využívání půdy, ale společná zemědělská politika podporuje kácení živých plotů, používání chemických hnojiv a odkládání přebytků na zranitelné trhy třetího světa. Zapáleně hovoříme o ochraně, ale naše společná rybářská politika způsobila ekologickou kalamitu, která vyhladila vše, co mělo být velkými, obnovitelnými zdroji.

Kolegové, opravdu si myslíte, že si toho naši voliči nevšimli? Domníváte se, že jako Descartesův zlomyslný démon můžete manipulovat se skutečností tak, že budete řídit její vnímání? Ve skutečnosti nás naši voliči prokoukli již před drahnou dobou, proto při každé příležitosti volí „ne“. Pokud si myslíte, že se mýlím, dokažte to. Umožněte referendum o Lisabonské smlouvě: *Pactio Olisipiensis censenda est*.

– **Zpráva: Claudio Fava (A6-0026/2009)**

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Zprávu kolegy Favy jsem sice podpořila, ale mám zásadní výhrady k názvu směrnice „postihy zaměstnavatelů státních příslušníků třetích zemí s nelegálním pobytem“. Je to pokrytectví, vždyť práce na černo se týká také milionů evropských dělníků, řemeslníků, pomocníků v domácnostech a dalších a harmonizace sankcí se přece musí týkat práce na černo nehlédě na to, odkud zaměstnanec pochází.

Emine Bozkurt (PSE). – (NL) Delegace PvdA (nizozemské Labouristické strany) cíl této směrnice podporuje, především pak penalizaci v případě zaměstnání nelegálních přistěhovalců, jejímž účelem je zabránit nelegální práci jako jednomu z faktorů, který láká nelegální přistěhovalce, a zároveň zabránit jejich vykořisťování.

Navzdory mnoha pozitivním prvkům v tomto kompromisu jsme však byli nuceni hlasovat proti, a to z několika důvodů. Zaprvé, jednalo se zde o odpovědnosti pokrývající celý řetězec až k hlavnímu smluvnímu partnerovi. Bohužel tato doložka se do kompromisu mezi Radou a Parlamentem nedostala a kompromis je nyní omezen na první fázi v outsourcingu nebo subdodávkách. To je kontraproduktivní a podporuje to více outsourcingu za účelem zbavení se sociální odpovědnosti.

Navíc zde existují nedostatečné záruky, že přistěhovalci budou chráněni a zaměstnavatelé potrestáni za porušení pravidel. Přistěhovalci nebudou oprávněni obdržet jakoukoli nesplacenou mzdu před svojí deportací, ani nebudou smět počkat na svůj plat v Evropské unii. Naděje, že po své deportaci dostanou své peníze, jsou nulové. To znamená, že nelegální přistěhovalci, kteří se stanou oběťmi vykořisťování a chtějí bojovat za svá práva, nemají téměř žádnou šanci.

David Sumberg (PPE-DE). – Vážená paní předsedající, tohoto důležitého hlasování v tomto Parlamentu jsem se zdržel. Samozřejmě nepodporuji skutečnost, že nelegální přistěhovalci přijíždějí do našich zemí a berou zaměstnání těm, kteří platí řádně daně a jsou finančně soběstační, ale domnívám se, že odpovědnost by měla primárně spočívat nikoli na zaměstnavatelích, ale na vládách jednotlivých členských zemí.

To, že jsem se zdržel hlasování, mi umožňuje, abych uvedl do zápisu svůj názor, že naše současná britská vláda ostudně selhala, co se týče řádné přistěhovalecké politiky v naší zemi – přistěhovalecké politiky, která

sleduje ty přijíždějící do země i ty, kteří z ní odjíždějí, politiky, která zajistí spravedlivé rozhodování o tom, kdo je oprávněn přijet do země, a kdo ne, a především politiky, která udržuje dobré rasové a společenské vztahy, založené na skutečnosti, že Britové cítí, že panuje správná a řádná rovnováha mezi těmi, kdo přijíždějí do země, těmi, kdo v ní žijí, a těmi, kteří ji opouštějí.

*
* *

Francesco Enrico Speroni (UEN). – (IT) Vážená paní předsedající, rád bych vznesl procesní námitku, protože pokud se nemýlím, o zprávě pana Favy jsme nehlasovali. Nechápu, jak můžeme podávat vysvětlení k našemu hlasování, když se nekonalo.

Předsedající. – O zprávě jsme hlasovali, nedošlo k závěrečnému hlasování, takže lidé se mohou chtít vyjádřit k dřívějším hlasováním.

*
* *

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Vážená paní předsedající, jedním z nejzávažnějších problémů, kterým bude Evropská unie v blízké budoucnosti čelit, je demografická krize. Nízká porodnost a delší průměrná délka života znamená, že naše společnost stárne. Také to znamená, že s tím související náklady bude muset platit čím dál menší skupina občanů.

Nedostatek žadatelů o určitá zaměstnání má z následků zaměstnávání nelegálních přistěhovalců, protože náklady na jejich práci jsou výrazně nižší. Zaměstnávání nelegálních přistěhovalců by mělo být potrestáno a jeho negativní důsledky by měli nést v první řadě zaměstnavatelé a teprve potom zaměstnanci sami.

Směrnice stanovuje přiměřené administrativní požadavky, které mají zaměstnavatelé plnit. Avšak tyto požadavky by neměly být přehnané, jelikož by mohly mít negativní dopad na situaci lidí, kteří přijeli do Evropské unie legálně a mají platná pracovní povolení. Povinnost prověřovat doklady žadatelů by mohla odradit zaměstnavatele od zaměstnávání cizinců, což by vedlo k poklesu míry zaměstnanosti a ohrožení pracovního trhu.

Philip Claeys (NI). – (NL) Budu hlasovat pro zprávu pana Favy, ačkoli má samozřejmě do dokonalosti daleko. V každém případě bych rád vyjádřil podporu směrnici, která se snaží řešit problém zaměstnávání nelegálních přistěhovalců.

Toto je samozřejmě pouhá špička ledovce, protože bychom se také měli vypořádat s obchodníky s lidmi, sítěmi, které podporují nelegální přistěhovalce, a samozřejmě s vládami těch členských států, které ve velkém legalizují nelegální přistěhovalce. Koneckonců, je to právě tato beztrestnost, která je jedním z hlavních lákadel v celém problému nelegálního přistěhovalectví. Nelegální přistěhovalci mohou organizovat jakékoli protesty, jaké si záměnou, vznášet požadavky, sestavovat petice, aniž by riskovali, že budou chyceni nebo vráceni do země svého původu. Měla by být přijata taková návratová politika, která bude účinná a která skutečně splní to, co slibuje.

Daniel Hannan (NI). – Vážená paní předsedající, právo určovat, kdo smí překročit hranice země a usadit se na jejím území, je určujícím znakem státnosti. Tento Parlament se mnoho let snažil propůjčit tento znak státnosti Evropské unii, aniž by k tomu měl souhlas voličů a soudě dle výsledků francouzského, nizozemského a irského referenda navzdory aktivní opozici voličů. Otázka nelegálního přistěhovalectví by měla být výsadou každého státu a otázka postihů proti zaměstnavatelům nelegálních přistěhovalců by měla být rozhodně vyhrazena členským státům.

Pokud chce Evropská unie rozšířit svoje pravomoci v této oblasti, měla by si nejdříve zajistit bezvýhradný souhlas lidí s právním základem, na němž je hodlá stavět. To znamená umožnit referendum o Lisabonské smlouvě: *Pactio Olisipiensis censenda est*.

Nirj Deva (PPE-DE). – Vážená paní předsedající, toto je úděsný právní dokument. Je úděsný, protože kriminalizuje zaměstnavatele, a nekriminalizuje nelegálního přistěhovalce. To je nesmysl. To bude vytvářet přílišnou podezřívavost u všech zaměstnavatelů, kdykoliv budou muset někoho zaměstnat. Dovedete si představit, co se stane, až se potenciální zaměstnavatel podívá na potenciálního zaměstnance a začne klást velice dotěrné otázky?

Navíc tato otázka nemá s Evropskou unií vůbec co dělat. To by měla být záležitost vnitrostátních právních předpisů a vlád – je na vnitrostátních parlamentech jednotlivých členských zemí, aby rozhodly, koho ve své zemi chtějí a koho ne. Kriminalizovat vnitrostátní zaměstnavatele v době prohlubující se recese je absurdní. Tento právní dokument by neměl nikdy spatřit světlo světa.

– Návrh usnesení: B6-0062/2009 (Energetická účinnost)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Evropská unie má již za sebou první výsledky společné energetické politiky. V roce 2015 začnou aukce s emisemi, jsou nastartovány programy obnovitelné energie. Teprve přijetí Lisabonské smlouvy umožní efektivnější management evropských priorit v oblasti energií a ty se nyní mění. To nejdůležitější je politická nezávislost. Dodávky energií nesmí být zdrojem politického vydírání. Druhou prioritou je zvyšování podílu čisté energie a obnovitelných zdrojů, proto tyto technologie, ale i jádro a jeho bezpečný provoz a likvidace odpadu musí být cílem investic do výzkumu. To nejpodstatnější, co tato diskuse přináší, je také hledání způsobu, jak omezovat spotřebu a chovat se ke zdrojům přírody s úctou. Ovšem to začíná u výchovy dětí.

Syed Kamall (PPE-DE). – Vážená paní předsedající, vzpomínám si, že když jsem byl mladý student magisterského programu, jednou mi jeden přednášející řekl, že technologie nabízí mnoho řešení, ale pokud chce člověk dosáhnout výsledků, často potřebuje politickou a manažerskou vůli, aby splnil své cíle.

O to jde znovu zde v Evropském parlamentu. Hovoříme o změně klimatu. Hovoříme o energetické účinnosti. A přesto si uvědomme, že dvanáctkrát do roka přesouváme tento Parlament z Bruselu do Štrasburku, nemluvě o dalších budovách v Lucemburku. Nejenže to stojí daňové poplatníky v Evropě navíc 200 milionů eur ročně, ale také to má za následek 192 000 tun emisí oxidu uhličitého – což se rovná 49 000 horkovzdušným balónům. Takže je načase, aby politici v tomto Parlamentu přestali pouze tlachat o energetické účinnosti a změně klimatu, skoncovali s pokrytectvím a zavřeli štrasburský parlament.

Francesco Enrico Speroni (UEN). – (IT) Vážená paní předsedající, řídím auto a jako řidič jsem čím dál více znechucen vším tím pronásledováním, jemuž čelíme. Některé z návrhů této zprávy jsou toho typickým příkladem, proto jsem hlasoval proti.

Nirj Deva (PPE-DE). - Vážená paní předsedající, zdráhavě jsem zprávu podpořil, ačkoliv bych dal přednost tomu, kdybychom pro ni nehlasovali. Důvodem je, že nemůžeme vytvořit účinnost bez hospodářské soutěže. Hospodářská soutěž je hlavním hybatelem na jakémkoli trhu – s energiemi či čímkoli - a my zde nyní využíváme nástroje - technologie - napříč Evropskou unií, abychom povzbudili trh s energetickou účinností.

Zcela jistě bychom měli prosazovat energetickou účinnost v Evropské unii pomocí hospodářské soutěže. Kdybychom tak učinili a kdybychom se zaměřili na to, jak můžeme navzájem soutěžit, abychom zvýšili energetickou účinnost, měli bychom nejlepší trh s energetickou účinností na světě. Proto jsem řekl, že jsem pro zprávu hlasoval zdráhavě.

– Návrh usnesení: RC-B6-0066/2009 (Vězni z Guantánama)

David Sumberg (PPE-DE). – Vážená paní předsedající, předtím než se rozloučíme s Guantánamem spojením usnesení tohoto Parlamentu a výkonným rozhodnutím prezidenta Spojených států – špatným spojením bezostyšné moci –, dovoluji mi uvést do zápisu dvě věci.

Zprv, Guantánamo bylo založeno na ochranu všech našich občanů. Co se týče Spojených států, splnilo svoji funkci. Od 11. září nedošlo na půdě Spojených států k jedinému teroristickému útoku. Při příležitosti jeho odchodu do důchodu, vzdejme poctu prezidentu Georgovi W. Bushovi, pokud jde o tuto záležitost. Jsem si vědom, že jsem v tomto Parlamentu právě pronesl naprosto kacírskou větu, ale je to pravda.

Zadruhé, mějme také na paměti, že ačkoli jsme v této věci Američanům velice svobodně radili, počkejme, co Evropa udělá nyní, když má sdílet břemeno některých těchto vězňů a chránit naše občany před budoucím teroristickým útokem. Na to já spoléhat nebudu.

Jim Allister (NI). - Vážená paní předsedající, s čím dál větší dychtivostí přidat se k jakékoli vítězné straně dnes Evropský parlament požadoval, aby členské státy otevřely doširoka dveře zadrženým osobám z Guantánama, přesně v den, kdy bezpečnostní služby odhalily, že Mullah Sakir, který byl propuštěn vloni, je nyní ve vrchním velení Al Kájdý a plánuje útoky na britské a severoatlantické vojenské jednotky v Afghánistánu. Přesně v ten den jsme prohlásili, že Evropská unie je otevřena takovým teroristickým aktivistům. Zbláznili jsme se? Uvědomme si, jakmile budou jednou přijati a legalizováni jako občané, mohou se tito lidé

svobodně pohybovat po všech členských státech EU. Doufám, že ti, kteří hlasovali pro tuto šilenost, si budou stát za svým, až to celé selže.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Paní předsedkyně, dovolu mi vysvětlit, proč jsem se zdržela hlasování o usnesení, které je věnováno problému uzavření věznice na Guantánamu. Včerejší diskuse ukázala, že všichni tento populární nebo populistický plán amerického prezidenta vítají, ale to je tak všechno, co můžeme. Usnesení obsahuje hodnocení, pro které nemáme dostatek ověřených hodnocení a ověřených podkladů. Včera jsme věnovali tři hodiny bouřlivé diskusi o tom, kde mají být umístění vězni a ti, kterým zločiny nebyly prokázány. Řešení je samozřejmě na americkém Kongresu a případně na jednotlivých vládách některých evropských zemí, nikoli na Evropském parlamentu. Proto jsem pro usnesení nehlasovala.

Philip Claeys (NI). – (NL) Ačkoli usnesení o Guantánamu obsahuje několik prvků, které potvrzují samotné základy právního státu, nemám samozřejmě radost ze základního tónu tohoto textu, konkrétně, že zadržené osoby z Guantánama jsou určitým způsobem oběti, které si zaslouží náš soucit. Nejsou právě čistí a nevinní jako lilie. Jsou to lidé, kteří jsou podezřelí ze spáchání teroristických činů, ale pro které schází nezvratné důkazy.

Členské státy by měly podniknout nezbytné přípravy pro přijetí vězňů z Guantánama, jak se říká v usnesení. To je, přinejmenším řečeno, problematické. Problém radikálního islámského fundamentalismu je, dle mého názoru, v Evropě dostatečně významný a je výrazem značné krátkozrakosti chtít bojovat proti terorismu, ale zároveň otevřít brány lidem, kteří jsou podezřelí z napojení na Al Káidu, hnutí Taliban a jiná podobná seskupení.

Daniel Hannan (NI). – Paní předsedající, tento Parlament po mnoho let kritizoval Spojené státy kvůli nedodržování občanských svobod v rámci chodu bezpečnostního zařízení v Guantánamu. Jedním z oněch znepokojených hlasů byl i ten můj.

Uvědomoval jsem si - na rozdíl od některých v tomto Parlamentu -, že jde o složité a citlivé otázky. Několik zadržovaných osob bylo propuštěno, aby vzápětí byly znovu zadrženy na bojištích v Afghánistánu. Jeden z propuštěných se odpálil při sebevražedném útoku na trhu v Iráku, a zabil tak desítky lidí. Nicméně, některé zásady jsou absolutní a neměly by být obětovány osobnímu prospěchu. Jednou z takových zásad je, že by nikdo neměl být zadržen, aniž by byl obviněn z trestného činu.

Kolegové, zahajovali jsme každé z našich usnesení o Guantánamu prohlášeními o dobré vůli. Hovořili jsme, jak jsme tvrdili, jako přátelé Spojených států. Nuže, tohle je naše šance dokázat toto smělé prohlášení. Vláda USA učinila to, oč jsme dlouho žádali, a nyní žádá naši pomoc. Nenabídnout ji by bylo podle, odporující si, pokrytecké a byli bychom sami proti sobě.

Syed Kamall (PPE-DE). – Vážená paní předsedající, ti z nás, kteří věří ve svobodu, osobní svobodu a právní stát, se mnoho let snažili přesvědčit naše americké přátele, aby zavřeli věznici v zálivu Guantánamo. Aby země, která se nazývá předním představitelem svobodného světa, nemohla tyto hodnoty odsunout do pozadí, jak se jí to hodí, třebaže z pochopitelných bezpečnostních hledisek.

Nyní když prezident Obama oznámil uzavření věznice v zálivu Guantánamo, měli bychom být nápomocni, jak jen to půjde. Nicméně Evropské unii nepřísluší určovat, kdo překročí hranice zemí EU. To by mělo příslušet členským státům a my bychom měly vyzvat členské státy Evropské unie, aby v tuto chvíli našim americkým přátelům pomohly. Prokázali vůli. Poslechli nás. Je načas, abychom my poslechli je, právě tak, jako by evropská politická špička měla poslechnout své voliče, když v jednom referendu za druhým odmítají Lisabonskou smlouvu. Je načas, abychom poslechli hlasy, které něco znamenají.

Nirj Deva (PPE-DE). – Vážená paní předsedající, Magna charta a habeas corpus jsou základními principy, podle nichž byla napsána americká ústava. Jsou to také základní principy, podle nichž byly sepsány zákony mé země. Nemůžeme někoho obžalovat a zavřít ho do vězení, aniž by byl obviněn a měl soud. Avšak v tomto Parlamentu jsme rok co rok odsuzovali prezidenta Bushe za to, co dělal v zálivu Guantánamo. Nyní jsme v situaci, kdy prezident Obama naprosto správně rozhodl věznici uzavřít.

Když americký prezident učinil, co jsme po něm chtěli, je nyní nepochybně na nás, abychom vybídli členské země, aby na sebe vzaly břemeno našich amerických spojenců. Nicméně, toto není záležitost, kterou by Evropský parlament mohl nařizovat jiným parlamentům. Je na vnitrostátních parlamentech, aby se rozhodly, zda je v jejich zájmu pomoci Američanům, když to potřebují.

Písemné vysvětlení hlasování

– Zpráva: Karl-Heinz Florenz (A6-0495/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), písemně. – (LT) Evropa potřebuje jednotnou strategickou energetickou politiku, která by zajistila účinné využití zdrojů a minimalizovala dopad na životní prostředí.

Evropská unie a členské státy musí zajistit rozvoj evropské strategické infrastruktury, která je zcela nezbytná, pokud usilujeme o rozšíření evropských zdrojů energie a snížení závislosti na fosilních palivech.

V současnosti má v Evropské unii vytápění budov za následek největší množství využití energie a nejvíce emisí CO₂ – okolo 40% z celkového množství emisí CO₂. Především v této oblasti existuje mnoho možností, jak uspořít energii.

Souhlasím s návrhem zpravodaje na zorganizování informační kampaně pro občany na vnitrostátní úrovni, jež bude zaměřena na zvýšení účinného využití energie a během níž bude vlastníkům domů a bytů vypočten termální obraz jejich nemovitosti, budou jim poskytnuty informace o energetické účinnosti a nabídnuta doporučení ohledně financování možných modernizačních prací pomocí mikroúvěrů. Špatná energetická účinnost je choulostivým místem u budov z postsovětského období a mnoho majitelů neví, jak a jakými prostředky mohou uspořít energii. Domnívám se, že je nezbytné navýšit finanční pomoc ze strukturálních fondů až o 15% (v současnosti to jsou 3%) pro renovace obydlí.

John Bowis (PPE-DE), písemně. – Britští konzervativci vítají celkové vyznění zprávy Dočasného výboru pro změnu klimatu. Domníváme se, že zpráva je významným příspěvkem do diskuse, která povede k účinné mezinárodní dohodě o změně klimatu v Kodani v roce 2009. Podporujeme především zaměření na ambiciózní střednědobé i dlouhodobé cíle snižování emisí, podporu obnovitelné energie a zvýšení energetické účinnosti a výzvu k udržitelnému přístupu v oblasti lesnictví, deštných pralesů a odlesňování. Jsme také toho názoru, že nízkouhlíkové hospodářství spustí větší inovace, které vytvoří nové a konkurenceschopné podniky a nová pracovní místa v oblasti čistých technologií, obnovitelných energií a ekologických podniků.

Nicméně nemůžeme podporovat koncept, ve kterém mají Evropská bezpečnostní strategie a evropská bezpečnostní a obranná politika úlohu při řešení důsledků změn klimatu.

Také jsme zásadně proti odkazům na Lisabonskou smlouvu, především těm, které naznačují, že pravomoci Evropské unie v oblasti změny klimatu ještě nejsou dostačující. Domníváme se, že Evropská unie má veškeré potřebné pravomoci, aby pomohla národům Evropy spolupracovat, uspět a jít příkladem v oblasti změny klimatu.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), písemně. – (RO) Hlasoval jsem pro zprávu pana Florenze, protože souhlasím s doporučeními týkajícími se budoucí integrované politiky v oblasti změny klimatu.

Tato zpráva vyzývá Komisi, aby podrobně sledovala a analyzovala nejnovější vědecké objevy, především aby mohla ohodnotit, zda evropský cíl 2°C skutečně dokáže zabránit nebezpečným důsledkům změny klimatu.

Současne zdůrazňuje důležitost střednědobého cíle EU a dalších průmyslových zemí, jako skupiny, snížit do roku 2020 emise skleníkových plynů o 25-40% i dlouhodobý cíl snížit emise o nejméně 80% do roku 2050, ve srovnání s rokem 1990, a zároveň omezit nárůst průměrné globální teploty na 2°C nad předprůmyslové úrovně, což umožní 50% pravděpodobnost dosažení tohoto cíle.

David Casa (PPE-DE), písemně. – Tato zpráva ukazuje cestu do budoucnosti a vysílá jasný signál všem, aby začali něco dělat, než bude příliš pozdě. Když jde o prevenci v oblasti přírody a lidstva, nesmíme riskovat. Potřebujeme integrovanou politiku, abychom se vyhnuli překrývajícím se činnostem, a potřebujeme sladit naše cíle a strategie. Evropská unie by měla převzít vedoucí úlohu v boji proti změnám klimatu a tato zpráva představuje obrovský krok tímto směrem. Práva na život, bezpečnost, zdraví, vzdělání a ochranu životního prostředí představují základ a je naší povinností je chránit pro budoucí generace. Již jsme si vědomi obrovských škod, které změna klimatu způsobuje, a jsme povinni a zavázáni minimalizovat tyto škody, jak jen to bude možné.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark a Anna Ibrisagic (PPE-DE), písemně. – (SV) Dnes jsme hlasovali pro zprávu o budoucí integrované politice EU v oblasti změny klimatu. V této souvislosti bychom ovšem rádi zdůraznili, že příjmy z obchodu s emisními povolenkami by měly získat členské státy.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), písemně. – (RO) Hlasoval jsem pro zprávu „2050: Budoucnost začíná dnes – doporučení pro budoucí integrovanou politiku EU v oblasti změny klimatu“, protože změna klimatu může vyústit v nevratnou katastrofu a období levných fosilních paliv je u konce.

Proto EU musí spojit síly s svými strategickými partnery a učinit vše proto, aby snížila svoji současnou závislost na fosilních palivech a výrazně zvýšila podíl využívané obnovitelné energie.

S vhodnými investicemi musí energetická účinnost evropského hospodářství růst, zatímco znečištění skleníkovými plyny musí být v příštích 25 letech sníženo o více než 25%.

Evropská unie musí podniknout nezbytné pevné kroky k dosažení následujících cílů do roku 2050: snížení emisí skleníkových plynů, 60% podíl využití obnovitelné energie a energetická účinnost.

Evropský rok tvořivosti a inovací může být v tomto ohledu hlavním měřítkem, jež zdůrazní zásadní význam investic do vědeckého výzkumu a nových technologií.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), písemně. – (EL) Změna klimatu je důsledkem nezodpovědného využívání přírodních zdrojů kapitálem za účelem zisku.

Evropská unie se domnívá, že na vině jsou pracovníci, jejich způsob života a jejich spotřební návyky. Chce postavit vlka na hlídání ovcí tím, že přenechá odpovědnost za zmírnění změn klimatu právě těm, kteří je způsobují: monopolům a nadnárodním společnostem. Energie, voda, lesy, odpad a zemědělská výroba jsou privatizovány a soustředěny do rukou několika málo nadnárodních společností, nyní ve jménu životního prostředí. Nerušený chod „volného trhu“, liberalizace trhů a kapitalistická restrukturalizace tvoří jádro opatření navrhovaných ve zprávě Evropského parlamentu.

Dohody EU s třetími zeměmi požadují liberalizaci trhů a veřejných služeb ve všech těchto odvětvích. Zahrnují cíle, jako například v oblasti biopaliv, které ničí rozsáhlé lesy. Podporují mutace a samostatné plodiny, a tudíž ničí biodiversitu.

Ochrana životního prostředí je dokonce využita jako záminka pro imperialistické zásahy v souladu se „Solanovou doktrínou“.

Ekologické hospodářství prosazované Evropskou unií a Spojenými státy nabízí cestu ven za účelem nashromáždění kapitálu, ochranu zisků pro monopoly a zvýšení vykořisťování pracovníků a drancování přírodních zdrojů. Nejenže to nic neřeší; naopak, ještě to problém změny klimatu zhoršuje.

Edite Estrela (PSE), písemně. – (PT) Hlasovala jsem pro zprávu pana Florenze na téma „2050: Budoucnost začíná dnes – doporučení pro budoucí integrovanou politiku EU v oblasti změny klimatu“, protože předkládá Evropské unii, členským státům a jejich občanům mnoho návrhů, jak splnit ambiciózní cíle snížení emisí skleníkových plynů v Evropské unii.

Ráda bych zdůraznila, že problém změny klimatu vyžaduje průřezový přístup na všech úrovních vytváření veřejných politik a že investice do „ekologických“ technologií jsou také požadavkem současné hospodářské krize, během níž pomůže vytvořit více pracovních míst.

Domnívám se, že konečná zpráva Dočasného výboru pro změnu klimatu, jehož jsem byla členkou, je vysoce pozitivním příspěvkem k boji proti změně klimatu a jasně ukazuje potřebu dosáhnout mezinárodní dohody na konferenci v Kodani na konci tohoto roku.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písemně. – (PT) Zpráva neřeší zásadní otázku týkající se příčin zneužívání životního prostředí, což je bezohledná podstata kapitalismu. Pouze se snaží přerozdělit odpovědnost mezi všechny zúčastněné strany, aby ospravedlnila návrhy, které jsou v podstatě založeny na liberalizaci trhů, kde náklady nesou uživatelé a pracovníci.

Ačkoli konečný text schválený na plenárním zasedání je umírněnější než původní návrh a skutečně má některé pozitivní rysy, nesouhlasíme s ostatními body, konkrétně když je ochrana životního prostředí použita jen jako omluva pro další příležitost zesílit ideologický útok, převést odpovědnost na obyčejné lidi a pracovníky a komercializovat veškeré činnosti související s životním prostředím tak, aby vynášely zisk.

Proto jsme hlasovali pro určité návrhy, včetně těch předložených naší skupinou, které usilovaly o zlepšení obsahu zprávy, ale museli jsme projevit nesouhlas s pokusy komercializovat vše, co je pro lidský život zásadní, včetně vzduchu, který dýcháme.

Glyn Ford (PSE), písemně. – Změna klimatu je jednou z největších výzev, jimž dnešní svět čelí. Jsem zastáncem úsporných žárovek, ale upřímně, to nestačí. My všichni budeme muset zavést do svého životního stylu a života změny, které jsou mnohem drastičtější a dramatičtější.

Nedávno se mě na veřejném setkání v Cheltenhamu v mém volebním obvodu zeptali, co považuji za nejdůležitější věc, kterou je možné udělat pro boj s globálním oteplováním a změnou klimatu. Moje odpověď byla jasná: ratifikace Lisabonské smlouvy. Bez silné a mocné EU s pravomocí ve společné zahraniční a bezpečnostní politice nevěřím, že budeme schopni přimět USA a Japonsko, Čínu a Indii, aby přijaly nezbytná opatření.

Podpora a pomoc silné EU hovořící jedním hlasem zmůže v boji proti změně klimatu víc než miliony úsporných žárovek.

Duarte Freitas (PPE-DE), písemně. – (PT) Tato zpráva spojuje stanoviska několika politických skupin a odvětvové zájmy na základě nejnovějších a spolehlivých vědeckých údajů. Tento dokument je proto nepopíratelně důkladný, dalekosáhlý, nejnovější a podstatný.

Celkově se zprávou souhlasím, ale hlasoval jsem proti průmějším odkazům na dopad chovu dobytka na změnu klimatu, poněvadž se domnívám, že byly přehnané. Zemědělství nesmí být odsunuto stranou. Namísto toho musí být zdůrazněna výroba a konzumace místních výrobků, jelikož jejich dovoz má za následek nižší emise skleníkových plynů.

Na druhou stranu, hlasoval jsem pro odkazy na problémy, kterým zemědělství čelí v důsledku změny klimatu, jelikož jsem toho názoru, že nejhůře postižené oblasti by měly být náležitě odškodněny. Co se týče přizpůsobení se změně klimatu, souhlasím s tím, že je naléhavě třeba zavést novou rámcovou směrnici o ochraně půdy, a že politika soudržnosti, politika ochrany vody a síť Natura 2000 musí být přijaty pro vyřešení očekávaných dopadů.

Nakonec, hlasoval jsem pro odkazy na nutnost vyhnout se nadužívání mechanismů pružnosti Kjótského protokolu, jelikož Evropa musí skutečně snížit své emise, pokud si chce udržet vedoucí postavení v mezinárodních jednáních a zajistit globální dohodu v Kodani.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), písemně. – (CS) Změna klimatu je faktem. Přesto ji někteří vědci kvalifikovaně zpochybňují. Podobně vliv lidské činnosti, o kterém i tato zpráva hovoří jako o hlavním důvodu klimatických změn, je určitou částí vědecké veřejnosti zpochybňován. Každopádně zpráva ve svých 22 kapitolách poskytuje dobrý přehled problematiky z pohledu většinového názoru světové odborné veřejnosti. Pokud jde o jednotlivé kapitoly, potom poněkud neúplná je kapitola Energetika. Správně konstatuje omezenost zdrojů fosilních paliv, ale vůbec neřeší klíčovou otázku, kterou je zajištění dostatečného množství energie v situaci, kdy do roku 2030 se má její světová spotřeba zvýšit o 60 %.

Je tedy zřejmé, že již v nejbližší době bude nutné intenzivně začít výstavbu jaderných elektráren. Tento dnes jediný uznávaný zdroj čisté energie vyrobitelné ve velkých objemech má své ideologické odpůrce i v EP. Přesto od doby zvládnutí termojaderné fúze nemá jaderná energetika při hledání zdroje čisté energie alternativu. S touto výhradou se zprávou souhlasím.

Marie-Noëlle Lienemann (PSE), písemně. – (FR) Zpráva pana Florenze stanovuje velmi podrobný seznam činností, které je třeba vykonat v boji proti změně klimatu a pro rozvoj podpůrných politik. Avšak ze strukturního hlediska je slabá s ohledem na zásadní a žádoucí přeorientování Evropské unie.

Hlavní nedostatky jsou finanční povahy.

Ačkoli se předpokládá vytvoření uhlíkové daně, analýza a realizace této daně a také systematické uhlíkové kompenzace na výrobek nejsou v Akčním plánu 2009-2014 zahrnuty. Nicméně to je zásadní prvek.

Nebyla stanovena výše rozpočtu pro konečné naplánované činnosti a projekty, pro veřejnou infrastrukturu nebo inovativní průmyslové politiky, pro regionální rozvoj, pro pomoc místním orgánům nebo pro výzkum a rozvoj.

S ohledem na průmysl nebude odkaz na „legislativní nástroje“ stačit.

Podobně, zřízení Evropského fondu pro klima podléhá požadavku „umožnit trhu, aby určil, které technologie by měly být použity...“

Tudíž neprospěje ani dlouhodobé vizi, ani obecným zájmům. To je absurdní.

Proto je zcela nezbytné, aby se Evropská unie urychleně věnovala otázce uhlíkové daně, veřejné pomoci na podporu zeleného *Nového údělu* a rozpočtu Společenství pro prevenci změny klimatu.

Nils Lundgren (IND/DEM), písemně. – (SV) Není pochyb o tom, že klima se mění. Nicméně není jasné, zda se tak děje hlavně nebo především kvůli lidské činnosti, nebo zda je to hlavně nebo z větší části přirozený proces. Panuje značná nejistota ohledně toho, co se děje a co by se s tím mělo dělat. A přece je to právě tato nejistota, která naznačuje, že bychom, například, měli podniknout první kroky ke snížení emisí oxidu uhličitého do atmosféry. To vysvětluje, proč jsem dříve hlasoval pro návrh snížení těchto emisí o 20% do roku 2020.

Dočasný výbor pro změnu klimatu Evropského parlamentu nyní předložil zprávu o tom, jak by se měla Evropská unie chovat v souvislosti se změnou klimatu. Tato zpráva je velice rozsáhlá. Vypadá to, jako kdyby příslušní poslanci byli zapojeni do plnění konkrétních zájmů, jako je zemědělství a turismus. Současně zpráva požaduje více financí a nové mechanismy, a ve skutečnosti navrhuje velké kroky k centralizovanému plánovanému hospodářství s propagandistickými kampaněmi ve školách a mimoškolních centrech řízenými z Bruselu.

Tato zpráva je tak vzdálena klíčovým tématům, že jsem byl nucen hlasovat proti. Nemůžeme stále říkat „ano“ na cokoli, co se nám předloží, abychom ukázali naše oprávněné obavy, nejistoty a vůli jednat v oblasti otázky změny klimatu.

David Martin (PSE), písemně. – Podporuji tuto zprávu, která znovu představuje krátkodobý závazek EU snížit emise o 30% do roku 2020, pokud dojde k mezinárodní dohodě. Také obnovuje cíl zahrnutý v plánu z Bali, že průmyslové země by měly snížit emise do roku 2050 o 80%. Vítám tuto zprávu, která vyzývá Komisi a Radu, aby přijaly vedoucí úlohu v nadcházejících jednáních v Kodani navazujících na jednání v Kjótu, a požaduje minimální normy energetické účinnosti v EU pro nové a renovované budovy. Zpráva vyzývá Radu ECOFIN, aby zavedla sníženou sazbu daně DPH pro obnovitelnou energii a výrobky šetřící energii.

Podporuji požadavek ekonomických pobídek, jako je systém obchodování s uhlíkem pro země na ochranu jejich deštných lesů a požadavek opatření týkajících se energetické účinnosti, která mají být přijata na místní i regionální úrovni pro boj proti energetické chudobě.

Iosif Matula (PPE-DE), písemně. – (RO) Evropská unie přijetím této zprávy dokázala, že je aktivně zapojena do boje proti nežádoucím účinkům, které spustila změna klimatu. Globální oteplování patří k těm nejkomplikovanějším problémům, jimž celá planeta čelí. Proto je zapotřebí spojeného úsilí všech zemí. Více než 150 doporučení obsažených v této zprávě pokrývá většinu oblastí, kde je možné dosáhnout zlepšení, jež povedou k dosažení evropského cíle snížit nárůst teploty na 2°C.

Abychom dosáhli tohoto cíle, každý jednotlivec se musí aktivně zapojit, být náležitě informován o tom, jak chránit životní prostředí, a převzít odpovědnost vůči budoucím generacím.

Plán evropské hospodářské obnovy podporuje boj proti globálnímu oteplování nejen přidělováním fondů pro rozvoj inovativních technologií, ale také využitím způsobů, jež zvýší energetickou účinnost. Investice do výzkumu a inovací umožní rozvoj čistých technologií v odpovědi na výzvy nastolené změnou klimatu.

Domnívám se, že navrhovaná opatření jsou proveditelná a mohou být realizována ve střednědobém a dlouhodobém časovém horizontu. Přestože většina zemí čelí mnoha hospodářským a finančním problémům, musíme věnovat zvláštní pozornost zastavení nepříznivým důsledkům změny klimatu.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), písemně. – S potěšením jsem hlasoval pro zprávu Dočasného výboru pro změnu klimatu.

Dnešní zpráva pana Florenze je založena na vědeckých zásadách a mapuje problémy, kterým naše společnost čelí v různých oblastech, jako je doprava, využití půdy, energie a nakládání s odpadem. Současná hospodářská krize by neměla sloužit jako výmluva pro upozadění našich závazků v oblasti změny klimatu. Některé méně pokrokové síly se pokusily využít hospodářského poklesu jako výmluvy pro nedodržení nezbytných závazků v oblasti klimatu. Na to bychom neměli nahlížet pouze jako na cynický manévr přicházející od těch, kteří nemají ani nejmenší zájem čelit skutečnostem změny klimatu, ale také jako na nanejvýš krátkozraké jednání.

Výslovně odmítám názor, že jaderná energie má jakoukoli úlohu v ekologickém hospodářství budoucnosti. Irsko musí zůstat ostrovem bez jaderné energie. Základem pro naše dodávky energií by měly být čisté a obnovitelné zdroje energie, nikoli nebezpečné krátkodobé bláznovství ve formě jaderné energie.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE), písemně. – (SK) Přeji všem dobrý den. Zprávu plně podporuji a děkuji vám, pane Florenzi, za podrobné zdokumentování budoucí politiky Evropské unie v oblasti změn klimatu. Je strašné, že globální změny klimatu ovlivňují a budou ovlivňovat naše životní prostředí, a tím i naše zdraví a společnost. Je proto povinností pokračovat na naší cestě shodující se s politikou, která pomůže zpomalit vlivy přispívající k budoucí katastrofě.

Od dubnového rozhodnutí Parlamentu o vytvoření Dočasného výboru pro změnu klimatu byla jednání o pomoci začleňování evropských reakcí do světového kontextu úspěšné. Musíme však průběžně přehodnocovat naše výhrady vzhledem k cílům snižování emisí, energetické spotřebě a úloze zemědělství. Pomocí spolupráce se nám snad může podařit snížit uhlíkové emise a zpomalit proces globálního oteplování v Evropě a na celém světě.

Jak uvedl pan Florenz, neexistuje jediný způsob, jak bojovat proti změnám klimatu, ale víme, že je správné začít se zvýšením účinnosti a s lepším hospodařením se zdroji. Globální změny klimatu jsou škodlivé pro naše životní prostředí, pro náš současný způsob života a pro příležitosti budoucích generací. Musíme udělat vše, co je v našich silách, abychom tento proces zpomalili, pokud ne úplně zastavili. Všem vám děkuji.

Jan Mulder (ALDE), písemně. – (NL) Ačkoli tato zpráva získala moji podporu během závěrečného hlasování, nebrání mi to vyjádřit vážné námitky vůči některým jejím částem. Nemyslím si, že pěstování krmných plodin pro intenzivní chov skotu negativně ovlivňuje klima. Stejně tak si nemyslím, že by měla být kvůli problému změny klimatu zavedena evropská směrnice týkající se půdy.

Alexandru Nazare (PPE-DE), písemně. – (RO) V současné hospodářské atmosféře je čím dál obtížnější investovat do čistých technologií a ekologické energie, které jsou tak nezbytné v boji proti globálnímu oteplování. Proto bych se rád přidal ke kolegům poslancům, kteří tuto zprávu podporují a navrhuji opatření zaměřená na zvýšení „inteligentních“ investic, které představují řešení nejen pro klimatickou krizi, ale také pro úvěrovou krizi, protože mají potenciál vytvářet nová pracovní místa.

Jedním takovým opatřením je návrh nařízení Komise, diskutovaný v Parlamentu, který garantuje, že členské státy smí ze strukturálních fondů a fondů soudržnosti financovat rozsáhlé veřejné pracovní programy pro renovace obydlí. To může přinést mnoho výhod. Například rodiny s nízkým příjmem mohou obdržet finanční pomoc na modernizaci svých tepelných systémů a mohou výrazně ušetřit na údržbě. Navíc, toto opatření také pomůže snížit závislost Evropy na energiích, což je ve světle současné energetické krize v Evropě tou hlavní prioritou.

James Nicholson (PPE-DE), písemně. – Tato zpráva se věnuje otázkám vztahujícím se ke změně klimatu, jako je požadavek výrazně snížit emise skleníkových plynů, podporovat obnovitelné zdroje energie a zlepšovat energetickou účinnost.

V současné době čelíme situaci, kdy se důsledky změny klimatu a globálního oteplování projevují rychleji, než jsme si dříve uměli představit. Z tohoto důvodu je naprosto nezbytné, aby ekologická politika zůstala pro Evropskou unii a členské státy hlavní prioritou.

S klimatickým a energetickým balíčkem opatření přijatým v prosinci nyní Evropská unie určuje cestu, co se týče právních předpisů v oblasti životního prostředí, a je nyní v postavení, kdy může vybízet mimoevropské země, aby ji následovaly a podporovaly politiky, které řeší změnu klimatu.

Nemůžeme si zkrátka dovolit tento problém ignorovat a čekat padesát let na to, jaké bude mít důsledky.

Rovana Plumb (PSE), písemně. – (RO) Hlasovala jsem pro tuto zprávu, protože představuje „akční plán s dvanácti body“ budoucí integrované politiky v oblasti změny klimatu.

Tato zpráva zdůrazňuje důležitost střednědobého cíle EU a dalších průmyslových zemí, jako skupiny, snížit do roku 2020 emise skleníkových plynů o 25-40% i dlouhodobý cíl snížit emise o nejméně 80% do roku 2050, ve srovnání s rokem 1990.

Abychom dosáhli těchto cílů a přizpůsobili se změně klimatu, je zapotřebí fondů ve výši přibližně 175 milionů eur ročně na úrovni EU. To zahrnuje vytvoření fondu pro klima, financovaného z příjmů ze systému obchodování s emisemi a/nebo z příslušných fondů v členských státech, aby byly poskytnuty investice a nabídnuta solidarita potřebné pro financování budoucí politiky v oblasti klimatu.

Zvláštní pozornost je třeba věnovat výzkumu, aby byla zajištěna vědecká podpora pro rozvoj a realizaci „čistých“ technologií. Environmentální politika musí být využita jako příležitost pro strategii, která nám

pomůže přizpůsobit se vlivům změny klimatu. Také musí být uplatněna správně a napříč odvětvími v boji proti důsledkům krize prostřednictvím vytváření nových ekologických pracovních míst v konkurenceschopných podnicích.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), *písemně*. – (PL) Doposud bylo během různých volebních období předloženo třináct usnesení Evropského parlamentu týkajících se změn klimatu. Navzdory snahám Komise i Parlamentu je tato otázka stále velice kontroverzní. Zpráva pana Florenze nemění stanovisko těch, kteří nejsou přesvědčeni o rozhodujícím vlivu lidské činnosti na změnu klimatu, která po miliony let podléhala pouze přírodním zákonům.

Dalším problémem je samotná myšlenka integrované politiky pro všechny evropské země. Uvážíme-li, že zpráva neodkazuje na zvláštní okolnosti nových členských států nebo, což je důležitější, snahy, které učinily od roku 1989 o snížení znečištění a emisí skleníkových plynů, nemůže být o integrovaném přístupu vůbec řeč. Různé země mají právo dát si různé cíle. Země musejí mít právo zvolit si technologii, kterou chtějí používat, aby získaly energii. Vzhledem k doporučením Komise ohledně zavedení závazného 20% cíle pro zlepšení energetické účinnosti se zdá, že podezření, že je podlouně prosazována drahá, zahraniční technologie pro získání energie, není nepodložené.

Lydie Polfer (ALDE), *písemně*. – (FR) Hlasovala jsem pro zprávu pana Florenze. Jde o vynikající kus práce, protože tato zpráva podrobně líčí široké spektrum opatření, které je třeba přijmout v oblastech tak různorodých jako energie, biopaliva, energetická účinnost, mobilita, turistika, zemědělství a chov dobytka, ochrana půdy a hospodaření s vodními zdroji, a také nakládání s odpady a zdroji, budoucí témata, vzdělání a odborná příprava.

Skvělá práce Dočasného výboru pro změnu klimatu sestaveného 25. dubna 2007 je vizionářská a jeho návrhy proti změně klimatu si zaslouží podporu všech, kteří se angažují v politickém, hospodářském a sociálním životě.

Luís Queiró (PPE-DE), *písemně*. – (PT) Diskuse o evropské budoucí integrované politice v oblasti změny klimatu se týká širokého spektra témat, jež by nás měla vést při hledání rozumných, proveditelných a vědecky založených řešení. Slepě fanatická diskuse, odmítající jakoukoli jinou vědu než oficiální verzi, ignorující potřebu výzkumu a přehlížející nejistoty vědeckého výzkumu, mění vědu v dogma a dogma je osobám pověřeným politickým rozhodováním k ničemu.

Naší prioritou proto musí být různorodá a účinná výroba a spotřeba energie, která dokáže snížit naši závislost a zaručit kvalitu života, který chceme pro všechny, Evropany i neevropany.

Stojíme proto před obrovskou vědeckou výzvou, v níž mají veřejné orgány povinnost upřednostňovat investice do výzkumu a rozvoje a také, a to především, jsou-li samy tržními subjekty, podporovat vytváření výnosných trhů pro energeticky účinnější výrobky. Změna klimatu vyžaduje, abychom v rozvoji učinili krok vpřed, nikoli zpět. Pojďme se o to pokusit.

Peter Skinner (PSE), *písemně*. – Pokud má v našem životním prostředí dojít k odpovídající změně k lepšímu, jsou cíle stanovené Evropskou unií pro dosažení koordinovaného snížení nezbytné.

Hlasoval jsem pro zlepšení struktury této koordinace prostřednictvím využití různých zdrojů – včetně prospěšných účinků bezpečné výroby jaderné energie -, z nichž všechny musí být prověřeny na základě rad od vnitrostátních inspektorátů a změn v technologiích.

Uvážíme-li, že financování je nezbytné, hlasoval jsem také pro to, aby byly příjmy z dražeb v rámci ETS použity na pokrytí nákladů na nutné změny. To zahrnuje investice do nových technologií.

Systém obchodování s emisemi pro oblast letectví, třebaže může mít pouze okrajový vliv, je stále vhodnou cestou do budoucna.

Catherine Stihler (PSE), *písemně*. – Diskuse o integrované politice v oblasti změny klimatu je nezbytně nutná, pokud chceme do roku 2050 snížit emise oxidu uhličitého o 50%.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *písemně*. – (PL) Hlasoval jsem pro přijetí zprávy pana Florenze nazvané „2050: Budoucnost začíná dnes – doporučení pro budoucí integrovanou politiku EU v oblasti změny klimatu“. Tato zpráva byla sestavena Dočasným výborem pro změnu klimatu, který byl jmenován v červnu 2007.

Zpráva představuje konkrétní seznam doporučení týkajících se snížení emisí oxidu uhličitého, jež mají být realizována orgány Společenství (především Evropskou komisí) a členskými státy. Pro dosažení těchto cílů bude také nezbytné podniknout kroky na místní úrovni.

Změny v našem klimatu jsou náhlé a mají vážné negativní důsledky. Evropská unie a průmyslové země by měly přijmout cíl snížit do roku 2020 emise skleníkových plynů o 25-40% a dlouhodobý cíl snížit emise o nejméně 80% do roku 2050, ve srovnání s rokem 1990.

Zbývající doporučení obsažená ve zprávě zahrnují partnerství a spolupráci, v oblasti výroby sluneční energie, se třetími zeměmi ve středomořské oblasti, dosažení nulové síťové spotřeby energie v nových obytných budovách do roku 2015, a ve všech nových budovách do roku 2020, s možností rozšířit tento cíl v dlouhodobém horizontu a zahrnout do něj renovované budovy. Mezi plány je také vytvoření evropského společenství obnovitelné energie s cílem podporovat výzkumné a rozvojové činnosti vedoucí k vývoji nových, průkopnických technologií.

Thomas Ulmer (PPE-DE), písemně. – (DE) Zdržel jsem se hlasování o zprávě týkající se změny klimatu. To neznamena, že se domnívám, že celá zpráva je špatná. Avšak kombinuje správné vědecké údaje s falešnými polemikami. Veškerá práce výboru byla jednostranná a široká oblast vědeckých názorů nebyla brána v potaz. Na tomto základě není možné vytvořit vyrovnanou zprávu. Bohužel tento typ přístupu se nyní před evropskými volbami velice rozšířil.

– **Zpráva: Claudio Fava (A6-0026/2009)**

Guy Bono (PSE), písemně. – (FR) Hlasoval jsem pro zprávu pana Favy o návrhu směrnice o postihování zaměstnavatelů nelegálních přistěhovalců.

Podle údajů Komise žije v Evropské unii nelegálně 4,5 až 8 milionů příslušníků třetích zemí, a jsou proto oblíbenými cíli bezohledných zaměstnavatelů, kteří mají prospěch z nelegální práce.

Je nezbytné nutné, abychom upozornily na tyto praktiky, které jsou nedůstojné Evropy, kde by se úcta k lidským právům měla vztahovat na každého. Konečně nastal čas zdůraznit odpovědnost těch, kteří mají zisk z těchto obzvláště zranitelných lidí. Musíme přestat kriminalizovat tyto oběti stigmatizací nelegálních přistěhovalců. S ohledem na opatření, jichž se tu zastáváme, není to jen otázka penalizace nečestných zaměstnavatelů, ale také obrany konkrétních sociálních práv, jako je právo být zastupován obchodní unií.

Avšak neměli bychom chválit dne před večerem, protože hrozba sankcí nestačí, musíme mít k dispozici nezbytné nástroje právní kontroly. Teprve poté budeme schopni realizovat účinnou společnou přistěhovačskou politiku.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark a Anna Ibrisagic (PPE-DE), písemně. – (SV) Evropský parlament dnes hlasoval o zprávě (A6-0026/2009) pana Favy (Skupina socialistů v Evropském parlamentu, Itálie) vztahující se k důsledkům pro zaměstnavatele přistěhovalců z třetích zemí nelegálně žijících na území EU.

Jelikož zpráva pověřuje členské státy odpovědností udělovat sankce podle trestního práva, my, švédští konzervativci, jsme se rozhodli tuto zprávu nepodpořit.

Gérard Deprez (ALDE), písemně. – (FR) Podporuji zprávu pana Favy, kterou využijeme k uložení tvrdších trestů zaměstnavatelům, kteří využívají nelegální pracovní síly.

Pokuty by měly od nynějška zahrnovat náklady na vrácení pracovníků do země jejich původu a uhrazení dluhů (platy, daně a příspěvky sociálního zabezpečení). Další navrhované sankce zahrnují tresty od vyloučení z veřejných grantů po dočasné či trvalé uzavření.

Rád bych zdůraznil tři klíčové body tohoto systému: zaprvé, signál vyslaný bezohledným nebo nečestným zaměstnavatelům prostřednictvím uvalení trestních sankcí v nejzávažnějších případech vykořisťování nelegální pracovní síly, jako je zaměstnávání nezletilých ve zvláště nevhodných podmínkách nebo pokud je pracovník obětí obchodování s lidmi. Zadruhé, možnost méně přísných postihů pro soukromé osoby, pokud jsou pracovní podmínky soukromého zaměstnavatele v pořádku. A zatřetí, odpovědnost společností zapojených v subdodavatelském řetězci, pokud může být dokázáno, že věděly o zaměstnávání nelegálních přistěhovalců subdodavatelem.

Konečně, nezapomínejme, že jde o záležitost minimálních norem (každý stát může svobodně zvýšit sankce proti zaměstnavatelům a ochranu nelegálních přistěhovalců) a že zde je ustanovení pro přezkoumání každé tři roky, jež nám umožňuje přizpůsobit náš cíl na základě zkušeností.

Constantin Dumitriu (PPE-DE), písemně. – (RO) Zpráva navržená naším kolegou je prvním krokem v boji proti nelegálnímu zaměstnávání a ke snížení jednoho z nejzávažnějších aspektů přeshraničního zločinu. Zatímco doposud se politiky zemí zaměřovaly více na to, jak zabránit nelegálním přistěhovalcům získat přístup na pracovní trh, od nynějška řešíme problém od jeho kořenů tím, že trestáme zaměstnavatele, kterým zranitelnost nelegálních přistěhovalců přináší zisk.

Většina těchto zaměstnanců pracuje v zemědělství a existuje nespočet případů, kdy tito lidé pracují v nelidských podmínkách, velmi často aniž by dostali zaplacen. Nařízení, která navrhuje, nejen potrestají zaměstnavatele, ale také zajistí pracovníkům, že obdrží jakýkoli plat, jenž jim je dlužen. Potřebovali jsem taková ustanovení, abychom stanovili standardní předpisy na úrovni Společenství pro potrestání zaměstnavatelů, protože – ve většině případů – je nadnárodními sítěmi pro obchodování s lidmi zásobována stálá skupina lidí.

Nesmíme tuto zprávu interpretovat tak, že hranice EU se uzavrou, ale jako posílení zásady přednosti Společenství. S ohledem na demografický profil většiny členských států musíme udržet hranice pracovních trhů otevřené, ale s podmínkou, že proud pracovníků je legální a přiměřený potřebám Společenství.

Patrick Gaubert (PPE-DE), písemně. – (FR) Jsem potěšen, že velká většina poslanců přijala tento návrh směrnice, který má zásadní význam v boji proti nelegálnímu přistěhovalectví a je nezbytný pro realizaci společné globální přistěhovalecké politiky.

Nelegální zaměstnání je hlavním zdrojem přitažlivosti pro tisíce mužů a žen překračujících každý den hranice s vidinou, že najdou slušnou práci, aby uživilí rodinu. Ve skutečnosti se pouze stávají otroky určitých zaměstnavatelů, kteří využívají a zneužívají jejich zranitelné situace a ignorují jejich práva, aby je mohli vykořisťovat a zneužívat jako levnou pracovní sílu.

Směrnice vysílá dvojitý signál: jeden s týká podvodných zaměstnavatelů, kteří již nebudou moci beztrestně zneužívat situace, a druhý se týká potencionálních nelegálních přistěhovalců, které odradí přísnější podmínky přístupu k legálnímu zaměstnání.

Kompromis vyjednaný s Radou je uspokojivý a můžeme jen doufat v rychlou realizaci této směrnice členskými státy, abychom tak skoncovali s touto zranitelnou situací, ve které se ocitají tisíce lidí v Evropě.

Bruno Gollnisch (NI), písemně. – (FR) Abychom odradili nelegální přistěhovače, můžeme pouze podpořit obecný zákaz nelegálního zaměstnávání. Stejně tak můžeme pouze podpořit sankce proti zaměstnavatelům, kteří se uchylují k tomuto typu pracovní síly, často aby jí zneužili, a kteří nejsou ničím jiným než novodobými otrokáři.

Nicméně mám určité výhrady. Evropská unie znovu těží z případu založeného na právu Společenství (první pilíř), aby rozšířila své pravomoci s ohledem na harmonizaci trestního práva členských států, avšak s důležitou výjimkou Irska a Spojeného království, kteří si vymohli výjimku ve smlouvách.

Vzpomínám si, co se stalo ve Francii po stávce v módní restauraci v Neuilly, oblíbené restauraci prezidenta Sarkozyho: šéfové tvrdili, že jsou oběti příliš strnulého pracovního trhu nebo ochránci pracovní síly, které platili legální minimum, a pro nelegální přistěhovače bylo poté snadné získat legální status prostřednictvím práce – což je situace, kterou tato směrnice ještě posílí slibem legalizace těm, kteří nahlásí své zaměstnavatele.

Obávám se, že ve skutečnosti, v zemích v tomto ohledu tak laxních jako Francie, tohle všechno přívál nelegálních přistěhovalců neomezí.

Carl Lang (NI), písemně. – (FR) Tato zpráva má různé výhody.

Prvním kladem je, že má výchovný cíl. Uvádí alarmující skutečnost nárůstu nelegálního přistěhovalectví v Evropě, přistěhovalectví odhadovaného na 4,5 až 8 milionů podle vlastních údajů Komise, a určuje hospodářská odvětví, kde je nelegální pracovní síla nejvíce soustředěna: stavebnictví, zemědělství, úklid, hotely a restaurace.

Druhým přínosem je, že zesiluje boj proti práci na černo, především zavedením finančních a trestních sankcí pro zaměstnavatele nebo nelegální přistěhovače.

Bohužel omezení této zprávy jsou také četná. Neobsahuje nic o opatřeních, která by zastavila tyto občasně přívaly nelegálních přistěhovalců. Vůbec se neuvažuje o možnosti znovuzavedení kontrol na vnitřních hranicích.

Navíc v době sociální a hospodářské krize a ostře rostoucí nezaměstnanosti je hlavní nutností pro země Evropské unie chránit svá pracovní místa, a proto je nezbytné realizovat vnitrostátní a evropské politiky sociálního protekcionismu. Ve Francii musíme zachovat pracovní místa pro Francouze a v Evropě pro Evropany. Je to otázka uplatňování těchto zásad státního a evropského upřednostnění a ochrany jako základních podmínek pro hospodářské a sociální zotavení zemí Evropské unie.

Jörg Leichtfried (PSE), písemně. – (DE) Hlasuji pro zprávu Claudia Favy o sankcích pro zaměstnavatele nelegálně žijících přistěhovalců.

Musíme zastavit zaměstnávání nelegálních přistěhovalců, jednak abychom je ochránili před vykořisťováním a jednak abychom zabránili narušení hospodářství daného státu.

Nejdůležitější otázkou není potrestat nelegální pracovníky z třetích zemí, ale potrestat zaměstnavatele, kteří jsou v mnohem silnějším postavení.

David Martin (PSE), písemně. – Podporuji zavedení a vymáhání sankcí proti zaměstnavatelům nelegálně žijících přistěhovalců. Tato zpráva obsahuje minimální pravidla pro trestní sankce proti zaměstnavatelům a plánuje inspekce v odvětvích činnosti nejnáchylnějších ke zneužití, ačkoli my ve Skotsku jsme již chráněni zákonem o přistěholectví, azylu a národnosti z roku 2006.

Lydie Polfer (ALDE), písemně. – (FR) Hlasovala jsem pro návrh směrnice, která se zabývá rozšířenou hrozbou nelegálního přistěholectví, jež často končí vykořisťováním. Ve skutečnosti v Evropské unii pracuje v oblasti stavebnictví, zemědělství, hotelnictví a dalších odvětví mezi 4,5 a 8 miliony nelegálních přistěhovalců. Musíme posílit náš boj proti nelegálnímu přistěholectví tím, že na evropské úrovni zavedeme různé druhy sankcí proti zaměstnavatelům těchto nelegálních pracovníků.

Ve skutečnosti jde o to vzbudit ve společnostech odpovědnost, a tím přispět k posílení boje proti nelegálnímu přistěholectví.

Frédérique Ries (ALDE), písemně. – (FR) Jsem potěšena, že Evropský parlament dnes velkou většinou přijal návrh směrnice, která usiluje o uvalení sankcí na zaměstnavatele nelegálních přistěhovalců.

Tato směrnice o sankcích zapadá do strategie EU pro boj proti nelegálnímu přistěholectví, která zahrnuje „modrou kartu“, jež podporuje výběrové přistěholectví, a směrnicí o vracení přistěhovalců do země původu.

Práce na černo představuje hrozbu pro evropské hospodářství, tím spíše v době současné hospodářské krize.

Evropská unie se stále zdá být v očích mnoha nelegálních přistěhovalců zemí zaslíbenou; často zde najdou práci a kvalitní život, který nemohou najít ve své zemi.

Odhaduje se, že zde v Evropské unii nelegálně žije mezi 4,5 a 8 miliony příslušníků třetích zemí, kteří zde nejčastěji nacházejí práci ve stavebnictví, zemědělství, domácích pracích a hotelnictví. Vykonávají špatně placenou práci, často hraničící s vykořisťováním.

Bezohlední zaměstnavatelé mají prospěch z těchto nelegálních pracovníků, kteří jsou připraveni pracovat za velice nízký plat v nebezpečných podmínkách.

Díky dnešnímu hlasování přijde zaměstnavatele od nynějška zaměstnávání nelegálních pracovníků draho a může je dokonce dostat do vězení.

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Hlasoval jsem pro zprávu pana Favy o sankcích proti zaměstnavatelům nelegálně žijících přistěhovalců ze třetích zemí. Sdílím znepokojení pana reportéra nad sociálními důsledky tohoto jevu a podmínkami vykořisťování, v nichž tito přistěhovalci pracují.

Bezohlední zaměstnavatelé využívají nelegální přistěhovalce, aby zaplnili špatně placená, nekvalifikovaná pracovní místa, která nikdo jiný nechce. Navíc nelegální práce by měla být považována za nic méně než sociální zlo, jelikož může snížit platy a pracovní podmínky a narušit hospodářskou soutěž mezi podniky. Proto tleskám iniciativě pana Favy zaměřené na ochranu práv těchto zranitelných lidí.

Georgios Toussas (GUE/NGL), písemně. – (EL) Návrh Komise na směrnici a související zpráva Evropského parlamentu o uvalení sankcí proti zaměstnavatelům nelegálních přistěhovalců z třetích zemí jsou monumentem pokrytectví a podvodu. Skutečným cílem není uvalit sankce proti zaměstnavatelům, kteří krutě vykořisťují přistěhovačské pracovníky; naopak, cílem je potrestat, zatknout a násilím deportovat přistěhovalce do země jejich původu. Je to jedno z opatření v protipřistěhovačské politice EU, jak je vyjádřeno v paktu o přistěhovalectví, a navazuje na proslulou „směrnici hanby“, která ustanovila 18 měsíční zadržení „nelegálních“ přistěhovalců, jejich deportaci a zákaz vstupu na území EU na 5 let.

Ve skutečnosti návrh směrnice a zpráva Evropského parlamentu, která je v naprosto stejném duchu, zesilují represivní opatření proti přistěhovalcům, systematizují jejich sociální vyloučení a v podstatě ještě více usnadňují jejich surové vykořisťování kapitálem.

Komunistická strana Řecka hlasuje proti zprávě i proti návrhu směrnice Komise.

Podporuje spravedlivé požadavky přistěhovalců, jejich legalizaci, zrušení práce na černo, nárůst mezd a platů, rovný plat za rovnou denní práci a úplné zabezpečení sociálních a občanských práv.

– Návrh usnesení: (B6-0062/2009)

Edite Estrela (PSE), písemně. – (PT) Hlasovala jsem pro návrh usnesení o řešení problému energetické účinnosti prostřednictvím informačních a komunikačních technologií (IKT), protože se domnívám, že IKT hrají klíčovou úlohu při zlepšování energetické účinnosti a mohou podle odhadů ušetřit přes 50 milionů tun CO₂ každý rok.

Členské státy musí plně využít potenciálu, který jim IKT poskytují, aby splnily cíle stanovené klimatickým a energetickým balíčkem: snížení emisí skleníkových plynů o nejméně 20%, zvýšení podílu energie získané z obnovitelných zdrojů na 20% a dosažení 20% zlepšení v oblasti energetické účinnosti v Evropské unii do roku 2020.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písemně. – (PT) Hlasovali jsme pro zprávu našeho českého kolegy, člena naší skupiny, protože se domníváme, že pojednává o otázce nejvyššího významu: řešení problému energetické účinnosti prostřednictvím informačních a komunikačních technologií (IKT). Tyto technologie mohou být hybnými silami pro větší produktivitu, růst a snížení nákladů, které povedou ke konkurenceschopnosti, udržitelnému rozvoji a zlepšení kvality života občanů EU. Proto souhlasíme s návrhem doporučit nadcházejícím předsednictvím Radě, aby přijala otázku IKT a jejich význam v boji proti změně klimatu za jednu ze svých priorit.

Také se domníváme, že je důležité vyvinout více úsilí na všech úrovních rozhodovacího procesu, aby byly využity všechny dostupné finanční nástroje pro rozmístění a uplatnění nových technologických řešení založených na IKT, které zvýší energetickou účinnost.

Stejně tak uvážíme-li zpoždění v přijetí systematického přístupu k inteligentním řešením v oblasti IKT, je důležité zvýšit informovanost o těchto technologiích a obzvláště zdůraznit snížení emisí ve spojitosti s rozvojem měst a velkých měst, především prostřednictvím rozvoje inteligentních budov, pouličního osvětlení a přenosových a distribučních sítí a prostřednictvím řízení veřejné dopravy.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), písemně. – (PL) Podpořil jsem návrh usnesení o řešení problému energetické účinnosti prostřednictvím informačních a komunikačních technologií.

IKT by se měly stát řešením budoucnosti pro prakticky veškeré zařízení využívající energii a měly by tak pomoci dosáhnout výrazných úspor v oblasti spotřeby energie. Pokud se nám nepodaří přijmout tyto kroky, může to vést k výraznému zvýšení poptávky po energiích, a to už během několika příštích let (okolo 25% v horizontu čtyř let).

Nejvíce je možné ušetřit energii v odvětví, jež se zabývá výrobou a přenosem elektřiny. V oblasti výroby energie by účinnost měla být zvýšena o zhruba 40% a v oblasti distribuce energie o 10%. IKT rovněž přispívají k lepšímu řízení energetické rozvodné sítě a usnadňují začlenění obnovitelných zdrojů energie. Díky využití IKT bude možné výrazně spořit i v oblasti vytápění, klimatizace a osvětlení budov. To vše přispěje ke skutečnému snížení emisí CO₂, jak co se týče energetických jednotek, tak na globální úrovni.

Tyto technologie, včetně samotných jejich složek, mikro- a nanoelektronické systémy a četné moderní technologické přístupy (například fotonová fyzika) zvyšují konkurenceschopnost a vytváří příležitosti pro podniky a trh práce.

Zvýšení energetické účinnosti zahrnuje snížení spotřeby energie během výroby, přenosu a distribučních fází i pro konečného spotřebitele. Vezmeme-li v potaz, že tohoto docílíme prostřednictvím technologických změn, změn v chování a hospodářských změn, zaměřených na udržení stejné úrovně komfortu a služeb, měly by být IKT realizovány v co největší šíři.

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Hlasoval jsem pro návrh usnesení o řešení problému energetické účinnosti prostřednictvím informačních a komunikačních technologií.

Přimlouval bych se za to, abychom vedle cíle snížení emisí skleníkových plynů o 20% do roku 2020 usilovali ve stejném horizontu také o zlepšení energetické účinnosti o 20%. Z tohoto důvodu podporuji předložený návrh, jehož cílem je zvýšit informovanost, například prostřednictvím ukázkových projektů, o významu informačních a komunikačních technologií pro zlepšení energetické účinnosti v hospodářství EU. Tyto technologie jsou hybnými silami pro zvýšenou produktivitu, růst a snížení nákladů, které povedou ke konkurenceschopnosti, udržitelnému rozvoji a zlepšení kvality života občanů EU.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), písemně. – (RO) Hlasoval jsem pro návrh usnesení Evropského parlamentu o vyřešení problému energetické účinnosti prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, protože pevně věřím, že tyto technologie mohou nabídnout schůdná řešení tohoto problému.

Energetická účinnost je vysoce důležitým tématem, protože jsme si všichni vědomi, že přírodní zásoby, z nichž získáváme energii, se ztenčují a jednoho dne dojdou. Tudíž se domnívám, že jakákoli technologie, která by mohla být použita pro dosažení energetické účinnosti, je přínosem pro společnost jako celek.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), písemně. – (PL) Otázka energetické bezpečnosti Evropské unie byla v tomto Parlamentu vznesena mnohokrát, především představiteli nových členských států.

Krise, která v posledních týdnech postihla mnoho členských států, jasně ukázala, jak skutečné je nebezpečí přerušení dodávek plynu a jak špatně jsme připraveni řešit důsledky.

Evropa musí konečně ukázat solidaritu ve způsobu, jakým myslí a jedná. Musíme vybudovat vhodnou infrastrukturu pro přenos, vytvořit pomocné mechanismy pro země, které budou mít nedostatek surovin, a rozšířit zdroje, ze kterých je získáváme. Musíme se snažit nalézt alternativní zdroje plynu a vytvořit systém pro úsporu energie a pro zefektivnění naší spotřeby plynu.

Jsem si vědom, že všechny tyto body již byly v minulosti nadneseny při četných příležitostech, ale k čemu to je dobré, pokud jsme skončili pouze u teorie?

Catherine Stihler (PSE), písemně. – Nesmíme podceňovat význam energetické účinnosti a její vliv na splnění našich cílů v oblasti změny klimatu. Programy energetické účinnosti mají potenciál vytvářet pracovní místa.

– Návrh usnesení: (RC-B6-0066/2009)

Guy Bono (PSE), písemně. – (FR) Hlasoval jsem pro usnesení o návratu a opětné začlenění zadržovaných osob z vězení v Guantánamu.

Podle mého názoru může Evropa jen blahopřát prezidentu Obamovi k jeho rozhodnutí věznici zavřít, což mnoho z nás požadovalo několik let. Proto považuji za dobrou příležitost odpovědět na žádost USA předložením společného stanoviska ve shodě s hodnotami Evropské unie.

Je nezbytné, abychom byli také schopni udělat si pořádek ve vlastním domě v rámci našich hranic a aby Evropské země, které umožnily CIA tajně přemístit vězně, byly informovány o svých povinnostech.

Niels Busk, Anne E. Jensen a Karin Riis-Jørgensen (ALDE), písemně. – (DA) Poslanci EP z dánské liberální strany hlasovali proti odstavci 4 návrhu usnesení o vrácení a opětné začlenění osob držených ve věznici v Guantánamu, jelikož se domníváme, že jde o svrchované právo jednotlivých členských zemí rozhodnout, zda přijmou zajatce z Guantánama, pokud je o to administrativní USA požádá.

Samozřejmě podporujeme, aby členské státy vzájemně konzultovaly možné dopady na veřejnou bezpečnost v EU v situaci, kdy by členské státy chtěly zajatce přijmout.

Martin Callanan (PPE-DE), písemně. – Pro mnoho poslanců EP se existence věznice v zálivu Guantánamo stala holí, kterou lze bít Ameriku. Osobně jsem vděčný, že na sebe Spojené státy znovu vzaly nepoměrnou zodpovědnost za ochranu Evropy před terorismem.

Nicméně uznávám, že vězení v zálivu Guantánamu by se mělo zavřít. Ne protože bych se domníval, že agresivní teroristi nemusí být po zámku; právě naopak. Ale právní otázky obklopující zadržení nepřátelských bojovníků vyžadují zcela zřejmě nová řešení a nejlepším způsobem, jak toho docílit, je zavřít tábor X-Ray v Guantánamu.

Jakkoli Ameriku obdivuji a podporuji, je třeba říci, že zajatci z Guantánama jsou hlavně její odpovědností, nikoli naší. Byli zajati a zatčeni na základě amerického příkazu, a měli by tudíž být soudně stíháni a zadržováni z domnělých trestných činů proti Americe, podle amerického práva a na americkém území.

Nepodporuji myšlenku, že by členské státy EU měly přijmout odpovědnost za tyto extrémně nebezpečné teroristy. Nicméně také se nedomnívám, že by Evropská unie měla členským státům říkat, co mají v tomto ohledu dělat.

Proto jsem se zdržel hlasování o tomto usnesení.

David Casa (PPE-DE), písemně. – Musíme být velice opatrní, když rozhodujeme o záležitostech, jako jsou ty navrhované v tomto usnesení. Nemůžeme jednoduše každého propuštěného z Guantánama přivítat s otevřenou náručí. Ačkoli je třeba se ubezpečit, že s propuštěnými zajatci je nakládáno důstojně, musíme se před jakýmkoli rozhodnutím ujistit, že jsou nade vší pochybnost nevinní. Pokud nebudeme nanejvýš obezřetní, mohou být jakákoli chaotická rozhodnutí fatální.

Chris Davies (ALDE), písemně – Ačkoli vítám rozhodnutí uzavřít Guantánamo, jsem znepokojen ochotou evropských zemí přijmout bývalé zajatce, kteří mohou být napojeni na teroristy. Vezmeme-li v potaz politiku volného pohybu lidí v rámci EU, opatření jednoho evropského státu mohou mít v době, kdy již čelíme složitým teroristickým problémům, dopad i na ostatní státy. Navíc naše schopnost deportovat osobu podezřelou z terorismu je omezena mezinárodními úmluvami (jako je Evropská úmluva o lidských právech, jejichž přezkoumání je zpožděné).

Proinsias De Rossa (PSE), písemně. – Podporuji toto usnesení, které vítá rozhodnutí prezidenta Obamy uzavřít vězeňská zařízení v zálivu Guantánamo a jeho další důležitá a související výkonná nařízení; připomíná, že Spojené státy musí nést primární odpovědnost za uzavření těchto zařízení včetně budoucnosti zadržovaných; nicméně vyzývá členské státy EU, v duchu spravedlivého a lidského zacházení pro všechny a posilování mezinárodního práva, aby odpověděly kladně na jakoukoli žádost Spojených států o pomoc při znovuzačleňování zajatců z zálivu Guantánamo v rámci Evropské unie.

Avšak jsem hluboce zneklidněn zprávami, že Obamova administrativa zachová praxi vydávání pachatelů.

Edite Estrela a Armando França (PSE), písemně. – (PT) Hlasovali jsme pro společný návrh usnesení Evropského parlamentu o možnosti přijetí zajatců z Guantánama, kteří nebyli obviněni z trestného činu, jelikož se domníváme, že spolupráce Evropské unie je klíčová pro posílení mezinárodního práva a úcty k lidským právům a pro zajištění spravedlivého, nestranného zacházení se zajatci z Guantánama.

Považujeme proto iniciativu portugalské vlády a ochotu spolupracovat s americkou vládou v procesu uzavření vězeňského zařízení v Guantánamu za příklad, jenž by měly následovat ostatní členské státy při řešení tohoto složitého problému s ohledem na respektování lidských práv a pravidla mezinárodního práva.

Vasco Graça Moura (PPE-DE), písemně. – (PT) Hlasoval jsem proti tomuto společnému návrhu usnesení. S ohledem na její body odůvodnění D (třetí bod) a F považuji za nepřijatelné, aby Evropská unie podporovala své členské státy, aby byly připraveny přijmout vězně propuštěné z Guantánama v reakci na neuvážený, demagogický návrh portugalského ministra zahraničí.

Ve skutečnosti bychom za žádných okolností neměli souhlasit s tím, aby členské státy přijaly zajatce považované za „potencionální hrozby“ (bod odůvodnění D); rovněž bychom neměli zapomínat na precedens 61 bývalých zajatců, kteří byli od svého propuštění zapojeni do teroristických akcí (bod odůvodnění F).

Vzhledem k tomu, že je nemožné s jistotou rozlišit ty, kteří představují potencionální hrozbu, a ty, kteří ne, je zřejmé, že zásada předběžné opatrnosti by se neměla uplatňovat pouze v souvislosti s nařízením REACH.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písemně. – (PT) Ačkoli společný návrh usnesení obsahuje určité body, které považujeme za pozitivní, především formulaci „hlavní odpovědnost za celý proces uzavření vězeňského zařízení v zálivu Guantánamo a za budoucnost zajatců spočívá na Spojených státech“, neobjasňuje podmínky, které se vztahují na zmíněnou mimořádně závažnou humanitární situaci.

Jak jsme zdůraznili dříve, jsme proti jakékoli dohodě mezi zeměmi nebo mezi Spojenými státy a Evropskou unií o převozu vězňů propuštěných z Guantánama. To neznamená, že rozhodnutí a žádosti svobodně vyjádřené jednotlivci, jmenovitě o azyl v Portugalsku, by neměly být zváženy v rámci respektování národní suverenity, ústavy Portugalské republiky a mezinárodního práva.

Avšak toto usnesení:

- neodsuzuje skutečnost, že vláda USA nezpochybnila zadržení a nelegální převoz občanů;
- naprosto pomíjí nutnost odhalit celou pravdu o porušeních mezinárodního práva a lidských práv spáchaných jako součást tzv. „války proti terorismu“, včetně odpovědnosti vlád několika zemí EU vzhledem k použití jejich letového prostoru a území pro vydání a převoz nelegálně zadržených vězňů.

Ona Juknevičienė (ALDE), písemně. – (LT) Vřele gratuluji a vyjadřuji svoji podporu k rozhodnutí amerického prezidenta Baracka Obamy zahájit uzavření vězeňského zařízení v zálivu Guantánamo. To je významný krok vstříc nové budoucnosti americké politiky. Jsem si jista, že všechny členské státy podpoří takovou politiku USA a odpoví na výzvu prezidenta Obamy ke spolupráci nebo pomohou vyřešit otázku propuštěných zajatců, pokud je o to požádá. Nicméně hlasoval jsem proti článku usnesení, který vyzývá členské státy, „aby byly připraveny přijmout vězně z Guantánama“, jelikož se domnívám, že tuto otázku by si měla rozhodnout každá země Společenství sama. Nepochybuji, že každá z nich, jakmile bude řešit konkrétní případ, odpoví pozitivně a nabídne vládě USA podporu. Avšak to bude vyjádřením jejich vlastní volby a dobré vůle a úcty k humanitárním a mezinárodním právním normám.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), písemně. – (EL) Poslanci EP z Komunistické strany Řecka hlasovali proti společnému návrhu usnesení politických stran v Evropském parlamentu, jež žádá okamžité přijetí všech zadržených osob, svévolně zatčených a držených Spojenými státy na základně v Guantánamu, a okamžité a konečné uzavření základny, kterou také nelegálně spravují na kubánské půdě proti vůli kubánského lidu a kubánské vlády.

Spíše než to žádá toto usnesení „spravedlivý soud“ pro všechny, proti nimž se USA domnívá, že má důkazy, a vyzývá členské státy EU, aby přijaly zadržené do svých vězení v rámci společného boje USA a EU proti terorismu. Je naprostým pokrytectvím a spoluvinou souhlasit se soudem a odsouzením zadržených, když všichni víme o středověkém mučení, které si vytrpěli a z něhož plyne důvěryhodnost jakéhokoli svědectví po letech nelidského uvěznění.

Oslavy a gratulace obklopující prezidenta Obamu způsobují, že lidé klamou sami sebe o politice imperialismu. Co se týče této konkrétní otázky, nařízení týkající se Guantánama ponechává zařízení CIA, aby „násilím odvedla podezřelé z terorismu“ a zavřela je do tajných vězení.

Tobias Pflüger (GUE/NGL), písemně. – (DE) Hlasoval jsem pro společný návrh usnesení Evropského parlamentu o návratu a opětném začlenění zajatců z vězeňského zařízení v Guantánamu, protože vítám přijetí zajatců z Guantánama zeměmi EU. Mnoho členských států EU nese spoluvinu za Guantánamo, protože například poskytly povolení pro přelet nad jejich územím pro nelegální převoz vězňů.

Nicméně zpráva obsahuje několik bodů, které ztěžují její přijetí.

Na mučící praktiky v Guantánamu a především mučení vodou se v textu neodkazuje jako na mučení, ale jako na „drsné techniky výslechu, které se vyrovnají mučení a krutému, nelidskému a ponižujícímu zacházení“.

Navíc pozměňovací návrhy předložené Konfederací Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice a Skupinou Zelených/Evropské svobodné aliance, které žádaly uzavření všech tajných vězeňských táborů, právo na odškodnění pro oběti a prošetření porušení lidských práv v souvislosti s Guantánamem, byly všechny zamítnuty.

Luís Queiró (PPE-DE), písemně. – (PT) Potíže Evropy vypořádat se s rozhodnutím uzavřít Guantánamo jasně dokazují propast mezi záměry založenými na platných zásadách a skutečností, která je prosycená problémy.

Zavření Guantánama je dobrá zpráva jak sama o sobě tak ze symbolického hlediska. Avšak uzavření neřeší problém, kvůli kterému bylo toto zařízení vytvořeno – a který vyřešit nedokázalo -, jímž je vyřešit hrozbu národní i mezinárodní bezpečnosti, která je naprosto odlišná od tradičních nepřátelských bojovníků, pro něž bylo mezinárodní právo uzpůsobeno a na něž je připraveno.

Spíše než pouze spolupracovat na možném přijetí bývalých zajatců z Guantánama – opatření, které může být nezbytné, ale musí zohlednit četná omezení - by Evropa, Spojené státy a mezinárodní společenství měla spolupracovat při hledání stabilního a trvalého právního řešení pro problém mezinárodních teroristických bojovníků. Bez toho bude po Guantánamu následovat jen další špatné řešení.

Co se týče přijetí bývalých zajatců, nejenže je zapotřebí koordinace na evropské úrovni, ale bylo by také vhodné nepřijmout ty, kteří by za jiných okolností z bezpečnostních důvodů víza nedostali. Vůle a opatrnost - to by měla být přijatá kritéria.

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Hlasoval jsem proti společnému návrhu usnesení o návratu a opětném začlenění zajatců z vězeňského zařízení v Guantánamu. Především jsem pevně přesvědčen, že odpovědnost za celý proces zavření vězeňského zařízení v Guantánamu a za budoucnost jeho zajatců spočívá pouze a výhradně na Spojených státech amerických.

Navíc nesouhlasím s prohlášením usnesení, že odpovědnost za respektování mezinárodního práva a základních práv leží na všech demokratických zemích, obzvláště na Evropské unii. Nemůžeme zasahovat do záležitosti, v níž má výhradní pravomoc vláda Spojených států. Zkrátka řečeno, z výše uvedených důvodů jsem proti možnému přijetí zajatců z Guantánama v EU.

Catherine Stihler (PSE), písemně. – Všechny členské státy EU musí plnit svoji úlohu, aby umožnily uzavření vězení v zálivu Guantánamo. Nemá žádný smysl žádat Američany, aby toto místo zavřely, což nový prezident činí, pokud nedokážeme přijmout určitou odpovědnost.

Andrzej Jan Szejna (PSE), písemně. – (PL) Přivítal jsem zprávu o rozhodnutí Baracka Obamy týkající se uzavření vězení v zálivu Guantánamo. Během své volební kampaně pan Obama již naznačil, že uzavření nechvalně známého vězení bude jeho prioritou.

Záležitost návratu a převozu zajatců z Guantánama může být znakem důležitého obratu v politice USA tím správným směrem, konkrétně vstříc respektování základních práv a humanitárního a mezinárodního práva. Nyní by všichni zajatci měli stanout před soudem. Pokud budou shledáni vinnými, měli by si svůj trest odpykat ve vězení ve Spojených státech. Ti, kteří nebudou obžalováni a budou dobrovolně souhlasit s repatriací, by měli být co nejdříve posláni zpět do země svého původu. Vězni, kteří nemohou být posláni zpět do země svého původu kvůli riziku mučení nebo pronásledování, by měli mít možnost zůstat ve Spojených státech, kde by měli získat humanitární ochranu a odškodnění. V současnosti je v Guantánamu drženo okolo 242 vězňů. Někteří z nich jsou tam pouze proto, že neexistuje bezpečná země, kam by se mohli vrátit. Tito lidé nebyli obžalováni z žádného trestného činu.

Boj proti terorismu je a zůstane prioritou zahraniční politiky jak Evropské unie tak Spojených států. Nicméně musíme pevně zdůraznit, že tento boj musí jít ruku v ruce s respektováním základních práv a zásad právního státu.

9. Opravy hlasování a sdělení o úmyslu hlasovat: viz zápis

(Zasedání bylo přerušeno ve 13:20 a znovu zahájeno v 15:00.)

PŘEDSEDAJÍCÍ: PANÍ ROTHE

Místopředsedkyně

10. Schválení zápisu z předchozího zasedání

(Zápis z předchozího zasedání byl schválen.)

Nils Lundgren (IND/DEM). – Vážená paní předsedající, vznáším procesní námitku podle článku odstavce 2(a) a (b) článku 142 o přidělení řečnické doby. Včera když jsme zde v Parlamentu projednávali vězení v Guantánamu, já a několik dalších řečníků jsme byli bez milosti přerušeni, když jsme překročili naši řečnickou dobu o několik vteřin. Toto tvrdé jednání bylo vyměřeno panem Pötteringem a panem místopředsedou Siwiecem, jenž jej později odpoledne vystřídal.

Na druhou stranu panu Schulzovi, šéfovi skupiny sociálních demokratů, pan Pöttering dovolil překročit řečnickou dobu o více než minutu. Ani by mě nenapadlo naznačovat, že to je proto, že pan Pöttering a pan Schulz jsou kamarádi - *alte Kameraden* jak se říká v němčině -, nicméně skutečně jsem si zde všimla opakujícího

se vzorce. Ke kolegům z velkých skupin, kteří rozvíjejí politickou myšlenku, jež chce předsedající slyšet, je přístupováno velice velkoryse. Ke kolegům z malých skupin, kteří rozvíjejí politickou myšlenku, jež předsedající slyšet nechce, je přístupováno velice skoupě. To je v rozporu s jednacím řádem, kde je jasné stanoveno, jak by měla být řečnická doba přidělována.

Chci připomenout panu Pötteringovi a všem jeho místopředsedům -

(Předseda informoval řečníka, že překročil svoji vymezenou řečnickou dobu.)

Byl jsem sem vyslán, abych bránil subsidiaritu a suverenitu členských zemí, a předseda tohoto Parlamentu ani jeho místopředsedové nemají absolutně žádné právo snažit se umlčet hlas 15% švédských voličů.

Předsedající. – Pane Lundgren, nyní vás přeruším. Překročil jste svoji řečnickou dobu o více než polovinu. Zapsala jsem si, co jste řekl. Věřím, že je to všem jasné.

Nils Lundgren (IND/DEM). – Paní předsedající, rád bych vám připomenul, že tohle by se panu Schulzovi nestalo. Jeho byste nepřerušila. V tom je ten velký rozdíl. Ale potvrdila jste má slova – děkuji vám.

Předsedající. – Pane Lundgren, jsem si jistá, že se mýlíte. Zaznamenám, co jste řekl, a objeví se to v zápisu. Také by jistě bylo vhodné prodiskutovat v předsednictvu otázku různého chování, které je částečně závislé na množství poskytnutého času.

11. Kosovo (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem jsou prohlášení Rady a Komise o Kosovu.

Hannes Swoboda (PSE). – *(DE)* Vážená paní předsedající, dnes zde debatujeme o Kosovu v kontextu velice podrobné zprávy pana Lagendijka, zpravodaje, která má samozřejmě souvislost s prohlášeními Komise a Rady.

V tomto případě zde nemá zpravodaj oficiální řečnickou dobu, což považuji za šokující situaci. Kdyby měl zpravodaj představit zprávu z vlastního podnětu v pondělí večer, měl by na to čtyři minuty. Myslím si, že je to nespravedlivé. Proto bych rád požádal předsednictvo, aby zvážilo, zda by někdo, kdo pracoval měsíce jako zpravodaj Výboru pro zahraniční věci, neměl dostat oficiální řečnickou dobu.

Nyní mu paní Kallenbachová přenechala minutu svého času ze solidarity s kolegou ze skupiny Zelených/Evropské svobodné aliance. Snad by bylo možné, paní předsedající, pokud je to ve vaší pravomoci, dát paní Kallenbachové minutu navíc podle postupu „zvednuté ruky“. Nicméně, chtěl bych vás požádat o důkladné zvážení této otázky. Musíme najít jiná opatření pro tyto případy.

Předsedající. – Je zcela jistě pravda, že tento základní problém je třeba vyřešit. Co se týče této konkrétní situace, doporučuji paní Kallenbachové, aby zažádala o minutu v rámci postupu „zvednuté ruky“, protože to by věci výrazně zjednodušilo.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Vážená paní předsedající, jsem vděčný za tuto příležitost ohlédnout se za posledním vývojem v Kosovu. Za dva týdny – 17. února 2009 – Kosovo oslaví první výročí prohlášení své nezávislosti a tato rozprava přichází ve velice příhodnou dobu. Od té doby přijalo Kosovo ústavu a zbrusu nový právní a institucionální rámec. Prohlášení nezávislosti vytvořilo novou situaci a nové výzvy pro mezinárodní společenství a pro EU zvláště.

Rozdílné pohledy členských států v reakci na prohlášení nezávislosti v žádném případě nenarušují celkové cíle politik Unie. Nadále jsme zavázáni napomáhat hospodářskému a politickému rozvoji Kosova v rámci celkového cíle zajistit dlouhodobou stabilitu pro Balkán jako celek.

V případě Kosova to znamená přispět především k posílení právního státu, respektování lidských práv a ochrany menšin a také podporovat hospodářský rozvoj a chránit bohaté kulturní a náboženské dědictví Kosova.

Také to znamená i nadále vidět Kosovo v širším rámci stanoveném pro západní Balkán na vrcholné schůzce v Thessaloniki v roce 2003. Politika podporování evropské perspektivy pro všechny země západního Balkánu, na které jsme se při té příležitosti shodli, byla od té doby znovu potvrzena, naposledy Radou při jejím zasedání 8. prosince 2008.

Důkazem našeho stálého závazku bylo na rychlé jmenování Pietera Feitha zvláštním zástupcem EU se sídlem v Prištině začátku minulého roku a vy budete mít možnost se s ním setkat velice brzy ve Výboru pro zahraniční věci. Jeho úkolem a úkolem jeho týmu je poskytovat cennou podporu na místě, a pomoci nám tak společně splnit naše politické cíle.

V nedávné době, započala svůj mandát mise EULEX, doposud nejambicióznější civilní mise EBOP, na začátku prosince 2008. Jejím hlavním cílem je pomoci a poskytnout podporu orgánům v Kosovu v oblasti právního státu, především v rozvoji policie, soudnictví a celní správy.

Naši hlavní výzvou v průběhu následujících měsíců bude prohloubit naši účast v Kosovu, a to zejména přechodem na plně rozvinutí mise EULEX. Jsme dostatečně realističtí, abychom věděli, že rok 2009 přinese svůj spravedlivý podíl potíží a překážek.

Instituce v Kosovu budou také čelit mnoha problémům při uplatňování svých závazků k rozvoji stabilního, multietnického a demokratického Kosova. Pomoc mezinárodního společenství je klíčová, pokud se má Kosovo úspěšně a plně začlenit do svého regionu.

Komise oznámila, že ke konci tohoto roku představí studii zkoumající způsoby, jak urychlit politický a společensko-hospodářský rozvoj Kosova. Tento návrh Rada přivítala. Tato studie by měla nabídnout nové příležitosti a navázat na to, čeho již bylo dosaženo, s ohledem na naše zkušenosti v průběhu několika příchů měsíců.

Situace na severu Kosova bude jistě i nadále v následujících měsících obtížná a bude vyžadovat zvláštní pozornost. Poslední výbuchy etnického násilí v Mitrovici na začátku ledna tohoto roku byly potencionálně vážné, ale podařilo se je zvládnout. Je obzvláště povzbuzující, že orgány v Prištině jednaly s rozumnou zdrženlivostí. Nicméně, tyto incidenty jsou stálou připomínkou stálého rizika destabilizace v dané oblasti. Budeme i nadále pečlivě monitorovat situaci především na severu země.

Předsednictví je vděčné za neustálý zájem poslanců Parlamentu a za vaši podporu úlohy Unie v regionu. Především vítám navrhované usnesení, které bylo předloženo na tomto dílčím zasedání. Je povzbudivé, že Parlament je schopen poskytnout svoji širokou podporu našim snahám v regionu a závazku Unie stabilizovat situaci Kosova v rámci širšího regionu.

Toto předsednictví se zavazuje vás neustále informovat, jak prostřednictvím pravidelných diskusí zde v plénu, tak v podobě podrobnějších shrnutí prostřednictvím výborů. Na jaro tohoto roku plánujeme různé činnosti, *inter alia* chceme věnovat zasedání ministrů zahraničí EU na konci března západnímu Balkánu. Také vím, že Pieter Feith se příští týden setká s Výborem pro zahraniční věci a bude moci poskytnout mnoho nových informací o nejnovějším vývoji v zemi.

Meglena Kuneva, členka Komise. – Paní předsedající, pouhý rok po vyhlášení nezávislosti je situace v Kosovu a celém regionu západního Balkánu, navzdory několika incidentům, stabilní a pod kontrolou.

Přítomnost Evropské unie v Kosovu je čím dál více patrná, přebírá funkci po OSN. Zvláštní zástupce EU sídlí v Prištině a mise Evropské unie v Kosovu na podporu právního státu (EULEX) je rozmístěna po celém Kosovu a bude plně fungovat na konci března.

Stabilní a multietnické Kosovo je pro Evropskou unii klíčovou prioritou. Nejlepším způsobem pro Kosovo, jak se přiblížit evropské integraci, je vybudovat demokratickou a multietnickou společnost, která plně respektuje zásady právního státu, spolupracuje v míru se svými sousedy a přispívá k regionální a evropské stabilitě. To zahrnuje rozsáhlá opatření na zabezpečení budoucnosti všech komunit v Kosovu, čímž se vytvoří základ pro udržitelný hospodářský a politický rozvoj.

Zpráva Komise o pokroku z listopadu 2008 byla orgány uznána jako objektivní a spravedlivé ohodnocení dosažených výsledků a budoucích výzev. Kosovské orgány se zavázaly pracovat a spolupracovat s Komisí na vyřešení těchto výzev. Přidělujeme Kosovu významné finanční prostředky na základě nástroje pro předvstupní pomoc, jako součásti celkového závazku 1,2 miliardy eur stanoveného na dárcovské konferenci v červenci 2008.

V roce 2008 podpořil nástroj pro předvstupní pomoc v Kosovu projekty v hodnotě 185 milionů eur, což je trojnásobek ve srovnání s předchozím rokem. V roce 2009 bude přiděleno dalších 106 milionů eur. Řízení tohoto financování je výhradní odpovědností našeho styčného úřadu Komise v Prištině, který nyní plně funguje se všemi kontrolními systémy na místě a navazuje na Evropskou agenturu pro obnovu.

Komise vítá návrh usnesení, jenž je dnes projednáván zde v Evropském parlamentu. Dotýká se mnoha otázek, které shodně považujeme za naprosto zásadní, jako je zachování kulturního dědictví Kosova, zlepšení kapacit jeho veřejné správy, lepší začlenění mezi jeho společenství, význam multietnického vzdělávání a kritická situace romských rodin v olovem kontaminovaných uprchlických táborech na severu.

Komise bere všechny tyto otázky velice vážně. Snad mohu o každé z nich říci pár slov.

Od roku 2004 Komise financovala rekonstrukci náboženské a kulturní památky – pomocí programu s rozpočtem 10 milionů eur – s úzkým zapojením Rady Evropy. V roce 2008 a 2009 financování pokračuje s 2,5 miliony eur na další projekty. Považujeme to za velice důležitý aspekt smíření a zavedení kosovské databáze kulturního dědictví jsme velice podporovali. V této rozpravě bychom také mohli zmínit hřbitovy, aby byla zajištěna jejich řádná oprava a zachování.

Ráda bych vyjádřila naši vděčnost Evropskému parlamentu za dodatečnou sumu 3 miliony eur, v rámci rozpočtu EU na rok 2008, na rekonstrukci kulturního dědictví ve válkou postižených oblastech západního Balkánu. Komise přidělila polovinu této sumy – 1,5 milionu eur – Kosovu, ve společném projektu s ministerstvem kultury, v multietnickém městě Prizren.

Jsme vděční za další sumy v této položce, které byly přiděleny v rámci letošního rozpočtu. Podle nástroje pro předvstupní pomoc 2007 Komise realizuje projekty, které mají usnadnit návrat a opětné začlenění vnitřně vysídlených lidí a uprchlíků v Kosovu, za celkovou částku 3,3 milionu eur. Naplánovali jsme další finanční prostředky – 4 miliony eur na základě nástroje pro předvstupní pomoc 2008 a 2 miliony eur podle nástroje pro předvstupní pomoc 2009. Tyto peníze také přispějí ke zlepšení místní schopnosti opět začlenit uprchlíky do místního sociálního a hospodářského prostředí.

Rovnost žen a mužů zaujímá v našem programu také čelní místo. Komise poskytla technickou pomoc kosovské agentuře pro rovnost mužů a žen. Také podporovala činnosti několika místních neziskových organizací na poli rovnosti mužů a žen a práv žen prostřednictvím evropského nástroje pro demokracii a lidská práva.

Co se týče kapacit veřejné správy, Komise v Kosovu kontroluje realizaci strategie a akčního plánu reformy veřejné správy. Zdůraznili jsme orgánům nutnost rychlého přijetí zákona o veřejné službě. Prostřednictvím naší účasti na založení místní školy pro veřejnou správu také spolupracujeme s kosovským ústavem pro veřejnou správu. Zvláštní pozornost je věnována ministerstvu pro místní samosprávu a správu prostřednictvím podpůrného projektu ve výši 1 milion eur.

Komise vyvíjí značné snahy pomoci reformovat vzdělávací systém v Kosovu. Naše finanční pomoc je široká. Je zaměřena jak na hmotné podmínky a kvalitu výuky na základních, středních a vysokých školách a v oblasti odborného vzdělávání, tak na posílení multikulturních aspektů jako základní podmínky pro smíření.

Po červencové dárcovské konferenci založila Světová banka svěrenecký fond financovaný větším počtem dárců pro širší sociální sektor, včetně vzdělávání. Komise patří se svými 5 miliony eur k hlavním přispěvatelům fondu. Celkově se pomoc EU v oblasti vzdělání v Kosovu za období 2006-2010 rovná částce 30,5 milionu eur. Budeme podporovat otevření multietnické evropské univerzity, jakmile všechny zúčastněné strany dosáhnou dohody a učiní z této snahy udržitelný projekt.

Zoufalá situace romských rodin v olovem kontaminovaných uprchlických táborech na severu vzbuzuje vážné obavy. Komise aktivně pomáhá najít rychlé a dlouhodobě fungující řešení, jež bude přijatelné pro všechny. Opakovaně jsme vyzvali všechny zúčastněné strany, aby upustily od zpolitizování této otázky a aby jednaly pouze v nejlepším zájmu romských rodin.

Konečně Kosovo také těží z našich programů určených pro více příjemců, které zahrnují západní Balkán a Turecko a které financují proces občanské registrace romských obyvatel. Naše podpora Romů v Kosovu zahrnuje také vzdělání. Společně s Radou Evropy podporujeme kvalitní vzdělání pro romské děti v jejich mateřském jazyce.

Dle mého názoru se tyto činnosti velice shodují s vašimi návrhy. Velice děkuji všem váženým poslancům Evropského parlamentu za pozornost a těším se na vaše otázky.

Doris Pack, jménem skupiny PPE-DE. – (DE) Vážená paní předsedající, ráda bych poblahopřála panu zpravodaji i stínovému zpravodaji, protože se domnívám, že jsme společně vytvořili velice dobré usnesení.

Toto usnesení vyzývá Radu a Komisi, aby zajistily společnou akci v Kosovu, aby dohlédly na to, že mise EULEX spolupracuje s vysokým představitelem Unie a že je navázána spolupráce v zájmu hospodářského a sociálního života v Kosovu, který potřebuje zlepšení.

Mise EULEX musí také zajistit, aby soudní případy, které probíhají již několik let, byly konečně vyřešeny a uzavřeny. Stále existuje mnoho zvěstí, která ještě nebyla odhalena a postavena před soud. Boj s korupcí v Kosovu je stále důležitý, jelikož je na svobodě stále mnoho zločinců, kteří dosud nebyli potrestáni.

Mimo to, co jsme již slyšeli, by Evropská unie měla zvážit nejen akce ve velkém měřítku, ale měla by se také blíže zaměřit na každodenní život lidí a příležitosti pro místní projekty zapojující místní obyvatele. Tato práce je velice důležitá.

Musíme vyzvat vládu Kosova, aby konečně začala s praktickým uplatňováním své ústavy, která zahrnuje plán Martii Ahtisaariho. Obyvatelé Kosova si musí v každodenním životě uvědomit, že žijí všichni pohromadě. Navíc Srbové, Albánci a všechny ostatní menšiny v Kosovu musí být považovány za občany s rovnými právy.

Vláda Kosova musí také pokročit ve svém decentralizačním programu. Velmi podporuji založení multietnické evropské univerzity, která by byla další společnou institucí vedle Univerzity v Prištině a Univerzity v Mitrovici, jež se zaměřuje na sdílenou budoucnost.

Navíc bych byla ráda, aby si Srbsko konečně uvědomilo, že Srbové v Kosovu nechtějí být odrazováni od účasti na vládě. Musí jim být umožněno účastnit se vlády, parlamentní práce a civilního života. To je jediná cesta, která umožní Kosovu vzkvétat.

Csaba Sándor Tabajdi, jménem skupiny PSE. – (FR) Vážená paní předsedající, hovořím jménem skupiny Sociálních demokratů v Evropském parlamentu. Můžeme potvrdit, že situace v Kosovu se zlepšuje. Jsme vděční českému předsednictví a Komisi za jejich dobrou spolupráci. Naprosto souhlasím s paní Packovou, že mise EULEX je velkou výzvou pro Evropskou bezpečnostní a obrannou politiku, je jednou z největších výzev v celé historii Evropské unie jako Společenství založeném na zásadách právního státu.

Je rozhodně dobré, že již existuje právní základ navazující na prohlášení předsedy Rady bezpečnosti, které srbská vláda přivítala. Byla sjednána tichá dohoda mezi Čínou a Ruskem, které předtím odmítly jakékoli urovnání konfliktu.

Je nezbytně nutné, aby mise EULEX dobře spolupracovala se všemi zúčastněnými stranami v Kosovu. Nesmíme opakovat chyby mise Organizace spojených národů v Kosovu, která vyplývala mnoho peněz a ztratila sympatie obyvatel Kosova. Paní Packová se o této věci také zmínila. Je velice důležité vyjasnit rozdělení pravomocí mezi vládou a parlamentem Kosova na jedné straně a misí EULEX na straně druhé.

Nemůžeme nést odpovědnost za rozvoj Kosova. Přítomnost mise EULEX na severu Kosova je velice důležitá, aby se zabránilo rozštěpení tohoto území. Konečně, úplná realizace ustanovení ústavy v souladu s Ahtisaariho plánem má zásadní význam pro menšiny.

Johannes Lebech, jménem skupiny ALDE. – (DA) Paní předsedající, nejdříve bych rád vyjádřil svoje hluboké uspokojení s tímto návrhem usnesení a poděkoval panu Lagendijkovi za jeho prvotní práci. Výsledkem je text, který je vyvážený a věcný a současně pojednává o všech důležitých problémech. Prostřednictvím tohoto usnesení my v Evropském parlamentu především vysíláme signál obyvatelům Kosova a národům jiných zemí západního Balkánu, který říká „nezapomněli jsme na vás, jste součástí Evropy“. To nejsou pouze prázdná slova bez skutečného významu. Mise EULEX, doposud největší mise v rámci společné evropské bezpečnostní a obranné politiky, je již v plném proudu. Je potěšující, že misi podporuje OSN a že pokrývá celou zemi.

My v Evropském parlamentu Kosovo v této misi podporujeme prostřednictvím našeho usnesení. Také upozorňujeme na oblasti, v nichž mohou členské státy EU Kosovu pomoci. To se vztahuje na zvláštní pomoc při budování veřejné správy, posilování občanské společnosti a pro vzdělávací projekty. Když poukazujeme na oblasti, v nichž se představitelé Kosova musí zlepšit, například s ohledem na ochranu menšin, je to proto, že myslíme vážně náš slib, že budeme stát při Kosovu v jeho úsilí vytvořit demokratickou společnost. Demokratickou společnost, která respektuje menšiny a žije v míru se sousedními zeměmi. Nejde jen o budoucnost samotného Kosova, ale o budoucnost celé oblasti Balkánu a Evropy jako takové. Čeká nás dlouhá a obtížná cesta. Existuje jen jedna cesta a ta vede vstříc EU a úplné a dokončené integraci Kosova a zbývajících zemí západního Balkánu do rámce evropské spolupráce.

Ryszard Czarnecki, jménem skupiny UEN. – (PL) Vážená paní předsedající, prvotní hřích spáchaný při zrození této nové země jménem Kosovo spočíval v pocitu rozšířeném u srbské menšiny v Kosovu a Metochii i v Srbsku samotném, že tento nový stát a celá muslimská menšina jsou proti Srbům zaujaty. To muselo mít dopad na vztahy mezi Bělehradem a Prištinou a zcela jistě na vztahy mezi obyvateli Kosova a Srby žijícími v etnických srbských enklávách.

Pokud nebudou respektována kulturní, vzdělávací a náboženská práva srbské menšiny, nejenže se ztíží vztahy mezi Kosovem a Srbskem a také jinými částmi Balkánu, ale také se tím prodlouží cesta Prištiny ke členství v Evropské unii.

Souhlasím s tím, co uvedl vážený pan Lebech, který hovořil přede mnou. Vláda Kosova musí pochopit, že respektování práv menšin je evropský standard. Musíme nekompromisně trvat na těchto principech a v tomto ohledu na naše partnery v Kosovu dohlédnout.

Joost Legendijk, jménem skupiny Verts/ALE. – (NL) Misi EULEX trvalo téměř rok, než mohla splnit svůj původní mandát. Je dobré si dnes krátce připomenout, co všechno tento původní mandát zahrnoval.

Úkolem mise EULEX, doposud největší evropská mise – jak zde již někteří upozornili –, bylo rozvinout se a být aktivní po celém Kosovu, jak na sever tak na jih od řeky Ibar. Mise EULEX měla také převzít odpovědnost ve třech oblastech: celní správa, policie a soudnictví, a co je nejdůležitější, neměl zde být žádný – zdůrazňuji žádný – nejasný vztah mezi misí EULEX na jedné straně a misí UNMIK Organizace spojených národů na straně druhé. Nemluvě o tom, že činnosti mise EULEX vyústí v rozdělení země na sever a jih. To rozhodně nebyl záměr.

Velmi dlouhou dobu to vypadalo, že je nemožné splnit původní mandát kvůli nechvalně proslulé bloádě v Radě bezpečnosti. Ve skutečnosti teprve od listopadu minulého roku to vypadá, že se věci nakonec vyřeší. Je dobré se dva tři měsíce poté, co se činnosti skutečně daly do pohybu, ohlédnout a zrekapitulovat si, zda věci fungují nebo zda, dovolu mi opatrnější formulaci, se zdá, že fungují.

Kosovská policie je potěšena vynikající spoluprací s misí EULEX. Celní úřady konečně opět fungují, především v severní části Kosova, poté, co byly minulý rok vypáleny kosovskými Srby. Konečně se začalo pracovat na obrovském počtu nevyřízených soudních případů v oblasti mezinárodního násilí a korupce, což znovu dokazuje, že činnost mise EULEX jsou v zájmu všech komunit, nejen Albánců nebo Srbů.

Skutečně doufám, že pokrok mise EULEX za posledních několik měsíců se v pozitivním slova smyslu udrží. Také upřímně doufám, že Bělehrad uzná, že jeho současný přístup konstruktivně spolupracovat s Evropskou unií je mnohem účinnější než neustálé pokusy přepsat dějiny. A především doufám, že se kosovským orgánům podaří vyřešit toto obrovské množství problémů, kterým čelí. Nakonec se podaří vypořádat se s korupcí a také s organizovaným zločinem, který je v Kosovu stále příliš rozšířený. Nakonec bude mít Kosovo trvalé dodávky energie na základě právních předpisů EU a nakonec se hospodářství Kosova postaví na nohy.

Kosovo je nezávislý stát a ať už se to Parlamentu líbí, nebo ne, není cesty zpět. My, Evropská unie, usilujeme o to, aby se z Kosova ku prospěchu všech stal životaschopný stát. Proto jsme tu a proto tam musíme zůstat.

Tobias Pflüger, jménem skupiny GUE/NGL. – (DE) Vážená paní předsedající, moje skupina, Konfederace Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice, odmítá usnesení, které bylo předloženo ohledně Kosova. Většina členských států, ale ne všechny, uznaly nezávislost Kosova navzdory mezinárodnímu právu. Moje skupina trvá na tom, že všechny předpisy týkající se Kosova musí být v souladu s mezinárodním právem a musí být schváleny všemi zúčastněnými stranami včetně Srbska. Uznání Kosova vytvořilo katastrofický precedens, který nyní následují jiné regiony, jako je Jižní Osetie a Abcházie.

Evropská unie zahájila v Kosovu misi EULEX. Skupina GUE/NGL tuto misi odmítá, protože je založena na uznání Kosova v rozporu s mezinárodním právem, a tudíž vytváří něco podobného jako protektorát EU. EULEX má, cituji, „určité výkonné pravomoci“. To znamená, že úředníci mise EULEX mohou anulovat jednoduchá usnesení kosovských orgánů. Mise EULEX také zahrnuje 500 policistů pro případ vzpoury. Dne 26. ledna EULEX a jednotky KFOR uskutečnily společné cvičení pro potlačení vzpoury. To bohužel naznačuje úzkou spolupráci mezi Evropskou unií a NATO v Kosovu.

Současně, Evropská unie a jiné organizace podporují neoliberalní hospodářskou rekonstrukci v Kosovu, ale to místní lidé nechťejí. Z tohoto důvodu žádáme řešení, která jsou v souladu s mezinárodním právem, a zamítnutí evropské mise EULEX. Pokud chceme skutečně pomoci místním lidem, mise EULEX nám to nedovolí.

Bastiaan Belder, jménem skupiny IND/DEM. – (NL) Když jsem byl v Kosovu před dvěma měsíci na pracovní návštěvě, pochopil jsem, proč je pro mnoho lidí obtížné pochopit přítomnost mezinárodních sil a institucí v zemi. Navíc jsem nabyl dojmu, že různé úrovně spolu vždy nespolupracují, jak by měly.

Evropské orgány by neměly jen krčit rameny. Jsme v tom angažováni. Prostřednictvím mise EULEX je Evropa odpovědná za situaci v zemi. Mise EULEX by měla zaujmout asertivnější postoj a měla by pomoci kosovským orgánům, kdekoli může, ať už je o to požádána, nebo ne.

Rád bych zdůraznil dvě věci. Nejprve, vyzývám členské státy, které ještě Kosovo neuznaly, aby přehodnotily svůj postoj. Pro Kosovo není cesta zpět v rámci srbských hranic. Zadruhé, požaduji vzorový plán pro západní Balkán, který by měl fungovat na konkrétní úrovni ve všech dotčených zemích a měl by jim pomoci připravit se na přistoupení k Evropské unii. To je evropský závazek pro západní Balkán.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Paní předsedající, jako stínový zpravodaj za skupinu Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů bych rád poblahopřál panu Lagendijkovi k vynikajícímu textu. Podporujeme reformní program v Srbsku a samozřejmě respektujeme drobnou menšinu členských států EU, které Kosovo neuznaly podle mezinárodního práva.

Nicméně chceme odradit lidi od víry, že tento vývoj lze zvrátit. Tři čtvrtiny poslanců tohoto Parlamentu hlasovaly pro uznání Kosova. Komise se také vyjádřila ve prospěch Kosova, společně s 23 ze 27 členských států, se všemi státy ze skupiny G7, čtyřmi ze šesti států bývalé Jugoslávské republiky a třemi ze čtyř sousedních států Kosova.

To ukazuje, že tento vývoj je nevratný. Proto je důležité hledět do budoucnosti, což zahrnuje mnoho rizik. Prvním velkým rizikem je rozdělení Kosova. Doposud byla bývalá Jugoslávie rozdělena podél hranic staré republiky nebo podél starých vnitřních hranic samosprávných regionů. Pokud by měla být mapa překreslena, například v Mitrovici, mělo by to za následek, že například Albánci v údolí Preševo v Srbsku, lidé z města Novi Pazar v Sandžaku a další by se začali ptát, kde by měly ležet hranice. To by vyvolalo vysoce nebezpečnou situaci.

Proto má smysl řídit se Ahtisaariho plánem, který respektuje staré vnitřní hranice Jugoslávie a současně poskytuje vzájemnou a širokou ochranu menšinám. Ochrana menšin podle bývalého Ahtisaariho plánu, který je nyní součástí kosovské ústavy, je nejobsáhlejším programem ochrany na světě. Srbové v Kosovu by měli využít této příležitosti a využít ochrany menšin.

Pane úřadující předsedo Rady, víte, že já sám pocházím z menšiny, která byla kdysi zneužita, aby plnila úmysly jiných. Srbové z Kosova musí zajistit, že se vyhnou tomuto typu situace. Druhým nebezpečím, které Kosovu hrozí, je chaos a korupce. V tomto případě mohu pouze říct, že musíme posílit misi EULEX, protože mise UNMIK nebyla řešením, nýbrž ve skutečnosti součástí problému.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Paní předsedající, můj kolega Joost Lagendijk je ve stejné situaci jako Kosovo. Existuje, ale nikdo ho neuznává jako zpravodaje, ačkoli jím ve skutečnosti je. V této souvislosti bych mu velice rád vyjádřil díky, společně s panem Tabadjim, za jeho zprávu.

Samozřejmě nepokročili jsme tolik ve věci uznání Kosova, jak by si mnozí lidé, včetně těch v Kosovu, přáli. Musíme uznat, že tohle je pro Srbsko nepříjemná situace. Neměli bychom přilévát oleje do ohně. Namísto toho bychom měli vyvinout veškeré úsilí, abychom zajistili mírový průběh. Jsem velmi potěšen, že se vrchní představitelé Srbska, navzdory svým mnoha tvrdým slovům na začátku, pokusili legalizovat a neutralizovat situaci, aby dali šanci misi EULEX. Rád bych se zeptal všech odpůrců mise EULEX, jak by vypadala situace srbských a jiných menšin v zemi, kdyby mise EULEX neexistovala?

Je nesmyslné z hlediska srbské menšiny nebo Srbska misi EULEX zatracovat. Domnívám se, že skutečnost, že někdo zde v Parlamentu, kdo podporuje Srbsko, odsoudil misi EULEX, je skutečně groteskní. Nicméně je pravda, že jsou zde některé otázky, jež zůstávají nezodpovězeny. Političtí představitelé v Kosovu musí vyvinout veškeré úsilí, aby záležitosti dokončili. Jeden z našich hlavních úkolů a požadavků je realizovat všechny součásti Ahtisaariho plánu, o kterém budeme hlasovat zítra v rámci usnesení.

Konečně, měli bychom podporovat integraci celého regionu. Samozřejmě, všechny země budou muset splnit své úkoly. Nicméně čím více pokroku učiní Srbsko a Makedonie v procesu integrace, tím dříve budeme schopni vyřešit otázku Kosova a s ní související ostatní otevřené otázky. Pouze integrace celého regionu vytvoří podmínky potřebné pro mírový rozvoj Kosova.

Annemie Neyts-Uyttebroeck (ALDE). – (NL) Vzhledem k tomu, že všichni, kteří si vzali slovo, jsou obeznámeni, podrobně obeznámeni či výjimečně podrobně obeznámeni se situací v Kosovu, není třeba se dále přesvědčovat o tom, jak obeznámeni se situací v Kosovu jsme.

Měli bychom se především radovat ze skutečnosti, že první rok nezávislosti Kosova dopadl nakonec poměrně dobře a lépe, než se mnozí obávali. Také bych rád vyjádřil svoje potěšení a uspokojení nad skutečností, že mise EULEX je díky dobré vůli mnoha lidí a schopnostem Bezpečnostní rady OSN konečně v plném proudu. Na úspěchu této mise EULEX bude záviset mnohé, protože Kosovo bylo protektorátem po deset let před svou nezávislostí. Na čem teď opravdu záleží, je společně napomoci Kosovu k dospělosti.

Sylwester Chruszcz (UEN). – (PL) Paní předsedající, jednostranné rozhodnutí albánské komunity vyústilo v oddělení srbské provincie Kosovo od Srbska. Osobně považuji tento krok za neslýchané porušení mezinárodního práva. Navíc toto rozhodnutí mělo další následky, jak ukázaly události na Kavkaze v minulém roce.

Rád bych vám připomněl, že OSN neuznala rozhodnutí přijaté kosovskými Albánci. Rezoluce 1244 Bezpečnostní rady OSN zůstává i nadále platná. Proto bych chtěl varovat před přijetím jakýchkoli rozhodnutí, než v této záležitosti rozhodne Mezinárodní trestní soud v Haagu. Teprve poté budeme znát skutečné právní postavení provincie, která je podle mezinárodního práva stále nedílnou součástí Srbské republiky.

Rád bych vás upozornil na dramatickou situaci, které stále čelí srbská komunita v samozvané Republice Kosovo. Připusťme si otevřeně, že rozhodnutí přijatá některými členskými zeměmi Evropské unie uznat tuto zemi byla fatální chybou. Je to zcela prosté: Kosovo náleží Srbsku.

Erik Meijer (GUE/NGL). – (NL) Ačkoli Kosovo vyhlásilo nezávislost již téměř před rokem, Evropská unie zůstává v této věci beznadějně rozdělená. Řecko je nerozhodnuté, zatímco Španělsko, Rumunsko, Slovensko a Kypr odmítají nezávislost z vnitrostátních důvodů. Společný projekt EULEX, s nímž Evropská unie touží získat vliv v rámci Kosova, se jeví spíše jako nástroj na ukrytí tohoto vnitřního rozdělení než cokoli jiného.

Mise EULEX může být prospěšná Evropské unii, ale lze totéž říct o Kosovu? Obyvatelé Kosova by se rádi přidali k Evropské unii a stali se rovnocenným členským státem. Po téměř sto letech podmanění Srbskem rozhodně nechtějí žádné další vnější zásahy. Projekt jako EULEX snad mohl být na krátkou dobu užitečný, v prvních měsících roku 2008, aby se zabránilo chaosu. Nicméně tato fáze je pryč. Pozdní příjezd mise EULEX nyní vytváří dojem, že Evropská unie by ráda z Kosova znovu udělala protektorát, s přítomností vojáků a administrativním vlivem, což byl dříve případ Bosny a Hercegoviny, kde měla tato politika pramalý úspěch.

K zajištění mírové a harmonické budoucnosti Kosova je nezbytné zapojit nejen současnou vládu a vládnuoucí strany. Významnými silami jsou hnutí pro sebeurčení Vetëvendosje na jihu, které považuje iniciativu EU za bezvýznamný kolonialismus, a zástupci Srbů v oblastech na sever od řeky Ibar, kteří dělají cokoli, aby zachovali stále spojení se Srbskem. Bez těchto kritiků mise EULEX nedosáhne dlouhodobého řešení. Budoucnosti Kosova lépe poslouží široce přijaté domácí kompromisy než demonstrativní ukázka moci Evropské unie.

Patrick Louis (IND/DEM). – (FR) Paní předsedající, dámy a pánové, před deseti lety NATO bombardovalo Bělehrad, bezpochyby aby oslavilo své padesáté výročí a znovu vymezilo svoji oblast pravomocí, která je omezena úmluvou z Washingtonu. Tyto bombové útoky byly provedeny v rozporu s mezinárodním právem, to znamená bez jakékoli předchozí dohody OSN.

Před rokem byla v Prištině jednostranně vyhlášena nezávislost Kosova s nestydatým opovržením nad suverenitou Federální republiky Jugoslávie, jejíž suverenitu a teritoriální integritu nicméně znovu potvrdila rezoluce 1244 Bezpečnostní rady OSN.

Dnes evropská mise EULEX, ve spolupráci s odborníky OSN, zosobňuje víru, že Kosovo se může stát státem založeným na zásadách právního státu. Kdyby tato situace nebyla tak strašná, bylo by zábavné sledovat, jaké ovoce lze získat z takového stromu.

Prozatím žádáme, aby tato mise zajistila respekt a uznání národní srbské menšiny v zemi jejich předků. To se nám jeví jako dobrý začátek pro znovunastolení právního státu.

Anna Ibrisagic (PPE-DE). – (SV) Narodila jsem se na Balkánu. Sledovala jsem problémy v Kosovu z blízkých čtvrtí na konci 80. let. Viděla jsem, jak se Slovinsko a Chorvatsko staly nezávislými státy a zažily válku na začátku 90. let. Já sama jsem zažila válku v Bosně a konečně opustila zemi jako uprchlice. Víím, že je neskutečně snadné vyvolat válku, ale také víím, že je mnohem obtížnější nastolit mír a obnovit vzájemnou důvěru lidí.

Kosovo je nyní v situaci, která bude rozhodující pro budoucí generace tohoto regionu právě s ohledem na otázku obnovení důvěry mezi různými etnickými skupinami. Těší mě, že pan Lagendijk se ve zprávě tak jasně vyjádřil o skutečnosti, že bychom se měli přestat věnovat diskusím o nezávislosti Kosova a souvisejících konfliktech.

Měli bychom nyní vynaložit čas a energii na diskuse o tom, jak můžeme posílit rovná práva všech lidí, aby žili v míru, a co můžeme udělat pro vytvoření lepší budoucnosti pro Kosovo. Musíme se soustředit na účinnou ochranu menšin a na zlepšení hospodářské situace a boj proti bující korupci a organizovanému zločinu.

Každý v Kosovu by si měl dát osobní úkol pomoci zastavit násilí mezi etnickými skupinami. Soudy by měly zajistit prošetření válečných zločinů. Někteří poslanci tohoto Parlamentu litují přítomnosti a zapojení EU v Kosovu, ale ti z nás, kteří zažili války na Balkáně, litují skutečnosti, že se Evropská unie nezapojila zřetelněji a ve větším měřítku.

Stále zbývá vykonat neskutečně mnoho práce a bude to trvat dlouhou dobu, ale koneckonců jde o obnovení důvěry mezi lidmi, aby budoucí generace měly šanci vzdělávat se, žít a pracovat pohromadě, v míru a v úctě k odlišnostem jiných. To je podstatou evropské myšlenky.

(Potlesk)

Libor Rouček (PSE). – (CS) Dovolte, abych ve svém krátkém příspěvku vyzvedl především roli Srbska. Srbská vláda navzdory složité domácí situaci zaujala velmi konstruktivní a zodpovědný přístup při rozmístění mise EULEX v Kosovu. Ve shodě s OSN umožnila rovněž, aby byl k policejní službě Kosova přiřazen vysoký policejní úředník srbské národnosti. Jsem přesvědčen, že toto je cesta a způsob, jak postupně začlenit kosovské Srby a koneckonců i příslušníky ostatních menšin do politického, ekonomického a společenského života Kosova. Chtěl bych v této souvislosti také vyzvat vysokého představitele Evropské unie, aby zajistil, že kosovské úřady věnují dostatečnou pozornost všestrannému rozvoji oblasti Mitrovice. A podobně jako Anna Ibrisagic jsem též toho názoru, že nyní je potřeba věnovat se mnohem více než doposud bezpečnostní, ekonomické situaci, ekonomickému rozvoji Kosova.

Nicholson of Winterbourne (ALDE). – Paní předsedající, chtěla bych poděkovat panu Lagendijkovi, jehož skvělé politické schopnosti daly vzniknout skvělému usnesení, z něhož můžeme vycházet.

Děkuji mu především za přijetí odstavce 26, na který bych ráda upozornila ministra a Komisi. Zde se poukazuje na výjimečně špatný zdravotní stav 1 500 Romů, kteří kvůli mylnému zhodnocení situace organizací OSN žijí již devět let na okraji olověného dolu. Plně souhlasím, jak řekl ministr Vondra, že to zřejmě není posláním Evropské unie. Nicméně děkuji týmu Komise, že se tomuto tématu věnovala okamžitě, jak jsem jej nadnesla, a že navštívila ono místo a viděla škody, které vysoká hladina olova způsobila. Tito lidé mají neuvěřitelně vysokou hladinu olova v krvi, nevyléčitelné zdravotní potíže a potřebují okamžitý a rychlý přesun a lékařskou péči.

Pane ministře Vondro, slíbil jste, že budete tento Parlament stále plně informovat. Ráda bych vás požádala, jako úřadujícího předsedu Rady, abyste této záležitosti věnoval obzvláštní pozornost a informoval nás o podniknutých krocích.

Alojz Peterle (PPE-DE). – (SL) Upřímně blahopřeji panu zpravodaji a stínovým zpravodajům k vynikající zprávě. Jejím účelem je přispět k další stabilizaci a normalizaci Kosova.

Úspěchy v Kosovu za poslední rok utvrdily naše naděje, že multietnické a multikulturní soužití v Kosovu je možné. Evropské aspirace nejen Kosova, ale celého západního Balkánu, se mnohou stát skutečností pouze v případě, že bude splněn tento předpoklad.

Udělalí jsme pokrok, výrazný pokrok, a nyní musíme pokročit dál. Obzvláště vítám skutečnost, že snahy mise EULEX také přispívají k normalizaci situace v Kosovu. Vítám nedávné zřízení kosovských bezpečnostních sil a účast srbské komunity v policejních silách Kosova. Pokud máme pokročit rychle kupředu, musíme jednat na poli politickém, hospodářském, bezpečnostním, sociálním a dalších a musíme věnovat zvláštní pozornost tomu, co se děje na místní úrovni, kde je otázka soužití nejcitlivější. Musíme podporovat projekty, které posilují mezietnické soužití a spolupráci. V tomto duchu vítám záměr Evropské komise využít všech dostupných prostředků k dosažení pokroku. To je přesně to, co Kosovo potřebuje.

Richard Howitt (PSE). – Paní předsedající, vítám dnešní rozpravu a usnesení jako další krok k normalizaci vztahů mezi Evropskou unií a Kosovem rok po vyhlášení jeho nezávislosti.

Je důležité zdůraznit, že ti, kteří protestovali proti tomuto kroku, jako britští konzervativci pan Van Orden a pan Tannock, se mýlili, jelikož nyní 54 zemí, včetně 22 členských zemí EU, nabídlo Kosovu právní uznání a naše vlastní mise Evropské unie v Kosovu na podporu právního státu byla rozmístěna se souhlasem Srbska. Ve skutečnosti jsme celou dobu tvrdili, že vyřešená situace v Kosovu pomáhá evropským aspiracím Srbska, a dnes opakujeme, že chceme, aby uspěly.

Včera zahájila soudní mise EU v Kosovu první soud s válečnými zločinci. Dnes její královská výsost britská princezna Anna navštíví školu pro postižené děti v Gjilanu, Kosovo. Zcela jistě obě akce společně dokazují evropský závazek nikdy nezapomenout křivdy z minulosti, ale pracovat společně pro lepší budoucnost pro všechny.

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). – (NL) Nejprve ze všeho bych ráda poblahopřála panu Lagendijkovi k tomuto velice nestrannému usnesení a využila příležitosti poděkovat paní Packové, protože ona a její delegace v této oblasti vykonaly mnoho užitečné práce.

Cíle EU jsou jasné: Kosovo se nesmí stát černou dírou. Hlavní odpovědnost za tento cíl spočívá na kosovských orgánech. Obyvatelstvo musí získat důvěru nejen ve vládu, ale také v právní systém. Korupce a zločin podkopávají stát. Je třeba plně začlenit ženy a menšiny.

Druhý závazek spočívá dle mého názoru na sousedících zemích, především na srbských orgánech. Konstruktivní dialog a regionální spolupráce jsou v zájmu všech lidí v regionu.

Konečně, Evropská unie také nese velkou odpovědnost. S misí EULEX Evropská unie nastavila své aspirace vysoko. Je dobré, že mise nyní začala naplno fungovat. Následující dva roky ukáží, zda mise EULEX skutečně dokáže dlouhodobě změnit situaci. Velice doufám, že ano.

Stabilita, smíření a rozvoj právního státu v Kosovu mají zásadní význam pro Kosovany a všechny etnické menšiny v Kosovu, ale jsou také v zájmu Evropské unie. Účinnost pomoci musí být prvořadá. Paní Packová a já jsme Kosovo před nedávnou dobou navštívili. Není zde nedostatek pomoci, ale mohla by být koordinována lépe a účinněji.

Adrian Severin (PSE). – Paní předsedající, kolik zemí musí uznat stát, aby byl nezávislý? To není správná otázka, jelikož kvalita uznání je důležitější než kvantita. Prohlášení sebeurčení nevede k nezávislosti, pokud příslušný stát není uznán těmi, vůči nimž se chce vymezit.

Nezávislost státu není skutečná, pokud ji nepřijme Bezpečnostní rada OSN. Navíc stát není nezávislý, pokud nedokáže nabídnout všem komunitám žijícím na svém území spravedlivé vyhlídky ústrojné integrace do občanské a multikulturní společnosti a pokud není sám udržitelný a kontrolovatelný.

Ze všech těchto důvodů Ahtisaariho plán selhal. Žádat *status quo ante* také není řešení – měli bychom směřovat kupředu. Proto musí Evropská unie a stálí členové Rady bezpečnosti OSN svolat mezinárodní konferenci, která by měla najít udržitelné řešení pro demokratickou společnost, geostrategickou rovnováhu a společensko-hospodářskou stabilitu na západním Balkáně. Prostřednictvím tohoto rámce by se Kosovo mělo dostat zpět na cestu k mezinárodní legalitě a region by měl získat jasný plán pro svoji integraci do EU.

Bohužel zpráva pana Lagendijka tyto způsoby nezkoumá, a tím opouští jakékoliv realistické úsilí vstříct lepší budoucnosti. Proto budou rumunští sociální demokraté nuceni hlasovat proti této zprávě.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Podle ustanovení mezinárodního práva a s ohledem na rezoluci 1244 bezpečnostní rady OSN přijatou v roce 1999 nemůže být Kosovo považováno za stát. Je zde pět členských států, které neuznaly akt jednostranného vyhlášení nezávislosti Kosova. Avšak Kosovo je skutečností, a my se jím proto musíme zabývat.

Stabilita na západním Balkáně, v regionu s největší šancí na přistoupení k EU v blízké budoucnosti, je naprosto zásadní. Proto musí Evropská unie hrát hlavní úlohu při řešení choulostivé situace v této oblasti. Mise EULEX, která již dosáhla své původní operační schopnosti, je důležitým prvním krokem tímto směrem, jelikož pomoc a koordinace je zapotřebí pro vytvoření atmosféry meziethnické spolupráce, která je nezbytná pro návrat k normálnímu životu.

Musí být zabezpečena ochrana všech menšin v Kosovu, včetně té srbské. Je třeba posílit instituce, aby nevypukl chaos a aby byl zajištěn stabilní vývoj. Nemovitosti musí být vráceny a uprchlíkům musí být zaručeno právo návratu do země. Finanční nástroje, které má EU k dispozici, především nástroj pro předvstupní pomoc, musí být využity k usnadnění společenského a hospodářského rozvoje, ke zvýšení transparentnosti a na

podporu smíření etnických komunit. Kosovo nesmí být žádným způsobem odtrženo od evropských procesů. Musí těžit z evropské perspektivy v regionálním kontextu. Musíme uplatňovat ve všech regionech tytéž normy. Cokoliv je vyžadováno od ostatních zemí regionu, musí se také vztahovat na Srbsko a Kosovo.

Evropská unie musí trvat na obnovení dialogu mezi Prištinou a Bělehradem. Domnívám se, že usnesení ve své nynější podobě neodráží celý rozsah stanovisek vůči Kosovu všech 27 členských zemí Evropské unie. Proto bude rumunská delegace ze skupiny PPE-DE, kromě poslanců maďarského původu, hlasovat proti tomuto usnesení.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) Srbsko muselo být bombardováno, aby porozumělo, že práva menšin musí být respektována. Byla to tvrdá lekce. Namísto poskytnutí samosprávy Kosovu muselo přijmout jeho nezávislost. Kosovo také představuje varování pro členské země EU. Každý členský stát musí zajistit, že tradiční etnické menšiny na jeho území mohou žít v bezpečí a s pocitem domova. Spokojené menšiny jsou nejpevnějším základem bezpečnosti země, její suverenity a hospodářského rozvoje. Dne 17. února 2008 jsem se osobně zúčastnil oficiálních oslav vyhlášení nezávislosti Kosova v Prištině. Také jsem měl tu možnost zjistit, že kulturní a územní autonomie srbské menšiny je na území Kosova uznána. Kosovští Albánci dostali příležitost ve formě řešení evropského stylu. Srbsko má ještě jednu šanci: Vojvodinu. Členské státy EU také musí vyvinout veškeré úsilí, aby poskytly kulturní či územní autonomii etnickým menšinám žijícím na jejich území. Bylo by trapné, kdyby určité členské země EU měly v tomto ohledu za Kosovem a Srbskem zaostávat.

Victor Boştinaru (PSE). – (RO) Jako poslanec EP a člen delegace pro jihovýchodní Evropu bych čekal, že uslyším, ve jménu našich společných hodnot, které tak pyšně nazýváme „evropskými hodnotami“, že Evropský parlament a Evropská komise žádají, na základě své moci a pravomoci, politické strany v Kosovu, aby se otevřely multietnickému zastoupení, a že jakýkoli budoucí pokrok ve vztazích mezi Kosovem a Evropskou unií závisí na tomto vývoji.

Očekával jsem, že nám zpráva sdělí, že model, který Evropská unie plánuje v Kosovu zavést za peníze evropských daňových poplatníků, je skutečně multietnický, multikulturní a multikonfesijní a že není založen na segregaci. Z našich diskusí s poslanci z Kosova vyplynulo, že tento model není v současné době možné realizovat.

Rád bych na závěr svého projevu položil následující otázku: pokud tento model nemůže být v Kosovu uplatněn a pokud naše evropské hodnoty nemají v Kosovu místo, jaký model pak může Evropská komise uplatnit?

Gisela Kallenbach (Verts/ALE). – (DE) Paní předsedající, ráda bych poděkovala panu Legendijkovi a Výboru pro zahraniční věci za to, že prostřednictvím tohoto usnesení a této rozpravy zajistili, že otázka Kosova zůstává v našem programu. Domnívám se, že obyvatelé Kosova si to zcela jistě zaslouží, poté, co zde Evropská unie v 90. letech selhala.

Máme vůči Kosovu dluh, konkrétně dlužíme obyvatelům Kosova a celého regionu intenzivní pomoc na jejich cestě do EU. V tomto ohledu jsou prioritou číslo jedna předpoklady pro lepší hospodářský rozvoj, jelikož bez nich nemohou být sociální nepokoje vyřešeny.

Ráda bych požádala Komisi, aby využila svého vlivu a zajistila, aby byla dohoda CEFTA skutečně realizována všemi signatářskými zeměmi. Také bych ráda požádala Radu, aby dohlédla na to, že členské státy řeší záležitost nucené repatriace žadatelů o azyl citlivým způsobem.

Alexandru Nazare (PPE-DE). – (RO) Mise EULEX je největší civilní operací, jež kdy byla zahájena prostřednictvím evropské bezpečnostní a obranné politiky. Rád bych zdůraznil, že mezinárodní kontingent čítající 1900 osob zahrnuje 200 vojáků a policistů z Rumunska. Rumunsko se tedy účastní mise EULEX, protože je povinností Bukurešti podporovat své partnery v Evropské unii, ačkoli ne vždy souhlasí Bukurešť s rozhodnutími většiny.

Rumunsko neuznalo nezávislost Kosova; jedním z důvodů je, že nechce legitimizovat jakékoli separatistické nepokoje. Vyjednané řešení mezi Bělehradem a Prištinou, nejlépe konfederativní povahy, by bývalo bylo pro současnou situaci vhodnější. Nicméně za daných okolností je důležité, aby Evropská unie úspěšně dokončila misi. Avšak musíme se vyhnout situacím, kdy je účast Evropské unie prodlužována donekonečna. Kosovo se nesmí stát protektorátem Evropské unie, ale potřebuje pomoci vyřešit své vlastní záležitosti.

Tento aspekt je důležitý jak pro Kosovo tak pro Evropskou unii, především v kontextu současné hospodářské krize a omezených zdrojů, které máme k dispozici.

PŘEDSEDÁJÍCÍ: PAN COCILOVO*Místopředseda*

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Souhlasím s mnoha myšlenkami, které zde v Parlamentu byly vyjádřeny, ale tento problém je mnohem složitější. Rumunsko má pravdu ve svém stanovisku, že právní základ pro jednostranné vyhlášení nezávislosti Kosova je značně pochybný, jelikož, podle mezinárodního práva, menšiny nemají kolektivní práva ani nepožívají práva na sebeurčení a oddělení. Co bych rád zdůraznil, je, že lidé patřící k etnickým menšinám práva mají.

Održení Kosova a jeho uznání jako státu ostatními zeměmi stanovilo nebezpečný precedens, který byl jen o pár měsíců později následován ruským jednostranným uznáním nezávislosti separatistických regionů Jižní Osetie a Abcházie. V obou těchto případech prezident Putin jasně odkazoval ke kosovskému modelu. Separatistická hnutí v regionech, jako je Kašmír, Náhorní Karabach, Podněstří, Krym, Severní Kypr a tak dále, okamžitě uvedla, že tyto oblasti mají stejné právo na nezávislost jako Kosovo.

Domnívám se, že v budoucnu bude muset Evropská unie a její členské státy soustavně podporovat zásadu územní integrity pro všechny státy a aktivně bránit separatistickým tendencím. Evropská unie musí vyvinout zvláštní úsilí, aby udržela stabilitu v celém regionu západního Balkánu a napomohla realizaci jeho evropské budoucnosti.

Miloš Koterec (PSE). – (SK) Kosovo je tu jako fakt, který mnozí přijali, a mnozí ne. I když většina členských států je pro jeho nezávislost nebo jeho nezávislost uznala, pět členských států tak neučinilo, nemluvě o Radě bezpečnosti OSN.

Pokud chceme, aby mělo usnesení nějaký vliv na zahraniční politiku Evropské unie, musí mít sjednocující účinek. Pokud ukážeme, že naši společnou zahraniční politiku prosadí většina, ať už v Radě nebo v Evropském parlamentu, bude to kontraproduktivní pro jednotu Unie. Hledejme sjednocující řešení a neprosazujeme rozhodnutí, která jsou ve své formulaci přinejlepším dvojznačná nebo dokonce matoucí a nedůsledná.

Charles Tannock (PPE-DE). - Pane předsedající, mezinárodní horečka uznávání Kosova byla z mého pohledu těžko pochopitelná. Nabízelo se mnoho starších sporů k vyřešení, které by si úsilí EU zasloužily víc: Kašmír, například, nebo Taiwan, nebo dokonce Somálsko v Africkém rohu.

Prohlášení nezávislosti Kosova také odhalilo rozkol mezi členskými státy. Není možné, aby se Kosovo stalo součástí Evropské unie nebo OSN, pokud některé členské státy neuznají jeho suverenitu. Precedens Kosova také vyvolal rozhořčení Ruska a uznání gruzínských oblastí Abcházie a Jižní Osetie jako států loni v létě.

Lidé z různých částí bývalé Jugoslávie mají jasně právo žít v míru a prosperitě. My v Evropské unii máme morální povinnost jim pomoci, ale tato pomoc by nikdy neměla mít časově neohraničená. Musíme vidět skutečnou reformu Kosova, opravdové snahy bojovat proti organizovanému zločinu a obchodu s lidmi, řádnou ochranu a rovnost menšin, jako jsou Srbové.

Komise a Rada musí zůstat ostražitá a musí neustupně trvat na hmatatelném pokroku.

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, Výbor pro rozpočtovou kontrolu si dovoluje říci pár slov o vysoké zahraniční politice. Prokázali jsme, že v Kosovu – třetím státě, který dostává nejvíce pomoci z Evropské unie – dochází k extrémně zneklidňujícím případům korupce s vážnými důsledky pro jistotu našeho rozpočtu a finančních zájmů Společenství.

Zde je závěrečná zpráva pracovní skupiny OSN, Úřadu pro boj proti podvodům Komise a *Guarda di Finanza*. Tato závěrečná zpráva doposud nebyla realizována. Pochází z konce června 2008 a odhaluje vážné případy korupce týkající se fondů EU. Očekáváme vysvětlení.

Tato závěrečná zpráva je skutečně konečná. Nenavazuje na ni žádná skupina. V současnosti nikdo nezastupuje naše zájmy v této záležitosti. Vzhledem k tomu bych také ráda vyzvala Komisi, aby konečně někoho jmenovala. Samotná mise EULEX tuto práci nevykoná. Jsem také proti tomu, abychom i nadále hledali omluvy pro nejisté postavení tohoto státu.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Pane předsedající, rád bych vám nejprve poděkoval za iniciování této rozpravy. Myslím si, že to byl správný krok využít impulsu nadcházejícího prvního výročí prohlášení nezávislosti Kosova. Myslím si, že jde o včasný krok, zvláště s ohledem na současnou hospodářskou krizi, protože je zde potencionální nebezpečí, že tato záležitost jaksi zmizí z našeho zorného úhlu, ačkoli stále neseme velkou odpovědnost za dokončení tohoto úkolu, a to nejen v Kosovu, ale také v širší oblasti západního

Balkánu. Domnívám se, že to, co zde bylo mnohými z vás řečeno, jako například panem Hannesem Swobodou, zasluhuje velkou pozornost. Myslím si, že Rada zastává naprosto stejný názor.

Máme před sebou mnoho složitých úkolů. Rád bych zdůraznil tři nejdůležitější pilíře naší politiky v oblasti Kosova. Prvním z nich je nedělitelnost a stabilita Kosova. Druhým je decentralizace a rovné podmínky pro všechny tamní menšiny. Třetím a pravděpodobně nejdůležitějším a nejobtížnějším je začlenění Kosova do regionálního a evropského hlavního proudu: regionální spolupráce na západním Balkáně. Zcela jistě se jednoho dne podaří přiblížit Kosovo procesu stabilizace a přidružení, ale stále zbývá vykonat mnoho práce a není žádným tajemstvím, že v určitých otázkách bude obtížné dosáhnout jednoty Společenství.

Myslím si, že naším cílem by mělo být soustředit se na budoucnost, nikoli na minulost, a já si skutečně vážím výroků těch, kteří tak učinili. Samozřejmě je třeba vést plně transparentním a intenzivním způsobem dialog se Srbskem o přetrvávajících praktických problémech, ale domnívám se, že hlavní zásadou by pro nás měl být realismus.

Hospodářská situace a její zlepšení má prvořadý význam pro dosažení stability, takže účinné hospodaření s vlastními zdroji Kosova a jejich uvolnění je podmínkou *sine qua non*, stejně jako spolehlivá správa a uvolnění zdrojů mezinárodních. Boj proti korupci a transparentní privatizace jsou také důležitým prvkem.

Myslím si, že podpora Parlamentu pro misi EULEX je zde velice důležitá. Dovolte mi poblahopřát Joostu Lagendijkovi k práci, kterou vykonal. Byla vynikající. Když jsem ten text četl, osobně jsem proti němu neměl žádné námitky, ačkoli bych byl pravděpodobně poněkud opatrnější: všichni známe hospodářskou situaci v Kosovu a nedostatek energie v Kosovu i na Balkáně jako takovém. Lignit a výroba energie představují jednu z mála příležitostí, jak vybudovat udržitelné hospodářství a jak je začlenit do regionu. Ano, obavy týkající se životního prostředí jsou důležité, ale vzestup budoucí hospodářské stability není o nic méně významný.

Někteří z vás zmínili situaci romských rodin v dolech Trebca. Všichni víme, že tato situace je katastrofální, a vy zcela jistě víte o práci Komise v této věci. Delegace vedená Pierrem Morelem navštívila tuto oblast v prosinci a nabídla romským předákům tábora v Trebca schůzku. Neexistuje jednoduché řešení. Víme, že jim bylo nabídnuto se z dané oblasti odstěhovat, ale v současnosti na to nejsou připraveni. Ve skutečnosti to odmítají, takže před námi stále leží mnoho práce. Domnívám se, že setkání s Pieterem Feithem příští týden, který je v této záležitosti také zapojen, nám poskytne příležitost o ní dále diskutovat.

Ještě jednou vám velice děkuji. Myslím si, že tato rozprava byla velice plodná, a doufám, že Parlament bude i nadále podporovat veškeré naše úsilí v Kosovu i v daném regionu.

Meglena Kuneva, členka Komise. – Pane předsedající, Komise blahopřeje panu Lagendijkovi a vítá toto usnesení: zajišťuje další zapojení Kosova do probíhajícího procesu přibližování regionu blíž Evropě.

Komise zavedla účinný způsob spolupráce se všemi místními subjekty pracujícími v Kosovu, včetně mise EULEX a zvláštního představitele EU. Budeme v této spolupráci pokračovat. Je to jediný způsob, jak naše práce v Kosovu může přinést ovoce. Dobrá spolupráce se doposud ukázala jako nezbytná pro udržení míru v této oblasti.

Komise poskytla 7 milionů eur na projekt týkající se právního státu, včetně součástí ve výši 1 milionu eur pro boj proti korupci. Abych byla konkrétnější, v prosinci 2008 jsme poskytli podrobné a obsáhlé odpovědi na všechny vznesené otázky, ústní či písemné, panu Böschovi, předsedovi Výboru pro rozpočtovou kontrolu. Objasňovaly sporné otázky související s finančními prostředky z fondů EU a způsob, jakým s nimi bylo v Kosovu naloženo. Také informovaly poslance o finančním hospodaření a kontrolních systémech, které má Komise v současnosti na místě.

Od té doby jsme žádné další žádosti o informace neobdrželi. Můžeme poslancům poskytnout kopie materiálů zaslaných Výboru pro rozpočtovou kontrolu, budou-li mít zájem.

Ráda bych reagovala na poznámku paní Kallenbachové týkající se Středoevropské zóny volného obchodu (CEFTA). Doufáme, že zlepšení vztahů mezi Srbskem a Kosovem umožní integraci Kosova do zóny CEFTA. Komise udělá, co je v jejích silách, aby tento proces usnadnila.

Usnesení se věnuje mnoha důležitým otázkám, jako je zachování kulturního dědictví Kosova, zlepšení kapacit veřejné správy, lepší začlenění všech komunit v Kosovu, nutnost multietnického vzdělání a zoufalá situace romských rodin v olovem kontaminovaných uprchlických táborech na severu. Komise má v plánu řešit tyto otázky prostřednictvím stávajících nástrojů a ve spolupráci s ostatními dárči.

Naši studii o Kosovu uveřejníme jako součást balíčku rozšíření na podzim. Jsem si jist, že bude zahrnovat mnoho plánů, které zajistí, aby Kosovo zůstalo pevně zakotveno v evropském výhledu, který sdílí se západním Balkánem jako celkem.

Předsedající. – Obdržel jsem návrh usnesení⁽¹⁾ předložený v souladu s čl. 103 odst. 2 jednacího řádu.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 5. února 2009.

12. Dopady finanční krize na automobilový průmysl (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem jsou prohlášení Rady a Komise o dopadu finanční krize na automobilový průmysl.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Pane předsedající, myslím si, že se nyní dostáváme k opravdu důležitému tématu. Za současných okolností jde o záležitost, která vyžaduje diskusi. Ještě jednou, jsme vděční za tuto příležitost k diskusi o dopadech současné finanční krize na automobilový průmysl.

Jak si mnozí všímáte ve svých volebních okrscích, automobilový průmysl je klíčovým faktorem v celém evropském hospodářství. V průběhu let jsme podporovali konkurenceschopnost tohoto sektoru tím, že jsme založili jednotný evropský automobilový trh a požadovali spravedlivější hospodářskou soutěž při obchodování se třetími zeměmi. V nedávné době jsme se soustředili na snížení emisí, abychom bojovali proti znečištění vzduchu a klimatickým změnám. Ve všech zmíněných oblastech máme plnou podporu Parlamentu.

Díky těmto snahám, a konkrétně díky pružnosti a přizpůsobivosti evropského automobilového průmyslu, patří dnes evropské automobily k těm nejlepším, nejinovativnějším a nejkonkurenceschopnějším a také k nejbezpečnějším, s nejvyšší účinností paliva a neudržitelnějším z hlediska životního prostředí na světě. Na toto evropské prvenství bychom měli být hrdí.

Nicméně, navzdory své pružnosti a také kvůli faktorům, které jsou mimo jeho kontrolu, byl evropský automobilový průmysl zasažen globální ekonomickou krizí opravdu silně. Tyto problémy byly patrné již v listopadu loňského roku, když se Rada usnesla na přístupu založeném na podporování ještě udržitelnějších a z hlediska účinnosti paliva ještě účinnějších automobilech, realistických cílech pro výrobce a účinnějších pobídek pro podporu poptávky.

Od té doby se situace rychle zhoršila. Automobilový průmysl zaznamenal v roce 2008 pokles prodeje automobilů v Unii o 8% v porovnání s rokem 2007. Situace se pravděpodobně nezlepší, pokud se dokonce nezhorší, ani v roce 2009, což bude mít dopad nejen na výrobce automobilů, ale také na celý dodavatelský řetězec.

Ministři se 16. ledna setkali s mým přítelem Günterem Verheugenem, panem komisařem a místopředsedou Komise, a hovořili o specifických problémech, kterým automobilový průmysl čelí. Vyjádřili obavy především o to, že současné problémy ohrožují množství pracovních míst, a zdůraznili, jakou váhu přikládají budoucnosti automobilového průmyslu.

Hlavní odpovědnost za vyřešení těchto výzev má samozřejmě automobilový průmysl sám. Je nutno ho přimět k tomu, aby podnikl všechny nezbytné kroky k řešení systémových problémů, jako je nadměrná kapacita nebo nedostatek investic do nových technologií.

Avšak důležitost automobilového průmyslu pro evropské hospodářství a fakt, že na tento sektor dopadla současná krize velmi silně, znamená, že je nutný určitý druh veřejné podpory. Toto se odráží v Plánu evropské hospodářské obnovy, na němž se Evropská rada usnesla v prosinci loňského roku, i v národních programech členských států. Samozřejmě nemůžeme připustit krátkodobou podporu automobilového průmyslu, abychom neohrozili jeho dlouhodobou konkurenceschopnost. To znamená soustředit se zřetelně na inovace.

Členské státy se shodnou na tom, že veřejná podpora pro automobilový průmysl musí být jak cílená, tak koordinovaná. Je také nutno respektovat určité klíčové principy, jako je spravedlivá hospodářská soutěž a otevřené trhy. Neměl by to být hon za subvencemi a neměl by vyústit v narušení trhu. Aby toho dosáhly,

⁽¹⁾ Viz zápis.

členské státy potvrdily svou ochotu spolupracovat s Komisí na opatřeních týkajících se nabídky a poptávky ve vnitrostátním měřítku. Komise se následně ujala úkolu poskytnout rychlou odpověď v případech, které vyžadují reakci.

Obecněji řečeno, předsednictví Radě plně podporuje Komisi v nutnosti realizace Plánu evropské hospodářské obnovy. Komise byla rovněž přizvána, aby spolu s Evropskou investiční bankou prozkoumaly, jak může být využití půjček naplánovaných pro tento sektor vylepšeno, co se týče rychlé dostupnosti, financování projektů a předběžného přidělování půjček, aniž by docházelo k diskriminaci mezi výrobci a členskými státy.

S ohledem na globální klima musíme navázat dialog s novou americkou administrativou i s ostatními globálními partnery.

České předsednictví je odhodláno podpořit tento obecný rámec podpory automobilového průmyslu a respektovat přitom zásady a parametry, o nichž jsem se zmínil. Existuje už celá řada nástrojů Společenství, které mohou hrát roli v poskytování podpory a o nic méně i v oblasti nových technologií, např. ve vývoji čistých automobilů. Plný potenciál inovačních a z hlediska životního prostředí udržitelných pohonných technologií, jako jsou palivové články, hybridní, elektrická, sluneční energie, musí být plně prozkoumán a využit.

Na druhou stranu existuje mnoho předpřipravených a rychle dostupných nástrojů, jako je např. program vrakování pro staré automobily. Tyto nástroje by mohly kombinovat impuls pro poptávku po nových automobilech s pozitivními externalitami, co se týče bezpečnosti přepravy, snížení emisí apod. Několik členských států již nyní těchto nástrojů využívá. Proto by české předsednictví chtělo apelovat na Komisi, aby předložila návrh, jak koordinovaně podpořit obnovu evropského vozového parku v oblasti využití a recyklace vozidel, která je založena na analýze dopadu těchto plánů v různých členských státech. Naším cílem je mít návrh Komise nějakou dobu před jarním zasedáním Evropské rady, v kontextu hodnocení Plánu obnovy, a být schopni debatovat o tomto tématu během březnového zasedání Rady pro konkurenceschopnost. Tomu bude předsedat můj kolega Martin Říman a místopředseda Komise Günter Verheugen. Tyto plány by mohly představovat důležitý impuls pro poptávku v automobilovém průmyslu na úrovni Společenství a měly by rovněž zajistit rovné podmínky v rámci vnitřního trhu. V této souvislosti bych rád zdůraznil druhou část předchozí věty.

Abych shrnul: nejde jen o podporu klíčového sektoru našeho hospodářství, ale o celkový přístup, z něhož budeme těžit v dlouhodobém měřítku.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Pane předsedo, pane předsedající Rady, dámy a pánové, pan Vondra vás právě informoval o závěrech diskusí, které jsem vedl s ministry zodpovědnými za automobilový průmysl 16. ledna. Nemohu než potvrdit vše, co bylo řečeno, ačkoli bych zároveň vybídl k opatrnosti. Musíme být nyní opatrní, abychom neměli naděje a očekávání, kterým zkrátka nemůžeme dostát. Dovolte mi nyní detailněji pohovořit o postavení evropského automobilového průmyslu.

Ze zkušeností víme, že automobily jsou časným ukazatelem hospodářských trendů. Tudíž nás nepřekvapilo, že silný pokles poptávky po vozidlech, který jsme zaznamenali v létě loňského roku, byl následován hospodářským poklesem ve všech ostatních hospodářských sektorech. Proč tomu tak je?

Pokles v poptávce je příznakem nedostatku důvěry ve směr, kterým se hospodářství ubírá. V tomto ohledu se chování spotřebitelů neliší od chování podniků. Lidé se v dobách hospodářské nejistoty, kdy neví, co se s nimi stane, upínají ke svým penězům. V soukromé domácnosti je koupě nového auta největší investicí za mnoho let. Lze ji však odložit, neboť evropské auto vždy ještě rok navíc vydrží.

Každý ví, že situace se zásadně zlepší teprve s návratem všeobecné důvěry a víry v celkové hospodářské směřování. To znamená, že opatření, která přijímáme v Evropě, abychom jimi čelili této krizi, jsou naprosto nejzásadnější.

Rád bych dodal několik čísel, abych ukázal, jak je toto důležité. Evropský automobilový průmysl přímo i nepřímo zaměstnává 12 milionů lidí. To představuje 6% všech pracovních míst v Evropské unii. Jde o nejdůležitější sektor hospodářství, co se týče evropského vývozu. Náš největší vývozní přebytek tkví v motorových vozidlech.

V roce 2007 jsme v Evropě vyrobili 19,6 milionů vozidel. Loni bylo toto číslo téměř o milion nižší a bude nadále výrazně klesat i v roce 2009. V současnosti máme 2 miliony neprodaných automobilů. Automobilový průmysl je v Evropě průmyslem, který investuje největší část svého obrátu do výzkumu a vývoje. V průměru

investují výrobci aut do výzkumu a vývoje 4%. Pro porovnání, evropské firmy jako celek investují v průměru pouze 2%. Jednoduše řečeno je to pro Evropu klíčový průmysl.

Hospodářská krize dopadla na všechny sektory tohoto průmyslu zároveň. K tomu nikdy dříve nedošlo – stalo se tak poprvé – a musím vám říci, že veřejnost vnímá tuto situaci, jen co se týče osobních automobilů. Situace v oblasti užitkových vozů je však mnohem závažnější. Zde nové objednávky v celé Evropské unii klesly prakticky na nulu, a to v oblasti, jejíž výrobní kapacita je téměř 40 000 užitkových vozů za měsíc.

Negativní dopad na zaměstnanosti je nevyhnutelný, a to ze dvou hlavních důvodů. V Evropské unii máme nadměrnou kapacitu motorových vozidel. Průmysl sám připouští 20% nadměrnou kapacitu. Najdou se i tací, kdo říká, že to číslo je mnohem vyšší. Dvacet procent je však i tak hodně vysoké číslo, a srovnáme-li ho s počtem lidí zaměstnaných v automobilovém průmyslu, jedná se o více než 400 000 pracovních míst. Není naprosto žádných pochyb, že evropští výrobci aut se v tomto roce hospodářské krize zapojí do zrychlené realizace restrukturalizačních opatření, která jsou naplánována už delší dobu. Tento bod vysvětlím: nemáme žádnou záruku, že na konci tohoto roku budeme mít stále všechna evropská výrobní místa, která máme nyní. Je vysoce pravděpodobné, že na konci tohoto roku mnoho těchto výrobních míst nebude v provozu. Nemáme dokonce ani tu záruku, že na konci tohoto roku budou všichni evropští výrobci na trhu.

Tlak mezinárodní hospodářské soutěže je v oblasti automobilového průmyslu velmi silný. Coby evropští zákonodárci, tuto hospodářskou soutěž stále posilujeme tím, že klademe značné požadavky na evropský automobilový průmysl. V automobilovém průmyslu je nutno udělat významné pokroky, co se týče inovací. Takže aby mě paní Harmsová znovu hned nekritizovala, chtěl bych jí ozřejmit, že tento fakt nehodlám kritizovat – pokládám ho za správný a dobrý. Nekárejte mě za to, že popisuji věci tak, jak jsou. Z mé strany nejde o kritiku, ale o pouhé pozorování. Kvůli naší legislativě jsou evropská auta dražší a v následujících letech se budou i nadále zdražovat. Primárním důsledkem toho je zvýšení tlaku hospodářské soutěže, zvýšení nákladového tlaku a zvýšení nezbytnosti vyšší produktivity společností, o které se jedná. To je jediný způsob, jak přežít tuto konkurenci.

Všichni víme, co znamená vyšší produktivita v automobilovém průmyslu. Nikdy nemá pozitivní dopad na počet pracovních míst. Taková je realita současné situace.

Naše politika nyní sleduje dva cíle najednou. Za prvé se snaží provést evropský průmysl touto krizí – a zde bych rád zdůraznil každé slovo – s cílem nepřijít ani o jediného evropského výrobce tam, kde je to možné. Ani jediného. Druhým cílem je zvýšit konkurenceschopnost evropského automobilového průmyslu v dlouhodobém plánu a trvale ustanovit Evropu světovým výrobcem automobilů číslo jedno.

Co se týče opatření vztahujících se k prvnímu úkolu, udělali jsme vše, co bylo v našich silách. Poskytli jsme evropskému automobilovému průmyslu, obzvláště silně zasaženému úvěrovou krizí, přístup k finančním prostředkům. Evropská investiční banka (EIB) letos uvolnila 9 miliard eur jen pro automobilový průmysl a musím vám říci, že nemá smysl žádat dnes po Parlamentu víc. Vzhledem ke kapitálové bázi EIB nejsou další peníze v dohledu. 9 miliard eur je již uvolněno.

Díky tvrdé práci mé kolegyně paní komisařky paní Krosové má nyní kontrola státní pomoci tolik flexibilní formu a pravidla jsme změnil natolik, že členské státy mají mnohem vyšší schopnost reagovat rychle a cíleně tam, kde je v jednotlivých případech třeba pomoci. Komise se tedy ujímá role, kterou získala prostřednictvím právních předpisů a která spočívá v zajištění toho, že tyto opatření nebudou mít za následek narušení podmínek hospodářské soutěže a neohrozí cíle naší politiky. Chtěl bych v tomto ohledu zmínit jediný příklad. Je samozřejmé, že pomoc dceřinným firmám amerických společností může být schválena jen tehdy, napomáhá-li tato pomoc prokazatelně zachování evropských pracovních míst.

Přijali jsme řadu opatření ke zvýšení modernizace automobilů na evropských silnicích, čímž jsme zároveň chtěli docílit pozitivního dopadu na životní prostředí. Ne všechny členské státy hodlají přistoupit na systém vyplácení vrakovacích premií, ale ty, které ano, se budou řídit dohodnutými principy, tedy takovými, které nebudou diskriminovat ostatní výrobce. Abych uvedl ještě jeden příklad, členský stát nemůže říci: „Vyplatím vám prémii za vrakování vašeho starého auta, ale jen tehdy, bude-li vaše nové auto německé“, jestliže žijete v Německu, nebo francouzské či české auto. Tohle zkrátka není možné.

Co však možné je, což bych to uvítal s otevřenou náručí, je spojit tyto vrakovací premie s cíli v oblasti ochrany životního prostředí. Jinými slovy, že by byly např. vyplaceny jen tehdy, splňoval-li by nově zakoupený automobil emisní normy. Podle našeho názoru funguje tento systém premií dobře a má zamýšlený pozitivní dopad.

Je jen jeden způsob, jak oživit trh s užitkovými vozy. Jak si dokážete představit, vrakovací prémie nejsou v tomto sektoru možné. Ze všeho nejnutnější je dát malým a středním podnikům přístup k financím. To děláme. Je také nezbytné zajistit, že tam, kde se investují veřejné prostředky, má přednost pořízení ekologických užitkových vozů, např. v případě veřejné dopravy nebo jiných veřejných služeb, v nichž se využívají vozidla. To vše už jsme udělali.

Z dlouhodobého hlediska, o čemž se v Parlamentu bavíme často, je třeba realizovat doporučení Cars 21, jmenovitě zajistit budoucnost evropského automobilového průmyslu větším úsilím v oblasti inovací, výzkumu a vývoje, aby budoucí evropské auto bylo světovým autem číslo jedna, nejen co se týče technologického standardu, dohotovení a bezpečnosti, ale i co se týče účinnosti paliv, rozuměj nízkou spotřebu, a šetrnosti k životnímu prostředí, rozuměj nízkou úroveň emisí. Evropský automobilový průmysl je s námi v tomto zajedno a my podporujeme spřízněné projekty coby součást balíčku hospodářských stimulů, jak všichni víte.

Nakonec mi dovozte, abych řekl, že nejdůležitějším výsledkem diskusí s členskými státy bylo, že jsme se všichni zavázali předejít v Evropě jakýmkoli snahám o protekcionismus. Takové snahy by způsobily, že by finančně slabší státy ztrácely, a velice silně by poškodily poskytování sociální solidarity v Evropě.

Dalším, co můžeme udělat, abychom posílili poptávku, pomohly automobilovému průmyslu a vyvedli ho z krize, je zajistit, že podmínky mezinárodní hospodářské soutěže nejsou porušovány. Tuto otázku je nutno směřovat především na Spojené státy. Uvidíme, jaká opatření zavede prezident Obama, aby čelil krizi amerického automobilového průmyslu. V tomto ohledu bych rád poukázal na to, že není v zájmu Evropy, aby američtí výrobci automobilů šli ke dnu. Následky tohoto by byly pro Evropu katastrofální. Rovněž však není v našem zájmu, aby Spojené státy zavedly politiku, která by upřednostňovala vlastní automobilový průmysl na úkor konkurentů z jiných částí světa. Doufám, že budeme mít možnost si s našimi americkými přáteli o tomto problému v klidu pohovořit.

Evropský automobilový průmysl nestojí nad propastí. Je sice v těžké situaci, ale pevně věříme, že je dostatečně schopný a silný, aby se z této situace dostal a i v budoucnu hrál důležitou roli při vytváření a zajišťování pracovních míst a prosperity v Evropě.

Jean-Paul Gauzès, jménem skupiny PPE-DE. – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, bohužel se obávám, že předcházející projev nemůže být projevem naděje, který má obnovit důvěru. Pane komisaři, schvaluji váš předposlední odstavec týkající se toho, čím by automobilový průmysl měl být. Bohužel mám však obavy, že předložené návrhy nejsou k věci a především vybízí některé členské státy k tomu, aby si poradily samy, když Evropa není schopná je koordinovat.

Co dnes naši spoluobčané očekávají? Očekávají toho od Evropy hodně, jistě až přespříliš, očekávají však, že něco uděláme jinak. Automobilový průmysl, jak jste řekl, zaměstnává 12 milionů lidí v Evropské unii a odpovídá 10% HDP. Ve Francii to znamená 2,5 milionu pracovních míst nebo 10% manuálních a duševních pracovníků a 15% nákladů na výzkum a vývoj.

Automobilový průmysl dnes zažívá bezprecedentní krizi, která je charakterizována poklesem poptávky, potřebou financovat výrobce a subdodavatele, ale také spotřebitele, a systémovou konkurenční výzvou společnostem, které čelí věčně rostoucí celosvětové konkurenci. Kdybych se nebál toho, že budu politicky nekorektní, dodal bych, že požadavky kladené na automobilový průmysl a výzvy k neuzívání vozidel této situaci rovněž přispívají.

Koordinovaná odpověď na evropské úrovni je zásadní a nutná proto, aby převzala a posílila opatření již přijatá různými vládami. V první řadě je nezbytné, aby bankovní systém půjček automobilovému průmyslu fungoval normálně, tj. v normálních sazbách a podmínkách a v takových objemech, jaké odpovídají potřebám tohoto průmyslu. Jak víme, navzdory snahám EIB stále ještě nebyl úvěrový tok znovu obnoven. Na to by měla Evropa zásadně reagovat.

Za druhé nejde jen o omezení dopadu krize, ale také o poskytnutí nové budoucnosti automobilovému průmyslu. Opravdová průmyslová politika je zásadní. Musíme vkročit do budoucnosti a urychlit nezbytný vývoj s ohledem na ochranu životního prostředí a zejména na požadavky udržitelného rozvoje. Musíme vytvořit vědecko-fantastickou kulturu. Je nezbytné, aby snahy o inovace nebyly vytvořeny na úkor krize a aby veřejná podpora umožnila zásahy v této oblasti.

Guido Sacconi, jménem skupiny PSE. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, rád bych poděkoval panu Vondrovi a panu Verheugenovi za rychlost jejich proslovů. Musím říci, že většinou s nimi sdílím jejich znepokojení a souhlasím s realistickým postupem, který navrhuji.

Koneckonců, všichni si uvědomujeme vážnost situace. Viděl jsem jeden odhad, podle nějž by mohly v průběhu roku zaniknout 2 miliony pracovních míst v automobilovém průmyslu jako celku, z nichž většina by byla v sektoru náhradních dílů. Jsme svědky neobvyklého rozporu. Na jedné straně máme vozový park veřejných a soukromých vozidel, který, jak jste správně poznamenali, je zcela zbytečný a má příliš vysokou úroveň emisí, ale na druhé straně máme rapidně klesající, ne-li už nulovou poptávku.

Proto velmi vítám plán obnovy, o kterém rozhodla Komise a který se snaží využít všech dostupných prostředků, byť víme, že jsou omezené, a také chápeme proč. Existuje skutečná potřeba anticyklického postupu pro to, abychom stimulovali poptávku a poskytli jí výraznou podporu, to vše v souladu s cíli v oblasti ochrany životního prostředí, na kterých jsme tak tvrdě pracovali v poslední několika měsících.

A co se stalo? Stalo se to, že každá země jedná samostatně. Některé zasahují, jiné nedělají nic; např. má země zatím neudělala nic. Někteří dělají něco, jiní dělají něco jiného. Avšak přesto s vámi souhlasím, že bychom měli udělat vyvinout snahu před jarním zasedáním Rady pro konkurenceschopnost, alespoň např. v oblasti spojování vřakovacích plánů s konkrétními emisními cíli. Myslím, že Francie přišla s dobrým řešením formou kolísavého udělování bonusu prodejcům podle úrovně emisí prodaných automobilů. To by podle mě bylo všestranné výhodné řešení, co se týče zaměstnanosti, inovací, konkurenceschopnosti a ochrany životního prostředí.

Patrizia Toia, jménem skupiny ALDE. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, krize v automobilovém průmyslu se rozšířila do celého odvětví, přidružených průmyslových odvětví, ostatních souvisejících průmyslových odvětví, obchodních sítí, a tedy do služeb, a má děsivé vyhlídky, co se týče zaměstnanosti.

Podle mého názoru je děsivý pokles registrací – v některých členských státech klesly tento měsíc o 33% nebo o 20% atd. – dokladem toho, že krize nedopadla na technologicky zastaralé odvětví a není ani vnitřní krizí způsobenou manažerskými chybami v té či oné společnosti. Je to systémová krize a k takové se evropské instituce musí postavit rázně a se vši rozhodností.

Některá řešení byla navržena, ale důležité je, jak a s jakými zdroji a výhledy na inovace jich lze dosáhnout. Samozřejmě musíme podpořit poptávku; spotřeba je jedinou cestou k obnově. Avšak i když bude toto opatření, které je střednědobé, realizováno, myslím, že musíme říci, že potřebujeme okamžitou úvěrovou pomoc, abychom obnovili výrobu, zaplatili materiály a nepřišli o zaměstnance i přes pokles v oblasti objednávek a poptávky.

Odpovědět tedy musíme úvěrem, ale jak jsme již řekli, důležité je jak. Já volám po tom, aby Evropa zaujala pevnější stanovisko; je důležité, aby evropské instituce vyslali jasnou zprávu. Spojené státy podnikají určité kroky stejně jako některé evropské země a já doufám, že má země přejde z všeobecných návrhů k praktickým opatřením, ale doufám i v to, že Evropa podnikne rozhodnější kroky jak v rámci plánu obnovy, tak i mimo něj, protože jak věřím a jak jsem panu komisaři podrobně vysvětlila, osud velkých evropských společností sdílíme všichni. Velcí evropští výrobci by se neměli střetávat s konkurencí na společném trhu ve formě různých druhů státních podpor nebo zvláštních smluvních podmínek, ale měli by vidět odpověď silné, rozhodné a sjednocené Evropy, neboť budoucnost evropského trhu s automobily bude určena naší schopností čelit globální krizi společně.

Je zde ještě další otázka, o níž se pan Sacconi zmínil a já bych ráda znovu zdůraznila: tato podpora není pomocí nebo dokonce úlevou, která by zachovávala status quo, ale je pobídkou pro budoucí konkurenceschopnost tohoto sektoru, co se týče inovací, výroby šetrné k životnímu prostředí a technologií, které více zohledňují životní prostředí a bezpečnost pasažérů a dopravy.

Guntars Krasts, jménem skupiny UEN. – (LV) Děkuji vám, pane předsedající. V oblasti výroby automobilů stejně jak v oblasti stavebnictví jsou zdroje zaměřeny na rychlý budoucí růst, ale vývoj v této oblasti byl a i nadále je úzce spojen s dostupností úvěrů. Finanční krize proto dopadla na oblast výroby automobilů velmi silně. Stabilizace tohoto odvětví bude možná jen tehdy, až se normalizuje systém bankovních půjček, a to je zase spojeno s překonáním finanční krize. Nepochybuji o tom, že tato krize dá vzniknout výrazným opravám v budoucí struktuře trhu s automobily. Naším cílem není v tuto chvíli zachování pracovních míst, ale budoucí konkurenceschopnosti automobilového průmyslu, a tudíž by veřejná podpora automobilového průmyslu měly být spojena se dvěma cíli: na snížení závislosti na ropě a cenových fluktuacích na ní závislých a na výrazné zlepšení ekologických ukazatelů a ve snižování emisí. Tyto úkoly se navzájem překrývají.

Rovněž jsou v principu důležité pro evropské hospodářství jako celek, aby snižovaly riziko, že zvýšení cen ropy v době, kdy bude krize překonána, částečně díky obnovenému prodeji automobilů, bude stát v cestě společnému hospodářskému procesu obnovy. Děkuji vám.

Rebecca Harms, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, podle mého názoru by mělo být prioritou spojit řešení hospodářské krize s globální výzvou, kterou je klimatická krize. Dělali bychom velkou chybu, kdybychom se našimi hospodářskými opatřeními snažili dosáhnout cílů spojených s ochranou klimatu a energetické bezpečnosti, které jsou neambiciózní jako ty, které jsme si stanovili při regulaci CO₂ u automobilů.

Nesmíme opakovat svou chybu a naslouchat nejasnému šeptání automobilového průmyslu. Tuto chybu, kterou jsme udělali loni v zimě, je nyní vidět všude, kam se podíváte. Ty samé skupiny, které nás zrazovaly od zavádění ambiciózních regulací CO₂ u automobilů, jsou nyní zavaleny vlastními zásobami obřích žroutů paliva, které už nejsou schopny prodat. Je mým přesvědčením, že se musíme opravdu zaměřit na to, abychom dali výrobcům automobilů najevo, že budoucnost patří malým, výkonným a ekologickým modelům, a že musíme napnout všechny síly, ve spojení se stimulačními opatřeními, abychom takové modely prosazovaly. Rovněž musí být zřejmé, do jaké míry inovace, jako např. elektrické motory, ve skutečnosti probíhají. To je však možné jen ve spojení s koordinovaným plánem zahrnujícím energetickou politiku.

Opravdu ráda bych zdůraznila to, co řekl předchozí řečník ze Skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, a v tom s ním zcela souhlasím, a to sice, že jsem zcela přesvědčena, že pokud se soustředíme čistě jen na automobily bez toho, že bychom zároveň pomysleli na nutnost restrukturalizovat odvětví dopravy a na podobu sektoru veřejné dopravy za deset let, nepodaří se nám ani zdaleka dostat našim cílům. To může také vést k zajištění a vytvoření velkého počtu pracovních míst. Tím, že naznačil, že nejde jen o automobily, ale také o autobusy a vlaky apod., které se vyrábějí, poukázal pan komisař Verheugen na důležitou věc.

Takže musíme myslet dopředu a plánovat a prosazovat dopravní systémy orientované na budoucnost.

Roberto Musacchio, jménem skupiny GUE/NGL. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, jasně se ukázalo, že krize finanční se změnila v děsivou krizi hospodářskou a nyní i sociální.

To je patrné na automobilovém průmyslu, kde, a v tom souhlasím s panem Sacconim, můžeme předpokládat ohrožení až 2 milionů pracovních míst. Je nebezpečí, že tato krize vyústí v propouštění, a to především těch nejzranitelnějších, tj. starších pracovníků a těch, kteří nemají trvalou smlouvu. Je třeba rychlé, spolehlivé akce. Pomoc je dostupná, ale musíme se rozhodnout – a to říkám panu komisaři zcela upřímně – bude-li koordinována na evropské či jiné úrovni, neboť se zdá, že jisté větší státy předkládají návrhy.

Odvážil bych se tvrdit, že je nutná evropská koordinace, která by měla být směřována do dvou oblastí: do inovací ve vztahu k souboru opatření v oblasti změny klimatu a, mohu-li to opět zmínit, k Sacconioho regulacím emisí, a do společenské sféry. Je mým přesvědčením, že ani jeden pracovník, od starších po ty bez trvalé smlouvy, nesmí být propuštěn. Nelze dosáhnout inovací tím, že se zbavíme pracovníků.

Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci by měl být rovněž přizpůsoben v tomto ohledu; stejně tak Evropský sociální fond - proč ne? – který v současné době mluví o vytváření nových pracovních míst, ale který by měl rovněž hledat způsoby, jak se vyhnout propouštění. Pracovní síla tedy musí být přesunuta zpět na své ústřední místo v Evropě, aby náležitě hrála svou roli zakladatele demokracie.

Patrick Louis, jménem skupiny IND/DEM. – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, jsme si vědomi systémových příčin současné krize automobilového průmyslu a jeho subdodavatelů. Toto odvětví, stejně jako zemědělské a textilní, trpí sociálním, environmentálním a daňovým přemísťováním a dumpingem.

Co budeme dělat, až Američané, protože dolar padá, začnou prodávat své hojně propagované automobily s náhonem na všechny čtyři kola a s vysokou spotřebou na našem trhu, který je už tak zaplaven nekvalitními vozidly z Turecka, Indie a Číny?

Existuje řešení. Musíme znovu zavést společné vnější tarify zrušené Maastrichtskou smlouvou. Jen kompenzační cla na hranicích Evropské unie mohou znovu obnovit skutečnou a spravedlivou mezinárodní směnu. Udělejme to, co nám velí zdravý rozum, než bude příliš pozdě. Avšak jak víte, protokol č. 27 a článek 63 Lisabonské smlouvy přísně zakazuje jakoukoli celní ochranu evropského trhu.

Dámy a pánové, buďme důslední. Odvrhněme to, co nám tolik škodí. Pohrběme konečně tuto škodlivou smlouvu a přestaňme si hrát na pyromanské hasiče.

Karsten Friedrich Hoppenstedt (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, za prvé bych chtěl poděkovat předsednictví, ale také Komisi za jednoznačná vyjádření k této situaci. Sdílím optimismus pana komisaře Verheugena v tom ohledu, že automobilový průmysl rozpoznává náznaky doby a nalezne řešení orientovaná do budoucna pro mnoho oblastí.

Samozřejmě však žijeme v reálném světě a průmysl, následující loňský 5% pokles ve výrobě vozidel, očekává propad o dalších 15% na podzim 2009. To je největší pokles v rámci Evropské unie od roku 1993 a znamená o 3,8 milionu méně vozidel než v roce 2007. Je třeba si uvědomit, že na každé pracovní místo v oblasti samotného automobilového průmyslu připadá pět míst v souvisejících oblastech a průmyslových odvětvích, které jsou na něm závislé. Tím pádem má finanční krize samozřejmě obrovský dopad na automobilový průmysl, protože ovlivňuje jak samotné výrobce, tak i jejich zákazníky. Obě skupiny nutně potřebují mnohem lepší přístup k úvěrům. Bylo řečeno, že automobilový průmysl má přístup k 9 miliardám z Evropské investiční banky. Avšak jak výrobci, tak i dodavatelé skutečně potřebují další úvěry, aby mohli financovat své podniky, a stejně tak je potřebují i zákazníci, pokud mají financovat koupě automobilů. Musíme tedy šlápnout na plyn, abychom podpořili poptávku, protože v posledním čtvrtletí roku 2008 klesly registrace evropských osobních automobilů o 19% a registrace užitkových vozů o 24%.

Banky byly dosud v této krizi podporovány prostředky v řádu miliard eur, aby zachránily celý systém. Avšak automobilový průmysl je v tomto ohledu opomíjen. Tyto instituce dosud nemají přístup ke státní podpoře. V celé Evropě, stejně jako předtím ve Spojených státech, si automobilový průmysl musí vyhrazovat miliardy eur na zbytkové zůstatky na leasingových účtech, které v ní nejsou zahrnuty. Takové ztráty, především vzhledem ke 2 milionům neprodaných automobilů, pramení z významných poklesů účetní hodnoty automobilů na leasing, což také vede v tomto ohledu k problémům. Jinými slovy, je třeba velmi rychle hodit záchranné lano těmto bankám, stejně jako již bylo hozeno ostatním bankám v systému.

Stephen Hughes (PSE). – Pane předsedající, Nissan oznámil zrušení téměř 1 200 pracovních míst ve své továrně v Sunderlandu v mém volebním okrsku na severovýchodě Anglie. To je zhruba čtvrtina její pracovní síly, k čemuž ještě přibude dosud neznámý počet pracovních míst v jejím dodavatelském řetězci.

Sunderlandská továrna Nissanu je všeobecně uznávána za nejproduktivnější v Evropě. Jestliže nejproduktivnější evropská továrna musí propustit čtvrtinu své pracovní síly, pak nám pomáhají pánbůh, až tato krize dopadne plnou vahou na ty méně produktivní.

V mém okrsku byla vytvořena pracovní skupina pro obnovu, která zahrnuje všechny regionální aktéry. Opatření, která připravují – pomoc při hledání práce, kvalifikace a rekvalifikace, zakládání malých podniků, pomoc v rámci samostatné výdělečné činnosti – se do jednoho hodí k tomu, aby byly podpořeny Evropským fondem pro přizpůsobení se globalizaci. Vítám návrhy Komise pro zjednodušení tohoto fondu. Musí být urychleně zjednodušen a mobilizován v maximálním měřítku coby součást koordinované evropské odpovědi na krizi v automobilovém průmyslu.

Loni byl vyčerpán jen malý zlomek z tohoto fondu. Nešetřeme jím zbytečně. Využijme ho, ať využijeme naši pracovní sílu.

PŘEDSEDAJÍCÍ: pan MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Místopředseda

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (ES) Pane předsedající, narodil od mnoha jiných odvětví nefunguje automobilový průmysl na bázi spekulací, ale skrze marže, které se změní ve výdělek jen tehdy, je-li prodán dostatek kusů.

Automobily jsou pochopitelně podstatným zdrojem skleníkových plynů, ale je také pravda, že automobilový průmysl ve spojení s podpůrnými průmysly je tvoří 10% evropského HDP a vytváří 12 milionů pracovních míst, což představuje 6% zaměstnanosti v Unii.

Z tohoto důvodu jde o velmi důležitý sektor pro blahobyt našich občanů. Nemůžeme ho ponechat svému osudu a tvrdým a dynamickým pravidlům nabídky a poptávky; to jsou přesné důvody, proč nyní zažíváme krizi ve finančním odvětví a následně ve všech ostatních odvětvích včetně automobilového průmyslu.

Musíme hledat podpůrná řešení, která respektují zásady volné soutěže v Evropské unii a která nabízejí nezbytnou pomoc pro záchranu tohoto výrobního sektoru. K tomu potřebujeme evropský rámec, abychom zajistili harmonizaci napříč všemi členskými státy. Mnohamilionová pomoc už byla schválena ve Spojených

státech i jinde. Některé země navíc upravily své směnné kurzy a zavedly mechanismy, aby se staly konkurenceschopnými na našich trzích.

Proto se nesmíme obávat o to, co říká zbytek světa, ale spíše bez dalších odkladů přijmout nezbytná opatření.

Michael Cramer (Verts/ALE). – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, v restrukturalizaci světového hospodářství a v boji se změnami klimatu uspějeme jen tehdy, budeme-li řešit oba tyto problémy naráz. Potřebujeme zelený Nový úděl.

Krise v automobilovém průmyslu není čistě jen krizí hospodářskou. Krize výrobců aut je také výsledkem filozofie, která se v posledních letech řídí heslem „více, rychleji, silněji“. Ještě před pár měsíci se General Motor, Daimler a jiní zaměřovali na auta s vysokou spotřebou, přičemž jejich marketingová strategie udělala z modelů SUV nové městské automobily. Jednoduše ignorovali změny klimatu. A to se jim teď vrací.

Jestliže máme nyní zpřístupnit miliardy z peněz daňových poplatníků, podmínky musí být jasné. Automobilové společnosti musí využít těchto peněz na přechod k menší, účinnější řadě výrobků, k alternativním pohonům – nejen kvůli ochraně životního prostředí, nejen kvůli klimatu, ale také z důvodu dlouhodobé ochrany stovek tisíc pracovních míst.

Dám vám příklad z Německa, mé vlasti, jak se to dělat nemá. Když se v Německu výkonný ředitel Deutsche Bank Josef Ackermann rozhodne, že nechá sešrotovat své třetí, čtvrté nebo páté devět let staré auto a místo něj si koupí nové Porsche Cayenne, dostane 4000 eur. Takový přístup není ani společensky, ani ekologicky ohleduplný. Ve skutečnosti je bláznivý. S tímto se nemůžeme ztotožnit.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). – (SV) Jako mnoho zemí je i Švédsko, odkud pocházím, silně závislé na automobilovém průmyslu. Volvo a Saab jsou známé značky. Švédský automobilový průmysl je stejně jako automobilové průmysly v jiných zemích silně zasažen současnou krizí. K této krizi přispělo několik faktorů, z nichž jeden konkrétní spočívá v neuskutečnění změny ve výrobě v dostatečně rané fázi. Přechod k výrobě menších, energeticky méně náročnějších a ekologicky šetrnějších vozidel je nezbytný.

Evropská unie dlouhodobě vyžaduje od pracovníků jednostrannou flexibilitu. Já a Konfederace Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice požadujeme, aby byl tento požadavek vznesen i na management velkých podniků. Nedostatek flexibility a nových myšlenek konečkonců přispěl ke krizi v automobilovém průmyslu i jiných odvětvích.

Nakonec bych ráda řekla, že automobilový průmysl je důležitým pracovištěm, často především mužským pracovištěm, a má naši plnou podporu. Věřím, že EU prokáže stejný stupeň oddanosti, až krizi a pokles dolehne i na to, co můžeme považovat za ženská pracoviště.

John Whittaker (IND/DEM). – Pane předsedající, mohl jste uhodnout, co bude obsahem těchto zpráv. Máme problém a Evropská unie se k němu musí vyjádřit. Musí vytvořit dojem, že je schopna tento problém vyřešit. Takže tu máme Evropský plán hospodářské obnovy, jehož je automobilový průmysl součástí. Ale ve skutečnosti se bude každý výrobce starat jen sám o sebe, jak nejlépe umí, a každá země se bude starat o své výrobce, jak nejlépe umí.

Je samozřejmě možný případ nějaké podpory, nějaké finanční podpory automobilového průmyslu a ostatních odvětví, aby kapitál a kvalifikace zůstaly nedotčeny. Ale o tom lze rozhodnout jen na vnitrostátní úrovni, protože onu podporu, kromě Evropské investiční banky, jak se o tom zmínil pan Verheugen, mohou poskytnout jen daňoví poplatníci členských států.

Ale existuje jedna věc, kterou Evropská unie může konstruktivně udělat, tedy alespoň než skončí tato recese, a to sice poskytnout výrobcům aut úlevu od ekologických omezení. Už tak má automobilový průmysl vážně problémy. Tyto ekologické a jiné omezení standardů ještě zvyšují cenu automobilů. Pomáháte dále likvidovat průmyslové odvětví, které má už tak dost velké problémy.

Malcolm Harbour (PPE-DE). – Pane předsedající, včera se v Birminghamu, ve městě, odkud pocházím, konal summit o krizi automobilového průmyslu. Je mi líto, že jsem tam nemohl být, protože v tomto průmyslu jsem začal pracovat před 40 lety. Prožil jsem mnoho krizí, ale tahle je ze všech nejhorší.

Dosud nikdy nenastala situace, kdy by odbyt kolaboval tak rychle. Chtěl bych říci svým kolegům ze Strany zelených, aby se šli podívat na ta neprodaná auta, protože by zjistili, že ty menší, lehčí, ekologičtější modely mezi nimi převažují. To není selhání obchodních modelů: to je selhání celého hospodářského systému.

Jedna ze statistik z našeho summitu, a sice od profesora Davida Baileyho z naší Obchodní univerzity v Birminghamu, odhaduje, že 300 000 spotřebitelů ve Spojeném království byla během posledních 6 měsíců zamítnuta žádost o úvěr na automobil. Nyní by někteří z nich byli nejspíš odmítnuti stejně, ale taková je povaha toho, čemu čelíme.

Co se týče některých věcí, o kterých jsme se bavili – a já naprosto souhlasím s tím, co říkal pan Stephen Hughes o firmě Nissan, a on ji zná velmi dobře – můžeme dělat jisté věci na vnitrostátní a evropské úrovni, abychom pomohli automobilovému průmyslu při jeho restrukturalizaci. Je daleko lepší pomoci mu udržet si klíčové pracovníky na výplatní pásce a rekvalifikovat je, než je propouštět a pak znovu najímat.

Máme pobídky pro investování do oněch nových automobilů, po kterých paní Harmsová a další volají. Fakt, že Zelení mluví o elektrických automobilech coby o řešení, ukazuje na to, jak moc jsou vzdáleni skutečnému světu. Tyto automobily budou aktuální až za 10 a více let a všichni to víme.

Problém tkví ve skutečnosti v tom, vrátit kupující a poptávku do hospodářství. Musíme řešit úvěry; musíme pomoci veřejným kupujícím vrátit se na trh, aby začali kupovat ekologické autobusy, kamióny, automobily – tudy se koneckonců budou věci ubírat. Nechceme konkurenční závod mezi podniky. Pan Vondra zcela jasně řekl, že toto je jednotný trh a my na něm nechceme žádné konkurenční aktivity.

Ale především se musíme postavit čelem k faktu, že obchodníci s automobily musí jít a prodávat automobily a zabývat se jimi.

Moje závěrečná poznámka směřuje na vás, pane komisaři, a vy jste už dříve říkal, že paní Kroesová se tímto zabývá: prosím, řekněte jí, ať smete ze stolu tenhle nevídaný a destabilizující návrh na změnu celé struktury obchodnických smluv. Nikdo ji o to nežádal a nikdo ho nechce.

Monica Giuntini (PSE). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, vyslechli jsme závazky Rady a Komise, ale ráda bych vám připomněla, že všeobecný pokles odbytu v tomto sektoru v roce 2008 činil 8%. Máme zde nyní tisíce pracovníků, kteří přišli o práci a spoléhají se na podporu v nezaměstnanosti. Pan Sacconi nám tyto statistiky poskytl už dříve.

To znepokojuje nejen velké automobilové firmy, ale také podniky související s automobilovým průmyslem. Tím mám na mysli Toskánsko, odkud pocházím. Jak jsem měla nedávno důvod zmínit, podle Asociace evropských automobilových dodavatelů bude každá desátá společnost v následujících měsících ohrožena bankrotem. Proto si myslím, že je zapotřebí rychlého, rázného a rozumného zásahu, a vím, že ze strany pana Verheugena se v této záležitosti dočkám pozornosti a pochopení.

Nesmíme marnit časem, komisaři. Koordinace mezi evropskými zeměmi je zásadní; bez ní riskujeme, že nám zbude hrstka nesouvisejících opatření, která nenesou ovoce ani pro evropské hospodářství, ani co se týče podpory pracovníků. Musíme vytvořit pobídky zkoordinované na evropské úrovni, takové, jaké zmínil pan Sacconi, takové, které umožní investovat do čistých aut a podporovat výzkum a nové technologie. Musíme okamžitě přehodnotit kritéria Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci, abychom ho mohli využít pro podporu evropských pracovníků, a já věřím, že je třeba zvýšit financování, z něhož...

(Předsedající řečníci přerušil)

Ivo Belet (PPE-DE). – (NL) Pane komisaři, hrozí, že zachraňování evropského automobilového průmyslu se zvrhne do protievropské kroniky. Každý členský stát dělá, co uzná za vhodné, a zavádí vnitrostátní podpůrná opatření. Jsou členské státy – jak víte lépe než my –, které slibují levné půjčky pro výrobce aut, pokud tito výrobci kupují součástky od lokálních dovozců v dané zemi. To je pochopitelně naprosto šílené a je dobře, že jste tu před pár minutami řekl, že toto nebudete tolerovat a hodláte si na takové praktiky došlápnout.

To, co výrobci potřebují – jak už řekl pan Harbour – jsou pro dnes opatření a do budoucna podpora investic do nových ekologických a hybridních automobilů. To je vše v naprostém pořádku, ale neřeší to dnešní problémy. Proto vnímám jako dobré zprávy paprsek naděje, že tu dnes české předsednictví ohlašuje novou iniciativu v předstihu před nadcházejícím jarním summitem, jmenovitě návrh na celoevropskou realizaci návrhu, který by přinesl zásadní stimul pro kupování ekologických automobilů.

Navíc – a to není nic nového – existuje potřeba nových úvěrů a úvěrových záruk pro výrobce automobilů. Evropská investiční banka uvolnila značnou sumu peněz, ale abychom se dostali přes toto složité období, je třeba jich uvolnit ještě více. V mnoha případech jsou dotčnými společnostmi malé a střední podniky v zásobovacím průmyslu, které potřebují úvěr, aby přežily.

Trochu jinak bychom se, pane komisaři, měli postavit k současné krizi coby k příležitosti, jak konečně udělat průlom v oblasti daní z automobilů. Už roky se handrkujeme o návrhu Komise na úpravu daní z automobilů. Přišel čas konečně udělat tento krok, a to rovnou v celoevropském měřítku, a permanentně transformovat daně z automobilů v systém, v jehož rámci budou spotřebitelé, kteří se rozhodnou pro ekologický automobil, za své rozhodnutí odměněni.

Mia De Vits (PSE). – (NL) Automobilový průmysl je v Belgii velmi důležitým sektorem pro zaměstnanost. Kolem a ve společnosti Opel Antwerp Belgium je dnes v sázce 2700 přímých pracovních míst. Rozhoduje se o nich v Detroitu a všechny pobočky Opelu čelí nadprodukcí. Není třeba říkat, že příslušné orgány mají připravenou pomoc ve formě balíčku záchranných opatření, které se skládají ze státní podpory a bankovních záruk. Aby však byla zajištěna efektivita této pomoci, vyzývám dnes Evropskou komisi, kterou představuje komisař Verheugen a vaše kolegyně paní Kroesová, aby zasedla ke stolu se zúčastněnými úřady a stranami kvůli zajištění maximálního počtu pracovních míst na evropské úrovni a záruce koordinovaného přístupu na evropské úrovni před 17. únorem, tedy dnem, kdy se bude rozhodovat v Detroitu. To je třeba učinit, jak jste sám řekl, aby se zabránilo snahám členských států o protekcionismus.

Marie-Noëlle Lienemann (PSE). – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, musíme obnovit velké průmyslové politiky, na nichž byla Evropská unie založena. To byl případ uhlí a oceli.

Síla těchto politik spočívá v tom, že byly nástroji modernizace, což musí být i případ dekarbonizace v automobilovém průmyslu, a zároveň společenskými politikami pro podporu, obranu, kvalifikaci a ochranu zaměstnanců. Proto bych ráda předložila čtyři návrhy.

Za první, vytvoření Evropského podpůrného fondu pro zaměstnance v automobilovém průmyslu, který by přesahoval Fond modernizace, protože je důležité udržet zaměstnance ve společnostech během těchto klíčových období formou podpory jejich odměňování v případě krátkodobé nezaměstnanosti a podporou jejich kvalifikace v rámci společnosti. Nemůžeme se spokojit s hypotetickou rekvalifikací zaměstnanců, kteří byli propuštěni.

Za druhé, musíme založit agenturu pro inovace a zrychlení financování výzkumu a vývoje, abychom rychle pokročili a překročili technologickou propast mezi čistými a bezpečnými vozidly.

Za třetí, musíme zrychlit obnovu vozidel na silnicích. Prémie za vrakování mohou být účinné. Je třeba je sjednotit na úrovni Evropské unie, aby se předešlo dopadům nezdravé hospodářské soutěže.

Tímto bodem bych však ráda skončila. Plně chápu význam termínu hospodářská soutěž, je však rovněž nezbytné...

(Předsedající řečníci přerušil)

Předsedající. – Dámy a pánové, nyní je čas, aby předsedající obdržel dodatečné požadavky na vystoupení, máme však problémy, protože o slovo zažádalo příliš mnoho poslanců. Proto se budu velmi přísně přidržívat rozhodnutí předsednictva dát slovo pěti poslancům. Ti budou automaticky přerušeni, jakmile vyprší jejich pětiminutová lhůta.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE). – (RO) Uprostřed všech diskusí o současné krizi automobilového průmyslu a rozhodnutích, které z toho vyplynou, nesmíme přehlížet problémy výrobců automobilových součástek. Na ně dopadla krize v důsledku dominového efektu, protože jsou vydáni napospas zastavením výroby kvůli zákazníkům.

Například v Rumunsku je více než 400 společností zabývajících se výrobou automobilových součástek, která v roce 2008 dosáhla celkového obrátu 8 miliard eur. Tři čtvrtiny z nich jsou malými společnostmi a většinou pracují pro jediného zákazníka. Proto jsou dopady krize cítit tak silně. V takovýchto podmínkách jsou společnosti nuceny uchýlit se k propouštění nebo nalézt řešení např. omezení pracovní doby nebo poskytování placeného volna. Výrobci pneumatik jsou postiženi stejně silně.

S ohledem na vysoký počet zaměstnanců v těchto společnostech mám pocit, že výrobci automobilových součástek a pneumatik musí být zahrnuti v jakémkoli budoucím řešení poskytování ekonomické podpory během krize.

Matthias Groote (PSE). – (DE) Pane předsedající, pan komisař Verheugen nám právě objasnil, jak dramatická jsou čísla a jaká je současná situace na automobilovém trhu. Dramatické události tedy vyžadují sjednocenou akci. V roce 2006 jsme v Evropském parlamentu z vlastní iniciativy vydali zprávu o harmonizaci daní

z vozidel, která měla být založena na CO₂ a spotřebě. Věřím, že by mohla představovat hospodářský program, jímž by Komise mohla jednotně – protože toto musí být schváleno jednomyslně – prokázat, jak by mohly být zavedeny daně z automobilů založené na spotřebě.

S ohledem na to, o čem mluvila kolegyně paní De Vitsová, tedy o General Motors, bych se rád zeptal Komise, zda přijímá předběžná opatření pro případ, že by padla mateřská společnost. Jednala by Komise v takovém případě jednotně, aby našla evropské řešení pro dceřinné společnosti General Motors?

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Pane předsedající, v této rozpravě existují tři otázky, na které bych chtěl upozornit.

Vlády členských zemí poskytují výrobcům automobilů značnou finanční podporu, která dosahuje desítek miliard eur. Navíc, aby podpořila německé výrobce automobilů, německá vláda se rozhodla, že bude pomáhat uživatelům automobilů. Každý, kdo se rozhodne dát svůj starý automobil na vrakoviště, dostane 2500 eur.

Evropská komise, která do dnešního dne přísně dohlíží na dodržování pravidel pro poskytování státní podpory společnostem, ve všech těchto případech velmi rychle udělila souhlas, čímž obecně přizpůsobila svá rozhodnutí dřívějším rozhodnutím vlád členských zemí, zabývajících se těmito záležitostmi.

Aniž bych zpochybňoval principy, které se skrývají za kroky učiněnými k pomoci evropskému automobilovému průmyslu, rád bych vám znovu připomněl, jak bolestně nespravedlivé bylo rozhodnutí Evropské komise, zvláště případ, kdy musela být vrácena státní podpora polské vlády polským loděnicím. Důsledkem tohoto rozhodnutí se nyní ruší 50 000 pracovních míst jen v polském loděnickém odvětví a více než 10 000 pracovních míst bude v budoucnu zrušeno v souvisejících průmyslových odvětvích.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Vážený pane komisaři Verheugene, Evropská komise musí konkrétními opatřeními přispět k znovuoživení automobilového průmyslu. V první řadě je třeba zabránit deformaci vnitřního trhu. Ochranná opatření, která avizovaly některé státy, nejsou odpovědí na současnou krizi. Vyzývám Komisi, aby co nejdříve předložila opatření pro evropský vrakovací program.

Vážený pane Vondro, od Rady očekávám, že po dobu březnového zasedání Evropské rady členské státy schválí tento vrakovací program, kterým přímo podpoříme koupěschopnost spotřebitelů pomýšlejících na koupi nového automobilu.

Jsem přesvědčena, že pokud chce EU být největším vývozcem automobilů a zároveň globálním lídrem v boji proti změnám klimatu, musí pomoci svému automobilovému průmyslu, který je největším soukromým investorem do výzkumu a vývoje. Financováním výzkumu a vývoje, podporou investic...

Ivo Strejček (PPE-DE). – Pane předsedající, poslouchal jsem tuto rozpravu velmi pozorně a neholdám předněst nic nového. Chtěl bych jen zdůraznit pár postřehů, které by podle mě měly být v celé rozpravě zdůrazněny.

Odkazuji na slova pana Vondry o tom, že bychom měli dbát na spravedlivou soutěž a vyhnout se deformacím trhu, a na poznámku pana komisaře, že bychom měli být spravedliví a nevzbuzovat falešné naděje. Především vám, pane komisaři, děkuji za vaše slova o tom, že bychom měli našim výrobcům automobilů umožnit větší flexibilitu formou nižší míry regulací, právních předpisů a přehnané byrokracie.

Předsedající. – V půlminutě vám vysvětlím pravidla dohodnutá předsednictvem, protože chápu, že je pro poslance nanejvýš nepříjemné požádat o slovo a nedostat ho.

Předsednictvo rozhodlo, že základní doba rozpravy je přidělena poslancům, kteří mluví v čase rozděleném mezi různé parlamentní skupiny. Následně během zrychleného postupu „zvednuté ruky“ je slovo dáno pěti poslancům, každému po jedné minutě, od největší skupiny po nejmenší. Nicméně, pokud se objeví šest žádostí o slovo a máme šest nebo sedm minut k dispozici, může být prostor dán všem. Lze to protáhnout na šest, eventuálně i sedm minut. Avšak v tomto případě zažádalo o slovo 12 poslanců. Jen pět z nich bylo zaručeno, že dostanou slovo, v souladu s pravidly stanovenými předsednictvem pro takovou situaci v rozpravě. Chci tento bod objasnit, aby byl brán na vědomí při pozdějších příležitostech.

Pan Vondra má nyní slovo, aby odpověděl na různé proslovy jménem Rady. Pane ministře, máte slovo.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Pane předsedající, chci všem poslancům poděkovat za velice podnětnou rozpravu. Rada si cení všech vašich příspěvků do rozpravy a spolu s Komisí se pokusí udělat, co je v jejích silách, aby vyřešila co možná nejvíce problémů v oblasti automobilového průmyslu.

Není pochyb, že by měly být zavedeny nějaká krátkodobá opatření, a to už se děje na úrovni členských států. Takže si myslím, že se shodneme, že tato opatření musí být reálně udržitelná z hlediska finančního i jiného. Měla by být cílená, účinná a především realizovaná tak, aby byla kompatibilní s přísnými pravidly státní podpory v souladu s právem Společenství. Informoval jsem vás např. o našich iniciativách v oblasti vřakovacího programu; takže je opravdu důležité, aby podniknuté kroky byly ve shodě s pravidly hospodářské soutěže a státní podpory a nedošlo k deformaci jednotného trhu.

Za druhé chci říci, že bychom měli mít stále na mysli, že evropský automobilový průmysl řídí svět – jsme vývozcí, ti, kteří auta vyrábí - a proto nesmíme zapomínat na to, že je třeba udržet dlouhodobou účinnost, stejně jako konkurenceschopnost tohoto průmyslu. Takže přijatá opatření musí splňovat kritéria dlouhodobé životnosti a konkurenceschopnosti evropského automobilového průmyslu, včetně inovací, čistých aut atd.

Rada se tedy všemožně snaží zajistit, aby veškeré snahy o výzkum, technický rozvoj a inovace v oblasti automobilového průmyslu, ale také krátkodobá opatření v této zprávě, plně odpovídaly zastřešujícím cílům Lisabonské strategie.

Za třetí chci říci, že musíme sledovat mimoevropský vývoj. Jsme si rozhodně vědomi toho, že krize v americkém automobilovém průmyslu je systémová a hluboká a že američtí výrobci aut jsou v daleko složitější pozici než ti evropští. Takže je zřejmé – a Günter Verheugen to zmínil – že Spojené státy nemohou nechat svůj automobilový průmysl jednoduše padnout, protože by to pro nás nebylo prospěšné.

Ale pořád musíme s našimi mezinárodními partnery jednat politicky, obzvláště během WTO, abychom zajistili, že podmínky budou mít všichni rovné tak, jak to jen bude možné. To samé platí i pro ostatní výrobce automobilů v Asii. Rovněž sledujeme vývoj v Koreji, Japonsku atd.

Jsme nyní na prahu sjezdu Rady pro konkurenceschopnost, který se koná v březnu, a doufáme v kvalitní a samozřejmě konsensuální rozhodnutí před jarním zasedáním Evropské rady, které bude mít na programu především hospodářská témata.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Pane předsedající, souhlasím se slovy mnoha řečníků, především paní Harmsové. Krátkodobá opatření, která nyní předkládáme, nesmí v žádném případě ohrozit naše dlouhodobé cíle. To je zásadní.

Protože jste byla tak milá, i já budu milý a řeknu něco, co vás rozhodně potěší a co jsem zde pronesl v roce 2006, totiž že budoucnost evropského automobilového průmyslu bude ekologická, nebo nebude vůbec. To bych rád zcela objasnil. Lidé mohou diskutovat o tom, jestli volba modelů vyráběných evropskými výrobci automobilů, obzvláště těch německých, je či není zodpovědná za současnou krizi. To já nevím. I v minulosti existovaly ekologické automobily, i ty s nízkou spotřebou – vzpomeňme na Smart car, který způsobil Mercedesu miliardové ztráty. Situace proto není tak černobílá, jak ji vidíte. Z ekologického pohledu byla volba těchto modelů samozřejmě chybná a fakt, že je prochází změnou dnes, v době krize, celou věc nijak neusnadňuje, což ale nemění fakt, že tato změna je nezbytná a musí proběhnout co nejdříve. V tomto bodě se naprosto shodneme.

Celní bariéru vůči americkým automobilům, pane Louisi, rozhodně zavádět nebudeme. Jestli něco dělat nebudeme, pak toto. Americké automobily nehrají na evropském trhu významnou roli, zato ta evropská na americkém trhu ano. Je-li v Evropském parlamentu hlas, který volá po ochraně našeho trhu před americkými automobily, obávám se, že v Kongresu Spojených států ve Washingtonu zazní hlas, který bude volat po ochraně jejich trhu před evropskými automobily. Naše stanovisko by v takové situaci nevypadalo vůbec dobře. Rád bych vás proto ve vši vážnosti požádal, abyste tuto myšlenku dále nerozvíjeli.

Nemohu než plně podpořit to, co řekl pan Groote o dani z automobilů. Rovněž si myslím, že pronikavá pozorování týkající se tohoto konkrétního tématu byla přesvědčivá. Po přepracování daně z automobilů podle principu zohledňujícího úroveň CO₂ volá Komise už delší dobu a je mi líto, že je pokrok v této oblasti tak pomalý.

Pane Groote, pochopíte, že se nemohu nijak veřejně vyjádřit ohledně společností General Motors a Opel, jak jste požadoval. Bude se muset spokojit s mým ujištěním, že vývoj této záležitosti sledujeme velmi pozorně a diskutujeme se všemi zúčastněnými stranami.

Rovněž bych rád upozornil ty, kteří zcela oprávněně zdůraznili otázku zaměstnanosti, že Komise už ve skutečnosti předložila návrh na zpružnění a zefektivnění Evropské fondu pro přizpůsobení se globalizaci. Pokud budou návrhy Komise realizovány rychle a bez odkladů – a já bych vás o to chtěl všechny naléhavě

požádat – budeme moci poskytnout pomoc zejména dočasným pracovníkům v automobilovém průmyslu a nekvalifikovaným pracovníkům, kteří jsou konečkonci těmi, kdo stojí nejbližší k okraji propasti.

Pravidla vyplácení vrakovacích prémie – to bylo řečeno už mnohokrát a já bych to rád ještě jednou zdůraznil – jsou jasně stanovená. Nemůže existovat evropské nařízení, které by nutilo všechny členské státy k účasti na tomto programu. To je naprosto vyloučené. Stejně tak nemůže existovat nařízení, že výše prémie musí být všude stejná. Referenční hodnoty musí být stanoveny na evropské úrovni, což je tenhle případ. Na tomto jsme se shodli během našeho setkání 16. ledna v Bruselu.

Nakonec bych rád znovu zdůraznil to, co tu už řekli mnozí z vás, tedy že musíme myslet dál než v mezích automobilového průmyslu, když hovoříme o současné krizi. Je ve skutečnosti naprosto v pořádku říci, že inteligentní dopravní systémy, inteligentní systémy řízení dopravy, nejmodernější, inovativní řešení osobní a hromadné přepravy pro budoucnost musí být nalezeny a že současná krize nabízí možnost tato řešení prosadit rázněji. Alespoň já osobně bych toho velmi rád byl svědkem.

Christoph Konrad (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, právě jste se zmínil o rozhodnutí předsednictva, ve kterém jste vysvětlil, proč se změnil zrychlený postup rozpravy „zvednuté ruky“. V tomto ohledu bych chtěl vznést formální protest proti této změně. Tento postup byl zaveden, aby osvěžil naše rozpravy, umožnil dialog s Komisí a posílil diskusní kulturu. To, co nyní zavedlo předsednictvo, je naprosto kontraproduktivní, a rád bych vás požádal, abyste toto připomněl na Konferenci předsedů a abyste tento protest projednali.

Předsedající. – Ano, pane Konrade, na to máte samozřejmě právo a váš protest bereme na vědomí. Avšak jste členem velmi zodpovědné parlamentní skupiny a jistě chápete, že se nemůže stát, aby jednotliví poslanci dostali více času než skupiny. Ty mají statutární povinnost účastnit se rozprav.

Předsednictvo schválilo toto rozhodnutí jednomyslně. Pokládám ho za rozumné, a to právě proto, že poslancům, které jejich skupina nenavrhla – protože nechce, aby v daný moment hovořili – nedává prostor, aby hovořili poté. Proto byl čas omezen: pět minut na pět projevů, od největší skupiny po nejmenší, a zároveň se dohlíží na to, aby všichni řečníci nebyli stejné národnosti.

O tom bylo rozhodnuto. Toto pravidlo se samozřejmě nechá změnit. Pokud Konference předsedů navrhne změnu v postupu předsednictvu, to ji zváží se vsí pečlivostí.

Děkuji vám, pane Konrade, za váš příspěvek; byl vzat na vědomí.

Rozprava je ukončena.

Písemná prohlášení (článek 142)

John Attard-Montalto (PSE), písemně. – Chtěl bych upozornit na to, že hospodářská krize v automobilovém průmyslu na maltských ostrovech vznikla kvůli závažné administrativní chybě. Maltské automobily podléhají vysokým poplatkům za registraci, z nichž vláda navíc vybírala DPH. Nyní bylo zjištěno, že si vláda neprávem přivlastňovala peníze tisíců majitelů automobilů. Vláda odmítá zpětně uhradit peníze tisíců majitelů automobilů, kteří neprávem zaplatili vysoké částky.

Maltská vláda tvrdí, že zpětná úhrada se bude pohybovat v řádech milionů eur. Právě z tohoto důvodu má vláda povinnost a závazek vrátit neprávem uvalené daně. Jde o tak závažnou chybu, že kdyby se stala v jakékoli jiné členské zemi, vláda by byla nucena rezignovat. Na Maltě nemá vláda ani dostatek slušnosti, aby přijala zodpovědnost a omluvila se tisícům postižených obyvatelů Maltý a ostrova Gozo. Řešením může být nabídnout majitelům těchto automobilů slevy např. v ročních licencích. Zdá se, že vláda jakékoli podobné návrhy ignoruje.

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), písemně. – (RO) Podíváme-li se na Evropskou unii jako na živý organismus, pak je evropský automobilový průmysl jeho páteří. Rovná se 3% HDP Evropské unie a vytváří obchodní přebytek ve výši 35 miliard eur. Avšak rok 2008 byl pro tento průmysl velmi těžký, protože v jeho první polovině odbyl poklesl kvůli cenám paliv a v druhé polovině klesl odbyt o 19,3% kvůli finanční krizi.

Toto nejsou jediné problémy, kterým automobilový průmysl čelí. Mezi lety 2009 a 2015 musel tento sektor zavést nové normy pro znečišťující emise, palivové hospodářství atd., a toto všechno navyšuje o miliardy eur výdaje tohoto průmyslu.

Výše uvedená čísla jsou rovněž relevantní automobilový průmysl zajišťuje příjmy více než 12 milionů rodin. Jedno pracovní místo v automobilovém průmyslu je spojeno s dalšími čtyřmi v oblasti zásobování a dalšími pěti v přidružených sektorech a odbytech. Je proto jasné, že zdraví tohoto sektoru evropského hospodářství

je zásadní pro evropské hospodářství jako celek. Za těchto okolností je rychlý a koordinovaný zásah evropských vlád a orgánů naprosto nezbytný, přičemž takovým zásahem může být zavádění programů pro vrácení starých aut na protiúčet jednotné výše, finanční pomoc atd.

Elisa Ferreira (PSE), písemně. – (PT) Finanční krize paralyzovala úvěrový systém; postihla podniky i rodiny; a poptávka strmě klesla, což mělo katastrofální důsledky pro hospodářský růst a zaměstnanost.

Taková situace ospravedlňuje výjimečná opatření, obzvláště jde-li o strategické sektory, jako např. výroba automobilů, která představuje 6% pracovních míst.

I když tomu tak je, téměř celý Plán evropské hospodářské obnovy, jehož mám tu čest být zpravodajem pro tento Parlament, je založen výhradně na vnitrostátních iniciativách.

Jak může Komise ve skutečnosti zaručit, že dohlídí na koordinaci a že se jednotlivé země nepouštějí do války o podpůrná opatření?

Jaké mechanismy chrání pracovní místa v zemích, které nemají takovou finanční strukturu, aby zajistila pracovní místa, která jsou pro ně životně důležitá?

Pro některé země může být textil nebo elektronika stejně důležitá jako výroba aut. Jaký krok můžeme čekat?

Bude Komise pozornější k významu evropského průmyslu pro přežití Evropy?

Existují hranice toho, co můžeme čekat od Evropské investiční banky. Bude mít Evropa dostatečný rozpočet, aby mohla čelit výzvám, které před ní leží?

Krzysztof Hołowczyc (PPE-DE), písemně. – (PL) Hospodářství Evropské unie má reputaci nejmnocnější hospodářské síly světa. Na jednu stranu nás to činí zodpovědnými za jakýkoli krok učiněný v rámci našeho vnitřního trhu. Na druhé straně má globální hospodářství, s Unií v čele, specifické následky. Jedním z nich je, že lze těžko určit, který výrobce automobilů je opravdu evropský. Četné fúze společností, vytváření globálních výrobních skupin a mnohaletá přítomnost amerických a asijských společností na vnitřním trhu Evropské unie poskytly základy rozmanitého a konkurenceschopného evropského sektoru výroby automobilů.

Zda se správné, že naše snahy o vytvoření Plánu evropské hospodářské obnovy by měly být vedeny principy volného trhu a jeho konkurenceschopnosti. Také bychom neměli zapomínat, že automobilový trh, který je tak těžce postižen finanční krizí, je jedním z mnoha článků v řetězci evropského hospodářství. To nás vede k přijetí akčního plánu navrženého předsednictvím, konkrétně vypracováním obecného přístupu zahrnujícího všechny podílníky na vnitřním trhu.

Tento přístup by měl stimulovat tržní poptávku, která určuje stav hospodářství. Mechanismus poskytování pomoci by měl rovněž využít peněz vyčleněných na cílená investování do technologických inovací ve shodě s pokyny pro zvýšení bezpečnosti na silnicích a ochrany životního prostředí.

Alexandru Nazare (PPE-DE), písemně. – (RO) Hospodářská krize má silný dopad na automobilový průmysl, tj. sektor který výrazně přispívá do HDP mnoha evropských zemí. I přesto, že EU nemá žádné přímé intervenční mechanismy, členským státům musí být umožněno přijímat nezbytná preventivní opatření proti zhroucení průmyslového odvětví, na němž závisí pracovní místa tisíců evropských občanů. Rumunský automobilový průmysl byl současnou krizí rovněž katastrofálně postižen. Stačí zmínit jen případy společností Dacia Renault, která omezuje své aktivity, a Ford, který požádal o podporu rumunského státu.

Takto vážná situace na evropské úrovni vyžaduje okamžité zavedení vhodných opatření. Tím nemyslím opatření protekcionistická, která deformují trh, ale taková, která nabízejí rovné příležitosti evropskému průmyslu a umožňují zaměstnancům v tomto sektoru udržet si svá pracovní místa.

Nestačí podniknout kroky na vnitrostátní úrovni, je nutné je podniknout také na evropské úrovni. Plán hospodářské obnovy toto umožňuje, protože navrhuje nové úvěrové regulace v evropském bankovním systému, který usnadňuje přístup k úvěrům. Je rovněž důležité, aby programy státní podpory, o které členské státy žádají, byly snadno a rychle dostupné. To je klíčový aspekt pro strategické investory, jako jsou ti v automobilovém průmyslu.

13. Konzulární ochrana občanů Evropské unie ve třetích zemích (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem jsou prohlášení Rady a Komise o konzulární ochraně občanů Evropské unie ve třetích zemích.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Pane předsedající, tato rozprava o konzulární ochraně je opět správně načasovaná. Série událostí posledních pár let zdůraznila význam konzulární ochrany mezi členskými státy EU. Od události v Libanonu v roce 2006, přes Čad až po nedávné tragické události v Bombaji – všechny ukázaly rostoucí rizika pro občany Unie při cestě do zahraničí. Tato rizika se ještě zvyšují, jak vzrůstající počet lidí využívá nízkonákladového cestování do vzdálenějších oblastí světa.

Spolupráce mezi členskými státy v této oblasti je proto velmi důležitá. Nabízí lepší služby a zvýšenou úroveň konzulární pomoci. To přinese přímý užitek občanům EU.

Smlouvy nám poskytují základ pro spolupráci. Článek 20 říká jasně: „Každý občan Unie má na území třetí země, kde členský stát, jehož je občan státním příslušníkem, nemá své zastoupení, právo na diplomatickou nebo konzulární ochranu kterýmkoli členským státem za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu. Členské státy mezi sebou sjednají nezbytná pravidla a zahájí mezinárodní jednání potřebná pro zajištění této ochrany.“

Pravidla uvedená v tomto článku jsou stanovena v rozhodnutí, které bylo přijato v roce 1995. Toto rozhodnutí upřesňuje, že pomoc na území třetího státu může být vyžádána od jiného členského státu než vlastního pod podmínkou, že zde není dostupné stálé zastoupení nebo příslušný honorární konzul pro tyto záležitosti.

V praxi to znamená, že konzul, který je požádán občanem jiného členského státu o pomoc, by měl tuto pomoc odmítnout, pokud jsou zde zastoupeny orgány země dotčeného občana (konzulát nebo ambasáda).

Rozhodnutí z roku 1995 je rozhodnutím mezi členskými státy a odráží skutečnost, že konzulární pomoc a ochrana je výhradně národní odpovědností a že konzulární styky se řídí především Vídeňskou úmluvou o konzulárních stycích.

Pravidla pro spolupráci v této oblasti také odráží skutečnost, že různé členské státy nahlíží na konzulární pomoc a ochranu různým způsobem. Některé ji například považují za základní právo všech občanů. Jiní ji považují za službu poskytovanou státem. Proto Smlouvy odkazují na konzulární ochranu jako na „nárok“, a nikoli „právo“.

Od krize na ostrově Jolo v roce 2000 se konzulární spolupráce dále rozvinula, aby zahrnovala prvky řešení krizí. Teroristické útoky v Spojených státech ukázaly, že dokonce pro třetí země s vyspělou infrastrukturou může být obtížné jednat za výjimečných okolností.

Členské státy proto vytvořily pokyny pro řešení takových krizí. Ačkoli nejsou závazné, byly s účinností použity při několika příležitostech a vylepšeny na základě zkušeností.

Rada nedávno vytvořila koncepci „vedoucího státu“. To znamená, že v případě vážného incidentu, především v zemi, kde je zastoupeno málo členských států, může jeden či dva členské státy převzít vedení v koordinaci akcí v záležitostech ochrany a evakuace.

Také se zvýšila spolupráce s některými zeměmi mimo Evropskou unii, například s USA, s nimiž máme každoroční konzultace o konzulárních otázkách. Norsko, Švýcarsko a Kanada také spolupracovali s Evropskou unií při konkrétních incidentech, například během krizí v Libanonu, Čadu a Bombaji.

Komise a sekretariát Rady jsou také součástí Evropské konzulární spolupráce. Před několika lety zřídil sekretariát Rady bezpečné internetové fórum, prostřednictvím něž si konzulární orgány vyměňují informace o otázkách, jako je aktualizace cestovních rad. Rada také dala členským státům k dispozici vyspělý telekonferenční systém, který byl během konzulárních krizí hojně využíván.

Před zhruba třemi lety byla založena platforma pro výměnu informací a politickou koordinaci akcí na úrovni EU. Tato platforma se nazývá mechanismus EU pro koordinaci krizí (CCA). Dva hlavní aktéři CCA jsou následující: nejprve předsednictví ve spolupráci se sekretariátem Rady a s Komisí rozhodne, zda spustit CCA; zadruhé, COREPER II je „akční platforma“ odpovědná za koordinaci akcí členských zemí nebo přípravu jakýchkoli rozhodnutí, které je třeba přijmout na úrovni EU.

Hlavním operačním nástrojem je společné situační středisko EU (SITCEN) sekretariátu Rady. SITCEN poskytuje logistickou a informační podporu.

Navíc předsednictví organizují pravidelná cvičení řešení konzulární krize, která se ukázala být obzvláště cennými. Evropský konzulární tréninkový program byl zahájen na konci roku 2008 s cílem zlepšit spolupráci mezi konzulárními úředníky, jak z hlavních měst, tak v terénu. Také se uvažuje o společném umístění konzulárních úřadů.

Rozhodně je zde víc věcí, které lze zlepšit. O mnoha dalších otázkách, například vězeňské podmínky, případy únosů dětí přes hranice a konzulární informační politika, se pravidelně diskutuje. Avšak také musíme přijmout skutečnost, že zatímco očekávání a požadavky občanů neustále rostou, zdroje pro konzulární úřady jsou vždy omezené. Podpora pro lepší spolupráci v konzulární oblasti se ne vždy shoduje s příslušným rozpočtem na vnitrostátní úrovni. Sloučit neslučitelné zůstane velkou výzvou.

Zkušenosti ukazují, že spolupráce v konzulární oblasti je oceňována, a jsou zde případy, kdy můžeme mít radost z výsledku. Úspěšná evakuace více než 20 000 občanů EU z Libanonu v roce 2006 je jen jedním z příkladů. Předsednictví je zavázáno v této práci pokračovat a já bych rád poděkoval Parlamentu za jeho podporu.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, stojím zde dnes místo svého kolegy komisaře Jacquese Barrota, který by zde s námi byl rád osobně, ale musí se věnovat institucionálnímu závazku.

Podle článku 20 Smlouvy o založení Evropského společenství má každý občan Unie na území třetí země, kde členský stát, jehož je občan státním příslušníkem, nemá své zastoupení, právo na konzulární ochranu kterýmkoli členským státem za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu. Článek 20 také říká, že členské státy si mají mezi sebou stanovit nezbytná pravidla, aby tuto ochranu zajistily. Pan Vondra již o tom hovořil. Na základě toho členské státy představily mechanismy pro koordinaci konzulární ochrany, především prostřednictvím pokynů stanovených v roce 2006 a 2008, které nejsou právně závazné, ale které pomáhají misím budovat spolupráci na místě.

Navíc článek 20 Smlouvy o Evropské unii zavazuje diplomatické a konzulární mise členských států, aby zesílily spolupráci.

V prosinci 2008 Rada schválila pokyny pro realizaci konceptu vedoucího státu v souvislosti s konzulární spoluprací. Podle těchto pokynů, v případě budoucí velké krize s následky pro konzulární ochranu ve třetí zemi, bude jeden členský stát jmenován „vedoucím státem“ a převezme odpovědnost za ochranu občanů EU jménem ostatních členských států. Úkolem vedoucího státu je koordinovat veškerá opatření zavedená členskými státy v zemi a nést odpovědnost za to, že všichni občané EU získají podporu. Kdokoli, kdo má právo na konzulární ochranu z vlastního státu, je oprávněn žádat vedoucí stát o pomoc.

To má usnadnit spolupráci mezi členskými státy v zemi s tím, že hlavní myšlenkou je poskytnout další zdroje ve formě personálu, finančních prostředků, vybavení a lékařských týmů. Vedoucí stát bude také mít odpovědnost za koordinaci a vedení opatření, která mají poskytnout pomoc, sjednotit lid a v případě nutnosti evakuovat občany na bezpečnější místo, s pomocí dalších postižených členských států. Nicméně členské státy se musí shodnout na to, co přesně je myšleno formulací „v níž členský stát [...] není zastoupen“ podle článku 20 Smlouvy o ES. To by mělo pokrýt situace, kdy se občan nebo občanka EU z jakéhokoli důvodu nemůže obrátit na žádnou misi své vlastní členské země. Členské státy v současnosti pracují na vytvoření společných kritérií po tyto případy.

To je tedy situace na papíře. Skutečnost, že v praxi to může vypadat poněkud jinak, může dosvědčit několik poslanců tohoto Parlamentu. Viděl jsem na seznamu řečníků, že pan Guardans Cambó, pan Karim a paní Mannová mají v plánu hovořit o tomto tématu. Zcela jistě se s námi podělí o zkušenosti z Bombaje z minulého roku. Mám dojem, že ačkoli pouze tři členské země nemají velvyslanectví v Naí Dillí a pouze sedm nemá konzulát v Bombaji, bylo velice obtížné – a vyjádřím se velice opatrně – pro postižené Evropany získat adekvátní ochranu.

Upozorňuji na to, protože je samozřejmě správné poučit se ze zkušeností, jako je tato. Ve světle této zkušenosti se Komise domnívá, že je stále třeba vykonat mnoho práce, aby občané Evropské unie mohli vznést nárok – plně a ve skutečném životě –, jenž jim zaručuje článek 20 Smlouvy o ES. Občané očekávají, že jim Evropská unie poskytne přidanou hodnotu v oblasti ochrany ve třetí zemi. Ochrana poskytovaná diplomatickými a konzulárními misemi není koneckonců omezena jen na krizové situace, ale zahrnuje také poskytnutí pomoci v každodenních situacích.

Komise navrhuje kromě jiného lepší informace pro občany EU – již jsme navrhli, aby znění článku 20 bylo vytištěno v každém pase a zobrazeno na plakátech na letištích a v cestovních agenturách, a také spolupracujeme s generálním sekretariátem Rady na webové stránce konzulární ochrany, která by obsahovala aktuální seznam velvyslanectví a konzulátů členských zemí ve třetích zemích.

Jako součást své mise lépe poskytnout občanům EU to, co pro ně občanství v EU znamená, je Komise připravena řešit každý problém v této oblasti, na který občané upozorní, a udělat vše, co je v jejích silách, aby realizovala právo na ochranu, zaručované občanům EU článkem 20.

Uvedení Lisabonské smlouvy v platnost by poskytlo jasný právní základ pro právní ustanovení EU v této oblasti. Nové znění článku 20 Smlouvy o ES (článek 23 Smlouvy o fungování Evropské unie) umožňuje přijetí směrnic „stanovujících opatření pro koordinaci a spolupráci, jež jsou nezbytná pro usnadnění takové ochrany“. To znamená, že Komise by mohla předložit legislativní návrhy pro tuto oblast v blízké budoucnosti.

Ioannis Varvitsiotis, jménem skupiny PPE-DE. – (EL) Pane předsedající, vítám tuto rozpravu a děkuji jak Radě tak Komisi za jejich informace a prezentace. Byl jsem zpravodajem za Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci o Zelené knize o diplomatické a konzulární ochraně občanů Unie ve třetích zemích, a proto mě vývoj v této oblasti eminentně zajímá.

V té době jsem hájil názor, že článek 20 by měl být uplatňován širěji a měl by zahrnovat více práv pro evropské občany, protože to by posílilo koncept evropské národnosti, v praktické rovině ukázalo každodenní výhody nabízené Evropskou unií a posílilo evropskou solidaritu.

Nedávný teroristický útok v Bombaji prokázal užitečnost a nutnost posílené koordinace ochrany pro občany členských zemí Evropské unie v takových případech. Zveřejnění pokynů Rady týkajících se realizace konceptu vedoucího státu v případě krize v prosinci loňského roku bylo prvním pozitivním krokem a tyto pokyny obsahovaly důležité myšlenky. Nicméně čekáme s velkým zájmem na právně závazné návrhy.

Uvědomuji si, že jsou zde velké praktické obtíže. Nicméně považuji za nesmírně důležité, aby bylo vyjasněno, jak mají být evropští občané v případě krize informováni o tom, který stát má úlohu vedoucího státu. Nemyslím si, že to, co bylo řečeno doposud, je vyhovující. V každém případě vítám význam, který této otázce přikládalo francouzské předsednictví, a očekávám, že české předsednictví bude v těchto iniciativách pokračovat.

Martine Roure, jménem skupiny PSE. – (FR) Pane předsedající, právo na konzulární a diplomatickou ochranu je jedním z pilířů evropského občanství. Pane ministře, citoval jste článek 20 Smlouvy. Je velice jasný. Každý občan má právo na konzulární ochranu. Není to možnost, ale právo.

Dramatické události v Bombaji nám ukázaly, že ve skutečnosti tohle právo zaručeno není. Úrovně ochrany se liší od jednoho členského státu k druhému, což má za následek diskriminaci při zacházení s občany, kteří nikdy nedostanou informace o konzulátu, který mohou v případě nutnosti kontaktovat. Mezi členskými zeměmi se zjevně nedostává finanční podpory. Evropští občané, kteří ztratili vše, musí často jednat s konzulárními úřady, které se velmi zdráhají nést finanční náklady.

Členské státy mají povinnost tuto situaci ukončit. Je nezbytné vytvořit závazné pokyny a zpřístupnit informace občanům. Unie musí zahájit jednání se třetími zeměmi, aby zajistila nezbytnou diplomatickou ochranu.

Nicméně, jak jste řekl, pane komisaři, události v Bombaji také ukázaly nepřijatelnou neexistenci záruky diplomatické ochrany pro poslance Evropského parlamentu. Evropská unie a Komise obzvlášť musí začít urychleně vyjednávat a my jsme slyšeli, co jste nám řekl, pane komisaři, a Rada musí uzavřít ad hoc dohody se třetími zeměmi, aby zajistila zvláštní diplomatickou ochranu pro poslance Evropského parlamentu. To je to nejmenší, co můžeme udělat.

Ignasi Guardans Cambó, jménem skupiny ALDE. – (ES) Pane předsedající, dnes mohou v Evropě občané cestovat, aniž by překročili hranice, mohou volit v kterémkoli členském státě, mohou pobírat důchod a těžit ze systému sociálního zabezpečení v kterémkoli členském státě, v němž se rozhodnou žít. Navíc policejní síly spolupracují. Státní zástupce ve Stockholmu může nechat někoho zatknout v Seville prostřednictvím tzv. eurozatykače, aniž by se musel přímo zapojit do místního soudního řízení.

Co se týče napomínání občanů za jejich činy, členské státy si chtějí ponechat suverenitu. Nicméně pro ochranu týchž evropských občanů mimo Evropskou unii to znamená, jako kdyby cestovali strojem času; zjistí, že jakmile opustili Evropskou unii, čas se zastavil.

Mimo Unii představujeme jen 27 států, 27 vlád, 27 vlajek a 27 konzulárních systémů, nebo v některých případech, ani to ne. V krizi ztrácí evropský občan svůj evropský status. Neexistuje žádné evropské občanství.

Těch 180 milionů Evropanů cestujících po celém světě zjistí, že mohou získat ochranu pouze v případě, že se promění zpět na Němce, Španěly, Poláky nebo Italy. Jako Evropané mimo Evropskou unii neexistují. To je závažné nenaaplňování Smlouvy a při vší úctě mění prohlášení Rady před několika okamžiky na science-fiction.

Všechno, co Rada řekla o předpokládané realizaci článku 20 Smlouvy, o „vedoucím státě“, videokonferencích a společných centrech, je pouhá fantazie v případě mimořádné události. Navíc, jak řekl pan komisař, někteří z nás zažili tento stav věcí z první ruky.

Článek 20 Smlouvy je neúčinný: neexistují žádné protokoly pro realizaci, neexistují žádné právní předpisy, neexistují informace pro občany a důsledky pro kohokoli, kdo tento článek ignoruje.

V nejlepším možném případě si konzulové pomohou sami. Je zde dobrá vůle, jako zde byla v 19. století, jako byla v Pekingu na počátku 19. století. Situace se má následovně: existuje spolupráce mezi konzuly, kteří spolu večerí, nikoli povinnost společně sloužit občanům v souladu s ustanovením evropského práva.

Z toho důvodu má Evropská komise povinnost, předtím než vejde v platnost Lisabonská smlouva a samozřejmě i poté, realizovat článek 20, postarat se, aby byli evropští občané hrdí na svůj pas, a zajistit, aby jistí diplomaté pochopili, že 19. století je pryč a Evropa skutečně existuje, kdykoli se evropský občan ocitne v nesnázích v Nai Dillí, Bejrútu nebo kdekoli jinde.

Ryszard Czarnecki, jménem skupiny UEN. – (PL) Pane předsedající, rád bych uvedl, že nesdílím tento vysoce kritický postoj vůči dnešnímu návrhu místopředsedy Evropské Komise, jménem Rady. Nemyslím si, že je to otázka mít, nebo nemít smlouvu, ale spíše zda evropská solidarita je koncept, který se objevuje jen v politických prohlášeních, nebo zda je to konkrétní politická praxe, která se vztahuje na občany různých členských států. Pokud je správná druhá varianta, potom není smlouva nezbytným požadavkem.

Během slovinského předsednictví Evropské unie reprezentovala Evropskou unii v mnoha zemích Francie, v Asii, Africe a Latinské Americe, jelikož Slovinsko zde nemá velvyslanectví. Zajímalo by mě, zdali by se slovinským občanům, nebo těm žijícím v menších členských státech, nyní dostalo v daných zemích vhodné pomoci, pokud by zažádali na francouzském konzulátu. To je trefná otázka.

Měli bychom rozšířit koncept evropské solidarity. Domnívám se, že ve skutečnosti Lisabonská smlouva není *sine qua non*.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Podle článku 20 Smlouvy o Evropském společenství o diplomatické a konzulární ochraně má každý občan Unie právo na území třetí země na ochranu diplomatických nebo konzulárních orgánů za stejných podmínek jako občané tohoto členského státu. Je důležité zdůraznit potřebu Unie rozvíjet spolupráci v konzulárních službách pro tyto účely.

Evropané patří mezi nejmobilnější společenství na světě a přibližně 9 % občanů cestuje do zemí, kde jejich domovská země nemá toto zastoupení. Slovensko, které v Evropském parlamentu zastupuji, má například velmi slabé konzulární zastoupení v oblasti Střední a Latinské Ameriky, kam cestuje mnoho našich občanů. Musím podotknout, že navzdory povinnosti, jimiž je vázaná konzulární služba, většina Evropanů o svém právu neví a je smutné, když o něm nevědí ani pracovníci těchto úřadů.

Zabezpečení lepší informovanosti občanů v oblasti konzulární ochrany bychom mohli dosáhnout, kdyby jednotné evropské pasy obsahovaly i citaci článku 20. Důležitost konzulární ochrany v třetí zemi se ukázala právě během krizových situací, jako bylo tsunami v roce 2004 nebo konflikt v Libanonu v roce 2006. Vzhledem k rozdílnosti konzulárních předpisů mají tedy občané Evropské unie co dočínění s tolika systémy, kolik je členských států, a tyto systémy mohou mít rozdílnou právní sílu a rozsah.

Právě nedávné události v Bombaji naznačují, že v oblasti konzulární služby máme ještě značné rezervy. Zřízením společných evropských úřadů by se mohla zabezpečit spojitost funkcí a zároveň by se mohly ušetřit strukturní náklady diplomatických a konzulárních sítí členských států.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN DOS SANTOS*Místopředseda*

Sajjad Karim (PPE-DE). – Pane předsedající, již zde bylo řečeno, že občané Unie hodně cestují. Nuže, každý rok proběhne přibližně 180 milionů výletů za hranice Evropské unie a teoreticky spadají pod ochranu článku 20, jak pan komisař a předsednictví Rady zde v této rozpravě již uvedli.

Podle článku 20 mají členské státy povinnost pouze poskytnout konzulární pomoc příslušníkům jiných zemí EU, které v dané zemi nemají své zastoupení, za stejných podmínek jako svým občanům. Rozdíl v přístupu členských států je patrný v rámci akčního plánu na rok 2007 a 2009.

Samozřejmě musí existovat kritérium, kdy a jak by se měly zapojit ostatní konzulární služby, a v podstatě jsou tato kritéria tři. Nebudu je zde probírat, ale první dvě z nich jsou naprosto rozumná. Třetí předkládá požadavek, aby občan prokázal svou národnost, buď pomocí pasu, průkazu totožnosti nebo jiného dokladu, aby mu byla diplomatická a konzulární ochrana poskytnuta.

To je skutečný problém, protože je zcela možné, že evropský občan, který se snaží uprchnout před situací, nemusí u sebe takové doklady mít.

Pomoc je poskytována v případě smrti, vážné nehody, vážného zranění, uvěznění, zadržení a také obětím násilného zločinu, sužovaným občanům Unie má pak být poskytnuta úleva a repatriace. Tento výčet je rozsáhlý, ale nikoli vyčerpávající. Je třeba v této oblasti ještě vykonat mnoho práce.

Aby se to podařilo, slyšeli jsme o konceptu vedoucího státu, jehož cílem je zajistit, aby byla všem občanům EU poskytnuta pomoc, a koordinovat pomoc jednotlivých členských států.

To je všechno teoreticky velice pěkné, ale v praxi se tak v Bombaji rozhodně nestalo. Nedošlo ke skutečnému sdílení informací a zpráv, ke spolupráci, kterou jsem předpokládal. Namísto toho jsem viděl jen soutěživost mezi členskými státy a další centralizace nebo konsolidace konzulárních služeb ohrozí flexibilitu, kterou mise potřebují v zemi za rychle se měnících okolností.

Erika Mann (PSE). – (DE) Pane předsedající, pan Karim má absolutní pravdu. Problém je v samotné formulaci, v základech samotného článku 20. Je nutné vzít v potaz situaci na místě. To je samozřejmé. Především, ne všechny členské země mají konzulární ochranu a v mnoha případech je konzulární ochrana velice omezená a bezpečnostní struktury nedostatečné pro konzuly samotné.

Mám s tím osobní zkušenost v souvislosti s německým konzulem, který jel v noci autem vyzvednout své kolegy, se svým řidičem, ale žádnou ochrankou, po silnicích, které nebyly v žádném případě bezpečné. Jednoduše řečeno, takové podmínky jsou nepřijatelné. Nemůžete jet do zemí, jako je Indie nebo země Latinské Ameriky, a je zde mnoho dalších zemí, kde je nutná konzulární přítomnost v takovém kritickém místě jako v Bombaji, a mít zde k dispozici pouze několik členů personálu a nepřiměřené bezpečnostní složky. Vůbec nedochází k přenosu důležitých informací, členské státy nemají žádný přístup k informacím a tak dál. To znamená, že zde je nekonečně mnoho omezení, a není divu, že členské státy nejsou schopny poskytnout takový stupeň ochrany pro své vlastní občany nebo pracovníky, jaký by si přály.

Proto je velice důležité, aby Rada a Komise provedla důkladnou analýzu tohoto problému. Nelze jen hlásat, jak jsme vždy přítomni po celém světě, a vidět Evropu jako globálního partnera a poté ani nemít na místě bezpečnostní struktury a nevlastnit žádné inteligentní informační systémy. Zkrátka jsme na dobré cestě se zesměšnit, pokud důkladně neanalyzujeme naše vlastní struktury a nezajistíme nezbytnou úroveň dodatečné ochrany.

Proto bych vám ráda poskytla naléhavou radu, že skutečně musíte provést důkladné zhodnocení struktur, že musíte zkoušet simulované situace, jako to dělají jiné státy, a že se musíte soustředit nikoli výhradně na hlavní města a metropole, ale že si v těchto megazemích a megaměstech musíte uvědomit, že potřebujete vhodné zastoupení i v ostatních velkých městech světa.

Bombaj se stane znovu. Situace jako v Bombaji se bude opakovat, jako se opakovaly katastrofy v minulosti. Uvědomte si to a radím vám, buďte na to připraveni.

Sarah Ludford (ALDE). – Pane předsedající, pane Guardans Cambó a ostatní, jako pan Karim a paní Mannová, poukázali na propast mezi teorií a skutečností. Ani se nedokážeme shodnout na tom, co článek 20 znamená. Pan ministr hovořící v angličtině řekl, že to je pouze „nárok“, a nikoli právo, zatímco paní Roueová uvedla

ve francouzštině „*un droit*“. Ale zcela jistě se o něm hovoří v Listině základních práv, kde je zakotveno jako právo.

Rozhodně nepokročíme kupředu, pokud nebude právně potvrzeno, že jde o právo se závaznými rozhodnutími EU, společnými normami a právem obrátit se na soud v případě odmítnutí ochrany.

Pan ministr hovořil o tom, že se uvažuje o společném umístění konzulárních úřadů. Ze své zkušenosti v oblasti vízové politiky mohu říct, že snažit se přimět členské státy ke společnému umístění je jako tlačit před sebou do kopce balvan.

Pan komisař Verheugen uvedl, že praktická opatření se vyvíjejí. Avšak byla slíbena již akčním plánem v roce 2007: citace v pasech, plakáty, připravovaná webová stránka. Kde jsou? Zadal jsem konzulární ochranu na evropských webových stránkách a nenašel nic.

Na cestovních stránkách Rady je nápis „ve výstavbě“, což považuji za metaforu pro skutečnost, že nejsme schopni realizovat slib evropského občanství pro evropské občany.

Eoin Ryan (UEN). – Pane předsedající, domnívám se, že je důležité – a souhlasím s mnoha předchozími řečníky –, aby se občané EU cítili bezpečně, a myslím si, že je prioritou postarat se o bezpečnost našich občanů, když se pohybují mimo Evropskou unii, především v krizových situacích, jako jsme zažili v Bombaji.

Myslím si, že je naprosto zásadní, aby evropští občané měli možnost dostat se k informacím v jakékoli krizové situaci, ať jde o všeobecnou krizi nebo jejich osobní, a v takové situaci je zapotřebí daleko větší přehlednosti.

Bombaj je dobrým příkladem toho, jak to nefunguje. Vítám myšlenku vedoucího státu, jež byla před nedávnem představena. Myslím si, že je velice důležitý, ale v současnosti je nad slunce jasnější, že tento systém nefunguje. Domnívám se, že by mělo být pro nás všechny prioritou, aby tento systém fungoval, jak někdo jiný prohlásil, skutečně bychom se cítili mnohem více Evropany, kdyby se o nás v nesnázích postaralo velvyslanectví členského státu, kdybychom byli na Dálném Východě nebo v Jižní Americe nebo někde mimo Evropskou unii, a já se domnívám, že pocít evropanství je velice důležitý.

(Předsedající řečníka přerušil)

Luca Romagnoli (NI). – *(IT)* Pane předsedající, dámy a pánové, rostoucí mobilita evropských občanů jasně znamená, že konzuláty musí spolupracovat.

Návrh Komise je vítaný, především proto, že se snaží zjednodušit postup pro poskytování finančních záloh pro občany v nesnázích. Právo na konzulární ochranu je nyní bezpochyby zlomkovité a nerovnoměrně rozdělené. Evropské občanství často v zahraničí neexistuje a lidé by možná chtěli být raději občany jiného státu, nebo dokonce Unie. Rád bych slyšel odkazovat na evropskou hrdost nejen, když se to hodí orgánům, ale také když se to hodí občanům, kteří mohou být v nesnázích a doufají, že jim evropské občanství konečně k něčemu bude.

Javier Moreno Sánchez (PSE). – *(ES)* Pane předsedající, dámy a pánové, konzulární ochrana je základní součástí evropského občanství. Občané se chtějí cítit jako Evropani, když jsou uvnitř Unie, ale i za jejími hranicemi. Chtějí, aby Unie naplnila jejich potřeby, především ve stavu nouze.

V Bombaji, i v jiných krizových situacích, Unie patřičně nereagovala. Dovolte mi využít této minuty k vysvětlení jedné myšlenky, myšlenky, která nepředstavuje všelék, ale nabízí opravdovou pomoc evropským občanům ve třetích zemích.

Rád bych zopakoval návrh na zřízení evropského bezplatného nouzového telefonního čísla. Toto číslo, které by bylo vytištěno v pasech spolu s článkem 20, by občanům umožnilo přístup, v jejich vlastním jazyce, k důležitým informacím o konzulátech členských států Unie, které by jim, a to zdůrazňuji, měly povinnost pomoci.

Občané od Unie očekávají činy, a pouhá slova.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Pane předsedající, když se staneme poslanci Parlamentu, dostaneme průkaz – jako mnoho jiných lidí pracujících pro orgány EU. Zajímalo by mě, zda si předsednictví a Rada uvědomují bezcennost tohoto dokladu v členských státech.

Zažil jsem nesmírně obtížnou situaci v Nizozemsku, když jsem se vracel ze služební cesty v Africe ve věci tohoto Parlamentu. Vím o dalším poslanci – britském poslanci –, který měl problémy v Dublinu. Opravdu je třeba našim vlastním členských státům vysvětlit, že tohle je cestovní doklad Parlamentu, Komise a Unie a že by měl být plně respektován. Ti, kteří se zabývají úpravou cestování na letištích a v přístavech, by měli být plně informováni o hodnotě tohoto dokladu.

Chci vás požádat, abyste tuto otázku projednali se všemi členskými státy a zajistili, aby byla uvedena do praxe, protože takový druh ochrany by se měl rozšířit na úředníky a poslance Parlamentu, kteří cestují služebně ve věci Parlamentu.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Pane předsedající, jako poslankyně EP jsem byla při několika příležitostech nucena kontaktovat velvyslanectví a konzuláty, protože byl někdo zraněn, ztracen, okraden nebo unesen nebo protože někdo tragicky zahynul. Jsem si jistá, že podobnou zkušenost mají i ostatní poslanci EP. S potěšením mohu říci, že v případech, kdy jsem mohla jednat s velvyslanectvím Irska, byla práce spolupráce vynikající. Avšak moje vlastní země nebyla zastoupena ve všech zemích a my jsme se museli spolehnout na velvyslanectví jiných evropských zemí.

Chtěla bych jen ze zkušenosti říci, aniž bych zabíhala do podrobností, že bych ráda viděla větší koordinaci, větší pomoc mezi velvyslanectvími větších zemí, které skutečně mají velvyslanectví a konzuláty v téměř každé zemi, abychom pomohli velvyslanectvím ostatních členských států s jejich voliči.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Pane předsedající, domnívám se, že to byla opět velice užitečná rozprava. Mám velké pochopení pro to, jak důležité toto téma je pro vás jako pro poslance Evropského parlamentu, protože jde o vysoce citlivou záležitost, kdy stojíte tváří v tvář očekávání svých občanů, kteří vás budou za několik měsíců volit. Takže plně chápu, s jakou péčí se věnujete této otázce a že k ní přistupujete tak kriticky.

Druhým důvodem, proč to chápu, je, že pocházím se středně velké země, České republiky, která není bývalou imperiální velmocí, proto nemá velvyslanectví ani konzulát všude ve světě. Tudíž to, co Irové a ostatní očekávají v této věci od Evropské unie, je, myslím si, velmi logické.

Ale nyní zde hovořím jménem Rady a vy musíte respektovat určité právní postavení, které máme k dispozici, a skutečností je, že rozpočet a všechny tyto otázky jsou velice důležité. A také musíme být schopni rozlišit a odlišit, co je skutečný problém na jedné straně, a co je otázka nebo problém, který jen potřebuje lépe vyjasnit.

Nebyl jsem v Bombaji a poslouchal jsem velice pozorně kritické poznámky pana Guardanse Cambóa a ostatních, kteří se zúčastnili mise Evropského parlamentu do Indie v době, kdy došlo k onomu tragickému útoku. Když jsem se včera připravoval na toto zvláštní slyšení, moje první otázka zněla: je v Bombaji španělský konzulát? Nikdy jsem tam nebyl, takže to osobně nevím. Byl jsem opakovaně ujištěn, Španělé v Bombaji konzulát mají a ti, již tam byli, to vědí. Myslím si, že to byla jednoduše otázka formální povinnosti Němců panu Guardans Cambó a jeho delegaci pomoci, pokud citujeme článek 20 a rozhodnutí jako takové.

Španělé vyslali letadlo, jak jsem byl informován, na pomoc při evakuaci svých občanů a totéž učinili Francouzi a Němci. Z nějakého, mně neznámého důvodu, pan Guardans Cambó odmítl letět zpět na palubě španělského letadla a namísto toho se vrátil francouzským letadlem.

Takže nevím. Znáám jen informace, které jsou mi k dispozici. Obecně se domnívám, že všichni sdílíme názor, že jakékoli zlepšení právního rámce je rozhodně žádoucí, proto mi dovoluje informovat vás alespoň o několika dílčích činnostech českého předsednictví zaměřených na posílení konzulární ochrany v současném právním rámci.

Například existuje projekt, jehož cílem je zahrnout do pasu sdělení, které by informovalo držitele pasu, že mohou ve třetí zemi požádat o konzulární ochranu velvyslanectví či konzulát jakéhokoli členského státu za předpokladu, že jejich země zde nemá zastoupení. Přínejmenším je to pokus vyjasnit situaci v této oblasti.

Zadruhé, předsednictví plánuje zesílit a sjednotit užívání náhradních cestovních dokladů, které by mohl vydat zastupující orgán kteréhokoli členského státu občanovi kteréhokoli členského státu v případě, že ztratil nebo mu byl odcizen pas.

A do třetice, předsednictví také zorganizuje dva konzulární semináře nebo tréninkové kurzy, aby praktickým a účinným způsobem přispěla k týmu konzulární ochrany.

Tyto akce se budou zabývat systémem CCA a budou simulovat skutečnou konzulární krizi. Trénink prakticky prověří všechny příslušné mechanismy v týmu CCA včetně spolupráce mezi všemi zúčastněnými úřady a institucemi. Tato zkušenost dokonce, prostřednictvím práce v terénu, naučí účastníky, jak se chovat a rychle reagovat v situaci extrémní psychologické a časové tísně. Nevím, zda nás tato záležitost před volbami dostatečně rozveselí, ale přinejmenším se jedná o příspěvek k této velice důležité otázce.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – Pane předsedající, smlouvy Komise neudělují žádné právo iniciativy v oblasti konzulární ochrany. V rámci svých omezených pravomocí se Komise snaží zvýšit, jak jen je to možné, účinnost občanských práv evropských občanů, viz například akční plán Komise 2007–2009.

Opakuji, že přijetí Lisabonské smlouvy by zcela jistě tuto situaci výrazně zlepšilo. Doufám, že paní Sinnottová, která se s námi podělila o svou zkušenost, využije skutečnosti, že Lisabonská smlouva by změnila situaci, a své zkušenosti k tomu, aby pomohla zorganizovat podporu Lisabonské smlouvy v Irsku.

Odsouzeníhodné události v Bombaji ukazují, že již dnes zde jasně existuje obrovská rezerva pro zlepšení, pokud máme naplnit oprávněná očekávání občanů EU.

Erika Mann (PSE). – Pane předsedající, mám jen krátké doporučení pro Radu. Velice oceňuji, co jste uvedl, ale můžete zajistit, že v případě plánované simulace přizvete ke spolupráci lidi, kteří v Bombaji skutečně byli, protože vám mohou předat mnoho podnětů?

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Písemná prohlášení (článek 142)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), písemně. – (PL) Rostoucí mobilita občanů EU vyžaduje, abychom přizpůsobili naše současné zásady konzulární ochrany novým okolnostem. Občané EU musí mít přístup k ochraně a pomoci od svých vlastních zemí, prostřednictvím jejich diplomatických misí a konzulářů (článek 3 Vídeňské úmluvy o diplomatických vztazích a článek 1 Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích), a podle ustanovení Maastrichtské smlouvy i k další diplomatické a konzulární ochraně za hranicemi Evropské unie, která pramení z jejich statutu evropských občanů. V praxi to znamená, že při pobytu ve třetí zemi, kde členský stát, jehož je dotčený občanem, nemá své zastoupení, má každý občan EU právo na diplomatickou a konzulární ochranu od kteréhokoli členského státu za stejných podmínek jako občané tohoto státu.

Bohužel kritická situace v Bombaji po loňských bombových útocích odhalila nedostatky mnoha diplomatických úřadů, co se týče praktického uplatňování rozhodnutí Společenství, jež se týkají bezpečnosti občanů EU. Desítky Evropanů, včetně delegace Evropského parlamentu, která v té době navštívila Indii, se setkaly s administrativními problémy a nepřiměřeně dlouhými čekacími lhůtami na obdržení kopií ztracených dokladů. To dokazuje, že není snadné realizovat koncept evropské solidarity.

Právo na konzulární ochranu ve třetích zemích je jedním z hlavních rysů občanství Evropské unie. Členské státy by měly udělat vše, co je v jejich silách, aby zajistily jeho řádnou realizaci a zaručily rovné zacházení a péči všem občanům EU.

Toomas Savi (ALDE), písemně. Podle článku 20 Smlouvy o založení Evropského společenství má „každý občan Unie na území třetí země, kde členský stát, jehož je občan státním příslušníkem, nemá své zastoupení, právo na diplomatickou nebo konzulární ochranu kterýmkoli členským státem za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu.“

Na konci listopadu minulého roku byl náš kolega Ignasi Guardans Cambó přítomen v Bombaji během teroristických útoků a byl svědkem několika porušení Smlouvy diplomaty některých členských zemí, jelikož občané Evropské unie byli rozlišováni a diskriminováni na základě své státní příslušnosti.

Jednání diplomatů některých členských států v Bombaji nebylo pouze porušením práv občanů EU, ale také odhalilo nedostatky v integračním procesu EU. Proto je naprosto nezbytné, aby EU prošetřila tento konkrétní případ a podnikla kroky pro to, aby se taková situace již nemohla opakovat.

Ocenil bych, kdyby Rada a Komise mohly zaručit, aby uplatňování článku 20 Smlouvy bylo důkladně sledováno a aby jakékoli jeho porušení bylo řádně prošetřeno.

14. Doba vyhrazená pro otázky (otázky Radě)

Předsedající. – Dalším bodem je doba vyhrazená pro otázky (B6-0006/2009).

Následující otázky byly položeny Radě.

Otázka č. 1, kterou pokládá **Marian Harkin** (H-1034/08)

Předmět: Malé a střední podniky

Vzhledem k tomu, že hospodářství je jednou ze tří priorit českého předsednictví, jaké konkrétní kroky Rada podnikne, aby zvýšila důvěru malých a středních podniků v tržním hospodářství s ohledem na současnou hospodářskou situaci?

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Dovolte mi úvodem říci, že si vážím otázky o malých a středních podnicích, protože během současné hospodářské krize jsou velké podniky a velké společnosti vždy dostatečně silné na to, aby lobbowały za určité úlevy, ale pro malé a střední podniky je situace mnohem obtížnější a nepochybně vyžaduje systematický přístup.

Jak víte, 1. prosince 2008 Rada přijala evropský plán hospodářské obnovy, který byl předložen Komisi 26. Listopadu 2008. V odpovědi na finanční krizi Rada podpořila stimulační opatření, který se rovná 1,5% hrubého domácího produktu, aby obnovila důvěru podniků a spotřebitelů. Navíc tento plán obsahuje konkrétní opatření na podporu malých a středních podniků, z nichž to nejvýznamnější je zaměřeno na zlepšení přístupu k financím pro malé a střední podniky a snížení administrativní zátěže.

Rada se také shodla na tom, že zlepšení v oblasti podmínek pro evropské podniky, především pro malé a střední podniky, jsou nutná jako protiváha k důsledkům krize na konkurenceschopnost a pro podporu vytváření pracovních míst.

Rada také přijala dva soubory závěrů vztahující se k poskytování podpory malým a středním podnikům v souvislosti s celkovou konkurenceschopností. Nejprve, závěry zahrnující návrhy na podporu malých a středních podniků představené ve sdělení Komise nazvaném, jak asi víte, „Mysli nejdříve v malém: zákon o malých podnicích pro Evropu“, které obsahuje akční plán stanovující prioritní opatření, která vyžadují zvláštní pozornost.

Zadruhé, závěry ze sdělení Komise nazvaného „Směrování ke klastrům světové úrovně v Evropské unii: provádění široce založené inovační strategie“. Ačkoli klastry nejsou zamýšleny pouze pro malé a střední podniky, právě ony hrají důležitou úlohu v mnoha klastrech, které byly založeny v EU.

Na svém zasedání v polovině prosince 2008 Rada schválila svůj evropský plán hospodářské obnovy a podpořila úplnou realizaci akčního plánu pro zákon o malých podnicích. Konkrétně podpořila zvýšení zásahů Evropské investiční banky ve výši 30 miliard eur na období 2009-2010, především na půjčky malým a středním podnikům, což se rovná nárůstu 10 milionů eur oproti běžným půjčkám EIB v tomto odvětví.

Rada také podpořila dočasnou výjimku na dva roky od prahu *de minimis* pro státní podporu s ohledem na částku až do výše 50 000 eur a přijetí rámce státní podpory, čehož je zapotřebí pro zvýšení podpory pro podniky, především ty malé a střední.

Rada také vyzvala k využívání zrychlených postupů pro hodnocení veřejných zakázek poskytovaných právními předpisy ES a pro snížení administrativní zátěže podniků.

České předsednictví bude i nadále pokračovat v tomto svém úsilí, protože naše hospodářství je obecně založeno na malých a středních podnicích, proto s tím máme zkušenosti. Proto se obě nadcházející zasedání Rady pro konkurenceschopnost v rámci českého předsednictví – jedno se bude konat na začátku března a jedno neformální se bude konat v Praze - budou zabývat otázkou snížení administrativní zátěže, jelikož se domníváme, že lepší předpisy jsou důležitým faktorem pro zlepšení konkurenceschopnosti, především pro malé a střední podniky, a hrají ještě významnější úlohu v době hospodářské krize.

Navíc, předsednictví se bude snažit pokročit v realizaci akčního plánu a umístit politiku malých a středních podniků do popředí zájmu společnosti a také spojit realizaci akčního plánu s národními reformními programy všech členských států.

Předsednictví bude nadále pokračovat ve zvýšeném úsilí při projednávání legislativních návrhů týkajících se malých a středních podniků, jako je nařízení o statutu evropské soukromé společnosti, které by nabídlo malým a středním podnikům formu podnikání, která by jim umožnila využít výhod svého potenciálu a vyvinout přeshraniční aktivity.

Dalším legislativním návrhem, který bych rád zmínil, je navrhovaná směrnice pro snížení sazeb DPH pro služby náročné na práci, která se bude projednávat na nadcházejícím zasedání Rady ECOFIN.

Navíc, Rada se bude zabývat přezkoumáním směrnice o opožděných platbách, která se nyní připravuje a která má zajistit, aby malé a střední podniky dostávaly svoje platby za všechny podnikové transakce včas. Opět, to je za současné situace velice důležité.

Předsedající. - Vzhledem k tomu, že nám již nezbyvá příliš času, navrhuji, aby Rada odpověděla na všechny doplňující otázky zároveň. Jak víte, mohu přijmout pouze dvě doplňující otázky kromě původní autorovy. V tomto případě jsem zvolil dvě z pěti předložených otázek na základě kritéria výběru různých politických skupin a národností. Poslanci, které jsem vybral, jsou Philip Bushill-Matthews a Silvia-Adriana Țicău.

Olle Schmidt, autor. – Normálně hovořím ve svém mateřském jazyce, ale vzhledem k tomu, že zde stojím místo Marian Harkinové, pokusím se hovořit svou lámanou angličtinou. To je společný jazyk tohoto Parlamentu.

Zmínil jste, pane ministře, administrativní zátěž a cíl jejího snížení o 25% do roku 2012. Skutečně si myslíte, že jde o ambiciózní cíl? Nemohli bychom udělat více a mohl byste být konkrétnější v tom, co se dosud vykonalo? Jaké jsou vaše cíle? Nemohl byste například říct 25% do roku 2010? To by bylo ambiciózní.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – Zmínil jste přezkoumání směrnice o opožděných platbách, což je, myslím si, extrémně důležité. Avšak byl jsem znepokojen, že doba vyhrazená pro konzultace o této otázce skončila na konci srpna, těsně před vypuknutím skutečné finanční krize. Kdyby byla bývala doba pro konzultace prodloužena, mohli jsme se dle mého názoru dopracovat k přímějším odpovědím jako základu pro lepší přezkoumání směrnice. Nemělo by cenu zvážit, zda bychom neměli umožnit další krátkou dobu pro konzultace, abychom získali co možná nejaktuálnější informace, ze kterých bychom poté mohli vycházet při přezkoumání?

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Ráda bych se zeptala Rady na evropský plán hospodářské obnovy. Tento plán poskytuje částku 30 miliard eur pro malé a střední podniky. Komise nám radila, abychom udělovali granty podle zásady „kdo dřív přijde, ten dřív bere“.

Rád bych se zeptala Rady na opatření, která přijímá, aby si všechny členské státy mohly vytvořit národní programy na podporu svých malých a středních podniků, aby tyto podniky získaly k těmto fondům přístup.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Budu se snažit. K první otázce o cílech snížené administrativní zátěže, moje země, s několika podobně smýšlejícími zeměmi, již zahájila tento proces s předstihem. Společně s Nizozemím a některými dalšími zeměmi máme národní cíl 20% snížení do roku 2010. Budeme muset počkat, zda budeme schopni učinit do roku 2012 víc.

Komise oznámila plán na konec ledna 2009, který objasní, jak zajistíme, aby byly všechny návrhy potřebné pro 25% snížení administrativní zátěže na úrovni Společenství předloženy před koncem roku 2009. Na návrhy předložené během první poloviny tohoto roku v této oblasti bude reagovat Rada pod stávajícím předsednictvím, takže se tomu rozhodně budeme věnovat. Tento proces zhodnotíme během jarního zasedání Evropské rady. Věřím, že budeme schopni jednat tak důkladně, jak jen to půjde. Právě to chce předsednictví učinit..

Co se týče směrnice o opožděných platbách, Komise plánuje uveřejnit svůj návrh na konci února 2009. Předsednictví začne o této otázce diskutovat v přípravných orgánech Rady.

Poslední otázka, kterou jsem přeslechl, se vztahovala k evropskému plánu obnovy. Šlo konkrétně o výši možné půjčky Evropské investiční banky. Věřím, že malé a střední podniky budou schopny konkurovat ostatním velkým odvětvím. Před hodinou jsme měli významnou rozpravu o automobilovém průmyslu, takže se domnívám, že obecným přáním jistě je, aby z něj mohly těžit i malé a střední podniky.

Předsedající. - Otázka č. 2, kterou pokládá **Manuel Medina Ortega (H-1035/08)**

Předmět: Podmínky pro novou dohodu o světovém obchodu

Uvážíme-li zastavení multilaterálních obchodních jednání z Dohy v létě minulého roku a dohody dosažené skupinou G-20 na summitu ve Washingtonu v listopadu minulého roku, domnívá se Rada, že jsou zde podmínky pro to, aby Evropská unie učinila nové návrhy o obchodu, které by vyhovovaly rozvojovým zemím?

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – V reakci na otázku pana Medina Ortegy, která se vztahuje k WTO, se domnívám, že jde o důležitou otázku. Všichni jsme četli zprávy ze světového hospodářského fóra v Davosu – a někteří se jej dokonce aktivně zúčastnili – a slyšeli nedávné komentáře Pascala Lemyho a jiných. Není pochyb, že zde panuje strach z rostoucího protekcionismu, takže jsme si všichni velice dobře vědomi složitých úkolů, které před námi leží.

Rád bych upozornil na to, že 15. listopadu minulého roku členové skupiny G-20 zdůraznili význam vytvoření podmínek pro dohodu do konce roku 2008, který je již za námi. V této souvislosti delegace členů WTO, včetně Evropské komise jménem EU, zintenzivnily svoji práci v Ženevě s cílem poskytnout politický impuls.

Bylo vykonáno mnoho práce a snahy vyústily v nové přezkoumání textů výborů NAMA a AGRI. Navíc s ohledem na současný politický a hospodářský vývoj uvedla Evropská rada v polovině prosince minulého roku ve svých závěrech, že podporuje cíl letos dosáhnout dohody, v rámci WTO, o podmínkách vedoucích k uzavření jednání kola z Dohá s ambiciózní globální a vyváženou zprávou a výsledkem.

Rada i Komise byly připraveny na konstruktivní účast EU na ministerských jednáních, pokud by byla svolána. Nicméně 12. prosince 2008 generální ředitel WTO Pascal Lemy na neformální schůzce představitelů delegací naznačil, že ministry za účelem dokončení pravidel do konce roku nesvolá, protože dosud nejsou příhodné podmínky pro ministerské setkání, navzdory intenzivním konzultacím.

Cílem rozvojové agendy z Dohá je dosáhnout transparentní liberalizace obchodu na multilaterální úrovni, která s sebou přinese dlouhodobé výhody a výrazné oživení světového hospodářství, především pro rozvojové země, kvůli rozvojově orientované povaze tohoto kola.

Proto navzdory skutečnosti, že nebylo možné jednání dokončit do roku 2008, Rada zůstává i nadále zaměřena na multilaterální obchodní systém a na dosažení ambiciózního, vyrovnaného a komplexního výsledku kola jednání WTO z Dohá. Má to ještě větší význam, uvažíme-li současnou hospodářskou a finanční situaci.

Ačkoli si předsednictví plně uvědomuje překážky, které stojí v cestě úspěšnému dokončení celého procesu, bude nepochybně usilovat o realizaci těchto závazků prostřednictvím obnovení diskusí o rozvojové agendě z Dohá, jakmile to podmínky umožní. Bude také podporovat intenzivnější práci v rámci ostatních agend WTO, především v oblasti služeb a obchodních aspektů práv k duševnímu vlastnictví.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Děkuji, pane úřadující předsedo Rady, za tuto odpověď, kterou považuji za velmi obsáhlou. Nicméně rád bych panu úřadujícímu předsedovi Rady připomněl, že kolo jednání z Dohá mohlo být uzavřeno v létě 2008, ale nebylo možné dosáhnout dohody kvůli některým zemím BRIC, které nebyly ochotny udělat sebemenší ústupek.

Vezmeme-li v potaz, že země BRIC sehrály větší úlohu na setkání ve Washingtonu, je možné, že předchozí neochota těchto zemí udělat ústupek byla způsobena pocitem, že hrají druhotnou roli, zatímco na setkání ve Washingtonu měly prioritu. Má předsednictví Rady nějaké informace o tom, zda země BRIC, jako důsledek závazků z Washingtonu, jsou nyní ochotny přijmout aktivnější úlohu a přispět k úspěšnému výsledku kola jednání z Dohá?

Syed Kamall (PPE-DE). – Zajímalo by mě, jako dodatek k této otázce, zda, pokud se podíváme na nové návrhy Evropské unie nebo kdyby Evropská unie měla přijít s novými návrhy, souhlasí s tím, aby takové návrhy zahrnovaly opatření na odstranění nespravedlností společné zemědělské politiky, abychom mohly znovu zahájit jednání o nezemědělském přístupu na trh a poté jednání o službách, které odpovídají 70% HDP EU. Souhlasil by také s tím, že je načase, aby Evropská unie ukázala opravdové odhodlání k volnému obchodu?

Gay Mitchell (PPE-DE). - Rád bych se pana ministra zeptal, zda jeho pozornosti neunikly prvky protekcionismu v plánu obnovy ve Spojených státech, především jak byly předloženy poslanci Poslanecké sněmovny a Senátu, a zda jménem Rady sdělil znepokojení Evropské unie nad těmito kroky americké administrativě.

To není dobrá předzvěst nových jednání kola z Dohá. Mohl by zajistit, aby se americký Kongres dozvěděl o našem znepokojení předtím, než tuto právní úpravu schválí?

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Myslím si, že všichni víme, kde je problém. Problém není v Evropské unii. Myslím si, že Evropská je velice nakloněna dokončení kola jednání z Dohá a my jsme pro to za posledních pár let učinili všechno, co bylo nezbytné, a téměř, téměř jsme to dokázali.

V čem tedy spočívá problém? Nejprve musíme počkat na vládu USA a i když již došlo k některým schůzkám, některé nás teprve čekají a nezbyvá než počkat, zda bude vláda USA i nadále nakloněna liberalizaci obchodu. Můžeme mít určité pochybnosti o rychlém přístupu za současných okolností. Další země, se kterou je třeba o tom jednat, je Indie, kterou, jak víme, na jaře čekají volby.

Proto bych tomu jako představitel Rady, který pochází z malé nebo střední země, která má tradičně otevřené hospodářství, rád vyjádřil podporu a rád bych řekl, že naším hlavním cílem je dokončit jednání úspěšně a co nejdříve, ale bohužel musíme být také realističtí a já vám nemohu slibovat vzdušné zámky.

Optimistický scénář je následující: jasné kladné sdělení ze setkání skupiny G-20, které se bude konat v Londýně na začátku dubna, a poté naplnění a realizace závazku, po němž by mohla následovat schůzka ministrů v Ženevě v červnu nebo červenci. Tam by mohla být uzavřena pravidla pro zemědělství a nezemědělský přístup na trh. To je to, v co všichni doufáme. Budeme tvrdě pracovat, abychom toho dosáhli, ale uvidíme, až se zde sejdeme na konci našeho předsednictví, zda jsme byli úspěšní, či nikoli.

Předsedající. – Otázka č. 3, kterou pokládá **Silvia-Adriana Țicăuová** (H-1038/08)

Předmět: Opatření na zlepšení energetické účinnosti budov

Rada si dala za cíl dosáhnout 20% snížení emisí skleníkových plynů a 20% zvýšení energetické účinnosti do roku 2020 s tím, že 20% použité energie bude pocházet z obnovitelných zdrojů. Čtyřicet procent celkových emisí skleníkových plynů způsobují budovy. Zlepšení energetické účinnosti budov by mohlo emise skleníkových plynů výrazně snížit. V listopadu Komise navrhla přezkoumání směrnice o energetické účinnosti budov.

Uvážíme-li, jak důležitá je energetická účinnost budov pro občany, a vezmeme-li v potaz snížení účtů za elektřinu a topení, může Rada říci, jak vysoký stupeň priority bude této oblasti udělen v období od ledna do dubna 2009?

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Rád bych poděkoval paní Țicăuové za otázku, která je také příhodná. Bydlení neboli otázka zvyšování energetické účinnosti a závazek ji zvýšit o 20% do roku 2020 musí být brány vážně.

Rada sdílí názor, že návrh přepracované směrnice o energetické účinnosti má zásadní význam pro dosažení cílů Společenství, jež jsou zaměřeny na zvýšení energetické účinnosti, obnovitelné energie a snížení emisí skleníkových plynů. Nedávná plynová krize znovu odhalila zranitelnost EU kvůli její energetické závislosti. Pokud chceme úspěšně dosáhnout ambiciózního cíle snížení a přitom nezvýšit rizika energetické bezpečnosti, musíme přijmout sérii krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých opatření, která naši energetickou závislost sníží.

Zvýšení energetické účinnosti budov je rozhodně jedním z nejdůležitějších. Proto předsednictví začíná zkoumat tento návrh směrnice na úrovni pracovní skupiny. Cílem tohoto přezkoumání je odhalit nedostatky návrhu. Očekáváme, že nejdříve bude předložena k projednání otázka rozsahu směrnice. Tato otázka má největší význam, nejen ve vztahu k možným úsporám energie, ale také s ohledem na administrativní zátěž domácností. Proto české předsednictví v příštích měsících dohlédne na intenzivní pokračování této práce. Vedu pravidelné debaty s Martinem Bursíkem, svým kolegou ve vládě a ministrem životního prostředí, který předsedá příslušné Radě.

Rada bude také pečlivě sledovat práci Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku v této oblasti. Pro vaši informaci, po skončení této doby vyhrazené pro otázky mám schůzku s předsedou Výboru. Předsednictví je zavázáno co nejrychleji pokročit s cílem brzkého přijetí této směrnice. Za tímto účelem plánuje předložit zprávu o pokroku Radě ve složení pro dopravu, telekomunikace a energetiku v polovině června. Přijetí závěrů Rady ohledně Druhého strategického přezkumu energetiky je naplánováno na první zasedání Rady ve složení pro dopravu, telekomunikace a energetiku, které se bude konat 19. února a které připraví vstupní informace pro březnové zasedání Evropské rady.

Budeme také věnovat patřičnou pozornost nedávnému sporu mezi Ukrajinou a Ruskem a jeho důsledkům. Povedeme debatu o politice o návrhu směrnice Rady o ropných zásobách. Tudiž celkově řečeno, Rada považuje za důležité, aby byla nejvyšší prioritou dána dokončení jednání s Evropským parlamentem o třetím legislativním balíčku o vnitřním trhu s energií v průběhu nadcházejících měsíců. Rada rovněž připomíná, že bude energetickou účinnost řešit v souvislosti s širší otázkou energetické bezpečnosti, ochrany životního prostředí a samozřejmě s ohledem na posouzení druhého strategického přezkumu energetiky.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Ráda bych, abyste věděli, že ve své zprávě hodlám navrhnout zřízení evropského fondu pro energetickou účinnost a obnovitelnou energii, aby se zvýšily veřejné a soukromé fondy pro realizaci konkrétních projektů na podporu energetické účinnosti napříč EU, a byla bych ráda, kdyby mě Rada v této důležité iniciativě podpořila.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Energetická účinnost budov může přímo vést k úsporám pro evropské spotřebitele. Řešení vidím v celoplošném zavedení automatizovaných spotřebitelských inteligentních měřicích systémů a systémů poskytujících přehled okamžité energetické spotřeby, včetně systémů pro použití v domácnostech.

Co může Rada udělat pro realizaci tohoto řešení? Jaký časový plán považujete za realistický? Může Rada přimět Evropský technologický institut v Budapešti, aby se zabýval problémem energetické účinnosti budov?

Colm Burke (PPE-DE). – Proběhla v Radě nějaká diskuse o tom, jak přimět členské státy poskytovat finanční pobídky pro zvýšení energetické účinnosti, především pro starší občany? Na jedné straně by to zvýšilo energetickou účinnost, na straně druhé vytvořilo pracovní místa.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Plně sdílím názor, že energetická účinnost je důležitým nástrojem jak pro ekologické otázky tak pro potřebu energetické bezpečnosti.

Ve skutečnosti o tom právě diskutujeme v mé zemi - a nyní na chvíli vystoupím ze své předsednické role – a považujeme v Praze za velice důležitá dvě opatření. Ostatní jsou také významná, ale buď v dlouhodobém horizontu nebo nemají tak velký dopad. Jedním je bydlení a energetická účinnost. Druhým je jaderná energie, ale vím, že pro některé členské státy to je citlivá otázka. To jsou nejdůležitější opatření v boji proti změně klimatu a při řešení energetické bezpečnosti. Proto je velikou výzvou dnešní doby najít patřičné nástroje na podporu energetické účinnosti a s tím spojená otázka bydlení.

Rád bych se zabýval otázkou financování. Evropský fond pro regionální rozvoj, jak navrhla Komise, by mohl být využit k nalezení zdrojů pro investice do bydlení a energetické účinnosti, takže to je jeden nástroj, který bude nyní k dispozici, také v rámci plánu obnovy.

Další možností pro země jako Rumunsko – vím to ze své vlastní země - je využít systému obchodování s emisemi v rámci současného Kjótského protokolu, takže je možné použít příjmy z tohoto systému.

Myslím si, že ty nástroje máme. Co se týče této nové směrnice, budeme považovat rozpravu o rozsahu této směrnice za nejdůležitější. My v českém předsednictví, ve spolupráci s nadcházejícím švédským předsednictvím, pro něž je to prioritou, se budeme samozřejmě snažit udělat vše, co je v našich silách, a nevyplývat příliš mnoho času.

Předsedající. – Otázka č. 4, kterou pokládá **Colm Burke** (H-1040/08)

Předmět: Energie, vnější vztahy a hospodářství v rámci českého předsednictví

S ohledem na uvedené priority předsednictví pro období jeho funkce, může prosím předsednictví blíže specifikovat, jak plánuje začlenit tyto tři priority v podobě konkrétních iniciativ? Mám na mysli konkrétně diskuse s partnery východního strategického energetického koridoru, který by mohl sloužit k zabezpečení energetické bezpečnosti a hospodářské konkurenceschopnosti EU do budoucna.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Rád bych poděkoval panu Burkeovi za jeho otázku týkající se plánů v oblasti jižního koridoru a setkání během probíhajícího českého předsednictví. Postaráme se o to, aby byly tyto tři priority – energie, vnější vztahy a hospodářství - plně začleněny a propojeny a zaměřeny na konkrétní iniciativu, to je jedna z nich. Budeme se především soustředit na cíl zajištění spolehlivých zdrojů energie prostřednictvím vývoje mnoha styků v oblasti energie se třetími zeměmi a regiony a prostřednictvím spolupráce vedoucí k větší rozmanitosti energetických zdrojů a také tranzitních tras.

Předsednictví plánuje v této práci pokračovat na základě prvků obsažených ve sdělení Komise o druhém strategickém přezkumu energetiky. Rada hodlá zaujmout závěr k tomuto sdělení v únoru a v lednu 2009 bude energetická bezpečnost hlavním tématem Evropské rady.

Jako součást tohoto úkolu je naplánován velký počet setkání se třetími zeměmi nebo organizacemi ze třetích zemí. Tato setkání se budou týkat buď výhradně tématům souvisejícím s energetikou nebo se budou věnovat energiím v rámci jiných otázek. Co se týče konkrétní diskuse o energetických strategických koridorech, na něž odkazuje vážený pan poslanec, předsednictví organizuje následující setkání. Nejdůležitější jsou, zaprvé, mezinárodní konference o investicích týkající se ukrajinské plynové tranzitní sítě, která se bude konat Bruselu

23. března 2009. Zadruhé, tzv. summit „Jižní koridor“, který plánujeme zorganizovat společně s akcí východního partnerství; ten se bude konat v Praze na začátku května. Cílem takového setkání je zahájit vzájemně prospěšný dialog mezi EU a tranzitními a produkujícími zeměmi z regionu Kaspického moře. To by mělo vést k větší rozmanitosti tras, dodavatelů a zdrojů dodávek energie, a tak posílit energetickou bezpečnost EU. Jedním z konkrétních projektů je podpora projektu Nabucco.

Otázka strategického energetického koridoru bude pravděpodobně projednána také během zasedání Stálé rady partnerství EU–Rusko pro energetiku, které také proběhne v rámci českého předsednictví, nejspíše v květnu, jako zahájení summitu mezi EU a Ruskem, které plánujeme na 22. května 2009. Význam strategických energetických koridorů, na něž poukázali vážení poslanci, ještě posílil ukrajinsko-ruský spor o plyn na začátku ledna.

Rada na svém výjimečném zasedání 12. ledna 2009, které bylo věnováno této události, přijala závěry představující různá opatření, jež mají být přijata v krátkodobém, střednědobém a dlouhodobém časovém horizontu. Předsednictví se bude snažit zajistit, aby byla tato opatření řádně a konkrétně uplatňována jako součást vysoké priority, kterou předsednictví otázce energetické bezpečnosti přikládá.

Colm Burke (PPE-DE). – Rád bych poděkoval panu úřadujícímu předsedovi Rady za jeho obsáhlou odpověď. Tato otázka byla vlastně položena předtím, než došlo ke sporu mezi Ukrajinou a Ruskem. Měl jsem pocit, že by k němu mohlo v té době dojít. Chtěl bych se zeptat pana předsedy na toto: v rámci Lisabonské smlouvy jsme hovořili o společné energetické politice. Možná by, jako úřadující předseda Rady, mohl naznačit v hlavních rysech svůj názor na zlepšený soubor nástrojů, který Lisabonská smlouva poskytuje pro vyřešení těchto problémů v budoucnu, a na výhody přijetí celého Lisabonského přístupu a smlouvy.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Děkuji vám za vysvětlení této velmi důležité otázky. Zajímalo by mě, jak Česká republika, jako předsedající země, nahlíží na projekt *Nord Stream*, který má kladné i záporné stránky, a jak víme, panují určité obavy o jeho dopadu na životní prostředí. Proto, jako začínající předsednictví, jak tento projekt hodnotíte? Děkuji vám.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Rád bych zjistil, zda zde existuje iniciativa v Radě ECOFIN a na straně pana komisaře Kovácse, aby byl v celé Evropě zaveden odpis progresivní daně pro připravované projekty v oblasti energetiky, jako je ropovod Nabucco nebo výstavba nových elektráren, za účelem vytvoření pobídek a tím posunutí těchto strategických iniciativ kupředu.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Všechny tyto otázky se týkají témat, o kterých v současnosti diskutujeme téměř denně. Co se týče Lisabonské smlouvy, všichni víme, že obsahuje formulace o solidaritě, které by měly pomoci posílit právní rámec pro lepší spolupráci v oblasti energetiky v rámci EU. To je jedna stránka věci.

Zároveň se domnívám, že jsme se během současné krize v některých ohledech poučili. Jedna věc je solidarita jako politický slogan. Druhá věc je nutnost rychle reagovat v době krize a reagovat, například, na obtížnou situaci, kterou jsme zažili v Bulharsku nebo na Slovensku během krize. Proto musíme zlepšit propojení v oblasti dodávek plynu zvláště ve střední a východní Evropě. Potřebujeme kompresor na ropovodu, abychom mohli otočit proud. Například moje země jej má, protože provedla modernizace a investovala do této oblasti, ale Slovensko nikoli.

To mě přivádí k druhé otázce, zdali existuje nějaký investiční program na pokrytí krátkodobých a střednědobých potřeb – ano, existuje. Ve skutečnosti jsme dnes měli schůzku s příslušnými předsedy Rozpočtového výboru, Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku a Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova, protože z loňského roku máme k dispozici ušetřených 5 miliard eur a bylo schváleno v rámci evropského plánu hospodářské obnovy rozdělení těchto prostředků mezi některé projekty týkající se infrastruktury. Jak navrhla Komise na konci minulého měsíce, mělo by 3,5 z 5 miliard eur putovat na projekty týkající se propojení, které by se mohly uskutečnit v příštích dvou letech, 2009 a 2010, v oblasti plynu, propojení elektrické rozvodné sítě a propojení plynu s pobřežními větrnými turbínami na severu Evropy.

Takže ano, plán existuje a co se týče mého názoru na *Nord Stream*, probíhá diskuse, jak všichni víme. Domnívám se, že jednou z lekcí, které nám uštědřila krize mezi Moskvou a Kyjevem, je, že bychom měli mít prostředky k vyřešení těchto problémů pro případ, že se budou opakovat, jak s ohledem na Rusko, tak na Ukrajinu.

Máme k dispozici projekt Nabucco, jenž by nám měl umožnit přivádět do Evropy plyn z jiných zemí než z Ruska, jinými slovy z Kaspické nížiny. Ale také bychom měli být schopni rozvíjet tranzitní trasu plynu do

Evropy tak, aby neprobíhala jen jednou zemí. Myslím, že v tomto ohledu nám Ukrajina slouží jako jediný pevninský dodavatel.

Panují určité obavy ohledně možného dopadu na životní prostředí. Některé členské státy kladou tuto otázku, takže není žádným tajemstvím, ale domnívám se, že nakonec budeme potřebovat jak různé trasy, tak dodavatele.

Předsedající. – Otázka č. 5, kterou pokládá **Avril Doyle** (H-1044/08)

Předmět: Kontrola tabáku a odvykání kouření

Rámcová úmluva WHO o kontrole tabáku je první mezinárodní dohodou podepsanou a ratifikovanou Evropskou unií a všemi členskými státy kromě jednoho, České republiky. Vzhledem k tomu, že Česká republika povede diskuse o této úmluvě, co plánuje české předsednictví učinit pro ratifikaci této úmluvy ve své vlastní zemi?

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Dívám se na Avril Doyleovou a ptám se sám sebe, zdali jsem skutečně ten správný člověk, který má na tuto otázku odpovídat. Naposledy, když jsme o tomto tématu hovořili, bylo to na jediném místě této budovy, kde mohu jako silný kuřák kouřit. Předpokládám, že jste si toho všimli, a to je jeden z důvodů, proč mám nyní povinnost odpovědět na vaši otázku. Moje matka mi vždycky radila, abych vždy mluvil pravdu, takže teď stojím před dilematem: přecíst to, nebo říct svůj názor.

Ale využiji této příležitosti a začnu na osobní rovině. Patřím k 30% menšině v Evropě: jsem silný kuřák a v této budově se cítím velmi diskriminován. Žádám vás jako soukromá osoba, nikoli jménem Rady, abyste zajistili lepší podmínky pro utišení našeho zlovyku. Ale nyní vám musím odpovědět na otázku.

Tato otázka se týká stádia ratifikačního procesu v České republice. Mohu vás ujistit, že ratifikační proces této rámcové směrnice v České republice probíhá. Probíhá od roku 2003 a pokračuje novým pokusem o schválení této směrnice v českém parlamentu. Nová česká ministryně zdravotnictví – která, jako její předchůdce, kouří – připravila nový návrh zaměřený na obnovení ratifikace a po projednání různými orgány se tento návrh velice brzy dostane do rukou parlamentu.

Pokud získáme dostatek hlasů v Parlamentu, ratifikační proces by měl být ukončen. Mohu vás ujistit, že v Senátu to není snadné, protože naši senátoři cestují po Evropě a čelí stejnému problému jako já v této budově. Ale myslím si, že důležitá je jedna věc: aby byly právní předpisy plně prováděny, tak aby se všechny zákony řídily těmi závazky, které jsou součástí úmluvy.

Co se týče našeho přístupu v rámci předsednictví: další formální schůzkou v rámci úmluvy o kontrole tabáku bude třetí schůzka mezinárodního jednacího orgánu o protokolu o nezákonném obchodu s tabákovými výrobky. Zde je naše země, stejně jako předsednictví, plně odhodlána bojovat proti nezákonnému obchodu s tabákovými výrobky. Tato schůzka se uskuteční od 28. června do 5. července v Ženevě, takže si ji svým způsobem rozdělíme s našimi přáteli ze Švédska, protože v té době budeme my, Češi, předávat předsednictví našim kolegům ve Stockholmu. To je jádrem mé odpovědi.

Avril Doyle (PPE-DE). – Chtěla bych poděkovat panu úřadujícímu předsedovi. Nerada bych, aby se kvůli mé otázce cítil paranoidně. Byla koneckonců položena v prosinci minulého roku.

Jsem proti kouření, nikoli proti kuřákům. Všichni se shodneme na tom, že potřebují veškerou dostupnou pomoc: náhradní nikotinové terapie apod. Ale musíme si uvědomit škodu, kterou způsobuje pasivní kouření těm, kteří kouření neholdují, tak to prosím na tomto místě neberte osobně.

Můžete mi zaručit, že do konce českého předsednictví ratifikujete tuto rámcovou úmluvu – ano, nebo ne? Mělo by velký význam, kdybyste mi to mohl zaručit. Koneckonců, cigarety jsou jediným legálním výrobkem v našich obchodech, který, je-li používán podle návodu, způsobuje smrt jednoho ze dvou spotřebitelů. Jsou skutečně úžasně.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Děkuji vám pane úřadující předsedo Rady za upřímnost. Citoval jste svoji matku, nuže, mohu vás, jako matka, soucítící s vaší zoufalou situací zde v budově, naléhavě požádat, abyste přestal kouřit? Kdybyste byl v Irsku, musel byste ven na mráz.

Moje otázka zní: uvažoval jste někdy o tom jít příkladem, zbavit se tohoto zlovyku a podpořit vaše senátory, aby vás následovali?

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Abych uzavřel tuto poněkud neobvyklou večerní rozpravu, moje matka kouřila v těhotenství, a přesto tady stojím, jako místopředseda vlády České republiky, a můj bratr a sestra jsou také oba ve velmi dobré kondici. Moje žena také kouřila a stále kouří. Máme tři krásné, velice inteligentní děti – tak to je můj soukromý názor.

Pozoruji, že tato otázka vzbuzuje v Irsku velkou pozornost, a vím, že jste přijali určitá opatření. Datum ratifikace je v rukou poslanců českého parlamentu a senátorů. Parlament má svrchovanou moc.

Ve své zemi nyní bojuji o co nejrychlejší ratifikaci Lisabonské smlouvy. Během rozpravy o Lisabonu se mě často naši senátoři ptají, zda přijetí Lisabonské smlouvy povede k zachování jejich svobody kouřit na některých veřejných místech.

Takže stojím před velkým dilematem. Co je důležitější: toto, nebo Lisabonská smlouva? Ale mohu vás ujistit, že vláda udělá vše, co je v jejích silách, aby dosáhla ratifikace obou smluv. Obě jsme podepsali a povinností vlády je udělat vše, co je v jejích silách.

Předsedající. – Otázky, které nebyly pro nedostatek času zodpovězeny, budou následně zodpovězeny písemně (viz příloha).

Předsedající. - Tím končí doba vyhrazená pro otázky Radě.

(Zasedání bylo přerušeno v 19:15 a pokračovalo ve 21:00.)

PŘESEDÁJÍCÍ: PAN ONESTA

Místopředseda

15. Dramatické dopady bouře “Klaus” přes jižní Evropu (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem na pořadu je sdělení Komise o dramatických dopadech přechodu bouře „Klaus“ přes jižní Evropu.

Androulla Vassiliou, členka Komise – Pane předsedající, Evropská Komise by chtěla vyjádřit svoji lítost nad zmařenými životy, které má na svědomí bouře Klaus, a popřát upřímnou soustrast francouzským, italským a španělským rodinám, které ztratily své blízké. Je to opravdu lidská tragédie, která měla drtivý dopad na lidské životy, domovy i podniky. Je to také ekologická katastrofa.

I když měla tato bouře extrémní sílu, postihla pouze úzký pás území a vnitrostátním zdrojům se podařilo na katastrofu okamžitě zareagovat.

Z tohoto důvodu nebyl aktivován mechanismus civilní ochrany Společenství. Nicméně monitorovací a informační středisko Komise bylo v úzkém kontaktu s postiženými členskými státy od první chvíle, kdy byla bouře předpovězena.

Ostatní členské státy byly zpraveny o situaci a připravovaly se na poskytnutí pomoci postiženým oblastem. Například Česká republika sama od sebe nabídla svoji pomoc.

Komise nyní spolupracuje s orgány postižených členských států, aby zvolila možnosti podpory EU. Tyto možnosti zahrnují Evropský fond solidarity nebo změnu plánu strukturálních fondů a fondů pro rozvoj venkova.

Bouře Klaus je nepříjemnou připomínkou toho, že přírodní katastrofy představují rostoucí hrozbu pro všechny členské státy EU. V letech 2000 a 2002 postihly ničivé povodně střední Evropu, v roce 2007 Spojené království a v minulém roce Rumunsko a další země EU. Vlna veder v roce 2003 si vyžádala desítky tisíc obětí. V letech 2003 a 2007 zpustošily požáry lesy v Portugalsku a Řecku. Tyto události nám ukazují, jak změna klimatu pravděpodobně ovlivní budoucnost EU, jelikož jak se klima mění, můžeme očekávat extrémnější povětrnostní jevy.

Členské státy a Společenství musí spojit své síly, aby zabránily živelním katastrofám, omezily jejich dopady a zlepšily schopnost Unie řešit situaci v případě katastrofy.

Komise brzy přijme sdělení na téma „přístup Společenství k prevenci přírodních a člověkem zaviněných katastrof“. Těšíme se na zpětnou vazbu ze strany Parlamentu týkající se předložených myšlenek.

Komise by také ráda zdůraznila, jak důležité je přikročit k přezkoumání nařízení o fondu solidarity. Tento návrh pomůže zvýšit úroveň prostředků pomocí zálohových plateb a zahrnuje jednoduchá kritéria pro rychlejší aktivaci tohoto fondu. Zatímco Parlament z velké většiny podpořil tento návrh Komise, v Radě nedošlo k žádnému pokroku.

Tyto iniciativy přispívají k utváření skutečné evropské politiky řízení katastrof a Komise doufá, že Evropský parlament bude i nadále podporovat její snahy o posílení schopnosti EU zvládat přírodní a člověkem způsobené katastrofy.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PANÍ KRATSA-TSAGAROPOULOU

Místopředsedkyně

Christine De Veyrac, jménem skupiny PPE-DE. – (FR) Paní předsedající, hovořím také jménem svého kolegy, Alaina Lamassourea. V listopadu 1999 jsem si zde v tomto Parlamentu vzala slovo poté, co se jihozápadní Francií přehnala bouře, aby vyzvala k evropské solidaritě, když rozsáhlé přírodní katastrofy ničí naše země. Před deseti lety mi bylo řečeno, že neexistuje evropský fond, který by našim spoluobčanům v takové době nouze pomohl.

Od roku 1999, zatímco přírodní katastrofy bohužel v Evropě i nadále způsobovaly smrt a obrovskou škodu, byly akce Evropské unie naštěstí v roce 2002 posíleny vytvořením fondu solidarity EU, z iniciativy Komise a pana Barniera. Tento fond nám umožňuje podniknout rychlé a účinné kroky pomocí pružného rámce.

Domnívám se, že za současného stavu musíme uvolnit tento fond, abychom pomohli postiženým oblastem, a v tomto ohledu podporuji výzvy francouzské vlády, abychom tak učinili co nejrychleji. Poznamenala jsem si, paní Vassiliouová, přání Komise záležitosti urychlit. To je bezpodmínečně nutné s ohledem na poškozenou infrastrukturu.

Také je to naprosto nezbytné v případě lesů. Tento bod bych ráda zdůraznila, jelikož tato bouře zničila mezi 60% a 70% lesů na jihu Gironde a Landes, zatímco se tento les, jeden z největších v Evropě, již stěží zotavoval ze škody způsobené v letech 1996 a 1999. Jste si vědomi toho, že zde neexistuje pojištění pro tento druh škody a lesníci jsou tváří v tvář katastrofě naprosto bez prostředků. Musíme jim ukázat naši solidaritu a pomoci jim znovu vybudovat přírodní dědictví těchto oblastí.

Závěrem mi dovoluji uctít památku obětí bouře Klaus ve Francii, Španělsku a Itálii a vyjádřit podporu jejich rodinám.

Kader Arif, jménem skupiny PSE. – (FR) Paní předsedající, paní Vassiliouová, dámy a pánové, bouře z roku 1999, která právě byla zmíněna a která postihla jihovýchodní Francii a napáchala obrovské škody, je stále hluboce vryta do naší kolektivní paměti.

Je příliš mírně řečeno, že Evropa nebyla připravena snést takovou tragédii znovu a tak brzy. Existují tací, již ji považují za ránu osudu, ale já v ní spatřuji otřesný příklad změny klimatu, o které jste právě hovořila, paní Vassiliouová, a pro niž navrhuje pouhá hrubá řešení, zatímco je zapotřebí rychlé akce. To je situace, kterou musíme řešit zodpovědně. Bohužel musíme být připraveni čelit dalším přírodním katastrofám.

24. a 25. ledna tohoto roku zabila bouře Klaus, která se přehnala jižní Evropou, 11 lidí ve Francii, 14 ve Španělsku a 3 v Itálii. Způsobila rozsáhlé škody, zničila školy a mnoho domovů, připravila tisíce lidí o elektřinu, topení, pitnou vodu a telefonní služby a zanechala určitá hospodářská odvětví v kritické situaci, což je případ dřevařského průmyslu.

Zatímco bych rád vyjádřil svou solidaritu s rodinami obětí a všech postižených a podporu místním orgánům, rád bych využil příležitosti tohoto fóra a vyzval Evropské společenství, jelikož takováto situace vyžaduje, jak již bylo řečeno, evropskou reakci a především evropskou solidaritu.

Ovšem, ve Francii byl vyhlášen stav přírodní katastrofy, což usnadní pomoc obětem katastrofy, ale to nic neubírá na skutečnosti, že je zapotřebí podniknout koordinovanou akci na evropské úrovni, která doplní úsilí členských států o ochranu občanů, životního prostředí a majetku v katastrofou postižených městech a oblastech.

Prakticky řečeno, ta spočívá primárně v centralizaci informací na evropské úrovni, aby se usnadnilo přesné zhodnocení škody. Poté musíme uvolnit nezbytné fondy na podporu místním orgánům, které čelí velkým problémům. Především bychom měli podporovat veřejné služby, které hrají výjimečnou úlohu a které zoufale

potřebujeme, abychom opravili infrastrukturu a zařízení v oblasti energetiky, dodávek vody, odpadních vod, dopravy a telekomunikací, zdravotnictví a vzdělání.

Dřívější katastrofy ukázaly, že akce na evropské úrovni je nezbytná, a umožnily, aby byla prevence přírodních rizik zahrnuta jako jeden z cílů do evropského fondu pro regionální rozvoj. Od této chvíle musí Evropa prokázat svou schopnost reagovat a proměnit solidaritu v praktická opatření. Proto doufám, ačkoli jste to právě řekli, že Komise si vezme tuto zprávu k srdci a uvolní veškeré prostředky nutné pro reakci v této naléhavé situaci, především prostřednictvím fondu solidarity EU a finančního nástroje pro civilní ochranu.

Závěrem bych rád připomněl, že podobně jako v případě požárů v Řecku v roce 2007, tato prudká bouře ukázala potřebu civilních ochranných jednotek, které by mohly být zmobilizovány ve všech krizových oblastech. Rád bych v tomto ohledu slyšel váš názor, paní Vassiliouová, stejně jako vaši odpověď na žádost Parlamentu v usnesení z 27. dubna 2006 o vytvoření evropské agentury pro sledování přírodních katastrof, která by zajistila účinnější evropskou odpověď v případě výskytu těchto nešťastných událostí.

Jean Marie Beaupuy, jménem skupiny ALDE. – (FR) Paní předsedající, paní Vassiliouová, 18. listopadu minulého roku jsem zde pronesl tato slova: „Nevíme, jaká bude příští katastrofa nebo jaký bude její rozsah, ale můžeme si být jisti jednou věcí, a to tím, že nová katastrofa brzy přijde. Až k tomu dojde, naši spoluobčané, kteří byli 50 let zvyklí sledovat budování údajně sjednocené Evropy, se otočí a zeptají se nás: Co jste udělali?“ Opakuji, to jsem řekl zde v tomto Parlamentu v listopadu minulého roku.

Zde v tomto plénu jsem v listopadu 2006, dva roky předtím, řekl víceméně totéž: „Pokud existuje oblast, v níž Evropané očekávají účinné reakce Společenství, týká se rozsáhlých přírodních katastrof.“

Řekl jsem, že to mohl vidět každý, kdykoli došlo ke katastrofám jako tsunami, a pokračoval jsem: „Proto jsem společně s mojí skupinou pro zavedení preventivních akcí a uvolnění kapacit pro rychlou reakci na následky tragédií. V této souvislosti bych vás rád upozornil na kvalitu zprávy pana Barniera, která dobře specifikuje problém a navrhuje řešení, která jsou konstruktivní, nejen co se týče účinnosti, ale i subsidiarity.“ Paní Vassiliouová, všichni jsme z této zprávy nadšení, jelikož obsahuje vysoce praktické a konkrétní návrhy. Zahrnuje dokonce rozpočtové položky a vysvětluje, že 10% fondu solidarity může poskytnout finanční prostředky. Vysvětluje velice pragmatickým způsobem, jak spolupracovat se zúčastněnými stranami v každém státě.

Díky dvanácti návrhům obsaženým v Barnierově zprávě máme všechno nezbytné pro to, abychom mohli podniknout kroky na evropské úrovni, které by pár týdnů před červnovými volbami poukázaly na užitečnost a účinnost opravdové evropské fungující solidarity.

Právě jste uvedla, paní Vassiliouová, že věříte, že získáte podporu Parlamentu. Tuto podporu jste měla a máte i nadále. Co Rada dělá, když jste řekla, že Rada je ten problém? Rada zde dnes večer není. Doufáme, že mimo tuto rozpravu vyslechne pozorně naši žádost, která není žádostí o pomoc, ani dalším vyjádřením překvapení nad nedávnou tragédií, ale žádostí o to, aby si Rada jasně uvědomila otázku, kterou jsem před chvílí položil: „Co jste udělali?“

Gérard Onesta, jménem skupiny Verts/ALE Group. – (FR) Paní předsedající, paní Vassiliouová, dámy a pánové, rád bych, abychom si na okamžik uvědomili povahu tohoto večerního ukázkového případu. Zdá se mi, že tohle děláme často, příliš často. Pokaždé dojde ke katastrofě, my se tu v Parlamentu sejdem a začneme lamentovat přirozeně o tom, že to, co se stalo, je tragédie, a pak uctíváme památku obětí.

Samozřejmě, já to dělám také jako všichni ostatní, ale nemyslím si, že naše úloha tímto končí. Naší úlohou je, jak můj kolega právě řekl, připravit se na budoucnost, protože na nás čekají další přírodní katastrofy. Řekli jsme to dnes ráno při hlasování o zprávě pana Florenze. Víme, že klima se čím dál více mění. Stoleté bouřky nyní přicházejí každých deset let a brzy budou přicházet každý rok. Pokud nejde o bouřku, jsou to povodně, a kde nejsou povodně, propukají vážné lesní požáry.

Tváří v tvář tomu všemu, co Evropa dělá? Velice dobře si uvědomuji, že Rada není schopna uvažovat nad rámec státu. Ovšem juxtapozice 27 státních rámců ještě netvoří velký kontinentální projekt. Důsledky tohoto nás sužují během každé tragédie. Je nám řečeno, abychom „vyzvali k solidaritě“, ale s využitím jakých fondů? Pamatuji si, že když jsme v rozpočtovém výboru projednávali fondy, konkrétně pro oblast klimatu, hovořili jsme o několika desítkách milionů eur. Samotná tato bouře si vyžádala 1,4 miliardy eur. Kolik budeme muset platit za pojištění, než si uvědomíme, že ochrana životního prostředí a klimatu není zátěž, ale investice do budoucna?

I dnes stále hovoříme o nutnosti mobilizovat evropské zúčastněné strany, když dojde k tragédii. Ale již jsme o tom zde v tomto Parlamentu hovořili, jak si vzpomínám, po výbuchu továrny AZF v mém městě v roce 2001. Prohlásili jsme, že musíme zvážit evropské zásahové jednotky, abychom ukázali, že v Evropě v případě lidské katastrofy není slovo solidarita jen bezvýznamným konceptem, ale že jsme schopni praktické akce. Po všech těch letech, co se stalo s těmito evropskými zásahovými jednotkami?

Byl jsem ve skutečnosti ve svém domě v Toulouse, dámy a pánové, když bouře udeřila. Nyní vím, co obnáší velká živelní katastrofa. Jestli jsem se to potřeboval dozvědět, vidím to nyní na svém vlastním zničeném domě, na dlaždicích, které byly vytrženy ze země, na stromech s vyvrácenými kořeny. Proto nyní vím, čím si tito lidé prošli: lidé, kterým se během jediné noci obrátil život v trosky.

Nicméně dokud si my zde v Parlamentu, a vy, paní Vassiliouová, a členové Komise a také nepřítomní členové z lavic Rady, které dnes večer zejí prázdnotou, dokud si neuvědomíme, že musíme pro boj s katastrofou dát k dispozici skutečné rozpočtové zdroje a že se nesmíme spokojit s prázdnými slovy, dokud neuvedeme evropskou solidaritu do praxe prostřednictvím zřízení civilních zásahových jednotek rychlé reakce v kontinentálním měřítku, budeme zde znovu a znovu, tragédii po tragédii, pouze sborově lamentovat.

Skutečná odpověď na bouři Klaus mohla přijít dnes ráno, při našich přípravách na Kodaň, a může přijít zítra, paní Vassiliouová, pokud konečně uvolníme fondy a zřídíme tyto civilní jednotky, které na evropské scéně tolik scházejí.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Paní předsedající, paní Vassiliouová, bouře pojmenovaná „Klaus“ v němčině, nebo „Nicolas“ ve francouzštině zničila osm 'départements' neboli okrsků, v mém volebním obvodu na jihozápadě Francie, především Landes, proto byly nejvíce postiženy lesy. Ekvivalent šestileté sklizně dřeva leží na zemi, to je 50 milionů krychlových metrů větrolamů a polomů na 300 000 hektarech.

První věc, kterou je třeba udělat, je vyčistit les, aby se zabránilo hnití dřeva. Je třeba zaplatit 5-10 eur za každý krychlový metr odstraněného dřeva, to znamená 500 milion eur v dané oblasti, a to je suma pomoci, kterou Francie uvedla v tisku. Poté musí být les znovu vysazen, což zanechá dvacetiletou přestávku v dřevařském průmyslu. Tento průmysl zahrnuje dřevorubce a kavárny, kde si dávají pití, přepravce, zahradníky v lesních školkách, prodejce atd.

Druhým postiženým odvětvím je chov drůbeže, ovcí a dobytka. Střechy budov byly odneseny, zvířata se ztratila a sklady krmiv byly zničeny. Vidíme, že je zapotřebí evropského fondu zemědělského pojištění proti klimatu a zdravotním rizikům. Francouzské předsednictví o něm hovořilo a české by mělo učinit totéž.

Třetí typ obětí je němý, protože se o nich nikde nehovoří: jsou to starší lidé ze zapadlých francouzských vesnic, které jsou stále bez elektřiny. Musíme vytvořit evropskou strategii „Čtvrtý věk a klima“, podobnou jako „Klima a energetika“, to znamená, musíme se vypořádat s dopadem klimatu na miliony lidí starších 80 nebo 85 let. Musíme vytvořit moderní hospodářství čtvrtého věku, abychom se dostali z krize a vyhnuli se stařecké evropské Rwandě, ke které směřujeme, hospodářství s moderním stavebním průmyslem, farmaceutickým a lékařským výzkumem a novou sítí, abychom zabránili tomu, aby Evropa měla zdravotní péči jako Gabun. A především, musíme zabránit tomu, abychom si na pozadí těchto klimatických jevů hráli na Darwina a přirozený výběr, zatímco bychom měli budovat Evropu pro život.

Maria Badia i Cutchet (PSE). – (DE) Paní předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, nejprve bych chtěla poděkovat paní komisaře za její slova solidarity.

Jak již bylo řečeno, 24. a 25. ledna postihla několik zemí na jihu Unie silná bouře s větrem dosahujícím na mnoha místech Pyrenejského poloostrova rychlosti téměř 200km/hod a současně spadlo 30% celkových průměrných ročních dešťových srážek během pouhých několika hodin.

Výsledkem této bouře byly vážné škody na majetku, službách a veřejných zařízeních, jak na venkově, tak ve městech, i rozsáhlá přerušení dodávek energie. Nejzávažnějším důsledkem však byla ztráta 11 životů v celém Španělsku následkem padajícího zdiva a nehod způsobených ostrými poryvy větru.

Jednou z nejtragičtějších událostí byla smrt čtyř dětí, ve věku mezi 9 a 12 lety, v Sant Boi de Llobregat v Katalánii, když vítr zničil sportovní halu, ve které hrály baseball.

Kromě hořekování nad ztrátou tolika nenahraditelných lidských životů a vyjadřování solidarity s truchlícími rodinami musí Evropská unie jednat, jak to již dokázala při jiných příležitostech, prostřednictvím uvolnění fondu solidarity nebo jiného vhodného fondu na opravu hmotných škod zaviněných touto přírodní katastrofou.

V Katalánii bylo postiženo dvacet tisíc hektarů lesa, z nichž 75 % bylo vážně nebo velmi vážně poškozeno. Je třeba jednat, abychom snížili budoucí riziko požáru; tento úkol musí být samozřejmě dokončen před létem.

Navíc mnoho různých sutin a trosek skončilo v řekách, potocích nebo jiných vodních zdrojích. To může zablokovat vodní proud a může vzniknout riziko místních záplav.

S ohledem na tyto a mnohé jiné dopady a s vědomím skutečnosti, že dosud nemáme s konečnou platností vyčíslenou hmotnou škodu, což samozřejmě Španělsko udělá v rámci své žádosti o pomoc z fondu, jsme toho názoru, že Evropská komise by měla těmto oblastem pomoci vrátit se k normálnímu životu. Tím by se doplnilo obrovské veřejné úsilí v postižených členských státech a upřednostnila náprava těchto vážných škod s cílem co nejdříve obnovit podmínky pro život a hospodářskou stabilitu v těchto oblastech. Postižené oblasti čelí poklesu hospodářské činnosti, zhoršení životního prostředí, ztrátě zemědělské výroby, zastavené činnosti mnoha podniků, masivním ztrátám stromů apod.

Vzhledem k charakteru a dopadům této bouře žádám, aby Komise dala tyto fondy k dispozici co nejdříve. Jsou určeny především pro případ přírodních katastrof s vážnými dopady na život, životní prostředí a hospodářství členského státu nebo regionu Unie. Mezi cíle operací, které by obdržely finanční příspěvky, patří obnova infrastruktury na provozní způsobilost, oprava zařízení pro dodávky energie a vody a vyčištění postižených oblastí.

Paní komisařko, z těchto důvodů vás žádám, abyste uvolnili tyto fondy co nejdříve, jakmile budete mít všechny nezbytné informace.

Anne Laperrouze (ALDE). – (FR) Paní předsedající, jak moji kolegové připomněli, tato bouře si vybrala svoji velkou daň. Došlo k obětem na životech ve Francii a Španělsku a dnes večer ctíme památku těchto obětí a jejich rodin. Na jihovýchodě Francie bylo zničeno 200 000 hektarů lesa.

Tato bouře ve skutečnosti zpusťovala 60 % lesů oblasti Landes. Během bouře se ocitlo bez elektřiny 1,7 milionů domácností a 3 200 z nich v Landes je stále bez elektřiny. Tisícům lidí vypadly telefonní linky a byly přerušeny dodávky vody. Mnoho cest je stále neprůjezdných kvůli překážkám, jako jsou spadlé stromy, elektrické dráty, záplavy nebo sesuvy půdy. Služby se snaží o co nejrychlejší nápravu situace.

Ačkoli jsem potěšen, že francouzská vláda se formálně zavázala k podání přihlášky, aby postižené oblasti mohly využít prostředků z tohoto fondu, odsuzuji skutečnost, že francouzské předsednictví nepovažovalo za nutné požadovat přezkoumání tohoto fondu.

Tento fond je, jak řekla paní komisařka a ostatní kolegové, stále zablokován Radou ministrů. Co se týče Parlamentu, jde o zahrnutí jakékoli velké přírodní katastrofy, která způsobila vážné škody na obyvatelstvu a na životním prostředí, jako jsou povodně, ohně nebo sucha. Avšak my jdeme dále a zahrnujeme do fondu také jevy zaviněné člověkem, jako jsou katastrofy způsobené teroristickými útoky.

Tento Parlament se také vyslovil pro snížení limitu pro pomoc. Nyní, pokud se zeptáme, zda tento Fond solidarity je možné uplatnit v případech těchto postižených oblastí, zjistíme, že je zde riziko, že nedosáhneme minimálního limitu škody. A to je koneckonců situace, kdy je postiženo několik zemí. Proto se domnívám, že tento limit by měl být také předmětem přezkoumání, abychom ukázali, že evropská solidarita skutečně existuje.

Jak jste uvedla, paní komisařko, a jak moji kolegové zdůraznili, tato situace se bude opakovat kvůli dopadům změny klimatu. Komise již oznámila sdělení o přizpůsobení se změně klimatu.

Od této chvíle je důležité, aby byl tento fond solidarity skutečným evropským nástrojem na ochranu občanů. Je načase, aby Evropa ukázala, že v tragických situacích je zde, aby ochránila své občany.

Gilles Savary (PSE). – (FR) Paní předsedající, nejprve ze všeho bych také já rád vyjádřil svou upřímnou soustrast nejprve truchlícím rodinám a také všem obětem, především těm, kteří dodnes nemají k dispozici elektřinu, vodu nebo veřejné služby.

Paní komisařko, vyslechl jsem si váš slib – a myslím si, že byl zcela na místě -, že preventivní opatření pro krizi budou posílena, ale otázkou dnes večer je, smím-li to říct, náhrada škody za poslední krizi.

Toto je třetí katastrofická bouře za posledních dvacet let. První z nich, jak si budete jistě pamatovat, přišla v červenci 1988 do Bretaně. Stále drží rekord rychlosti větru: přes 250 km/h. Druhá z nich, naprosto nečekaná,

se objevila 27. prosince 1999. Srovnala poprvé se zemí většinu našich lesů. Třetí bouře se přihnala 24. ledna 2009. Důvodem, proč si to pamatuji, je, že žiji v Gironde, velice blízko lesů v Gironde.

První věc, kterou musíme udělat, je zeptat se sami sebe, co by mohla být přidaná hodnota Evropské unie. V lesnictví je situace katastrofická a nejvíce nás ohrožuje to, že lesníci přestali zalesňovat, čímž mám na mysli, že někteří z nich již nepovažují svoji profesi za trvale udržitelnou.

Musíme proto představit plán a já jsem byl mezi těmi, kteří byli před téměř 10 lety připraveni zvážit společnou organizaci pro případ krize, abychom mohli prodat všechno dřevo, které se dostalo neplánovaně na trh, aniž bychom ovlivnili cenu: mohli bychom toho docílit zablokováním dodávek z jiných evropských regionů, financováním dopravy nebo zajištěním rychlého nového osevu této půdy; jinak se obávám, že dojde ke spekulacím nebo dokonce k opuštění tohoto problému. Leží před námi problém, jenž je v přímém zájmu Evropské unie.

Zadruhé bych rád zmínil také chovatele ústřic. V současnosti je tato profese v nesnázích. Zažívala potíže již v roce 2002 po další katastrofě, která nebyla vůbec přírodní, totiž potopení lodi *Prestige*, a nyní chovatelé ústřic v oblasti Arcachon ztrácí veškerou naději, že se jim podaří postavit zpět na nohy.

Konečně, byl bych rád, kdyby byl uvolněn fond solidarity Evropské unie. Samozřejmě sympatizuji s tím, co řekla paní Laperrouzeová. Rada tu dnes není. Nic by ji to nestálo a já jsem velice zklamán, že odmítla změnit pravidla a že tento fond je dnes tak těžké uvolnit.

Kromě toho se vás ptám, zda francouzská vláda sama tento fond uvolnila. Jsem mezi těmi, kteří usilují o to, aby to udělala, protože věřím, že je velice důležité, pár měsíců před volbami, aby naši občané věděli, že evropská solidarita skutečně existuje a že Evropu neovládá jen trh.

Rosa Miguélez Ramos (PSE). – (ES) Paní předsedající, paní komisařko, 23. ledna jsem byl v Galícii, když větry o rychlosti 200 km/h zasáhly můj region: přes 40 000 hektarů lesa bylo zničeno, paní komisařko.

Galicie má nejvyšší hustotu zalesněné půdy v celé Evropské unii. Poté, co se jí prohnala bouře, stovky tisíc stromů byly vyvráceny, silnice byly zablokovány a více než 500 km elektrických kabelů vysokého i nízkého napětí skončilo na zemi a stále nebylo zcela opraveno.

Přes 300 000 platců elektřiny, včetně mě, postihly výpadky elektřiny, v některých případech na několik dní, a ztráta telefonického spojení.

Bouře za sebou zanechala zranění a vážně poškozené domovy, infrastrukturu, farmy, podniky, zničené průmyslové továrny, sportovní zařízení i veřejné a obecní budovy.

Reakce vlády Galicie na tuto bouři, jež byla nejhorší v zaznamenané historii, umožnila, aby byla rychle schválena pomoc ve výši 17 milionů eur pro prvotní náhradu škody pro postižené a na nápravu škod.

Jak víme a jak zde již bylo řečeno, 26. ledna požádaly dvě nejhuře postižené členské země, Francie a Španělsko, o evropskou podporu kvůli škodě způsobené touto bouří. Jelikož škody, které jsme utrpěly, mohou být popsány podle převládajícího nařízení fondu solidarity jako výjimečná katastrofa, vlády dvou členských zemí oznámily, že zahájily proces žádosti o podporu z tohoto fondu.

Nicméně znovu zjišťujeme, jako v případě nedávných povodní v Rumunsku, že požadavky nařízení jsou tak omezující, že de facto znemožňují, aby byla katastrofa považována za vážnou, paní komisařko.

Rád bych připomněl, jako vy a ostatní poslanci, že Komise představila svůj návrh v roce 2005 a že Parlament vydal své kladné stanovisko k reformě nařízení tohoto fondu v roce 2006. Od té doby je celý proces zastaven kvůli Radě, která navrhovanou reformu blokuje již více než dva roky.

Ze všech těchto důvodů, paní komisařko, a s ohledem na to, že tyto okolnosti jsou výjimečné a že tato katastrofa měla vážné dopady na životní podmínky a hospodářskou stabilitu v postižených oblastech, bych vás rád požádal, abyste spustili tento fond jako důkaz solidarity s postiženými členskými státy a především s jejich občany. Měli by obdržet finanční pomoc, jelikož se domnívám, že ačkoli zamýšlená suma není tak velká, představuje přímé a naléhavé nutné vyjádření evropské solidarity.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE). – (RO) Nejprve bych rád vyjádřil svoji podporu rodinám, které byly postiženy touto katastrofou. Viděl jsem, spolu se všemi ostatními, jaké dramatické dopady bouře Klaus způsobila. Také jsem sledoval první snahy o zásah na místě, které vyvíjely postižené členské země i ostatní země EU.

Jelikož jsme hovořili hlavně o dopadech a fondech na obnovu, rád bych se zeptal Komise na konkrétní projekty, které skutečně umožní zavést preventivní mechanismy pro případy, jako je tento, aby alespoň v budoucnu nepřišly vníveč další lidské životy.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Paní předsedající, ráda bych se přidala ke kolegům a popřála svoji upřímnou soustrast rodinám, které byly hluboce a smutně zasaženy touto bouří, a také vyjádřila podporu žádostem o větší pružnost fondu solidarity.

Ale je zde také obecnější otázka, na niž bych vás ráda upozornila. Není tak závažná jako ta, o které zde nyní hovoříme, ale ve všech členských státech dochází čas od času k přírodním katastrofám a já mám teď na mysli hrabství, jež zastupuji – Offaly http://en.wikipedia.org/wiki/County_Laois a Louth -, kde došlo k nepřírozeným a neobvyklým povodním. Vážně postihly jen malý počet rodin, malý na to, aby si někdo všimnul, ale ponesou vážné následky. Možná bychom se měli podívat na financování v rámci rozvoje venkova nebo společné zemědělské politiky a zřídit fond pro stav nouze, který by pomohl v případech, které pomoci potřebují, jako je tento.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Paní předsedající, paní komisařka zmínila ve svém úvodním projevu několik katastrof a mezi nimi i vlnu veder ve Francii před několika lety, která si vyžádala životy přibližně 12 000 až 14 000 lidí. Pouze pro upřesnění zápisu, nešlo o bouři nebo náhlou povodeň, nebo nějakou podobnou přírodní katastrofu. Tato vlna veder trvala pět až šest týdnů a oběti na životech přišly v období pěti až šesti týdnů. Téměř všichni lidé, kteří zemřeli, byli buď postižení nebo senioři v pečovatelských domech nebo sanatoriích nebo lidé v době, kdy jejich rodiny byly na dovolené. Francouzská vláda nepovolala zpět rodiny ani personál z dovolených, ani nepovolala armádu nebo jiné záchranné služby. Nechala prostě lidi umírat, týden za týdnem.

Mluvila jsem o tomto incidentu s mnoha lidmi ve Francii, protože se angažuji v projektu, který financuje Komise a jenž je zaměřen na záchranu lidí s postižením v případě katastrof. Byl to skandál, skandál, za který nikdo nenese odpovědnost. Žádám proto Komisi, aby tuto vlnu veder vyšetřila, vyšetřila míru úmrtí a vzala na vědomí, že Francie v této záležitosti neudělala nic, a přece když přišel podzim a všichni tito lidé byli pohřbeni, bylo na seznamech sociálních služeb o 14 000 lidí méně.

Androulla Vassiliou, členka Komise – Paní předsedající, dovoluji mi říci, že všichni z nás někdy zažili ekologickou, přírodní nebo člověkem způsobenou katastrofu v našich zemích. Proto plně sdílím vaše pocity i obavy.

Fond solidarity do dnešního dne nabídl pomoc 20 členským zemím, včetně čtyřikrát Francii, dále Německu, Řecku, Kypru, Portugalsku a mnoha jiným – dohromady 20 -, ale vím, a sdílím vaše stanovisko, že bychom se měli zlepšit. Měli bychom být ještě praktičtější a poskytovat členským státům větší pomoc. Budeme pokračovat v našem úsilí dosáhnout souhlasu Rady s těmito zlepšeními. Jsem ráda, že máme souhlas Parlamentu, a tento souhlas nám v našem úsilí velice pomůže.

Jak jsem řekla v úvodu, Komise je plně odhodlána Francii a Španělsku, které byly zasaženy bouří Klaus, pomoci, a uvolní všechny dostupné evropské nástroje, aby vyjádřila evropskou solidaritu s těmito zeměmi. Komise je připravena prozkoumat možnost uvolnění fondu solidarity, ale jako první krok potřebujeme žádosti Francie a Španělska. Mají 10 týdnů na to požádat o tuto podporu.

Ptali jste se, zda projednáváme další opatření na zlepšení systému solidarity s členskými státy pro případ přírodních katastrof, tak bych ráda zmínila, kromě přezkoumání fondu solidarity, že chystáme sdělení, jehož cílem je určit opatření, která by bylo možné zahrnout do strategie Společenství pro prevenci přírodních katastrof a katastrof způsobených člověkem.

Abych to shrnula, Komise je toho názoru, že fond solidarity je již nyní velice užitečným nástrojem, ale samozřejmě je co zlepšovat a my se pokusíme těchto zlepšení dosáhnout.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Písemná prohlášení (článek 142)

Zita Pleštinová (PPE-DE), písemně. – (SK) Bouře Klaus, která se ve dnech 23.–25. ledna přehnala jihozápadní Evropou, po sobě zanechala obrovské škody. Vítr během bouřky dosahoval v nárazech rychlosti až 194 km/h. Bouřka si vyžádala 18 obětí ve Španělsku, Francii a Německu. Počet obětí by byl ještě vyšší, kdyby nefungoval systém včasného varování.

S pocitem účasti a soucitu jsme na našich televizních obrazovkách na Slovensku sledovali strašnou tragédii, kdy v obci Sant Boi de Llobregat přišly o život čtyři děti poté, co se zhroutila střecha sportovní haly. Chtěla bych vyjádřit upřímnou soustrast všem rodinám, které ztratily své členy rodiny.

Fond solidarity je užitečným nástrojem. Byl založen v EU po záplavách v srpnu 2002. Jeho pomoc je určena členským a přistupujícím státům, které byly postiženy velkou přírodní katastrofou. Jde o katastrofy, při kterých jsou odhadované škody vyšší než 0,6 % HDP postiženého státu. I Slovensko po vichřici v listopadu 2004, která zničila 2,5 miliónu kubíků jehličnatého dřeva, dostalo 5.667.578 eur z tohoto fondu.

Mnohé katastrofy, jejichž počet se v důsledku změn klimatu v Evropě neustále zvyšuje, nás nutí přijmout taková pravidla, která zabezpečí, abychom dokázali poskytnout finanční pomoc velmi rychle a pružně, okamžitě po katastrofě, ale stejně tak na realizaci preventivních opatření proti různým přírodním katastrofám.

16. Používání použitých olejů z PCB v továrnách na potravinovou recyklaci v Irsku (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je prohlášení Komise k používání odpadových olejů obsahujících PCB v irské továrně na recyklaci potravin.

Androulla Vassiliou, členka Komise – Paní předsedající, Komise si je velmi dobře vědoma nebezpečí, které polychlorované bifenylly (PCB) představují pro zdraví člověka a životní prostředí.

Případy, jako například ten, který se stal v roce 1999 v Belgii, nebo loňský incident v Irsku, znovu ukázaly, že i malé množství PCB může způsobit závažnou kontaminaci krmiva i potravinového řetězce.

Evropská unie zavedla v průběhu posledních třech desetiletí zákony, které mají snížit únik PCB a dioxinů do životního prostředí a jejichž cílem je snížit rizika pro člověka a chránit jeho zdraví i životní prostředí.

Zařízení obsahující PBC má však obvykle dlouhou životnost, takže i po zákazu PBC v roce 1985 se stále používá značné množství tohoto typu vybavení, které je zdrojem potenciálního rizika pro člověka.

Zvláště ve směrnici o odstraňování PCB - směrnice 96/59 EC ze září roku 1996 – je uveden vhodný postup, který má zajistit odstranění vybavení a odpadu obsahujících PCB v nejbližší možné době a u velkých zařízení do roku 2010.

Úplnému uplatnění této směrnice však brání závažné nedostatky. Komise musela s většinou členských států vést celou řadu kárných řízení týkajících se nedodržení povinnosti zřízení soupisu velkých zařízení obsahujících PCB a stanovení plánů na odstraňování PCB.

Díky těmto kárným řízením se celková situace zlepšila. V současné době zůstávají otevřeny pouze dva takové případy, které ovšem budou brzy uzavřeny.

Všechny členské státy předložily svůj plán dekontaminace a/nebo odstranění evidovaných zařízení a PCB v nich obsažené. Plány zahrnují i sběr a následné odstranění zařízení, které obsahuje méně než 5 kubických decimetrů PCB (v souladu s článkem 11 této směrnice).

Je však zapotřebí na tomto problému pracovat i nadále. Aby byla zajištěna efektivita plánů na odstraňování PCB, členské státy musí zlepšit míru dodržování existující legislativy týkající se PCB a dodržování evropské legislativy týkající se odpadů vůbec.

Komise klade stále větší důraz na význam řádného zavádění legislativy EU týkající se odpadů a aktivně podporuje členské státy v uplatňování jejich vlastních právních předpisů týkajících se odpadů.

Nařízení 183/2005 o hygieně krmiv klade na hygienu krmiv minimální požadavky. Ty se vztahují na všechny fáze od primární produkce krmiva (na úrovni farem), přes výrobu, zpracování a distribuci až po krmení dobytka.

Provozovatelé podniků na výrobu krmiv by měli zavést a dodržovat postupy založené na analýze nebezpečí a kritických kontrolních bodech. To znamená stanovit kritické kontrolní body a zjistit také potenciální zdroj chemického znečištění, které se může objevit při použití přímého ohřívání za účelem sušení krmných materiálů.

Zodpovědnost za dodržování těchto postupů je pak na provozovateli podniků na výrobu krmiv. Adekvátnost opatření zavedených provozovateli však musí být ověřena kompetentními orgány členských států. Ve většině případů je třeba kontrolu provést přímo na místě.

Obecné principy týkající se organizace oficiálních kontrol stanovené v nařízení o oficiální kontrole potravin a krmiv navíc vyžadují, aby členské státy zajistily pravidelnou namátkovou kontrolu, která bude probíhat s přiměřenou frekvencí. Tyto oficiální kontroly musí zahrnovat kontrolu výroby krmiv.

Úloha Komise je stanovena v článku 45 nařízení o oficiální kontrole potravin a krmiv (ES) 882/2004. Odborníci z řad Komise pak provádějí audity zodpovědných orgánů v členských státech, aby ověřili, zda se kontroly pravidelně konají v souladu s právem Společenství.

V Irsku byl v roce 2008 v souladu s tímto článkem proveden obecný audit v řadě sektorů a zpráva z tohoto auditu bude k dispozici zanedlouho. Seznam zařízení podléhajících auditu je schválen kompetentními autoritami států a auditory Potravinového a veterinárního úřadu (FVO).

Dotčené zařízení nebylo během obecného auditu v roce 2008 podrobeno inspekci.

V případě kontaminace dioxiny v Irsku bylo jako příčina kontaminace stanoveno použití zbytků pečiva ke krmným účelům. Strouhanka byla vyrobena z pekárenského odpadu (např. ze sušenek s prošlou lhůtou trvanlivosti), který se vysušuje za pomoci přímého ohřevu. V průběhu procesu přímého ohřevu jsou spalované plyny v přímém kontaktu se sušeným krmným materiálem. Použitá pohonná hmota byla zjevně kontaminována transformátorovým olejem obsahujícím PCB. Osoby zodpovědné za jednotlivé části tohoto procesu, od výrobce strouhanky až po dodavatele pohonné hmoty, odhalí probíhající soudní vyšetřování.

Chtěla bych zdůraznit, že v tomto případě je nutné najít komplexní řešení, které je třeba uplatnit při vyhodnocení rizik, a to nejen případného rizika spojeného s dodávaným materiálem, v tomto případě se zbytky pečiva, ale i nebezpečí souvisejícího se samotným procesem.

Mairead McGuinness, jménem skupiny PPE-DE. – Paní předsedající, chtěla bych na tomto místě poděkovat Komisi za velmi detailní prohlášení k této věci.

Myslím, že tento problém dnes řešíme proto, že se chceme poučit a ubezpečit, že se něco takového nebude opakovat. Potíž je v tom, že v roce 1999, kdy jsme v Belgii narazili na tento problém, jsme se domnívali, že jsme zpřísnili pravidla natolik, že se tento incident nebude opakovat. Nicméně se nyní nacházíme tam, kde se nacházíme, a známe důsledky selhání systému, a to nejen po finanční stránce, ačkoli ta je velmi významná pro Evropskou unii, pro irskou státní pokladnu i pro daňové poplatníky, ale také z hlediska ztráty důvěry spotřebitelů a obecně poškození irského potravinářského průmyslu na trhu.

Jsem nesmírně ráda, že jsme dokázali udělat pokrok a že získáváme zpět své jméno na mezinárodním trhu, ale jsem si také velmi dobře vědoma toho, že zemědělci v celé Evropské unii rovněž čelí problémům souvisejícím s irskou otázkou. Proto se domnívám, že dnešní rozprava se netýká jen Irska. Myslím si, že z vašeho prohlášení jasně vyplývá, že problém, který nastal v Irsku, se může objevit ve kterémkoli ze členských států. To je tedy dle mého názoru bod, ze kterého by měla tato rozprava vycházet.

Víme, že tento olej se do potravinového řetězce zvířat neměl dostat. Snažíme se ale zjistit, jak k tomu došlo a – jak správně říkáte - to je předmětem policejního vyšetřování, které bude mít mezinárodní charakter. Doufám, že se nám podaří zjistit přesný sled událostí, abychom se mohli něčeho podobného v budoucnu vyvarovat.

Vyvstává zde ale také další otázka, na niž jste narazila, totiž způsob, jímž nakládáme se zbytkovými nebo přebytečnými potravinami. Správným postupem je nyní recyklace. Všichni ji podporují, protože všichni chceme být šetrní k životnímu prostředí. Jsou zde tedy dvě klíčové otázky. Je to především otázka recyklace olejů, o níž jste se zmínila, a já jsem toho názoru, že tento problém je třeba zevrubně analyzovat nejen ve vztahu k PCB, ale obecně ve vztahu ke sběru, rozdělování a nakládání s odpadovými oleji, i když zde samozřejmě hlavní nebezpečí spočívá v PCB.

Co se týče přebytečných potravin, nebo také zbytkových potravin, jak se někdy nazývají, domnívám se, že je v pořádku, že tento produkt používáme v potravinovém řetězci zvířat. Chci ale zdůraznit, že pokud nemůžeme garantovat jeho bezpečnost ani to, jak se vyrábí a jak se s ním nakládá, pak se obávám, že možná budeme nuceni jeho používání v potravinovém řetězci zakázat.

To bych sice viděla nerada, ale také bych byla nerada znovu svědkem toho, co se stalo v Irsku i důsledků tohoto incidentu. Chceme, aby tyto přebytečné neboli zbytkové potraviny byly používány, protože jsou

kvalitní, ne proto, že potravinový řetězec zvířat je jejich dobrým úložištěm. To je dle mého názoru nesmírně důležité.

Musíme také velmi otevřeně projednat záležitost s mícháním krmiva pro dobytek. Zemědělci s oblibou kupují jednotlivé přísady a míchají své vlastní dávky. Většinou to dělají větší zemědělci. Takový postup je v pořádku, pokud fungují přísné kontroly. Vím, že probíhají pravidelné kontroly, nicméně v tomto případě se v systému kontrol vyskytly mezery. Zemědělci, kteří byli přistiženi a museli nést následky svého jednání, protože používali tento produkt, namítali: „Proč někdo nepřišel a nekontroloval, co nám přišlo na statek?“

Pokud jde o nařízení, myslím, že fungují velmi přísné kontroly licencovaných provozovatelů podniků na výrobu krmiva (společná výroba krmiv v Evropské unii), které byly zavedeny kvůli návykům z předchozích let, které jsme museli zpřísnit.

Jsem si vědoma toho, že v členských státech se nařízení přísně dodržují a nepovolujeme jakékoli případné odchýlení. Nad rámec nařízení se ale nezajímáme. Možná je zde tendence, abychom poté, co jsou všechny papíry správně vyřízené a krabice označené, všechno uložili a raději se nedívali pod víko.

Myslím, že bychom se měli na tato nařízení znovu podívat. Procházíme si ho ve finančním sektoru znovu a potřebujeme jej projít také v potravinové sekci. Mám také dojem, že zemědělci někdy považují inspektory za vtělené zlo, které přichází na jejich farmy. Proč farmáři nepozvou inspektory dál a nevnímají je jako ochránce svého podniku?

Myslím, že musíme na základě naší zkušenosti změnit nastavení celého potravinového řetězce. Velmi jsem uvítala oznámení Asociace irských farmářů o tom, že sestavili pracovní tým zabývající se potravinami. Je nejvyšší čas, aby zemědělci převzali podíl na kontrole potravinového řetězce, jehož jsou první částí.

Na závěr chci podotknout, že otázka nízkonákladových přísad do krmiv není teď jediným problémem, ale že je třeba reagovat na narůstající tlak vyvíjený na výrobce s tím, aby vyráběli stále levnější přísady.

Proinsias De Rossa, jménem skupiny PSE. Vážena paní předsedající, k tomuto tématu mám celou řadu připomínek a samozřejmě poněkud nesouhlasím s paní McGuinnessovou, pokud jde o její tezi, že „problém se netýká jen Irska“. Pochopitelně, že tento problém se týká především Irska. Je to nejnovější skandál související s ohrožením krmiva pro dobytek.

V této otázce musí být klíčová ochrana zdraví člověka a v této souvislosti hovoříme o zavedení směrnice z roku 1996. Irsko je skutečně jedním z členských států, které byly o pět let později, tedy v roce 2001, donuceny pod hrozbou soudního řízení zavést tuto směrnici. Proces zavádění směrnice je zdánlivě poklidný a kontrolní postupy, které mají zajistit, že směrnice je dodržována, se zdají být příliš slabé. Z toho, co jsem o této věci slyšela, je zarážející nedostatek informací o tom, co se přesně stalo v tom konkrétním okamžiku, pokud jde o kontaminaci vepřového masa. Na první pohled by se mohlo zdát, že továrna, která vyráběla toto krmivo, neprošla delší dobu kontrolou.

Musím také říct – a jsem si jistá, že představitelé vlády by byli překvapeni, kdyby mě slyšeli – že si myslím, že se rozhodli správně, když okamžitě utnuli prodej vepřového a stáhli vepřové maso z obchodů. To samozřejmě poškodilo spoustu nevinných a svědomitých producentů vepřového masa, protože 90 % i více masných produktů nebylo vůbec kontaminováno. Továrna, které se to týkalo, dodávala maso do pouhých deseti obchodů, takže to byl příliš velký záťah, ale byl to správný krok. Nejdůležitější je, že se snažíme zaručit, aby si zákazníci mohli být jisti, že jídlo, které kupují v supermarketech nebo v místních koloniálech, je bezpečné. Pokud nebudeme razantně zasahovat, abychom tuto jistotu zákazníkům mohli zaručit, pak jsme dle mého názoru selhali.

Mám pro paní komisařku dvě otázky. Hovoříme tu o realizaci směrnice z roku 1996. Není v současné době důvod k tomu, aby byla tato směrnice přehodnocena? Jsou normy stanovené směrnicí přiměřené, nebo nikoli? Neměli bychom se více snažit, aby PCB byly odstraněny z oběhu rychleji, než se předpokládalo, zejména proto, že některé členské státy zavedly směrnici pozdě?

A moje druhá otázka se týká plánu, jež irský Úřad na ochranu životního prostředí opožděně zavedl v roce 2008 a v němž se hovoří o souboru zásad týkajících se nakládání s PCB a se zařízením obsahujícím PCB, který je v plánu také zahrnut. Zajímalo by mě, zda je tento soubor zásad v souladu se směrnicí. Neměli bychom se snažit o přísnější dodržování pravidel, pokud jde o nakládání s PCB? Nejsem zastáncem toho, abychom trestali každého, kdo čas od času poruší pravidla, ale domnívám se, že pokud jde o bezpečnost potravin, tak by měly být uplatněny trestní zákony na ty, kdo nedbale zneužívají svého postavení.

Liam Aylward, jménem skupiny UEN. Vážená paní předsedající, produkce vepřového masa hraje v irském zemědělském a potravinářském odvětví významnou roli. Jeho hodnota se odhaduje na přibližně jednu miliardu eur a odvíjí se od něj, ať už přímo či nepřímo, zaměstnání 10 000 lidí.

Na pozadí současné hospodářské situace a rostoucích cen potravin je nutné, abychom dělali, co je v našich silách, a bránili irskou produkci vepřového masa, která splňuje nejvyšší evropské i světové normy.

Zjištěním přítomnosti dioxinů ve vzorku vepřového sádla ve větším množství, než je hranice minima, umožnil Národní program pro monitorování zbytkových odpadů rychle vypátrat zdroj kontaminace, který se nacházel v jediné továrně na výrobu krmiv. Jakákoli kontaminace našich potravin je jistě nežádoucí, nicméně tento incident ukazuje, že bezpečnostní kontroly potravin, které provádějí příslušné irské orgány, aby zajistily nedotčenost potravinového řetězce, jsou na velmi vysoké úrovni. Jinými slovy, tyto kontroly fungují.

Chtěl bych proto vyzdvihnout kompetentnost a pružnost jednání irské vlády a ministerstva zemědělství, pokud jde o rozhodnutí úplně stáhnout vepřové výrobky z trhu. Toto rozhodnutí bylo velmi dobře přijato evropskými i mezinárodními trhy a zejména Evropskou komisí. Díky tomu jsme ukázali, jak vážně bereme problémy týkající se bezpečnosti potravin, a udrželi jsme si jak doma, tak v zahraničí pověst státu s kvalitní produkcí potravin.

Irští spotřebitelé začali kupovat vepřové maso hned, jak se objevilo v regálech supermarketů, a na většině evropských i mezinárodních trhů došlo k rychlé obnově obchodu s tímto masem. Samozřejmě je třeba ještě zapracovat na tom, aby byl tento obchod plně obnoven, například posílením marketingových kampaní.

Chtěl bych pochválit irskou parlamentní komisi pro zemědělství za zevrubné vyšetřování incidentu s dioxiny, během něž byli vyslýcháni i zaměstnanci vlády, státních úřadů a zástupci produkce vepřového masa. Jsem také rád, že Ministerstvo zemědělství vede další vyšetřování pod vedením profesora Patricka Walla, který je v evropských kruzích velmi dobře znám.

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážená paní předsedající, paní komisařko. V Irsku bylo díky kontrolám zjištěno alespoň toto. V Belgii před deseti lety se případy rychle množily. V obou případech slyšíme o tom, že se tyto incidenty staly, avšak to nikdy nebylo prokázáno. Po deseti letech je případ v Belgii nyní uzavřen. Jeden člověk dostal podmíněný trest na jeden a půl roku. Jak se však látky dostaly do výrobků, zůstává otázkou. Musíme se tedy spokojit s vysvětlením, že toxické látky byly do těchto výrobků přimíchány úmyslně, že toto krmivo se používalo, aby se ušetřilo na nákladech za uložení odpadu. Olej se proto ředí a přidává do krmiva. V obou případech se jedná o transformátorový olej.

Jestliže tyto incidenty nebyly rekonstruovány a není dokázáno, že k nim došlo skutečně v důsledku hoření, musíme předpokládat, a to i v Irsku, že došlo k trestnému činu, při němž byly tyto toxické látky, neboli PCB, použity jako přísada. To znamená, že musíme zvýšit frekvenci kontrol tak, aby se pod dojmem snadné cesty ke snížení nákladů nezaměřovala trestná činnost právě na krmiva.

Z toho důvodu otevřené prohlášení, které zde zítra budeme schvalovat, představuje další příležitost nikoli k posílení boje s trestnou činností, ale k posílení kontrol. Rizika nelze nadále určovat pouze podle toho, kterých podniků se týkají, ale také s ohledem na to, kdo tyto podniky provozuje a z jakých nekalých zdrojů je tento olej získáván. Víme, s jakými lidmi zde máme tu čest, a úřady si proto musí být při kontrolách vědomy, že tito lidé představují vysoké riziko a že tedy musí být podrobeni přísnějším kontrolám.

Bairbre de Brún, jménem skupiny GUE/NGL. – (GA) Incident, při němž došlo k odhalení vysokého obsahu dioxinů v irských podnicích, představuje velké ekonomické problémy pro zemědělce na severu i jihu Irska. To je v současných nelehkých ekonomických podmínkách velmi nepříjemné. Díky tomu, že byla rychle zavedena příslušná opatření, můžeme ujistit trh, že irské vepřové maso je bezpečné. Ať tak či onak, neměli bychom očekávat, že ti, které tato událost postihla, by se měli s jejími následky potýkat sami. Jsem si vědoma toho, že některé z těchto hospodářských otázek se týkají jiných komisařů, ale je důležité, abychom vyzdvihli následující body.

Účelem plánu stažení vepřového masa, který ohlásila irská vláda v prosinci 2008, bylo odstranit kontaminované irské vepřové maso z trhu. Ať už je to jakkoli, nezdá se, že by se tento plán zabýval 4 000 kontaminovaných vepřů, kteří byli od 1. září do 6. prosince 2008 posláni do závodu na zpracování vepřového masa Vion v Cookstownu, v okrese Tyrone, v mém volebním obvodu.

Naštěstí můžeme bez jakýchkoli výhrad prohlásit, že irské vepřové maso je naprosto bezpečné. Pokud však tento podnik nedostane náhradu škody v rámci dotačního programu EU, je zde reálné nebezpečí, že nebude moci dále fungovat.

EU musí zajistit, že tento podnik na zpracování masa se nebude muset sám potýkat s následky toho, že přijal 4000 kontaminovaných vepřů.

Pokud nedostane náhradu škody v rámci plánu stažení vepřového masa, který byl odsouhlasen mezi Komisí a irskou vládou, je třeba dohodnout podobný plán mezi Komisí a Ministerstvem zemědělství a venkovského rozvoje Severního Irska v parlamentu v Belfastu.

V duchu solidarity by Evropská Unie měla schválit podíl na financování nezbytné náhrady škody těm, kteří byli incidentem poškozeni. Rok 2009 bude náročný pro všechny. Nezapomeňme tedy na zcela výjimečnou situaci, které vedla k tomu, že řada lidí v potravinářském odvětví se ocitla v potížích, které nezpůsobila.

Ministři v belfastském parlamentu a v irské vládě v brzké době zavedou strategii zaměřenou na zdraví dobytka na celém ostrově.

My musíme zaujmout postoj, který bude zahrnovat celé Irsko, který přesáhne problematiku zdraví dobytka a který bude zahrnovat jednotná nařízení pro celý ostrov. To znamená, že nařízení EU by měla být zavedena a dodržována na celém ostrově. Každý zemědělec by měl z takové situace užitek a skutečnost, že by zde nebyla duplicitní nařízení, by zvýšila účinnost monitorování nařízení EU.

Kathy Sinnott, jménem skupiny IND/DEM. – Vážená paní předsedající, moje kolegyně zmínila temné kanály, jimiž se PCB dostaly do potravinového řetězce v Irsku. Myslím, že je někdy horší podívat se do historie PCB. Polychlorované bifenyls jsou téměř 100 let staré látky. Jsou to látky vytvořené člověkem a od samého počátku bylo zřejmé, že jsou velmi nebezpečné.

Po mnoho let se používaly v kondenzátorech, hydraulických pohonných látkách, v leštidlech na dřevěné podlahy, tedy rozhodně v ničem, co bychom chtěli, aby se dostalo do potravinového řetězce. Nicméně téměř od počátku 20. století do roku 1966, kdy jistý švédský vědec zjistil, jak moc jsou ve skutečnosti nebezpečné, se lidé otáčeli k nebezpečí zády a dovolili, aby tyto látky byly používány, přestože opakovaně docházelo k průmyslovým nehodám.

I přesto, že už bylo toto nebezpečí vědecky ověřeno, PCB byly ve veřejných prostorách zakázány teprve v letech 1970 až 1972. I tehdy ale bylo jejich používání stále povoleno. Naprostý zákaz používání PCB byl vyhlášen až v roce 2000. Takže v prostředí jsou spousty PCB, které zde byly ponechány skoro 100 let poté, co lidé věděli, že jsou nebezpečné.

Takže i přes zavedení směrnice v roce 1996, jíž Komise nařizuje odstranění PCB, se s nimi znovu a znovu setkáváme, v současné době zejména v Belgii a v Irsku.

Zjistila jsem ale, že lidé v Irsku byli zmateni jednou věcí. Vzpomínám si, že jsem se v té době setkala s jedním řezníkem a ten tomu jednoduše nerozuměl. Tvrdil, že jsme přeci zavedli takovou sledovanost. Přesně víme, odkud pochází toto vejce, který den bylo sneseno, a chceme-li pátrat ještě dál, můžeme zjistit, na které farmě přesně to bylo a tak dále. A přesto, i potom, co jsme znali zdroj PCB, tento řezník, který zná zdroj svého vepřového masa, který měl všechna čísla kódů a tak dále, byl nucen vyhodit a zničit své vepřové maso.

Nechápu, jak se toto mohlo stát, protože jsme se ve Výboru pro životního prostředí opravdu snažili, vy jste se tolik snažili, abyste dosáhli dohledatelnosti produktů, a přesto, když došlo k problému, tyto systémy nebyly využity. Možná byly použity při dohledání statků a farem, ale nebyly použity k očistění pověsti nevinných lidí a ti lidé to draze zaplatili, moje země to draze zaplatila, protože nebyly očerněny jen tyto konkrétní dodavatelské řetězce, ale celá země.

Existují i další nejasné věci. My tady dnes hovoříme o PCB a dioxinech a je to tak správně. Ale bude nám trvat dalších 100 let, než si uvědomíme spojitost mezi dioxiny a spalováním odpadu? To je něco, o co se neustále snažím, tedy udržet dioxiny vzniklé spalováním odpadu mimo potravinový řetězec.

Jim Allister (NI). Paní předsedající, několik zemědělců a zpracovatelský podnik v mém volebním obvodu čelí ne vlastním zaviněním milionovým ztrátám, protože jimi v dobré víře zakoupené krmivo bylo dodáno z mlýna na recyklaci potravin, kde došlo – i přes správné postupy – ke svévolnému zanedbání. Není tedy divu, že voliči z tohoto obvodu jsou značně rozčileni.

Mám několik otázek pro paní komisařku. Jestliže nebudou zodpovězeny dnes, rád bych, aby byly zodpovězeny písemně, je-li to možné.

Za první, jaká je historie mlýna na recyklaci potravin, který se takto provinil, pokud jde o soulad s nařízeními EU? Existuje pro takový případ samostatný zákon?

Za druhé, měl Millstream licenci na používání oleje, o který se jedná? Pokud ne, nebylo povinností členského státu zajistit, aby takové neuposlechnutí základních požadavků nařízení bylo odhaleno a prošetřeno?

Za třetí, realizoval Millstream analýzu rizik podle HACCP (zásad analýzy nebezpečí a kritických kontrolních bodů) a plán samokontroly, jak je vyžadováno nařízením o hygieně potravin?

Za čtvrté, je Komise spokojena s úrovní a frekvencí inspekcí a kontrol uložených dotyčným členským státem této továrně a její výrobě, vezmeme-li v potaz povinnost tohoto členského státu mít oficiální kontrolní plán založený na analýze rizik? Došlo k nedbalosti ze strany irských orgánů při přísném prosazování požadavků bezpečnosti potravin a právních předpisů týkajících se krmiv?

Za páté, v mém volebním obvodu musí legální mlýny na recyklaci potravin vyhovovat přísným kontrolám a normám podle programů zajištění kvality. Proč nebylo stejně důsledně kontrolováno recyklování v Millstreamu?

Za šesté, došlo ke spolehnutí se na samozajištění bezpečnosti mlýnů na recyklaci potravin a pokud ano, proč – když toto má být přípustné jen u drobných subjektů – to bylo dovoleno v tomto případě?

A nakonec, mohu-li, jaký je přesný právní základ, v jehož rámci Komise schválila tak vysoké odškodnění irskému státu, když, jak na začátku prohlásil mluvčí Komise, žádný takový základ neexistuje? Bude zahájeno následné šetření s ohledem na nesplnění povinností, jestliže tento členský stát poruší požadavky na něj kladené?

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Je užitečné, že tu dnes máme rozpravu o prohlášení, které jste vy, pane komisaři, a Komise už vydali, a které se týká používání odpadových olejů při přípravě krmiv v Irsku.

Rád bych tuto rozpravu trochu prodloužil, abych vám řekl, že mnoho členských zemí včetně Rumunska, o němž budu mluvit, bylo tímto incidentem zasaženo, nebo abych to podal přesněji: tento incident zasáhl nejen masný průmysl, ale především spotřebitele. Zasáhl průmysl, takže ten zaznamenal obrovské ztráty během nesmírně krátké doby, a spotřebitele v době, kdy – alespoň v Rumunsku – značně stoupá spotřeba vepřového masa, což souvisí s našimi vánočními tradicemi.

To, co funguje opravdu dobře, je vyrozumívání veterinárních úřadů pomocí evropského systému včasného varování. Avšak kromě tohoto opatření všechny ostatní informace zmizely. O kolik kontaminovaného masa šlo, kam bylo distribuováno a kde jsou tyto potraviny, to jsou otázky, které byly zodpovězeny jen částečně a v některých případech vůbec. V co to vyústilo? V panickou reakci v řadách spotřebitelů a obří ztráty výrobců, stejně jako nízkou schopnost ze strany pověřených orgánů účinně zvládnout takový incident.

Podle mě máme nejméně dva problémy. Prvním je kontaminace dioxiny jako výsledek používání odpadových olejů, protože dioxiny, jak všichni víme, jsou vysoce nebezpečnou látkou, protože jsou pro lidský organismus silně jedovaté i v malých dávkách. Co můžeme udělat, abychom zajistili, že takovému incidentu už nikdy nedojde?

Druhým problémem je, jak u pověřených orgánů v členských zemích zvýšit schopnost odpovědět a jednat v takovýchto nebezpečných situacích.

Závěrem chci vyjádřit naději, že nám tato rozprava nabídne nějaké odpovědi, alespoň na tyto dvě otázky.

Petya Stavreva (PPE-DE). – (BG) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, problém používání odpadových olejů a polychlorovaných bifenylů v továrně na recyklaci potravinového odpadu vznesl otázku potřeby zajištění bezpečnosti potravin v Evropské unii.

Za první musíme zdůraznit, že tento problém nepramení z nějaké zvířecí choroby, ale z nedostatečného kontrolování smluvených opatření přijatých kvůli bezpečnosti a hygieny píce v Evropské unii. I přes kontroly na místě byly hodnoty dioxinů vysoké v době, kdy došlo na kontrolu vepřového. Logickou otázkou je: proč k tomu nedošlo dříve?

Mnoho Evropanů se dnes ptá, má-li Evropská unie k dispozici nezbytnou legislativu vyžadující, aby členské státy zavedly dostačující kontroly bezpečnosti píce pro zvířata. Odpovědí na tuto otázku je naléhavě potřeba, přičemž je brán v potaz fakt, že nezavedení těchto bezpečnostních norem byt' v jediné továrně na recyklaci potravin může mít fatální důsledky a znamenat ztráty v řádech stovek milionů eur.

Chci vybičnout Evropskou komisi, aby přijala nezbytná opatření k posílení kontrol, což je neoddělitelná součást evropské politiky ochrany bezpečnosti spotřebitelů. Irské vepřové maso s vysokým obsahem dioxinů dorazilo i do Bulharska a mnoha dalších evropských zemí. K takovým incidentům však v budoucnosti nesmí docházet, protože finanční a sociální cena, kterou je poté nutno zaplatit, je nesmírně vysoká.

Nakonec bych ráda řekla, že vítám iniciativu paní McGuinnessové k předložení tohoto tématu k prozkoumání před Komisí.

Elisabeth Jeggle (PPE-DE). – (DE) Paní předsedající, pane komisaři, dnes diskutujeme o používání odpadových olejů v irské továrně na recyklaci potravin. Zítra bude předmětem rozpravy uvádění na trh a využití krmiv pro zvířata. Zítra budeme moci zaznamenat, že jsme již společně dosáhli mnoha důležitých a účelných opatření v tomto odvětví. Stále však v této oblasti přetrvávají problémy. Proto musí být oněch pět otázek, které paní McGuinnessová položila ve svém ústní dotazu, bráno vážně a vážně zodpovězeno.

Paní komisařko, vy sama jste hovořila o propastech v uplatňování našich právních předpisů, které je nutno v mnoha členských zemích překlénout. Je pravda, že krmivářské odvětví obecně prokazuje v posledních svou stabilitu, ale některé podniky si buď neuvědomují rizika, nebo je přehlížejí. Navíc se zdá, že v mnoha členských zemích je stále co zlepšovat, pokud jde o kontrolu na základě přiměřeného rizika.

My všichni – Parlament, klesající počet spotřebitelů a zemědělců – očekáváme náležité uplatnění právních předpisů EU při takto zaměřených kontrolách. Z toho důvodu si myslím, že obecné právo v oblasti potravin, hygiena potravin a krmiv a licenční podmínky pro továrny na potravinovou recyklaci musí být prošetřeny.

Ano, skutečně chceme využít přebytku našich potravin. Alespoň já osobně bych byl rád, kdyby tomu tak bylo a zmíněné nadbytečné potraviny nebyly ničeny. Musí být však zajištěna zpětná dohledatelnost. Nežádoucí látky a produkty musí být vyloučeny bezpečným a kontrolovaným způsobem. Obdrží-li krmivářské společnosti licenci, musí být zajištěna profesionální kvalifikace jejich zaměstnanců v oblasti bezpečnosti potravin a krmiv.

Krmiva jsou základem bezpečnosti potravin a na straně zemědělců musí panovat jistota, aby si spotřebitelé mohli být jisti kvalitou potravin.

James Nicholson (PPE-DE). – Paní předsedající, za prvé bych chtěl říci, že vítám příležitost pro tuto rozpravu. Zemědělci pochopili, jak zranitelní jsou vůči tomu, co dělají druzí.

K tomuto incidentu došlo v Irské republice, ale ironií je, že odpadový olej, který byl předpokládaným zdrojem problému, původně pocházel ze Severního Irsku. Ale maskoval se jako krmná směs z Irské republiky.

Problém, který vyvstal, alespoň z toho, co vím, tkví v tom, že zemědělcům z Irské republiky, ať už chovají skot nebo brav, byla udělena podpora nebo pomoc Evropy. Zemědělci ze Severního Irsku jsou nyní na holičkách, bez jakékoli pomoci nebo podpory. Severoirští zemědělci jsou zničeni a mnohým z nich hrozí, že ne vlastní vinou přijdou o svou živnost. Neudělali nic špatně, nespáchali žádný trestný čin a já chci dnes Parlamentu a panu komisaři na rovinu říci, že z toho, co vím, byli severoirští zemědělci těžce zrazeni, a to nejen naším vlastním Ministerstvem zemědělství (známým v Severním Irsku pod zkratkou DARD) a především ministrem, který zřejmě nemá schopnosti, sílu ani dovednosti, aby tento problém vyřešil.

Ministr zemědělství Irské republiky jasně ukázal, že ze všeho nejdříve myslí sám na sebe. Tak tomu rozumím já. Mohu se paní komisařky zeptat: obdržíte nějaké informace z vyšetřování, které zahájí policie na obou stranách hranice? Budete připraveni jednat podle informací, které získáte, a budete připraveni zajistit severoirským výrobcům stejnou podporu jako zemědělcům v Irské republice a zaručíte, že nebudou finančně jakkoli znevýhodněni? A především, a to je moje poslední otázka, zajistíte, aby se tento problém už nikdy neopakoval? Má za následek pouze ztrátu důvěry spotřebitelů a především zkázu živnosti zemědělce.

Avril Doyle (PPE-DE). – Paní předsedající, jeden ze způsobů, jak může být člověk vystaven polychlorovaným bifenylům, je přes potravní řetězec, jak říká paní komisařka. Avšak otevřený oheň a cigaretový kouř jsou mnohem většími zdroji pro mnohem větší počet lidí. Neměříme tedy dvojím metrem a nevňasejme do této rozpravy hysterii, ale více světla a rozvahy.

Alespoň minimální požadavky na hygienu krmiv jsou opravdu důležité a musí být důrazně prosazovány, ale musí být rovněž doplněny o možnost úplné identifikace a dohledatelnosti všech masných výrobků – nejen z hovězího, ale také drůbežího, vepřového a skopového masa. Předložila jsem několik pozměňovacích návrhů ke stávajícím právním předpisům a v brzké době o nich budeme v Parlamentu diskutovat.

Krmivo pro prasata, o které se jedná, bylo skutečně kontaminováno strouhankou protože společnost Millstream Recycling použila na vysoušení strouhanky palivo, které v dobré víře koupila od společnosti, s níž celé roky obchodovala a s níž do té doby neměla žádné problémy. Policie celou záležitost prošetřuje a dotyčná společnost s ní plně spolupracuje.

Ráda bych zcela vyvrátila prohlášení pana Allistera, že v této společnosti došlo ke svévolnému zanedbání. Bude prokázáno, že k němu nedošlo, takže si dávejme pozor na to, co říkáme.

Největším problémem bylo, že jsme museli stáhnout a zničit veškeré výrobky z vepřového masa, byť jen v krátkodobém horizontu. Živobytí mnoha irských zemědělců a vskutku i reputace irských potravinových výrobků v zahraničí utrpěly, protože jsme museli zareagovat tak nepřiměřeně, když pouze šest až sedm procent našich farem pro chov prasat bylo kontaminováno, protože irský systém identifikace a dohledatelnosti selhal v okamžiku, kdy se proces dostal k jatcům. Všechna prasata v Irsku by měla mít ušní nebo razítkové značky, ale z nějakého důvodu na úrovni jatek neumíme odlišit prasata, která dostávala kontaminované krmivo od drtivé většiny těch, která ne.

Tímto problémem se musíme zabývat. Komise se musí zabývat celou rolí identifikace a dohledatelnosti, a především je třeba počkat na výsledky policejního šetření, které myslím spoustu lidí překvapí.

Dotyčné společnosti vyjadřují velkou lítost, a učinili tak veřejně, nad škodami způsobenými potravinou řetězci a reputací Irska a rovněž nad hospodářskými škodami způsobenými mnoha zemědělci, kteří od nich kupovali jejich vynikající krmiva. Jsou nyní zpátky v oboru a znovu vyrábějí mžgu říci vynikající krmné směsi pro zemědělce.

Toto byla otravná událost. Nikdo nechtěl, aby se stala.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Paní předsedající, snažím se nebýt soudcem a porotou v tomto případě Irska, protože kvůli tomu tu dnes nejsme, nicméně bych ráda položila paní komisařce tři otázky: jaký objem polychlorovaných bifenylů je stále ještě v oběhu; můžete zaručit, že žádný z nich nekontaminuje potravní řetězec během následujících 23 měsíců, když se na jejich odstranění stále ještě pracuje; a předložila by Komise zprávu o stavu realizace nařízení hygieny krmiv, kterou by tento Parlament rád slyšel?

Rovněž bych rád upozornil pana Jima Allistera, že toto je přeshraniční otázka. Kontaminace, jak jí rozumíme, přišla – jak správně poukázal pan Jim Nicholson – ze zahraničí. Proto nesouhlasím s panem Proinsiasem. Toto je evropská otázka, protože má přeshraniční rozměr. To, co se stalo v Irsku, by se mohlo stát v kterékoli členské zemi, protože, jak tomu rozumím, v oběhu kolují tisíce tun PBC. Snad by mohla tento bod objasnit paní komisařka.

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf (Verts/ALE). – (DE) Paní předsedající, pane komisaři, vyšetřuje nebo rekonstruuje Komise průběh událostí, které vedly k tomuto incidentu? Zdá se mi směšná představa, že spalování odpadového oleje a vzniklý kouř, který pak prosákne trochou strouhanky, může způsobit kontaminaci dioxiny v takové míře, že se ve vepřovém mase – nikoli v krmivu, ale v mase samotném – naměří dvousetnásobné zvýšení hladiny dioxinů. Bude nadále předpokládat, dokud nebo pokud bude prokázán opak, že došlo k záměrnému přimíchání.

Každá nehoda je rekonstruována a je prošetřována, jak k ní mohlo dojít. Tato nehoda – pokud to tak můžeme označit – musí být rovněž rekonstruována a musí být prošetřeno, jestli tento druh spalování a kouře, který prosákne masem, může skutečně způsobit tak vysoké hodnoty dioxinů v mase. Jako praktickému člověku se mi zdá vše, co bylo v tomto ohledu řečeno, nesmyslné. Jedná se zde o záměrné přimíchávání a my jsme se stali skladišti tohoto jedu, takového, který se nerozloží sám od sebe, a tudíž se bude přenášet z generace na generaci.

Jan Mulder (ALDE). – (NL) Toto je nadmíru zajímavá rozprava. Obávám se, že podobné případy se vyskytnou i v budoucnosti. Nikdy nemůžeme vymýtit zločinné chování a lidské zneužívání systému.

Jednou z otázek, o nichž se dnes večer nediskutovalo, je systém soukromých značek. Proč Komise více nepodporí tento průmysl, aby zavedl vlastní inspekce a vyvinul vlastní soukromé značky kvality? Komise může potom říct: „My můžeme zavést kontroly na posledním stupni, ale na prvním stupni je na vás, abyste

zajistili kontrolu vašich kolegů profesionálů a to, že se takové věci nebudou dít. Pokud vyvinete rozumný systém, podpoříme ho a uznáme“. Zdá se mi, že musíme podporovat zdola nahoru, aby se podobné praktiky v budoucnu neobjevovaly.

Jim Allister (NI). – Paní předsedající, není sporu o tom, že onen odpadový olej pochází ze Severního Irska. O to nejde.

Věcnou poznámkou je, že Millstream se rozhodl koupit tento olej s vědomím, že hledá olej na použití v sušičkách – při práci s krmivem, na sušení strouhanky – takže proč kupoval takovýto olej, ať už pocházel odkudkoli?

Proč na toto nedohlédli státní inspektoři a sama společnost? Použití oleje je za těchto okolností, jak to já chápu, nezákonné, je to porušení nařízení o hygieně potravin. Takže odkud tento olej pochází, je irrelevantní – jde o to, proč se tam dostal a proč byl použit k takovým účelům.

Avril Doyle (PPE-DE). – Paní předsedající, obvinění pana Graefe zu Baringdorfa ze záměrného přimíchávání této nebezpečné látky do krmiv je zavrženíhodné a nedůstojné pro jakéhokoli profesionálního politika. Přenechejme tuto věc náležitému právnímu šetření.

Společnost, o kterou se jedná, totiž Millstream Recycling, plně spolupracuje. Mají potřebné dokumenty, aby dokázali, že zakoupili tento olej od licencované společnosti v Dublinu, která dodává olej. Koupili ho jako recyklovaný lehký topný olej, který by byl tím správným olejem k použití v tomto konkrétním sušicím postupu. Prodala jim ho licencovaná společnost a co se jich týkalo, koupili recyklovaný lehký topný olej; přiznávají však, že jim byl prodán izolační transformátorový olej, který byl zdrojem dioxinů.

Probíhá právní a policejní vyšetřování. Přenechejme tuto věc náležitému šetření a přestaňme metat obviněními, protože jde o velmi závažnou věc, v jejímž řešení nám nepomůže hysterická a přehnaná reakce.

James Nicholson (PPE-DE). – Paní předsedající, všichni souhlasí a nikdo nepopírá, že onen olej skutečně pochází ze Severního Irska. To nelze popřít. Ale zatímco se tu dohadujeme, osm severoirských zemědělců přichází o živnost a to samé se děje i v Irské republice. Tam jsou také postiženi, to uznávám. Nejde o politiku. Tady jde o utrpení obyčejných lidí, a jsou to naši zemědělci, kteří trpí finančně.

Pravda je – a musíme se k tomu postavit čelem včetně vás, paní komisařko –, že zde byly tuny vepřového, které nešlo dohledat. Nikdo nevěděl, odkud a z jakých prasat pocházelo. Paní komisařko, nastává čas, vlastně už dávno nastal, abyste jasně pojmenovala zdroj, z něhož toto maso pochází. Kdyby aspoň k tomu došlo, věděli bychom, na čem jsme byli a kde je nyní.

Nechci z toho dělat politickou záležitost, protože pro mě politická není. Se svými zemědělci mluvím každý den a někteří z nich nejspíš jednoho dne ztratí své farmy. Čili jde o vážnou věc. Pokud se musíme řídit právním vyšetřováním až k jeho konečnému závěru, chci ho vidět – ale také chci vidět své zemědělce ochráněné, a ne zrazené. Chci, aby vámi byli řádně chráněni, aby měli postavení a ochranu stejné jako zemědělci z Irské republiky.

Androulla Vassiliou, členka Komise – Paní předsedající, tato diskuse je opravdu živá a padlo v ní mnoho otázek. Stejně jako domněnek; souhlasila bych s paní Doyleovou, že musíme být trpěliví a počkat, až vyšetřování skončí. Pak můžeme nastínit naše závěry a učinit rozhodnutí do budoucna. Musím říci jednu věc – v té době jsem se toho neúčastnila, ale slyšela jsem o tom –, a to, že k podobným incidentům došlo i v Německu a Belgii a ve všech členských zemích o nich bylo dostatek informací. Takže bych měla zato, že prozíravá členská země by přijala mnohem přísnější kontrolní opatření. Ale i přes ta nejprísnější kontrolní opatření může k něčemu takovému dojít, ať už z důvodu podvodu, nedbalosti nebo čehokoli jiného. Naší povinností je dohlédnout na to, abychom měli právní předpisy – které jsou podle mě nyní uspokojivé – a na to, aby členské země jednaly v souladu s nimi. Naší povinností coby Komise je mít kontrolu a dohlížet, aby členské země plnily své povinnosti.

Potravinové a veterinární úřady provádějí své prohlídky a jejich zprávy jsou přístupné veřejnosti, takže míra jejich souladu s našimi zákony lze vyčíst z těchto zpráv, které jsou dokonce připravované na základě přístupu „jedna země za druhou“.

Mnoho z vás vzneslo otázku dohledatelnosti, která je vskutku jedním z pilířů všeobecného zákona o potravinách a jsou za ni zodpovědní provozovatelé potravinářských podniků, kteří musejí být schopni určit, od koho kupují a komu prodávají. Avšak úroveň detailnosti nebo přesnosti vnitřní dohledatelnosti zvolená provozovatelem potravinářského podniku určuje konečnou hospodářskou ztrátu, kterou provozovatel

potravinářského podniku utrpí v případě stažení výrobku z prodeje. V konkrétním případě, kdy pravidlo dohledatelnosti vyžadovalo pouze udání data výroby a ne již farmy, z níž maso pochází. Proto bylo nezbytné stáhnout veškeré maso vyprodukované za ony poslední dva měsíce. Kdyby byla platná přísnější pravidla dohledatelnosti (což by bylo samozřejmě nákladnější), bylo by možné stáhnout z prodeje pouze maso z dotyčné farmy. Takže je nutné se rozhodnout: zaplatit více a mít lepší pravidla dohledatelnosti, nebo zaplatit méně a v konečném účtování nést ztrátu.

Bylo zmíněno, že jsme coby Komise poskytli pomoc – ačkoli vyplácení kompenzací není starostí mou, nýbrž pana komisaře Fischera Boela – a musím říci, že částka vyplacená v tomto případě byla vyplacena na stejném základě jak Irské republice, tak Severnímu Irsku. Mám tu nějaká čísla. Komise představila plán na podporu soukromého skladování pro Severní Irsko a podle tohoto programu může být uskladněno až 15 000 tun po dobu maximálně šesti měsíců. Rozpočet pro toto opatření činí 6,9 milionů. Podobný plán na podporu soukromého skladování byl přijat i v Irské republice. Podle tohoto programu může po dobu nejvýše šesti měsíců být uskladněno 30 000 tun, s maximálním rozpočtem 13,9 milionů. V Irské republice byl rovněž zaveden program likvidace, který byl spolufinancován Společenstvím a stál 20,6 milionů eur. Komisi nebyla zemědělcům přímo vyplacena žádná částka, ať už v Irské republice nebo v Severním Irsku, protože zde pro to není žádný právní základ.

Závěrem bych řekla, že máme dobré zákony, ale v budoucnu budeme muset vždy být opatrní. Musíme se ujistit, že tyto zákony jsou v členských zemích platné a potřebujeme spolupráci členských zemí. Na straně Komise musíme udržovat kontroly a zajistit, že členské státy jednají v souladu s našimi nařízeními.

Navíc, až obdržíme výsledky z vyšetřování, budeme se moci zamýšlet nad budoucností. Pokud dojdeme k názoru, že je možnost, jak zlepšit naše nařízení, nebudeme s tím otálet.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

17. Pořad jednání příštího zasedání: viz zápis

18. Ukončení zasedání

(Zasedání bylo ukončeno ve 22:45.)